Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Goethe, Johann Wolfgang.; oversat ved K. L. Rahbek.
Titel | Title:	Valgslægtskaberne : en Roman
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kjøbenhavn : Thoring & Coldings Forlag, 1810-1811
Fysiske størrelse | Physical extent:	1-2 i 1 bd.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Valgslægtskaberne.

En Roman

af

Goethe.

Oversat

ved

Prof. K. L. Rahbek,

Ridder af Dannebrogen.

Første Deel.

Kiøbenhavn 1810.

Trykt paa Thoring & Coldings Forlag,

hos P. D. Kiepping.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Første Kapitel.

Eduard — saaledes kalde vi en rig Baron i den bedste Manddomsalder — Eduard havde i sin Træskole tilbragt den skjønneste Time en April-Eftermiddag, for at pode frisk ankomne Ympper paa unge Stammer. Hans Syssel var just fuldbragt; han lagde Redskaberne sammen i Foderalet, og betragtede sit Arbeid med Fornøielse, da Gartneren traadde til og glædede sig ved Herrens deltagende Flid.

Har du ikke seet min Kone? spurgde Eduard, i det han lavede sig til at gaae videre.

Derovre i de nye Anlæg, svarede Gartneren. I Dag bliver Moshytten færdig, som hun har bygget ved Fieldvæggen, ligeover for

Slottet. Alt er blevet ret skiønt, og maa behage Deres Naade. Man har en fortreflig Udsigt; nede Bondebyen; en Smule paa høire Haand Kirken, over hvis Taarnspidse man næsten seer bort; Slottet, og Haverne ligeoverfor.

Ganske rigtig! sagde Eduard; nogle Skridt herfra kunde jeg see Folkene arbeide.

Saa, blev Gartneren ved, aabner sig Dalen paa høire Side, og man seer over de rige Skovsletter i et smilende Fierne. Stien op ad Klipperne er særdeles smukt anlagt. Den naadige Frue forstaaer det; man arbeider under hende med Fornøielse.

Gaa til hende, sagde Eduard, og beed hende bie paa mig. Siig hende, jeg ønsker at see den nye Skabelse, og glæde mig ved den.

Gartneren gik, og Eduard fulgte strax efter.

Han steeg nu ned af Terasserne, mønstrede i Forbigaaende Drivhuse og Drivkasser, til han kom til Vandet, saa over et Bret til det Sted, hvor Stien efter de nye Anlæg deelte sig i to Arme. Den ene, der over Kirkegaarden gik temmelig lige til Fieldvæggen, lod han ligge, for at tage den anden, der paa venstre noget længere henne sagte slyngede sig

op gjennem yndigt Krat; der, hvor begge traf sammen, satte han sig et Øieblik paa en velanbragt Bænk, betraadde derpaa den egentlige Fieldsti, og saae sig ad alle Slags Trapper og Afsætninger, paa den smalle, snart mere, snart mindre steile Vei, endelig ledet til Moshytten.

Ved Døren tog Charlotte mod sin Gemal, og lod ham sætte sig saaledes, at han gjennem Dør og Vindue kunde overse de forskiellige Billeder, der viiste Landskabet ligesom i Ramme, med eet Blik. Han glædede sig derved, i det Haab, at Vaaren snart endnu rigeligere skulde oplive Alt. Kun een Ting har jeg at erindre, føiede han til: Hytten forekommer mig noget for trang.

Dog rummelig nok til os to! svarte Charlotte.

Nu ja! sagde Eduard; til en Tredie er der vel ogsaa Plads endnu.

Hvorfor ikke? svarte Charlotte, og vel til en Fierde. Til større Selskab skal vi nok indrette andre Steder.

Da vi nu er her uforstyrret ene, sagde Eduard, og ganske rolig blidt tilmode; saa maa

jeg tilstaae dig, at jeg alt nogentid har noget paa Hierte, som jeg maa, og vilde betroe dig, og kan ikke komme til.

Jeg har mærket dig noget stigt af, svarte Charlotte.

Og jeg vil reent ud tilstaae dig, blev Eduard ved, drev Postbudet ikke i Morgen tidlig paa mig, maatte vi ikke endnu i Dag tage vor Beslutning, havde jeg maaskee endnu taugt længere.

Hvad er det da? spurgde Charlotte, og kom ham venlig imøde.

Det angaaer vor Ven Captainen, svarte Eduard. Du kiænder den sørgelige Forfatning, han, som saamangen anden, uden sin Brøde er bragt i. Hvor smerteligt maa det være for en Mand af hans Kundskaber, Talenter og Færdigheder, at see sig ude af Virksomhed og — jeg vil ikke holde længe til bage med, hvad jeg ønsker for ham: jeg vilde, vi paa nogen Tid skulde tage ham til os.

Det er vel at overlægge, og fra mere end een Side at betragte, svarte Charlotte.

Mine Synspunkter er jeg rede at meddele dig, gav hende Eduard til Svar. I hans sidste Brev herster et stille Udtryk af det dy-

beste Mismod: ikke som han fattedes nogen Fornødenhed; thi han veed aldeles at indskrænke sig, og for det Nødvendige har jeg sørget; heller trykker det ham ikke at modtage noget af mig: thi vi ere vor Levetid igiennem gienſidig blevne hinanden saameget skyldige, at vi ikke kunne beregne, hvorledes vor Credit og Debet forholder sig til hinanden — at han er virkesløs, det er egenlig hans Qval. At bruge det mangehaande, han har uddannet hos sig, hver Dag og hver Time til Andres Nytte, er ganske ene hans Fornøielse, ja hans Lidenskab. Og nu at lægge Hænderne i Skiødet, eller endnu studere videre, skaffe sig videre Duelighed, da han ikke kan bruge det, han i fuld Maade besidder, — nok kiære Charlotte! det er en pinlig Forfatning, hvis Qval han i sin Eensomhed dobbelt og tredobbelt føler.

Jeg troede dog, sagde Charlotte, der var adskillige Stæder fra skeet ham Tilbud. Jeg havde selv for hans Skyld skrevet til mange virksomme Venner og Veninder, og saavidt jeg veed, blev dette heller ikke uden Virkning.

Ganske rigtig, svarte Eduard; men selv disse forskiellige Leiligheder, disse Tilbud volde ham ny Qval, ny Uro. Intet af disse For-

hold er ham tilpas. Han skal ikke virke; han skal opofre sig, sin Tid, sin Tænkemaade, sin Tilværelsesmaade, og det er ham umuligt. Jo mere jeg betragter alt dette, jo mere jeg føler det, jo mere levende bliver det Ønske at see ham hos os.

Det er vel smukt og elskværdigt af dig, svarte Charlotte, at du med saamegen Deeltagelse betænker Vennens Tilstand; men tillad mig at opfordre dig, ogsaa at tænke paa dig selv, ogsaa paa os.

Det har jeg giort, svarte Eduard hende. Vi kunne ikke love os uden Fordeel og Behagelighed af at have ham os nær. Om Bekostningen vil jeg ikke tale, der i alle Tilfælde kun bliver ubetydelig for mig, naar han tager til os, især naar jeg tillige betænker, at hans Nærværelse ikke giør os mindste Uleilighed. Paa den høire Fløi af Slottet kan han boe; alt det øvrige finder sig. Hvormeget skeer derved for ham, og hvormeget behageligt, ja hvormegen Fordeel vinde vi ved hans Omgang? Jeg havde længe ønsket en Opmaaling af Godset og Egnen; den vil han besørge og bestyre. Din Hensigt er, for Fremtiden at forvalte Godserne selv, saasnart de nærværende Forpag-

teres Tid er tilende. Hvor betænkeligt er et saadant Foretagende! til hvormange Forkundskaber kan han ikke forhielpe os? Jeg føler kun alt forvel, at jeg fattes en saadan Mand. Landmændene have de rigtige Kundskaber, men deres Meddelinger ere forvirrede og ikke ærligt. De Studerede fra Byen og Academierne ere vel tydelige og ordentlige, men de fattes den umiddelbare Indsigt i Sagen. Af min Ven kan jeg vente mig begge Dele; ogsaa komme endnu hundrede andre Forhold deraf, som jeg alle gierne gider forestilt mig, som ogsaa have Hensyn paa dig, og hvoraf jeg forudseer meget godt. Nu takker jeg dig, at du har hørt mig venlig; men tal nu ogsaa ret frit og omstændelig, og sig mig Alt, hvad du har at sige; jeg skal ikke afbryde dig.

Ret godt, svarte Charlotte: saa vil jeg strax begynde med en almindelig Betragtning: Mændene tænke mere paa det Enkelte, det Nærværende, og det med Ret, da de ere kaldede at handle, at virke; Fruentimmerne derimod mere paa det Sammenhængende i Livet, og det med lige Føie, da deres Skiæbne, deres Familiers Skiæbne er knyttet til dennę Sammenhæng, og juſt ogsaa dette Sammenhængen-

de fordres af dem. Lad os derfor kaste et Blik paa vort nærværende, vort forbigangne Levnet, og du vil tilstaae mig, at det ikke saa ganske træffer sammen med vore Forsætter, vore Planer, at kalde Captainen hid.

Saa gierne vil jeg mindes vore tidligste Forhold! vi elskede hinanden som unge Mennesker ret hiertelig; vi adskiltes; du fra mig, fordi din Fader af umættelig Eiendomssyge forbandt dig med en temmelig meget ældre rig Kone; jeg fra dig, fordi jeg uden synderlige Udsigter maatte give en velhavende, ikke elsket, men æret Mand min Haand. Vi blev atter fri, du tidligere, da din gamle Matrone efterlod dig i Besiddelse af en stor Formue; jeg senere, just paa den Tid, du kom hiem fra Reiser. Saaledes fandtes vi igien. Vi glædedes ved Erindringen, vi elskede Erindringen, vi kunde leve uforstyrrede sammen. Du drev paa en Forbindelse; jeg samtykkede ikke strax: thi da vi omtrent er af eens Alder, er jeg vel som Fruentimmer bleven ældre, du ikke som Mand. Tilsidst vilde jeg ikke nægte dig, hvad du syntes at holde for din eneste Lykke. Du vilde ved min Side forvinde al den Uro, du ved Hove, i Krigstieneste, paa Reiser havde oplevet, kom-

me til Besindelse, nyde Livet; men ogsaa kun ene med mig. Min eneste Datter satte jeg i Pension, hvor hun vist nok har uddannet sig mangfoldigere, end ved et landligt Ophold kunde skeet; og ikke blot hende, ogsaa Ottilia, min kiære Niece, satte jeg derhen, som maaskee til huuslig Medhielperinde best var opvoxet under min Anførsel. Alt dette skeede med dit Samtykke, blot paa det vi skulde leve for os selv, nyde den tidlig saa inderlig ønskede endelig seent opnaaede Lykke uforstyrret. Saaledes have vi tiltraad vort landlige Ophold. Jeg paatog mig det Indvortes, du det Udvortes, og hvad der angaaer det Hele. Min Indretning er giort, at komme dig imøde i Alt, kun leve for dig allene; lad os i det mindste en Tid lang forsøge, hvorvidt vi paa denne Maade kan komme ud med hinanden.

Da det Sammenhængende, som du siger, egentlig er Eders Element, svarte Eduard, saa maa man vist nok ikke høre eder tale i Sammenhæng, eller og beslutte sig til at give Eder Ret, og du skal ogsaa have Ret indtil denne Dag. Det Anlæg, vi hidtil have giort til vor Tilværelse, er af en god Art; men skal vi ikke bygge videre derpaa, og skal intet vi-

dere udvikle sig deraf? hvad jeg frembringer i Haugen, du i Lunden, skal det blot være for Eneboere?

Net got! svarte Charlotte; ret vel! kun at vi ikke bringe noget hindrende, fremmedagtigt derind. Betænk, at vore Forsætter, ogsaa hvad Moroen angaaer, i visse Maader blot gik ud paa, at vi to skulde være sammen. Du vilde først meddele mig Dagbøgerne for din Reise ordentlig, som de fulgte paa hinanden, ved denne Leilighed bringe saa mange didhørende Papirer i Orden, og under min Deeltagelse, med min Bistand, af disse uskatteerlige men forvirrede Hæfter og Blade sammensætte et for os og andre fornøieligt Heelt. Jeg lovede at hielpe dig med Afskriften, og vi tænkte os det saa mageligt, saa artigt, saa hierteligt og saa lønligt i Erindringen at giennemreise Verden, som vi ikke skulde see sammen. Ja, Begyndelsen er alt giort. Saa har du om Aftnerne taget din Fløite frem igien, accompagneret mig paa Claveret, og Besøg fra Nabolaget og i Nabolaget fattes vi ikke. Jeg har i det mindste af alt dette sammenbygt mig den første glade Sommer, jeg i mit Liv agtede at nyde.

Naar blot ikke, svarte Eduard, medens han gned sig i Panden, ved Alt, hvad du saa kierlig og forstandig gientager mig, atter den Tanke faldt mig ind, ved Capitainens Nærværelse blev intet forstyrret, ja snarere Alt fremskyndet og givet nyt Liv. Ogsaa han har giort en Deel af mine Vandringer med; ogsaa han har anmærket sig mangehaande og i forskiellig Betydning: det nyttede vi sammen, og først da vilde der komme et vakkert Heelt ud.

Saa lad mig da oprigtig tilstaae dig, svarede Charlotte noget utaalmodig, at mine Følelser imodsige dette Forehavende, at en Anelse ikke spaaer mig noget Godt.

Paa denne Maade vare I Fruentimmer vel uovervindelige, svarte Eduard; først forstandige, saa man ikke kan modsige, kierlige, saa man giver sig gierne, følelsefulde, saa man ikke nænner at giøre Eder imod, anelsefulde, saa man skrækkes.

Jeg er ikke overtroisk, svarte Charlotte, og giør intet af disse dunkle Anelser, for saavidt de blot ere det; men det er meest ubevidste Erindringer af lykkelige og ulykkelige Følger, som vi ved egne eller fremmede Handlinger have oplevet. Intet er i enhver Tilstand

mere betydende end en Tredies Mellemkomst. Jeg har seet Venner, Sødskende, Elskende, Ægtefæller, hvis Forhold ved en ny Persons tilfældige eller valgte Tiltrædelse er blevet ganske og aldeles forandret, deres Stilling ganske omvendt.

Det kan vel skee, svarte Eduard, med Mennesker, der kun leve dunkelt hen for sig, ikke med saadanne, der alt oplyste ved Erfaring, ere sig mere bevidste.

Bevidstheden, min Ven! svarte Charlotte, er intet tilstrækkeligt Værge, ja tit farligt for den, der fører det, og af alt dette fremlyser i det mindste saameget, at vi ikke skal overile os. Und mig endnu nogle Dage! afgiør Intet!

Som Sagen staaer, svarede Eduard, vil vi, ogsaa efter adskillige Dage, bestandig overile os. Grundene for og imod have vi vexelviis forebragt; det kommer an paa Beslutningen, og da var det virkelig det bedste, vi overlod den til Lodkastning.

Jeg veed, svarte Charlotte, at du i tvivlsomme Tilfælde gierne vedder, eller kaster Tærninger; ved en saa alvorlig Sag vilde jeg derimod holde det for Formastelse.

Men hvad skal jeg skrive til Captainen? raabte Eduard; thi jeg maa strax skrive.

Et roligt, fornuftigt, trøsteligt Brev, sagde Charlotte.

Det er saa meget, som slet intet Brev, gav Eduard til Svar.

Og dog er det i mange Tilfælde, svarte Charlotte, nødvendigt og rimeligt, heller at skrive Intet, end ikke at skrive.

Andet Capitel.

Eduard fandt sig ene paa sit Værelse; og virkelig havde Gientagelsen af hans Livs Skiæbner af Charlottes Mund, Gienkaldelsen af begges Tilstand, og Forsætter behagelig vakt hans levende Sind. Han havde i hendes Nærhed, i hendes Selskab følt sig saa lykkelig, at han udtænkte sig et venligt, deeltagende, men roligt og paa intet hentydende Brev til Captainen. Men da han gik til Skriverbordet, og tog Vennens Brev for at giennemlæse det endnu

eengang, traadde strax igien den herlige Mands sørgelige Tilstand ham imøde. Alle Følelser, der i disse Dage havde piint ham, vaagnede paa ny, og det syntes ham umuligt, at overlade sin Ven til en saa ængstelig Forfatning.

At nægte sig Noget var Eduard ikke vant til. Fra Ungdom af det eneste forkiælede Barn, af rige Forældre, der vidste at overtale ham til et sælsomt, men høist fordeelagtigt Giftermaal med en meget ældre Kone, ogsaa forkiælet af hende paa alle Maader, da hun ved den største Gavmildhed søgte at giengielde hans gode Forhold mod hende; efter hendes snart paafulgte Død sin egen Herre, uafhængig paa Reiser, mægtig til hver Afvexling, hver Forandring, en Mand, som ikke vilde noget Overdrevent, men vilde meget og mangehaande, frimodig, velgiørende, brav, ja tapper, naar det forefaldt — hvad i Verden kunde modstaae hans Ønsker?

Hidtil var Alt gaaet efter hans Sind, ogsaa havde han opnaaet Charlottes Besiddelse, som han ved en haardnakket, ja romansk Trofasthed havde dog tilsidst erhvervet sig; og nu følte han sig første Gang modsagt, første Gang hindret, just da han vilde drage sin Ungdoms

Ven til sig, da han ligesom vilde afslutte hele sin Tilværelse. Han var fortræden, utaalmodig, tog nogle Gange Pennen, og lagde den igien, da han ikke kunde blive enig med sig selv, hvad han skulde skrive. Mod sin Kones Ønsker vilde han ikke, efter hendes Forlangende kunde han ikke; saa urolig, som han var, skulde han skrive et roligt Brev; det vilde været ham ganske umuligt. Det naturligste var, at han søgte Udsættelse. Med faa Ord bad han sin Ven om Forladelse, at han i disse Dage ikke havde skrevet, at han i Dag ikke skrev omstændelig, og lovede næste Gang et mere betydende, et beroligende Blad.

Charlotte nyttede anden Dagen paa en Spadseregang sammesteds Leiligheden, til at knytte Samtalen paa ny, maaskee i den Overtydning, at man ikke lettere kan slove et Forsæt, end naar man ofte taler det igiennem.

Eduard var denne Gientagelse ønskelig. Han yttrede sig efter sin Maade venlig og behagelig; thi skiøndt han, saa letfængende, som han var, let blussede op, skiøndt hans levende Begiær blev paatrængende, skiøndt hans Haardnakkenhed kunde giøre utaalmodig: vare dog alle hans Ytringer med en fuldkommen Skaan-

sel for den Anden saaledes formildede, at man endnu bestandig maatte finde ham elskværdig, naar man endog fandt ham besværlig.

Paa en saadan Maade bragde han Charlotte denne Morgen først i det blideste Lune, saa ved behagelige Samtalsvendinger ganske ud af Fatning, saa hun tilsidst udraabte: Du vil vist, jeg skal tilstaae Elskeren, hvad jeg nægtede Ægtemanden.

I det mindste, min Ven, blev hun ved, skal du blive vaer, at dine Ønsker, at den venlige Livelighed, hvormed du udtrykker dem, ikke lade mig blive urørt, ubevæget. Du nøder mig til en Tilstaaelse. Jeg har hidtil ogsaa dulgt dig noget. Jeg befinder mig i en lignende Forfatning, og jeg har alt giort samme Vold paa mig selv, som jeg nu anmoder dig om, at gjøre paa dig.

Det hører jeg gierne, sagde Eduard: jeg mærker nok, i Ægtestanden maa man mangen Gang trættes; thi derved faaer man noget at vide af hinanden.

Nu skal du ogsaa faae at vide, sagde Charlotte, at det gaaer mig med Ottilie, som dig med Captainen. Høist ugierne seer jeg den kiære Pige i Kostskolen, hvor hun befin-

der sig i meget trykkende Forhold. Naar Luciane, min Datter, der er fød for Verden, danner sig der for Verden, naar hun spiller Sprog, historisk, og hvad ellers der meddeles hende af Kundskaber, af Bladet, som hendes Moder og Variationer; naar med en levende Natur og en lykkelig Hukommelse, hun, kunde man sige, glemmer Alt, og i Øieblikket erindrer sig Alt; naar hun med Frihed i Væsen, Ynde i Dands, passelig Snildhed i Samtale udmærker sig for alle, og ved et medfød herskende Væsen giør sig til Dronning i sin liden Kreds; naar denne Indretnings Forstanderinde anseer hende som en liden Guddom, der nu først under hendes Hænder ret trives, der vil giøre hende Ære, erhverve hende Tiltro, og skaffe hende Tilløb af andre unge Fruentimmer; naar de første Sider i hendes Breve og maanedlige Beretninger bestandig kun ere Hymner over et saadant Barns Fortreflighed, hvilke jeg da ret godt veed at oversætte i min Prosa; saa er derimod, hvad hun til Slutning siger om Ottilia, kun bestandig Undskyldning paa Undskyldning, at en Pige, der i øvrigt vorer saa skiønt til, ikke vil udvikle sig,

ingen Vaner, og ingen Færdigheder vise. Det lidet, hun ellers endnu tilføier, er ligeledes en Gaade for mig, da jeg i dette kiære Barn bliver hendes Moders, min kiæreste Venindes hele Caracter vaer, der har udviklet sig ved min Side, og hvis Datter jeg sikkerlig, naar jeg kunde være Opdragerinde og Opseerinde, vilde opdanne til en herlig Skabning.

Men da det engang ikke skikker sig i vor Plan; og man ikke skal trække og slide saa meget i sine Livsforhold, ikke bestandig drage noget Nyt til dem; saa bærer jeg det heller, ja jeg overvinder den ubehagelige Følelse, at min Datter, der ret godt veed, at den arme Ottilia er ganske afhængig af os, overmodig betiener sig af sine Fordele imod hende, og derved paa en Maade giør vor Velgierning til Intet.

Dog hvo er saa dannet, at han ikke mangengang paa en grusom Maade skulde giøre sine Fortrin gieldende mod Andre? hvo staaer saa høit, at han ikke mangengang skulde lide under saadant et Tryk? Ved disse Prøvelser voxer Ottilias Værd; men siden den Tid, jeg ret tydelig indseer den piinlige Tilstand, har jeg giort mig Umage for, at faae hende andensteds hen. Hver Time skal komme Svar,

og da vil jeg ikke dvæle. Saaledes staaer det med mig, min Ven! du seer, vi nære begge de samme Sorger i et trofast venskabeligt Hierte. Lad os bære dem i Fællig, da de ikke ophæve hverandre.

Vi ere underlige Mennesker, sagde Eduard smilende. Naar vi kun kan forvise noget, der giør os Sorg, fra vor Nærværelse, saa troe vi alt, nu er det afgiort. I det Hele kan vi opofre meget, men at hengive os i det Enkelte, er en Fordring, vi sielden ere vorne. Saaledes var min Moder. Saa længe jeg som Dreng eller Yngling levede hos hende, kunde hun ikke blive Øiebliks Ængstelser qvit. Forsinkede jeg mig, naar jeg var redet ud, maatte der være hændet mig en Ulykke; blødte en Regnbyge mig igiennem, var Febren mig vis. Jeg reiste bort, jeg tog langt fra hende, og nu syntes jeg neppe at høre hende til.

Betragte vi Tingen nøiere, blev han ved, saa handle vi begge daarlig og uforsvarlig, at lade to af de ædelste Naturer, der angaae vort Hierte saa nær, være i Kummer og Trængsel, for blot ikke at udsætte os for nogen Fare. Skal dette ikke kaldes egoistisk, hvad vil man

da kalde saa? Tag Ottilia, lad mig faae Captainen, og i Guds Navn være Forsøget vovet!

Det torde endda være at vove, sagde Charlotte betænkelig, naar Faren var for os ene. Men troer du da, at det er raadeligt, at see Captainen og Ottilia som Husfinde, en Mand omtrent paa dine Aar, paa de Aar — at jeg kun skal sige dig dette Smigrende lige i Øinene — da Manden først bliver istand til at elske, og værd at elskes, og en Pige af Ottilias Fortrin.

Jeg veed dog heller ikke, svarte Eduard, hvor du kan sætte Ottilia saa høit! Kun deraf kan jeg forklare mig det, at hun har arvet din Godhed for hendes Moder. Kiøn er hun, det er sandt, og jeg erindrer mig, at Captainen giorde mig opmærksom paa hende, da vi kom tilbage for et Aar siden, og traf hende med dig hos din Tante. Kiøn er hun, især har hun deilige Øine; men jeg vidste dog ikke, at hun havde giort det ringeste Indtryk paa mig.

Det er priseligt af dig, sagde Charlotte: thi jeg var jo nærværende; og hvorvel hun er meget yngre end jeg, saa havde dog den ældre

Venindes Nærværelse saa mange Tillokkelser for dig, at du saae hen over den opblomstrende løsterige Skiønhed. Det hører ogsaa til din Tilværelsesmaade, hvorfor jeg saa gierne deler Livet med dig.

Charlotte, saa oprigtig hun end syntes at tale, fordulgte dog Noget. Hun havde nemlig forsætlig ført Ottilia frem for den fra Reisen hiemkommende Eduard, for at tilvende denne elskede Pleiedatter saa stort et Parti; thi paa sig selv med Hensyn til Eduard tænkte hun ikke mere. Captainen var ogsaa sat ud paa at giøre Eduard opmærksom; men denne, som beholdt sin aarle Kiærlighed til Charlotte haardnakket ihu, saae hverken til høire eller venstre, og var blot lykkelig i den Følelse, at det var muligt dog omsider at blive deelagtig i et saa levende ønsket, og ved en Række af Begivenheder skinbarlig stedse nægtet Gode.

Just stod Ægteparret i Begreb med at gaae ned ad de nye Anlæg til Slottet, da en Betient steeg dem hastig imøde, og med leende Mund lod sig alt høre nede fra. Deres Naade maa skynde Dem over; Hr. Mittler er kommen galopperende ind i Slotsgaarden. Han har sammenskreget os allesammen: vi skulde søge

Dem op, vi skulde spørge Dem: om der var Nød paa Færde? Om der er Nød paa Færde! raabte han efter os: hører I? men hurtig! hurtig!

Den snorrige Mand! udraabte Eduard: kommer han ikke netop til rette Tid, Charlotte? Hurtig tilbage, befalede han Tieneren, og sig: der var Nød paa Færde, megen Nød; han skulde kun staae af. Sørg for hans Hest, før ham op paa Salen, sæt Frokost for ham, vi komme strax.

Lad os gaae den nærmeste Vei, sagde han til sin Kone, og gik ad Stien over Kirkegaarden, som han ellers pleiede at undgaae. Men hvor forundret blev han, da han fandt, at Charlotte ogsaa her havde sørget for Følelsen. Med muligste Skaansel for de gamle Minder havde hun vidst at forlige og ordne Alting saaledes, at det syntes et behageligt Rum, hvorpaa Øie og Indbildningskraft gierne dvælende.

Selv den ældste Steen havde hun undt sin Ære; efter Aarene vare de opstilte ved Muren, enten indgravede, eller paa anden Maade anbragte; selv Kirkens høie Sokkel var derved mangfoldiggiort og udpyntet. Eduard følte sig synderlig overrasket, da han traadde

ind ad den lille Port; han trykte Charlottes Haand, og en Taare stod i hans Øie.

Men den snorrige Giæst bortkiøs den snart. Thi denne havde ingen Ro havt paa Slottet, var redet sporenstregs giennem Bondebyen lige til Kirkegaardsporten, hvor han holdt stille, og tilraabte sine Venner: I har mig dog vel ikke til Bedste? Er her virkelig Nød paa Færde, bliver jeg her til Middag. Hold mig ikke op; jeg har endnu meget at giøre i Dag.

Da I har umaget Eder saa langt, raabte Eduard ham imøde. Saa riid nu fyldest herind, vi samles paa et alvorligt Sted, og see, hvor skiønt Charlotte har udpyntet denne Sorg.

Herind, raabte Rytteren, kommer jeg hverken til Hest, til Vogns eller til Fods. De, der hvile i Fred, med dem har jeg Intet at skaffe. Jeg faaer at finde mig i det, naar man engang slæber mig herind med Fødderne foran. Altsaa er det Alvor?

Ja! raabte Charlotte: fuld Alvor! det er første Gang, vi nye Ægtefolk er i Nød og Forvirring, som vi ikke veed at hielpe os ud af.

I see ikke ud efter det, svarte han; dog vil jeg troe Eder. Bedrager I mig, saa lader jeg Eder en anden Gang sidde. Kom hurtig efter; min Hest kan den Lise komme tilgode.

Snart samledes de Tre i Salen; Maden kom paa Bordet, og Mitler fortalte om sin Dags Gierninger og Forehavender. Denne sælsomme Mand havde forhen været Geistlig, og havde ved en utrættelig Virksomhed i sit Embede udmærket sig med, at han vidste at bilægge og jævne alle Stridigheder, saavel huuslige, som Naboskabs, først mellem enkelte Beboere, saa mellem hele Menigheder, og adskillige Godseiere. Saalænge han var i Kaldet, havde intet Ægtepar ladet sig skille, og Landscollegierne behyrdedes ikke med nogen Trætter og Processer derfra. Hvor fornøden Lovkyndigheden var ham, blev han tidlig vaer. Han henkastede sit hele Studium derpaa, og følte sig snart de dueligste Advokater voren. Hans Virkekreds udvidede sig underlig, og man var i Begreb at drage ham til Residentsen, for ovenfra at fuldende, hvad han nedenfra havde begyndt, da han fik en ansеelig Gevinst i Lotteriet, kiøbte sig et maadeligt Gods, forpagtede det bort, og giorde det til Middelpunkten

for sin Virksomhed, med det faste Forsæt, eller rettere efter gammel Vane og Tilbøielighed, ikke at opholde sig i noget Huus, hvor Intet var at jævne og Intet at hielpe. De, der ere overtroiske med Navnes Betydning, paastaae, Navnet Mitler havde nødt ham til, at gribe denne sælsomste af alle Bestemmelser.

Deserten var kommen paa Bordet, da Giesten alvorlig formanede Verten og Vertinden ikke at holde længere tilbage med deres Opdagelser, da han maatte bort strax efter Kaffeen. Begge Ægtefolkene giorde omstændelig deres Bekiændelser; men neppe havde han fornummet Meningen af Tingen, før han fortræden foer op fra Bordet, sprang til Vinduet, og befalede at sadle sin Hest.

Endnu kiænde I mig ikke, raabte han, eller forstaae mig ikke, eller I er meget ondskabsfulde. Er da her Strid? er da her nogen Hielp behov? Troer I, at jeg er i Verden for at give Raad? det er det dummeste Haandværk, man kan drive. Enhver raade sig selv, og giøre, hvad han ikke kan lade. Falder det godt ud, da lad ham glæde sig ved sin Viisdom og sin Lykke; falder det galt ud, saa er jeg ved Haanden. Den, der vil være et

Onde qvit, veed altid, hvad han vil; den, der vil noget bedre, end han har, den er ganske stærblind. Ja, ja! lee kun! han leger Blindebuk; han griber det maaskee; men hvad — gisr, hvad I vil: det er ganske det samme! tag Vennerne til Eder! lad dem blive borte! det er alt eet! det Fornuftigste har jeg seet mislykkes, det Urimeligste lykkes. Bryd ikke Eders Hoveder, og naar det paa en eller anden Maade løber ilde af, saa bryd dem ikke heller. Send kun til mig, og I skal blive hiulpne. Tiener saalænge!

Og saaledes svingede han sig paa Hesten, uden at oppebie Kaffeen.

Her seer du, sagde Charlotte, hvorlidet egenlig en Trediemand gavner, naar det ikke staaer ganske i Ligevægt mellem to nærforbundne Personer. For nærværende Tid er vi dog endnu i større Forvirring og Uvished, om muligt, end forhen.

Begge Ægtefæller vilde vel og endnu have vaklet en Tidlang, var ikke et Brev fra Captainen kommet til Svar paa Eduards Sidste. Han havde besluttet sig, at modtage en af de ham tilbudne Poster, endskiøndt den paa ingen Maade var for ham. Han skulde

dele Kiedsomheden med Fornemme og Rige, medens man satte den Lid til ham, han skulde fordrive den.

Eduard oversaae det hele Forhold ret tydelig, og udmalede det endnu ret skarpt. Vil vi vide vor Ven i en saadan Forfatning? raabte han: du kan ikke være saa grusom, Charlotte!

Den underlige Mand, vor Mitler, har til Slutning dog Ret, svarte Charlotte. Alle saadanne Foretagender ere Vovestykker. Hvad der kan blive af, forudseer intet Menneske-Slige nye Forhold kunne være frugtbare paa Lykke og Ulykke, uden at vi synderlig tør regne det til Fortieneste eller Brøde. Jeg føler mig ikke stærk nok til at modstaae dig længere. Lad os gjøre Forsøget! det eneste, jeg beder dig om, er, at det blot maa være paa kort Tid. Tillad mig, at jeg arbeider virksommere for ham, end hidtil, og ivrig nytter og rører min Indflydelse, mine Forbindelser, for at skaffe ham en Plads, der efter hans Maade kan skiænke ham nogen Tilfredshed.

Eduard forsikrede sin Hustru paa den behageligste Maade om den meest levende Taknemmelighed. Han ilede med frit fro Sind,

at giøre sin Ven skriftlige Forslag. Charlotte maatte i en Efterskrift egenhændig tilføie sit Samtykke, forene sine venskabelige Bønner med hans. Hun skrev med smidig Pen artig og forbindlig, men dog med en Art Hast, der ellers ikke var hende sædvanlig; og hvad ikke let hændtes hende, hun skiæmmede tilsidst Papiret med en Blækklat, der giorde hende ærgerlig, og kun blev større, da hun vilde tørre den bort.

Eduard spøgte derover, og da der endnu var Plads, føiede han end een Efterskrift til: Vennen skulde af dette Tegn see den Utaalmodighed, han ventedes med, og efter den Iil, hvormed Brevet var skrevet, indrette sin Reises Iilfærdighed.

Budet var afsted, og Eduard troede ikke bedre at kunne udtrykke sin Taknemmelighed, end i det han atter og atter paastod, Charlotte skulde strax lade Ottilia hente af Kostskolen.

Hun bad om Opsættelse, og vidste om Aftenen at vække Lyst hos Eduard til en musikalsk Tidsfordriv. Charlotte spillede overmaade godt paa Claveer; Eduard ikke slet saa godt paa Fløite; thi hvorvel han undertiden havde givet sig megen Umage, saa var dog ikke

den Taalmodighed, den Vedholdenhed forundt ham, der hørte til at uddanne et saadant Talent. Han udførte derfor sit Parti meget ulige, nogle Stæder godt, kun maaskee for hurtig; ved andre derimod holdt han, fordi de ikke vare ham i Fingrene; og saaledes vilde det faldet enhver Anden vanskeligt, at komme igiennem en Duet med ham. Men Charlotte vidste at finde sig deri; hun holdt, og lod sig igien bortrive af ham, og beklædte altsaa den dobbelte Post, som en god Capelmester, og en klog Hustru, der i det Hele stedse vide at bevare det rette Tempo, om endog de enkelte Passager ikke altid skulde blive i Tacten.

Tredie Capitel.

Captainen kom. Han havde sendt et meget forstandigt Brev i Forveien, der fuldkommen beroligede Charlotte. Saa megen Tydelighed over sig selv, saa megen Klarhed over sin egen,

over sine Venners Tilstand, gav en blid og glædelig Udsigt.

De første Timers Samtaler var, som det pleier at være mellem Venner, der i lang Tid ikke har seet hinanden, levende, ja næsten udtømmende. Mod Aften foranledigede Charlotte en Spadseregang i de nye Anlæg. Captainen fandt megen Behag i Egnen, og anmærkede enhver Skionhed, der ved de nye Veie først var bleven at see og nyde. Han havde et ovet og derhos et nøisomt Øie; og hvorvel han meget godt kiendte det Uskelige, satte han dog ikke, som det tit pleier at skee, Personer, der førte ham omkring paa Deres, i ond Lune med at forlange mere, end hvad Omstændighederne tillod, eller vel endog minde dem om noget Fuldkomnere, han andensteds havde seet.

Da de naaede Moshytten, fandt de den paa det muntreste udpyntet, vel kun med kunstige Blomster og Vintergrønt, dog deriblandt anbragt saa skionne smaa Buske af naturlig Hvede og andre Træ- og Markfrugter, at det var den Anordnendes Kunstsands til Ære. Hvorvel min Mand ikke holder af, sagde Charlotte, man høitideligholder hans Fødsels- eller

Navnedag, vil han dog i Dag ikke optage mig ilde, at hellige en tredobbelt Fest disse faa Krandse.

En tredobbelt, raabte Eduard. Ganske sikkert, svarte Charlotte: vor Vens Ankomst behandle vi billig som en Fest; og dernæst har I vel begge ikke tænkt paa, at det er Eders Navnedag i Dag. Hedder ikke den ene Otto saavelsom den anden?

Begge Vennerne rakte hinanden Hænder over det lille Bord. Du minder mig, sagde Eduard, om dette ungdommelige Venskabsstykke. Som Børn hedde vi begge saa; dog da vi levede i Kostskolen sammen, og mangen Feiltagelse kom deraf, afstod jeg ham frivillig dette smukke laconiske Navn.

Hvorved du dog ikke var alt for ædelmodig, sagde Captainen. Thi jeg erindrer mig ret vel, at Navnet Eduard behagede dig bedre, som det da ogsaa, udtalt af yndige Læber, har en særdeles god Klang.

Nu sad de altsaa tre omkring det samme lidet Bord, hvor Charlotte havde talt saa ivrig mod Giæstens Komme. Eduard vilde i sin Tilfredshed ikke minde sin Kone om hine

Timer; dog barede han sig ikke for at sige: til en Fierde var der ogsaa endnu ret god Plads.

Valdhorn lod sig i dette Øieblik høre ovre fra Slottet, og ligesom bejaede, og bekræftede de sammen dvælende Venners gode Sindelag og Ønsker. Stiltiende hørte de til, medens enhver sank hen i sig selv, og dobbelt følte sin egen Lykke i saa skiøn en Forbindelse.

Eduard afbrød Pausen først, i det han stod op, og traadde hen for Moshytten. Lad os, sagde han til Charlotte, strax føre vor Ven lige op paa Spidsen, paa det han ikke skal troe, denne indskrænkede Dal er vort Arvegods og Opholdssted; oppe bliver Blikket friere, og Brystet udvider sig.

Saa maa vi denne Gang endnu, svarede Charlotte, klavre op ad den gamle noget besværlige Fodsti; dog haaber jeg skal mine Trin og Gange med det første føre mageligere lige øverst op.

Og saaledes kom man da over Klipper giennem Buske og Krat til den sidste Høide, der vel ikke dannede nogen Flade, men dog fortløbende frugtbare Aas. Ny og Slot bag ved var ikke meer at see. I Dybet saae man udbredte Damme, over dem bevorne Høie, som de drog

dem henad; endelig steile Klipper, som lodrette afgiort begrændsede det sidste Vandspeil, og afbildede deres betydende Former paa Overfladen deraf. Hisset i Kleven, hvor en stærk Bæk faldt i Dammene, laae en Mølle halv skiult, der med det, der omgav den, syntes som en venlig Hvilepunct. Mangfoldigen vexlede i hele Halvkredsen, som man oversaae, Dybder og Høider, Buske og Skove, hvis første Grønne for Fremtiden lovede det fylderigeste Syn. Ogsaa enkelte Trægrupper fastholdt mangesteds Øiet. Især udmærkede for Fødderne af de beskuende Venner en Masse Popler og Plataner sig fordelagtigen nærmest ved Bredden af den mellemste Dam. Den stod i sin bedste Vext frisk, sund, og stræbte i Høiden og Bredden.

Eduard henvendte sin Vens Opmærksomhed især herpaa. Disse, sagde han, har jeg i min Ungdom selv plantet. Det var unge Smaastammer, som jeg reddede, da min Fader, ved Anlægget til den ny Deel af den store Slotshauge, lod dem oprødde midt om Sommeren. Udentvivl vil de ogsaa i Aar atter vise sig taknemmelige ved ny Skud.

Man vendte tilfreds og munter tilbage. Gjæsten anviste man paa den høire Fløi af Slottet et venligt rummeligt Qvarteer, hvor han meget snart havde opstilt og ordnet Bøger, Papirer og Instrumenter, for at blive ved i sin vante Virksomhed. Men Eduard lod ham i de første Dage ingen Ro have; han førte ham om overalt, snart til Hest, snart til Fods, og giorde ham kiendt med Egnen og Godset, hvorved han tillige meddeelte ham de Ønsker, han længe havde næret hos sig til bedre at kiende og fordeelagtigere at nytte det.

Det første, vi skulde giøre, sagde Captainen, var, at jeg skulde optage Egnen efter Compas. Det er en let munter Syssel, og giver den end ikke den største Nøiagtighed, saa bliver det dog stedse nyttigt, og til en Begyndelse fornøieligt, ogsaa kan man giøre det uden megen Hielp, og veed vist, man bliver færdig. Tænker du engang paa nøiere Opmaaling, lader sig vel ogsaa finde Raad dertil.

Captainen var meget øvet i dette Slags Optagning. Han havde medbragt de fornødne Instrumenter, og begyndte strax. Han underviiste Eduard, nogle Jægere og Bønder, der skulde gaae ham tilhaande ved Arbeidet.

Dagene vare gunstige, Aftenerne, og den tidligste Morgen tilbragte han med at optegne og skraffere. Hurtig var ogsaa Alt laveret og illumineret, og Eduard saae sine Eiendomme paa det tydeligste fremvoxne af Papiret, som en ny Skabelse. Han troede nu først at lære at kiende dem; de syntes nu først ret at høre ham til.

Det gav Leilighed til at tale om Egnen, om Anlæg, som man efter et saadant Oversyn bringer meget bedre istand, end naar man kun enkelt, efter tilfældige Indtryk, prøver omkring paa Naturen.

Det maa vi gjøre min Kone tydeligt, sagde Eduard.

Gjør ikke det, svarte Capainen, der ikke gierne giennemkrydsede andres Overtydninger med sine, da han af Erfaring havde lært, at Menneskenes Seemaader ere meget for forskiellige til, de selv ved de fornuftigste Betragtninger kunne samles paa een Punkt. Gjør det ikke, raabte han: hun torde let komme i Vilderede. Det er hende, som alle dem, der blot af Lysthaveri sysselsætte sig med slige Ting, mere om at gjøre, at hun gjør noget, end at noget bliver

giort. Man famler om paa Naturen, man har Forkierlighed for den eller den Plet; man vover ikke at bortrydde den eller den Hindring; man er ikke dristig nok til at opofre Noget; man kan ikke i Forveien forestille sig, hvad der skal blive af; man prøver, det lykkes, det mislykkes; man forandrer, forandrer maaskee, hvad man skulde lade blive; lader blive, hvad man skulde forandre, og saaledes bliver det tilsidst altid et Stykværk, der behager og lokker, men ikke fyldestgiør.

Tilstaae mig oprigtig, sagde Eduard: du er ikke tilfreds med hendes Anlæg.

Naar Udførelsen udtømte Tanken, der er meget god, var der intet at erindre. Hun har møisom pint sig op mellem Stenene, og piner nu, om du vil, enhver, hun fører derop. Hverken ved Siden af hinanden, eller bag efter hinanden, skrider man med en vis Frihed. Skridtets Tact afbrydes hvert Øieblik; og hvad lod der sig ikke Alt indvende?

Havde det da været let at giøre anderledes? spurgde Eduard.

Meget let, svarte Captainen; hun behøvede blot, at bryde det ene Fieldhiørne bort, der endnu oven i Kiøbet ikke seer godt ud, fordi

det bestaaer af smaa Dele; saa fik hun en smukt svinget Vending til Opgang, og tillige Stene i Overflod, for at opmure de Stæder, hvor Veien var bleven smal og krøblevorn. Dog dette være sagt i nøieste Fortrolighed mellem os, hun bliver ellers og forvirret og fortræden. Ogsaa maa man lade staae, hvad der er giort. Vil man videre anvende Penge og Umage, var der fra Moshytten opad og over Høiden endnu Mangehaande at giøre og meget Behageligt at udbringe.

Havde paa denne Maade de to Venner i det Nærværende mangen Beskiæftigelse, da fattedes det heller ikke paa levende og fornøielig Erindring af forgangne Dage, som Charlotte vel pleiede at tage Deel i. Ogsaa satte man sig for, naar kun de nærmeste Arbeider først vare giorte, at gaae til Reisejournalerne, og ogsaa paa denne Maade fremkalde det Forgangne.

I øvrigt havde Eduard mindre Æmne til Underholdning med Charlotte ene, især, fra han følte Daddelen over hendes Parkanlæg, der forekom ham saa retfærdig, paa sit Hierte. Længe fortiede han, hvad Captainen havde betroet ham; men da han tilsidst saae sin Kone

sysselsat med, igien at arbeide sig op fra Moshytten til Høiden med Smaatrin og Smaastier, holdt han ikke længer tilbage, men giorde hende efter nogle Omsvøb kiendt med sine nye Indsigter.

Charlotte stod truffen. Hun var sindrig nok til hastig at indsee, at de havde Ret; men det Giorte var derimod; det var nu engang giort saaledes; hun havde fundet det rigtigt, fundet det ønskeligt; selv det Dadlede var hende i hver enkelt Deel kiært; hun stræbte mod Overtydningen; hun forsvarte sin liden Skabelse, hun skiældte paa Mændene, der strax gik i det Vide og Store, af en Spøg, af et Morskab strax vilde giøre et Værk, ikke tænke paa Omkostningerne, som en udvidet Plan uundgiængelig drager efter sig. Hun var bevæget, krænket, fortræden; hun kunde ikke lade det Gamle fare, ikke ganske afvise det Nye; men bestemt, som hun var, standsede hun strax Arbeidet, og tog sig Tid at betænke Sagen, og lade den modnes hos sig.

I det hun nu ogsaa savnede denne virksomme Moro, da imidlertid Mændene stedse selskabeligere drev deres Dont, og især med Iver besørgede Kunsthaver, og Drivkasser;

ogsaa iblandt fortsatte de sædvanlige ridderlige Øvelser, som, at jage, kiøbe Heste, bytte dem, ride og kiøre dem til, saa følte Charlotte sig daglig mere eensom. Hun førte sin Brevveksling ogsaa for Captainens Skyld mere levende. Og dog gaves der mangen eensom Time; des behageligere og mere underholdende var hende de Beretninger, hun fik fra Opdragelsesanstalten.

Et vidtløftigt Brev fra Forstanderinden, der, som sædvanlig med Velbehag udbredte sig over Datterens Fremskridt, var tilføiet en kort Efterskrift, tillige med et Bilag fra en mandlig Medhielper, som vi begge meddele.

Forstanderindens Efterskrift.

Om Ottilia, min Naadige, have jeg egentlig kun at gientage, hvad der indeholdes i mine forrige Beretninger. Jeg vidste ikke at skiænde paa hende, og dog kan jeg ikke være tilfreds med hende. Hun er nu som tilforn beskeden og føielig mod Andre; men denne Tilbagetræden, denne Tienstfærdighed vil ikke staae mig an. Deres Naade har nylig sendt hende Penge og adskillige Tøier. Pengene har hun ikke rørt; Tøiene ligge der ogsaa urørte. Hun

holder rigtig nok sine Ting meget reenlig og vel, og synes kun i den Hensigt at skifte Klæder. Heller kan jeg ikke rose hendes store Maadelighed i Mad og Drikke. Ved vort Bord er ingen Overflod; dog seer jeg intet hellere, end naar Børnene spise dem mætte i velsmagende og sunde Spiser. Hvad med Overlæg og Overtydning er sat frem og lagt for, skal ogsaa spises op. Det kan jeg aldrig faae Ottilia til. Ja, hun skaffer sig noget at bestille, for at udfylde et Savn, hvor Pigerne forsømme Noget, blot for at slippe for en Ret, eller Desserten. Ved alt dette kommer dog i Betragtning, at hun ofte, som jeg først seent har erfaret, har Hovedpine paa venstre Side, der vel gaaer over, men tør være smertelig og betydende. Saameget om dette forresten saa smukke og kiære Barn.

Medhielperens Bilag.

Vor fortreflige Forstanderinde lader mig sædvanlig læse de Breve, hvori hun meddeler Forældre og Foresatte Jagttagelser om sine Elever. Dem, der ere skrevne til Deres Maade, læser jeg altid med dobbelt Opmærksomhed,

dobbelt Fornøielse; thi i det vi have at lykønske Dem til en Datter, der forener alle de glimrende Egenskaber, hvorved man stiger i Verden, maa i det mindste jeg ikke prise Dem mindre lykkelig, at i Deres Pleiedatter Dem er beskiæret et Barn, der er født til Andres Vel og Tilfredshed, og sikkerlig ogsaa til sin egen Lykke. Ottilia er næsten den eneste af vore Elever, om hvem jeg ikke kan blive enig med vor saa høilig ærede Forstanderinde. Jeg fortænker denne driftige Kone ingenlunde, at hun forlanger, man udvortes og tydelig skal see Frugterne af hendes Omsorg; men der gives og indelukte Frugter, der først ere de ret kiernefulde, og der tidligere eller senere udvikle dem til et skiønt Liv. Saadan er sikkerlig Deres Pleiedatter. Saa længe jeg har underviist hende, har jeg stedse seet hende gaae med lige Skridt, langsom fremad, aldrig tilbage. Naar det hos noget Barn er fornødent, at begynde fra Begyndelsen, er det sikkert hos hende. Hvad der ikke flyder af det Foregaaende, fatter hun ikke. Hun staaer udygtig, ja forstokket ved en let fattelig Ting, der for hende hænger sammen med Intet. Men kan

man finde Middelleddene, og gjøre hende dem tydelige, er det tungeste hende begribeligt.

Ved denne langsomme Fremskriden bliver hun tilbage mod sine Meddiscipelinder, der med ganske andre Evner altid ile fremad, fatte Alt, endog det Usammenhængende, let, beholde det let, og anvende det bequemmelig igien. Saaledes lærer, saaledes formaaer hun slet intet ved et hastende Lærefordrag, som er Tilfældet med nogle Timer, der gives af ypperlige, men raske og utaalmodige Lærere. Man har klaget over hendes Skrift, over hendes Udygtighed til at fatte Grammatikens Regler. Jeg har nærmere undersøgt denne Besværing; det er sandt, hun skriver langsomt og stivt, naar man saa vil, dog ikke frygtsomt og stygt. Hvad jeg skridtvis meddeelte hende af det franske Sprog, som rigtig nok ikke er mit Fag, begreb hun let. Vist nok er det underligt; hun veed meget, og ret vel, kun naar man spørger hende, synes hun ikke at vide det.

Skal jeg slutte med en almindelig Betragtning, saa kunde jeg sige: hun lærer ikke, som een, der skal opdrages, men som een, der vil opdrage, ikke som Discipelinde, men som tilkommende Lærerinde. Maaskee forekommer

det Deres Naade sælsomt, at jeg, som selv er Opdrager og Lærer, ikke troer at rose nogen bedre, end naar jeg erklærer ham for min Lige. Deres Naades bedre Indsigt, dybere Menneske- og Verdens-Kundskab vil af mine indskrænkede og velmeente Ord uddrage det Bedste. De vil overtyde Dem, at ogsaa af dette Barn megen Glæde er at haabe. Jeg anbefaler mig til Deres Bevaagenhed, og beder om Tilladelse at skrive igien, saasnart jeg troer, mit Brev vil indeholde noget betydeligt og behageligt.

Charlotte glædede sig over dette Blad; dets Indhold traf ganske nær sammen med de Forestillinger, hun nærede om Ottilia; derhos kunde hun ikke bare sig for et Smiil, da Lærerens Deeltagelse forekom hierteligere, end Indsigt i en Lærlings Dyder pleier at frembringe. Ved hendes rolige fordomfrie Tænkemaade lod hun ogsaa et saadant Forhold, som saa mange andre, ligge for sig; den forstandige Mands Deeltagelse for Ottilia satte hun Priis paa; thi hun havde i sit Liv noksom lært at indsee, hvor høit hver sand Til-

bsielighed er at agte i en Verden, hvor Ligegyldighed og Utilbsielighed egentlig ret har hiemme.

Fierde Kapitel.

Det topographiske Kort, hvorpaa Godset, med hvad der omgav det, efter en temmelig stor Maalestok, caracteristisk og fattelig var fremstilt ved Pensirog og Farver, og som Captainen ved nogle trigonometriske Udmaalinger vidste sikkert at grunde, var snart færdigt; thi mindre Sovn, end denne driftige Mand, havde neppe nogen behov, som og hans Dag stedse var opofret Øiebliks Formaalet, og altsaa hver Aften altid noget var giort.

Lad os nu, sagde han til sin Ven, gaae til det Øvrige, til Beskrivelsen af Godset, hvortil der alt maa være Forarbeid nok, hvoraf siden Forpagtningsoverslag og Andet nok vil udvikle sig. Kun een Ting lad os fastsætte og indrette: skil Alt, hvad egentlig er

Forretning fra Livet. Forretning forlanger Alvor og Strænghed, Livet Vilkaarlighed. Forretning kræver den reneste Følge, for Livet er en Inconseqvents ofte fornøden, ja den er elskværdig og muntrende. Er du sikker med det ene, kan du være desfriere med det andet; istæden for ved en Blanding det Sikre bortrives og hæves ved det Frie.

Eduard følte i dette Forslag en sagte Bebreidelse. Skiøndt ikke uordenlig af Naturen, kunde han dog aldrig komme saa vidt, at afdele sine Papirer efter Fag. Det han havde at afgiøre med andre, og det, der blot kom an paa ham selv, var ikke adskilt; som han heller ikke noksom adskilte Forretninger og Beskiæftigelser, Tidsfordriv og Adspredelse fra hinanden. Nu blev det ham let, da en Ven paatog sig denne Umage, et andet Jeg bevirkede den Adskillelse, som det ene Jeg ikke altid vil dele sig i.

De oprettede paa Captainens Fløi et Repositorium for det Nærværende, et Archiv for det Forbigangne; skaffede alle Dokumenter, Papirer, Efterretninger tilveie fra de forskiellige Giemmer, Kammere, Skabe og Kister, og i første Hast var det Vrøvl bragt i en fornøie-

lig Orden, laae rubriceret i betegnede Fag. Hvad man ønskte, fandtes fuldstændigere, end man havde haabet. Herved gik dem en gammel Skriver meget tilhaande, der Dagen over, ja en Deel af Natten, ikke kom fra Pulten, og som Eduard hidindtil havde været meget utilfreds med.

Jeg kiender ham ikke mere, sagde Eduard til sin Ven, hvad det Menneske er virksom og brugbar. Det kommer, sagde Captainen, af det, vi ikke overdrage ham noget Nyt, før han i sin Mageligbed har fuldbragt det Gamle, og saaledes udretter han, som du seer, saare meget; saasnart man forstyrrer ham, formaaer han slet Intet.

Tilbragte Vennerne paa denne Maade deres Dage tilsammen, da forsømte de om Aftenen ikke, regelmæssig at besøge Charlotte. Fandtes der intet Selskab fra nærliggende Steder og Godser, som ofte skeede, var Samtalen, ligesom Læsningen, meest opofret til saadanne Gienstande, som forøge Borgersamfundets Velstand, Fordele og Behag.

Charlotte, der desuden var vant at nytte det Nærværende, følte sig, i det hun saae sin Mand fornøiet, ogsaa personlig fremhiulpet.

Adskillige huuslige Indretninger, som hun længe havde ønsket, men ikke vel kunnet indlede, virkedes ved Captainens Driftighed. Huusapotheket, som hidtil kun havde bestaaet af faa Lægemidler, berigedes, og Charlotte sattes saavel ved fattelige Bøger, som ved Samtale, istand til at bringe sit virksomme og hielperige Væsen oftere og virksommere i Øvelse end hidtil.

Da man ogsaa overveiede de sædvanlige og desuagtet kun for tit overraskende Nødsfald, blev alt, hvad der torde behøve til Druknedes Redning, saameget mere anskaffet, da ved Nærheden af saamange Damme, Vande og Vandværker, tit et og andet Uheld af dette Slags indtraf. Denne Rubrik besørgede Captainen meget udførlig, og Eduard undslap den Anmærkning, at et saadant Tilfælde i hans Vens Liv havde paa den selsomste Maade giort Epoke. Dog, da denne taug, og syntes at undvige en sørgelig Erindring, holdt Eduard ligeledes inde, ligesom og Charlotte, der ikke mindre i det Almindelige var underrettet derom, gik disse Yttringer forbi.

Vi ville rose alle disse omhyggelige Foranstaltninger, sagde Captainen en Aften; men

nu fattes vi endnu det Nødvendigste, en dygtig Mand, der veed at tage Haanden i det Alt. Jeg kan hertil foreslaae en mig bekiendt Feldtchirurgus, der nu paa taalelige Betingelser er at have, en udmærket Mand i sit Fag, og der ogsaa i at behandle hæftige indvortes Onder tit har fyldestgiort mig mere, end en berømt Læge; og Hiebliks Hielp er dog altid det, der meest savnes paa Landet.

Ogsaa han blev strax forskrevet, og begge Ægtefæller glædede sig, at de havde fundet Anledning at anvende saamangen Sum, der blev dem tilovers til vilkaarlige Udgifter, paa de nødvendigste.

Saaledes nyttede Charlotte Captainens Kundskaber og Virksomhed, ogsaa efter hendes Sind, og begyndte at blive fuldkommen tilfreds med hans Nærværelse, og beroliget for alle Følger. Hun forberedede sig gemeenlig til at spørge om mange Ting, og da hun gierne vilde leve, søgte hun at bortfierne alt Skadeligt, alt Dødeligt. Blyglasuren paa Pottemagervare, Spansgrønnen paa Kobberkar havde alt giort hende mangen Bekymring. Hun lod sig underrette herom, og naturligviis

maatte man gaae tilbage til Grundbegrebene i Physik og Chemie.

Tilfældig men stedse velkommen Anledning til saadanne Samtaler, gav Eduards Tilbøielighed at læse Selskabet fore. Han havde en meget velklingende dyb Stemme, og havde i tidligere Dage været behagelig og berømt ved levende følt Recitation af digteriske og taleriske Arbeider. Nu var det andre Gienstande, der sysselsatte ham, andre Skrifter, han forelæste af, og just paa nogen Tid især Værker af physisk, chemisk, og technisk Indhold.

En af hans særdeles Egenheder, som han dog maaskee har tilfælles med adskillige Mennesker, var, at det faldt ham utaaleligt, naar nogen saae ham i Bogen, medens han læste. I tidligere Dage, under Forelæsningen af Digte, Skuespil, Fortællinger, var det den naturlige Følge af den levende Hensigt, den Forelæsende har, saavelsom Digteren, Skuespilleren, den Fortællende, at overraske, gisre Pauser, vække Forventninger; da det da rigtig nok er denne tilsigtede Virkning meget imod, naar en Tredie vitterlig faaer Forspring for ham med Øinene. Han pleiede derfor ogsaa

i slige Tilfælde stedse at sætte sig saaledes, at han ingen havde bag sig. Nu paa Tredie-mandshaand var denne Forsigtighed ufornøden; og da det denne Gang ikke var Hensigten at vække Følelse, overraske Indbildningskraft, saa tænkte han selv ikke synderlig paa at tage sig i Agt.

Kun een Aften faldt det ham paa, da han havde sat sig skiødesløst, at Charlotte saae ham i Bogen. Hans gamle Utaalmodighed vaagnede, og han satte hende, paa en Maade uvenlig, irette derfor. Vilde man dog engang for alle vænne sig af med saadanne Uskikke, som med saameget andet, der er Selskabet til Byrde. Naar jeg forelæser Een, er det da ikke, som om jeg foredrog ham noget mundtlig? Det Skrevne, det Trykte, kommer i Steden for min egen Tanke, mit eget Hierte; og vilde jeg vel giøre mig den Umage at tale, hvis der var anbragt et lidet Vindue for min Pande, mit Bryst, saa at den, hvem jeg vil stykkeviis tiltælle mine Tanker, stykkeviis tilrække mine Følelser, alt bestandig længe i Forveien kunde vide, hvor jeg vilde hen? Naar nogen seer i Bogen med mig, kommer det mig bestandig for, som jeg blev revet i to Stykker.

Charlotte, hvis Smildhed i større og mindre Kredse især viiste sig ved det, hun vidste at bortfierne enhver ubehagelig, enhver hæftig, ja enhver blot levende Ytring, at afbryde en Samtale, der forlængede sig, at sætte den i Gang, naar den gik i Staa, forsagedes heller ikke dennegang af hendes gode Gave. Du vil sikkerlig tilgive mig min Feil, naar jeg bekiender, hvad i dette Øieblik er hændt mig. Jeg hørte læse om Slægtskaber, og da tænkte jeg just ligepaa min Slægt, paa et Par Fættere, som i dette Øieblik bryde mig. Min Opmærksomhed vender tilbage til din Forelæsning; jeg hører, at der tales om ganske livløse Ting, og seer dig i Bogen, for igien at finde mig tilrette.

Det er en Lignelse, der har forført og forvirret dig, sagde Eduard. Her tales rigtig nok kun om Jord og Mineralier; men Mennesket er en sand Narcis; han speiler sig overalt gierne selv; han lægger hele Verden sig under til Folie.

Ja vel! blev Captainen ved; saaledes behandler han Alt, hvad han finder uden for sig; sin Viisdom som sin Daarskab, sin Villie

som sin Vilkaarlighed laaner han Dyr, Planter, Elementer og Guder.

Vilde J, svarte Charlotte, da jeg ikke vil føre Eder for langt fra Hiebliks Interessen, kun kortelig lære mig, hvad her egentlig menes ved Slægtskaberne!

Det vil jeg vel gierne giøre, svarte Captainen, som Charlotte havde henvendt sig til; sagtens kun saa godt, som jeg formaaer det, som jeg for omtrent ti Aar siden har lært, som jeg har læst det. Om man i den videnskabelige Verden endnu tænker saaledes derom, om det passer til de nyere Lærer, vidste jeg ikke at sige.

Det er ilde nok, raabte Eduard, at man nu Intet mere kan lære for hele sin Levetid. Vore Forfædre holdt dem til den Underviisning, de fik i deres Ungdom; men vi maa hver fem Aar lære om, hvis vi ikke vil komme reent af Moden.

Vi Fruentimmer, sagde Charlotte, tage det ikke saa nøie; og skal jeg være oprigtig, er det mig egentlig kun om Ordets Betydning at giøre; thi intet giør latterligere i Selskab, end naar man anvender et fremmed, et Kunstord urigtig. Derfor vilde jeg kun vide, i hvad

Betydning dette Udtryk just bruges ved disse Gienstande. Hvorledes det videnskabelig hænger sammen med det, vil vi overlade de Lærde, der i øvrigt, saavidt jeg har kunnet mærke, vel neppe nogensinde vil kunne enes.

Men hvor skal vi nu begynde, for at komme hurtigst ind i Tingen? spurgde Eduard efter en Pause Captainen, der betænkte sig lidet, og strax derpaa svarte:

Naar det tillades mig, tilsyneladende at begynde langt ude, er vi snart ved Tingen.

Vær De forsikkret om min hele Opmærksomhed, sagde Charlotte, i det hun lagde sit Arbeide fra sig.

Og saaledes begyndte Captainen: Hos alle Naturvæsener, som vi blive vaer, mærke vi først, at de have Hensyn paa sig selv. Det klinger vist nok underlig, naar man udsiger noget, som desuden forstaaer sig selv; dog kun i det man fuldkommen er kommet til Forstaaelse om det Bekiendte, kan man gaae frem med hinanden til det Ubekiendte.

Jeg synes, faldt Eduard ham i Ordet, vi skulde ved Exempler gjøre hende og os Sagen bequem. Forestil dig blot Vand, Olie, Qvægsølv, saa vil du finde en Enighed, en

Sammenhæng mellem deres Dele. Denne Ening forlade de ikke uden ved Magt eller anden Bestemmelse. Er denne bortryddet, træde de strax sammen igien.

Det er ingen Spørgsmaal, sagde Charlotte samtykkende. Regndraaber forene sig snart til Strømme. Og alt som Børn lege vi forundrede med Qveegsølvet, i det vi skille det i smaa Kugler, og lade det løbe sammen igien.

Ogsaa tør jeg vel, føiede Captainen til, flygtig i Forbigaaende omtale en betydende Punkt, at nemlig dette fuldkommen rene, ved Flydenhed mulige Henhold afgiort og stedse udmærker sig ved Kugleform. Den faldende Vanddraabe er rund, om Qveegsølvkuglerne har De selv talt; ja et faldende smæltet Bly, naar det har Tid til at stivne tilfulde, kommer ned i Form af en Kugle.

Lad De mig ile i Forveien, sagde Charlotte, om jeg træffer, hvor De vil hen. Som enhver Ting har et Henhold til sig selv, maa det og have et Forhold til Andre.

Og det vil være forskielligt efter Væsenernes Forskiellighed, blev Eduard hastig ved: Snart vil de mødes, som Venner og gamle

Bekiendte, der hastig træde sammen, forenes, uden at forandre noget hos hinanden, som Viin blander sig med Vand. Derimod vil andre forblive fremmede ved Siden af hinanden, og selv ikke ved nogen mechanisk Blanding og Gnidning paa nogen Maade blande sig sammen; som Olie og Vand, naar det rystes sammen, paa Øieblikket igien skiller sig fra hinanden.

Der fattes ikke meget i, sagde Charlotte, saa seer man i disse simple Former de Mennesker, man har kiendt; men især erindrer man sig derved de Samqvem, man levede i. Den meste Lighed med disse skiælløse Væsner have dog de Masser, der i Verden stille dem ligeoverfor hinanden, Stænderne, Kaldsbestemmelserne, Adelen og den tredie Stand, Soldaten og Civilisten.

Og dog, svarede Eduard, ligesom disse ved Sæder og Love ere at forene, gives der ogsaa i vor chemiske Verden Middelled, til at forbinde det, der afviser hinanden.

Saaledes forbinde vi, faldt Captainen i Ordet, Olie ved Ludsalt med Vand.

Kun ikke for hastig med Deres Foredrag, sagde Charlotte, at jeg kan vise, jeg holder

Skridt. Ere vi ikke her alt komne til Slægtskaberne?

Ganske rigtig, svarede Captainen, og vi skal strax lære at kiende dem i deres fuldkomne Kraft og Bestemthed. De Naturer, der, naar de træffe sammen, hastig gribe, og gienstidig bestemme hinanden, kalde vi beslægtede. Ved Alcalierne og Mineralsyrerne, der, skiøndt hinanden modsatte, og maaskee, just fordi de ere hinanden modsatte, meest afgiort søge og fatte hinanden, modificere hinanden, og tilsammen udgiøre et nyt Legeme, er dette Slægtskab paafaldende nok. Lad os blot tænke paa Kalken, der yttrer en stor Tilbøielighed til alle Syrer, en afgiort Foreningslyst. Saasnart vor chemiske Kabinet kommer hid, vil vi lade Dem see adskillige Forsøg, der ere meget underholdende, og give et bedre Begreb, end Ord, Navne, og Kunstudtryk.

Lad De mig tilstaae, sagde Charlotte, naar De kalder disse Deres underlige Væsner beslægtede, saa forekommer de mig ikke saameget som Blodsforvandte, men snarere som Aands- og Siælebeslægtede. Paa samme Maade kunne virkelig betydende Venskaber opkomme blandt Menneskene: thi modsatte Egenskaber giøre

en inderligere Forening mulig. Og saa vil jeg da oppebie, hvad De af disse hemmelighedsfulde Virkninger vil bringe mig for Øie. Jeg vil — sagde hun, i det hun vendte sig til Eduard — nu ikke forstyrre dig i at læse for mere, og saameget bedre underrettet høre dit Foredrag med Opmærksomhed.

Da du engang har opfordret os, svarte Eduard, slipper du ikke saa let; thi egentlig ere de forviklede Tilfælde de meest interessante. Først ved disse lærer man at kiende Slægtskabernes Grader, de nærmere, stærkere, fiernere, ringere Henhold; Slægtskaberne blive først interessante, naar de frembringe Skilsmisser.

Forekommer det sørgelige Ord, raabte Charlotte, som man nu desværre saa ofte hører i Verden, ogsaa i Naturlæren?

Visselig! svarte Eduard. Det var endog en betegnende Hæderstitel for Chemikerne, at man kaldte dem Skillekunstnere.

Det gisr man altsaa ikke mere, svarte Charlotte, og gisr meget vel deri. At forene er større Kunst, større Fortieneste. En Eningskunstner vilde i hvert Fag være hele Verden velkommen. — Nu saa lad mig da,

siden I dog eengang ere i Gang, vide et Par saadanne Tilfælde.

Saa vil vi da strax, sagde Captainen, knytte os til det igien, vi ovenfor har alt nævnet og omtalt. F. Ex. hvad vi kalde Kalksteen er en meer eller mindre reen Kalkjord, inderlig forbunden med en fin Syre, som i Luftform er bleven os bekiendt. Bringer man et Stykke saadan Steen i fortyndet Svovlsyre, saa griber denne Kalken, og viser sig med den som Gips; derimod bortflyver hin fine luftige Syre. Her er en Adskillelse, en ny Sammensætning opkommen, og man troer sig nu berettiget endog at anvende Ordet Valgslægtskab, fordi det virkelig seer ud, som et Forhold blev foretrukket det andet, valgt fremfor det andet.

Tilgiv De mig, sagde Charlotte, som jeg tilgiver Naturforskeren; men jeg vilde aldrig her sine et Valg, heller en Naturnødvendighed, og knap den: thi tilsidst er det maaskee blot en Leilighedssag. Leilighed giør Forhold, som den giør Tyve, og naar der tales om Deres Naturlegemer, saa synes Valget mig blot at ligge i Chemikernes Haand, der bringer disse Væsner sammen. Men ere de eengang

sammen, da naade dem Gud! i nærværende Tilfælde gior det mig kun Ondt for den stakkels Luftsyre, der igien maa drive om i det Uendelige.

Det kommer kun an paa den, svarede Captainen, at forbinde sig med Vandet, og som Mineralkilde tiene Friske og Syge til Vederqvægelse.

Gipsen har godt ved at snakke, sagde Charlotte, den er nu færdig, er et Legeme, er forsørget, istedenfor hint uddrevne Væsen endnu kan være i mangen Nød, før det kommer an igien.

Jeg skulde tage meget feil, sagde Eduard smilende, om der ikke var en liden Underfundighed i din Tale. Tilstaae kun dit Skielmeri. Tilsidst er jeg i dine Øine Kalken, der gribes af Captainen, som en Svovlsyre, unddrages dit behagelige Samqvem, og forvandles til en refractair Gips.

Lader din Samvittighed, svarte Charlotte, dig giøre slige Betragtninger, kan jeg være ubekymret. Disse Lignelsestaler ere artige og morsomme, og hvo leger ikke gierne med Ligheder? men Mennesket er dog hævet saa mangt et Trin over hine Elementer, og har han her

været noget gavmild med det skiønne Ord Valg, og Valgslægtskab, saa gior han vel, at vende tilbage i sig selv, og i denne Anledning vel betænke slige Udtryks Værd. Mig ere desværre Tilfælde nok bekiendte, hvor en inderlig uopløselig ladende Forbindelse mellem tvende Væsner, ved tilfældig Tilføielse af et tredie, er bleven ophævet, og det ene af de før saa skiønt forbundne drevet ud i den tomme vide Verden.

Der er Chemikerne meget galantere, sagde Eduard: de føie et fierde dertil, paa det Intet skal blive tomhændet.

Ja vist, svarte Capkainen: disse Tilfælde ere ustridig de meest betydende og mærkværdige, hvor man virkelig kan fremstille Tiltrækningen, Slægtskabet, Forladelsen, Foreningen, ligesom krydsviis; hvor fire, hidtil to og to, forenede Væsner bringes i Berørelse, forlade deres hidtil værende Forening, og forbinde sig paa ny. I denne Slippen og Griben, Flyen og Søgen, troer man virkelig at see en høiere Bestemmelse; man tiltroer slige Væsner et Slags Villie og Valg, og holder Konstordet Valgslægtskaber for fuldkommen retfærdiggiort.

Beskriv De mig saadant et Tilfælde, sagde Charlotte.

Man skulde, svarte Captainen, aldrig afgiøre sligt med Ord. Som sagt! saasnart jeg kan vise Dem Forsøgene selv, vil Alt blive Dem beskueligere og behageligere. Nu maatte jeg henholde Dem med skrækkelige Kunstord, som dog ingen Forestilling gav Dem. Man maa see disse dødladende, og dog til Virksomhed indvortes altid beredde Væsner virkende for sine Øine, see dem med Deeltagelse, hvorledes de søge, tiltrække, gribe, forstyrre, opsluge, fortære hinanden, og da af den inderligste Forbindelse igien fremgaae i fornyet, ny, uventet Skikkelse, da tiltroer man dem først et evigt Liv, ja vel Sands og Forstand, fordi vi neppe føle vore Sandser tilstrækkelige til ret at iagttage dem, og vor Fornuft neppe dygtig til at fatte dem.

Jeg nægter ikke, sagde Eduard, at de selvsamme Kunstord maa blive den, der ikke ved sandselig Beskuelse ved Begreber er forsonet med dem, besværlige, ja latterlige. Dog kunde vi let med Bogstaver til videre udtrykke det Forhold, Talen her var om.

Maar De ikke troer, det seer pedantisk ud, tog Captainen Ordet, kan jeg vel i Tegnsproget fatte mig kortelig. Tænk Dem et A, der er inderlig forbundet med et B, og ved mange Midler og megen Magt ikke at skille fra dette; tænk Dem et C, der forholder sig ligeledes til et D; bring De nu begge Par i Berørelse: A vil kaste sig til D, C til B, uden at man kan sige, hvo der først har forladt den Anden, hvo først igien forbundet sig med den Anden.

Nu da! faldt Eduard ind: indtil vi see Alt dette med vore Øine, ville vi betragte denne Form, som en Lignelsestale, hvoraf vi uddrage os en Lære til umiddelbart Brug. Du forestiller A, Charlotte, og jeg din B; thi egenlig er jeg dog afhængig af dig, og følger dig, som B følger A; C er ganske tydelig Captainen, der for denne Gang i nogen Maade unddrager mig fra dig. Nu er det billigt, naar du ikke skal undflye i det Ubestemte, at der sørges dig for et D, og det er aldeles uden Spørgsmaal den elskværdige lille Dame, Ottilie, mod hvis Nærmelse du ikke længere maa forsvare dig.

Godt, svarte Charlotte: om og Exemplet, som mig synes, ikke ganske passer paa vort Tilfælde; saa holder jeg det dog for en Lykke, at vi i Dag engang træffe fuldkommen sammen, og at disse Natur- og Valgslægtskaber fremskynde en fortrolig Meddelelse mellem os. Jeg vil altsaa kun tilstaae, at jeg fra i Eftermiddag af har besluttet at kalde Ottilie; thi min hidtilværende tro Huusvogterske og Huusholderske tager bort, da hun gifter sig. Det var fra min Side og for min Skyld; hvad der for Ottilies Skyld bestemmer mig, vil du forelæse os. Jeg vil ikke see dig i Bladet; men vist nok er Indholdet mig alt bekiendt. Dog! læs kun! læs! Med disse Ord tog hun et Brev frem, og rakte Eduard.

Femte Capitel.

Forstanderindens Brev.

Deres Naade vil forlade, om jeg i Dag fatter mig ganske kort; thi jeg har, efter at den offentlige Prøve er fuldbragt af det, vi i forgangne Aar have udrettet hos vore Elever, at melde samtlige Forældre og Foresatte Udfaldet; ogsaa tør jeg vel være kort, da jeg med faa Ord kan sige meget. Deres Frøken Datter har i hver Henseende viist sig som den første. De hosliggende Vidnesbyrd, hendes eget Brev, der indeholder Beskrivelsen af de Priser, hun har vundet, og tillige udtrykker den Fornøielse, hun føler over et saa lykkeligt Held, vil tiene Dem til Beroligelse, ja til Glæde. Min formindskes i nogen Maade ved det, jeg forudseer, vi ikke længe mere vil have Aarsag at beholde et Fruentimmer, der har giort saa store Fremskridt, hos os. Jeg anbefaler mig til Deres Bevaagenhed, og tager mig den Frihed med Første, at yttre mine Tanker om, hvad jeg anseer som fordeelagtigst for hende. Om Ottilie skrive min venlige Medhielper.

Medhielperens Brev.

Om Ottilia lader vor hæderværdige Forstanderinde mig skrive, deels fordi det efter hendes Tænkemaade vilde være hende pinligt at mælde, hvad der er at mælde, deels ogsaa fordi hun selv trænger til en Undskyldning, som hun heller vil lægge mig i Munden.

Da jeg kun altforvel veed, hvorlidet den gode Ottilia er istand til at komme ud med det, der ligger i hende, og som hun formaaer; var jeg paa en Maade bange for den offentlige Prøve, saameget mere, som overalt dertil ingen Forberedelse er mulig, og selv, naar det efter den sædvanlige Maade kunde være, Ottilia ikke er at forberede til Skin. Udfaldet har kun altformeget retfærdiggiort min Bekymring; hun har ingen Priis faaet, og er ogsaa blandt dem, der intet Vidnesbyrd have faaet. Kort at sige: i Skrivning havde andre knap saa veldannede Bogstaver, men meget friere Træk; i at regne vare alle hurtigere, og til vanskeligere Opgaver, som hun bedre løser, kom det ved Undersøgelsen ikke. I det Franske overparlerede og overexponerede

mange hende; i Historien havde hun ikke strax Navne og Aarstal ved Haanden; ved Geographien savnede man Opmærksomheden paa den politiske Inddeling. Til musikalsk Foredrag af hendes faa beskedne Melodier fandtes hverken Tid eller Rolighed. I Tegning havde hun sikkerlig vundet Prisen; hendes Omrids var rene, og Udførelsen med megen Omhu, sindrig. Desværre havde hun foretaget noget alt for stort, og var ikke blevet færdig.

Da Eleverne vare aftraadte, de Prøvende holdt Samraad, og undte os Lærere i det mindste et Ord med, mærkede jeg vel strax, at om Ottilia slet ikke, og hvis det skede, med Ligegyldighed, om ikke med Utilfredshed, vilde blive talt. Jeg haabede ved en aabenhiertig Fremstilling af hendes Tilværelsesmaade at vække nogen Gunst, og vovede mig dobbelt ivrig dertil; først fordi jeg kunde tale efter min Overtydning, og for det andet, fordi jeg i yngre Aar havde befundet mig i samme sørgelige Tilfælde. Man hørte mig med Opmærksomhed; dog, da jeg havde udtalt, sagde den første Prøvende mig vel venlig, men laconisk: Evner forudsættes, de skal blive til Færdigheder. Dette er al Opdragelses For-

maal, dette er Forældres og Foresattes lydelige tydelige, Børnenes egne stille kun halvbevidste Hensigt. Dette er ogsaa Prøvens Hensigt, hvorved saavel Lærere, som Lærlinge bedømmes. Af det, vi fornemme af Dem, fatte vi godt Haab om Pigen, og De er ustridig roesværdig, at De giver saa nøie Agt paa Deres Elevers Evner. Forvandl De dem til næste Aar til Færdigheder, da vil De og Deres begunstigede Discipelinde ikke fattes Bifald.

I det paafølgende havde jeg alt fundet mig; men noget endnu Værre, som tildrog sig kort derpaa, havde jeg ikke befrygtet. Vor gode Forstanderinde, der som en god Hyrde end ikke vilde see eet af sine Lam forlorent, eller, som her var Tilfældet, uprydet, kunde, efterat Herrerne vare gaaede, ikke tilbageholde sin Uvillie, og sagde til Ottilia, der, medens de andre glædede dem over deres Priser, stod ganske rolig ved Vinduet: men sig mig for Himlens Skyld! hvor kan man see saa dum ud, naar man ikke er det? Ottilia svarte ganske rolig: Om Forladelse, kiære Moder! jeg har just i Dag igien min Hovedpine, og

det temmelig stærkt. Det kan ingen vide, svarte den ellers saa deeltagende Kone, og vendte sig fortræden bort.

Nu sandt er det: ingen kan vide det; thi Ottilies Ansigt forandres ikke, og jeg har end ikke seet, hun har engang taget med Haanden til Tindingen.

Det var endnu ikke Alt. Deres Frøken Datter, naadige Frue! der ellers er levende, og frimodig, var i Følelsen af sin Dags Triumph overgiven og overmodig. Hun sprang omkring i Værelserne med sine Priser og Vidnesbyrd, og rystede dem ogsaa for Øinene af Ottilia. Du har i Dag staaet dig daarlig! raabte hun. Ganske rolig svarede Ottilia: det er endnu ikke den sidste Præmiedag. Og dog bliver du altid den sidste! raabte Frøkenen, og sprang bort.

Ottilia syntes rolig for enhver anden, kun ikke for mig. En indvortes ubehagelig levende Bevægelse, som hun modstaaer, viser sig ved en ulige Farve paa hendes Ansigt. Den venstre Kind bliver eet Øieblik rød, medens den høire bliver bleg. Jeg saae dette Tegn, og min Deeltagelse kunde ikke holde sig tilbage. Jeg tog vor Forstanderinde til Side,

talte alvorlig med hende om Tingen. Den fortreflige Kone erkiendte sin Feil. Vi raadslog, vi aftalte længe, og uden derfor at være vidtløftigere, vil jeg foredrage Deres Naade vor Beslutning og vor Bøn: at De vil paa nogen Tid tage Ottilia til Dem. Grundene vil de bedst udvikle Dem selv. Bestemmer De Dem hertil, siger jeg mere om den gode Piges Behandling. Forlader da Deres Frøken Datter os, som er at formode, see vi Ottilia med Glæde komme igien.

Endnu eet, som jeg maaskee siden kunde glemme: jeg har aldrig hørt, at Ottilia har forlangt, eller engang indstændig bedet om Noget. Derimod kommer Tilfælde, skiøndt kun sielden, at hun søger at undslaae sig for Noget, man forlanger af hende. Hun giør det med en Gebærde, der er uimodstaaelig for den, der har fattet Betydningen deraf. Hun trykker de flade Hænder, som hun hæver, tæt sammen, og fører dem mod Brystet, medens hun bøier sig lidt forover og seer paa den indstændig fordrende med et saadant Blik, at han gierne staaer fra Alt, hvad han vilde forlangt eller ønsket. Seer De nogensinde denne Gebærde, naadige

Frue, som ved Deres Behandling ikke er sandsynligt, saa tænk paa mig, og skaan Ottilia.

Eduard havde ikke uden at smile og ryste paa Hovedet forelæst disse Breve. Heller kunde det ikke fattes paa Anmærkninger over Personerne og Tingenes Stilling.

Nok! udraabte Eduard endelig: det er afgiort; hun kommer; dig var der da sørget for, min Charlotte, og vi tør nu og komme frem med vort Forslag. Det bliver høistfornødent, at jeg flytter til Captainen paa den høire Fløi. Saa vel om Aften som Morgen er just den rette Tid at arbeide sammen. Du faaer derimod til dig og Ottilia den skiønneste Plads paa din Side.

Charlotte fandt sig deri, og Eduard skildrede deres tilkommende Levemaade. Blandt Andet udraabte han: det er dog ret forekommende af Nicean at have lidt Hovedpine paa venstre Side; jeg har det mange Gange paa den høire. Træffer det sammen, og vi sidde ligefor hinanden, jeg støttet paa høire Albue, hun paa venstre, og lægger Hovederne i Haanden til forskiellige Sider, maa det give et Par artige Contraster.

Captainen vilde finde det farligt; Eduard udraabte derimod: vogt De Dem kiære Ven for D. Hvad skulde B da tage sig for, naar C blev ham røvet?

Nu det, meente jeg, forstod sig selv; svarte Charlotte.

Vist nok, raabte Eduard, B. vender tilbage til sit A; til sit A. og O, raabte han, i det han sprang op, og trykkede Charlotte fast til sit Bryst.

Siette Capitel.

En Vogn var kommen med Ottilia. Charlotte gik hende imøde; den kiære Pige ilte at nærme sig hende; kastede sig for hendes Fødder, og omfavnede hendes Knæ.

Hvortil den Ydmygelse! sagde Charlotte, der paa nogen Maade var forlegen, og vilde løfte hende i Veiret. Det er ikke saa ydmyg meent, svarte Ottilia, der blev i sin forrige

Stilling. Jeg vil kun saa gierne erindre mig den Tid, da jeg endnu ikke naaede høiere end til Deres Knæ, og alt var saa vis paa Deres Kierlighed.

Hun stod op, og Charlotte omfavnede hende hiertelig. Hun blev Mændene forestilt, og strax behandlet med særdeles Agtelse som Giæst. Skiønhed er en saare velkommen Giæst overalt. Hun syntes opmærksom paa Samtalen, uden at hun tog Deel deri.

Anden Morgen sagde Eduard til Charlotte: det er en behagelig underholdende Pige.

Underholdende? svarte Charlotte smilende: hun har jo endnu ikke lukket Munden op?

Saa? svarte Eduard, i det han syntes at besinde sig: det skulde dog være underligt.

Charlotte gav den Nykomne kun faa Vink, hvorledes der skulde forholdes med Huussagerne. Ottilia havde hurtig indseet den hele Orden, ja hvad mere er, følt den. Hvad hun havde at besørge for Alle, og for hver især, begreb hun let. Alting skede punktlig. Hun vidste at anordne, uden at hun syntes at befale, og hvor nogen nølede, forrettede hun den Ting strax selv.

Saasnart hun blev vaer, hvor megen Tid hun fik tilovers, bad hun Charlotte, hun torde inddele sine Timer, som nu nøie blev iagttagne. Hun arbeidede, hvad hende blev foresat, paa en Maade, som Charlotte var underrettet om af Medhielperen. Man lod hende raade sig selv. Kun undertiden søgte Charlotte at vække hende. Saaledes listede hun undertiden brugte Penne mellem hendes, for at lede hende paa friere Træk i sin Skrift; men disse var ogsaa snart spidsede igien.

Fruentimmerne havde fastsat indbyrdes at tale Fransk, naar de vare ene, og Charlotte holdt saa meget fastere derved, som Ottilia var snaksommere i det fremmede Sprog, da man havde giort hende til Pligt, at øve sig deri. Her sagde hun tit mere, end hun syntes at ville. Især morede Charlotte sig over en tilfældig vel nøiagtig, men dog kiærlig Skildring af den hele Pensionsanstalt. Ottilia blev hende en kiær Selskaberinde, og hun haabede engang at finde en paalidelig Veninde i hende.

Charlotte tog imidlertid de ældre Papirer frem igien, som vedkom Ottilia, for at bringe sig i Erindring, hvad Forstanderinden, hvad Medhielperen havde dømt om det gode Barn,

for at sammenligne det med hendes egen Personlighed. Thi Charlotte var af den Mening, man kunde ikke hurtig nok blive bleve bekiendt med de Menneskers Caracter, man skulde leve med, for at vide, hvad der i dem lader sig vente, hvad der af dem lader sig danne, eller hvad man eengang for alle maa indrømme eller tilgive dem.

Hun fandt vel ved denne Undersøgelse intet Nyt, men mangt Bekiændt blev hende meer betydende og paafaldende. Saaledes kunde for Ex. Ottilias Maadehold i Mad og Drikke virkelig bekymre hende.

Det næste, der sysselsatte Fruentimmerne, var Paaklædningen. Charlotte forlangte, Ottilia skulde vise sig rigere og mere udsøgt klædt. Strax skar det gode virksomme Barn de hende tidligere forærede Tøier til, og vidste, med ringe Hielp af Andre, at faae dem hurtig og høist zirlig til at passe hende. De nye Modens Klæder forhøiede hendes Udseende; thi i det det Behagelige hos en Person ogsaa udbreder sig over hendes Klædebon, troer man stedse igien at see hende paa ny og yndigere, naar hun meddeler en ny Omgivelse sine Egenskaber.

Derved blev hun Mændene, som fra Begyndelsen, saaledes stedse mere, at vi skal blot kalde det med sit rette Navn, en sand Diens trøst. Thi hvis Smaragden ved sin herlige Farve er velgiørende for Synet, ja endog udøver nogen Lægekraft paa denne ædle Sands, saa virker den menneskelige Skiønhed endnu med langt større Magt paa den udvortes og indvortes Sands. Hvo der seer den, ham kan intet Ondt beaande, han føler sig i Overensstemmelse med sig selv og Verden.

Paa mange Maader havde derfor Selskabet vundet ved Ottilias Komme. De to Venner holdt Timerne, ja Minuterne til deres Sammenkomster regelrigtigere. De lode hverken til Bords, til Thee, eller Spadseregang vente længere paa sig, end billigt var. De skyndte dem, især om Aftenen, ikke saa hastig fra Bordet. Charlotte lagde vel Mærke dertil, og undlod ikke at vogte paa dem begge. Hun søgte at udforske, om een fremfor den anden gav Anledning dertil; men man kunde ingen Forskiel mærke: Begge viiste sig overhovedet selskabeligere. Ved deres Samtaler syntes de at betænke, hvad der torde være skikket at vække Ottilias Deeltagelse, hvad der

kunde være efter hendes Indsigter, hendes øvrige Kundskaber. Naar de læste, og fortalte, holdt de op, til hun kom igien. De bleve mere og mere meddelende i det Hele.

Til Giengield voxte Ottilias Tienstfærdighed hver Dag. Jo mere hun lærte at kiende Huset, Menneskene, Forholdene, desmere levende greb hun ind, deshurtigere forstod hun hvert Blik, hver Bevægelse, et halvt Ord, en Lyd. Hendes rolige Opmærksomhed blev sig stedse lig, ligesom hendes sindige Driftighed. Og saaledes var hendes Sidden, Opstaaen, Gaaen, Kommen, Henten, Bringen, Sidden igien, uden Skin af Uro, en evig Afvexling, en evig behagelig Bevægelse. Dertil kom, at man ikke hørte hende gaae; saa sagte traadde hun.

Denne Ottilias anstændige Tienstfærdiggiorde Charlotte megen Glæde. En eneste Ting der ikke forekom hende ganske passelig, dulgte hun ikke Ottilia. Det hører, sagde hun en Dag til hende, blandt de rosværdige Opmærksomheder, at vi hastig bukke os, naar noget falder af Haanden paa En, og hastig søge at tage det op. Vi erkiende os derved ham ligesom tienstskyldige; kun er i den store Verden derved at betænke, hvem

man viser en saadan Hengivenhed. Med Fruentimmer vil jeg derom ingen Love foreskrive Dig. Du er ung. Mod Høiere og Ældre er det Skyldighed, mod dine Lige Artighed, mod Yngre og Ringere viser man sig derved menneskelig og god; kun vil det ikke vel sømme et Fruentimmer, paa den Maade at vise sig hengiven og tienstagtig mod Mænd.

Jeg vil see at vænne mig af dermed, sagde Ottilia. Midlertid vil De tilgive mig denne Uskik, naar jeg siger dem, hvorledes jeg er kommen til den. Man har lært os Historien, jeg har ikke beholdt saameget deraf, som jeg vel havde skuldet; thi jeg vidste ikke, hvad jeg skulde bruge det til. Kun enkelte Begivenheder have giort meget Indtryk paa mig; saaledes følgende.

Da Carl den første af England stod for sine saakaldte Dommere, faldt Guldknappen af paa den liden Stok, han gik med. Vant til, at ved slige Leiligheder Alt umagede sig for ham, syntes han at see sig om, og vente, at Nogen ogsaa denne Gang skulde vise ham den liden Tieneste. Ingen rørte sig, han bukkede sig selv, for at tage Knappen op. Mig forekom dette, jeg veed ikke, om med Føie, saa smerteligt

at jeg fra dette Øieblik af ikke kan see noget falde Nogen af Hænderne, uden at bukke mig efter det. Men da det vist nok ikke altid tør skikke sig, og jeg, blev hun smilende ved, ikke altid kan fortælle min Historie, saa vil jeg herefter være mere tilbageholdende.

Midlertid havde de gode Indretninger, hvortil de to Venner følte sig kaldte, uafbrudt Fremgang. Ja hver Dag fandt de ny Anledning at overlægge og foretage Noget.

Da de en Dag gik sammen gjennem Bondebyen, blev de med Mishag vaer, hvor langt den i Orden og Reenlighed stod tilbage for de Bønderbyer, hvor Beboerne ved Rummets Kostbarhed henvistes til begge Dele.

Du erindrer dig, sagde Captainen, hvorledes vi paa vor Reise gjennem Schweitz yttrede det Ønske, ret egentlig at forskionne et landligt saakaldet Lystskovsanlæg, ved at indrette en saaledes liggende Bondeby, ikke til schweitserske Bygningsmaade, men til schweitserske Orden og Reenlighed, som saa meget fremmer Benytningen.

Her f. Ex., svarede Eduard, gik det nok an. Slotsbierget løber ned ad i en fremspringende Vinkel. Bondebyen er bygget temmelig

regelrigtig i en Halvcirkel lige over for, derimellem flyder Bækken, mod hvis Svulmen den ene vil forvare sig med Stene, den anden med Pæle, atter en tredie med Bielker, og hans Nabo igien med Bræder; men ingen fremmer den anden, men gior snarere sig og de øvrige Skade og Uleilighed. Saaledes gaaer ogsaa Veien i en ubeqvem Bevægelse snart op snart ned, snart giennem Vandet, snart over Stene; Vilde de Folk tage Haand i med, da vilde ikke noget stort Tilskud behøves, for her at opføre en Muur i en Halvkreds, ophøie Veien bag ved lige til Husene, skaffe det skiønneste Rum, give Reenligheden Plads, og ved en Indretning, der gik i det Store, paa eengang forjage al liden utilstrækkelig Bekymring.

Lad os prøve det, sagde Capitainen, i det han overløb Beliggenheden med Øinene, og bedømte den hastig. Jeg vil intet have at giøre med Borgre og Bønder, naar jeg ikke ligefrem kan befale dem, svarte Eduard. Du har ikke saa ganske Uret, svarte Captainen; thi ogsaa mig have deslige Anliggender alt voldt megen Fortred i mine Dage. Hvor vanskeligt er det, at Menneskets ret afveier, hvad man maa opoffre, mod det der, er at vinde; hvor vanskeligt at ville

Maalet, og ikke at forsmaae Midlerne. Mange forbytte endog Midler og Maal, fryde sig ved hine uden at beholde dette for Øine. Hvert Onde skal læges paa det Sted, hvor det kommer tilsyne, og man bekymrer sig ikke om hin Punkt, hvor det egentlig tager sin Oprindelse, hvorfra det virker. Derfor er det ogsaa vanskeligt at pleie Raad især med Mængden, der i det daglige er ganske forstandig, men sielden seer længere end til den Dag i Morgen. Kommer nu ydermere til, at En ved en fælleds Anstalt skal vinde, en anden tabe, saa er der nu slet intet mere at udrette ved Forlig. Alt egenlig fælles Gode maa fremmes ved den uindskrænkede Majestetsret.

Medens de stod og talte, tiggede et Menneske af dem, der saae mere fræk end trængende ud. Eduard, der ugierne lod sig afbryde, og uleilige, skiældte ham ud, efter at han nogle Gange roligere havde viist ham af; men da Karlen knurrende, ja gienskieldende gik tilside med smaa Skridt, og pukkede paa en Betlers Ret, som man vel torde nægte en Almisse, men ikke fornærme, da han saa godt som enhver anden stod under Guds og Øvrighedens Beskyttelse, kom Eduard reent ud af sin Fatning.

For at faae ham god igien, sagde Captainen derpaa: lad os tage denne Tildragelse som en Opfordring ogsaa at udstrække vort landlige Politie herover. Almisse maa man give; men man gior bedre, naar man ikke giver det selv, især hiemme. Der skulde man være maadelig og eenstemmig i Alt, ogsaa i at giøre vel. En altfor rigelig Gave tillokker Betlere istedenfor at affærdige dem; hvorimod man vel paa Reiser, i det man flyver forbi, tør vise sig for en Fattig paa Landeveien i den tilfældige Lykkes Skikkelse, og kaste en overraskende Gave til ham. Os gior Bondebyens og Slottets Beliggenhed en saadan Anstalt meget let; jeg har alt tidligere tænkt derover.

Ved den ene Ende af Bondebyen ligger Kroen, ved den anden boer der et Par gode gamle Folk; begge Stæder maa du indlægge en liden Sum Penge. Ikke den, der gaaer ind i Byen, men den, der gaaer ud, faaer noget; og da begge Husene tillige staae paa de Veie, der føre til Slottet, bliver ogsaa Alt, hvad der vilde vende sig opad, viist de to Stæder hen.

Kom, sagde Eduard, vi vil giøre det strax af; det nøiere kan vi altid siden giøre bagefter.

De gik til Værten, og det gamle Ægtepar, og Sagen var afgiort.

Jeg veed ret godt, sagde Eduard, i det de igien gik sammen ad Slotsbierget, at Alting i Verden kommer an paa et klogt Indfald og en fast Beslutning. Saaledes har du meget rigtig bedømt min Kones Lystskovs-Anlæg, og tillige alt givet mig et Vink til det Bedre, som jeg slet ikke vil nægte, jeg strax har meddeelt hende.

Jeg kunde formode det, svarte Captainen, men ikke billige det. Du har bragt hende i Vilderede: hun lader Alting ligge, og trodser mod os i denne eneste Sag; thi hun undgaaer at tale derom, og har ikke siden indbudet os til Moshytten, hvorvel hun i Mellemtimerne gaaer derop med Ottilia.

Det, svarte Eduard, maa vi ikke lade os afskrække af. Naar jeg er overtydet om noget Godt, der kunde og skulde ske, har jeg ingen Ro, før jeg seer det giort. Ellers ere vi jo dog kloge til at indlede Noget. Lad os til Aftentidsfordriv foretage de engelske Lystskovbeskrivelser med Kobbere, og siden det Kort over Godset; man maa først behandle det

problematisk, og kun som for Spøg; Alvor finder sig nok.

Efter denne Aftale blev Bøgerne opslagne, hvori man hvergang saae Grundtegningen af Egnen og dens Landskabs-Udseende i dens første raa Naturtilstand, saa paa andre Blade den Forandring fremstilt, Kunsten havde foretaget dermed, for at nytte og hæve alt det tilværende Gode. Herfra var Overgangen til egen Eiendom, egen Omegn, og det man derved kunde uddanne, meget let.

At lægge det af Captainen udkastede Kort til Grund, var nu en behagelig Syssel; kun kunde man ikke ganske rive sig løs fra hin første Forestilling, som Charlotte engang havde begyndt Sagen efter. Dog udfandt man en lettere Opgang paa Høiden; man vilde oppe ved Skrænten forved en behagelig Lund opføre en Lystbygning; denne skulde have Hensyn til Slottet; fra Slotsvinduerne skulde man kunne overse den, og fra den igien bestryge Slot og Hauge.

Captainen havde vel overlagt og maalt Alting, og bragt hin Bygvei, hin Muur ved Bækken, hin Opfyldning igien paa Tale. Jeg

vinder, sagde han, ved at føre en magelig Vei op til Høiden, næsten saa mange Stene, som jeg behøver til den Muur. Saasnart eet griber i det Andet, udføres begge Dele bedre Kiøb og hurtigere.

Men nu, sagde Charlotte, kommer min Sorg. Nødvendig maa der udsættes noget bestemt, og naar man veed, hvormeget der udkræves til et saadant Anlæg, inddeler man det, om ikke paa Uger, dog i det mindste paa Maaneder. Kassen er under min Forvaring; jeg udbetaler Sædlerne, og fører Regningen selv.

Du synes ikke at troe os synderlig meget, sagde Eduard.

Ikke meget i vilkaarlige Ting, svarte Charlotte. Det Vilkaarlige veed vi bedre at beherske, end J.

Indretningen var giort, Arb idet rask begyndt, Captainen bestandig nærværende, og Charlotte nu næsten daglig Vidne til hans alvorlige og bestemte Sind. Ogsaa han lærte at kiende hende nærmere, og det blev dem begge let at samvirke, og bringe Noget stand.

Det er med Forretninger, som med Dands: Personer, der holde lige Skridt, maa blive hinanden uundværlige; en gienſidig Velvillie maa nødvendig komme deraf, og at Charlotte virkelig vilde Captainen vel, ſiden hun havde lært at kiende ham nærmere, derpaa var det et ſikkert Beviis, at hun ganſke rolig lod ham forſtyrre en ſkiøn Hvileplads, ſom hun ved ſine første Anlæg iſær havde udſøgt og udpyntet, men der var hans Plan i Veien, uden engang at have den mindſte ubehagelige Følelſe derved.

Syvende Kapitel.

I det nu Charlotte med Captainen fandt en fælles Beſkiæftigelſe, var Følgen, at Eduard holdt ſig mere til Ottilia. For hende talte desuden paa nogen Tid en ſtille venlig Bevægelſe i hans Hierte. Mod enhver var hun tienſtfærdig og forekommende; at hun var det meeſt imod ham, vilde hans Egenkierlig-

hed synes. Nu var intet Spørgsmaal: hvad for Mad, og hvordan han holdt af den, havde hun alt noie lagt Mærke til; hvormeget Sukker han pleiede at tage til sin Thee, og hvad sligt mere er, undgik hende ikke. Især var hun omhyggelig for, at forebygge al Trækvind, som han viiste en overdreven Ømfindtlighed ved, og derfor mangegange kom i Strid med sin Kone, der ikke kunde faae det luftigt nok. Ligesaa vidste hun Besked i Blomster- og Frugthaugen. Hvad han ønskede, søgte hun at fremelske, at forebygge, hvad der kunde gisre ham utaalmodig, saa at hun inden kort Tid, som en venlig Skytsaand, var ham uundværlig, og han alt begyndte pinlig at føle hendes Fraværelse. Hertil kom endnu, at hun syntes snakkesommere og aabenhiertigere, saasnart de mødtes ene.

Eduard havde ved tiltagende Aar bestandig beholdt noget Barnligt, som især stemmede med Ottilias Ungdom. De erindrede gierne tidligere Dage, da de havde seet hinanden; disse Erindringer steeg indtil de første Epoker af Eduards Tilbøielighed for Charlotte. Ottilia vilde endnu kunde erindre sig dem som det kiønneste Hofpar; og naar Eduard vilde

aftviste hende en saadan Hukommelse fra ganske tidlig Ungdom, saa paastod hun dog, at have især et Tilfælde ganske særdeles nærværende, hvordan hun engang, da han traadde ind, havde skiult sig i Charlottes Skiød, ikke af Frygt, men af barnlig Overraskelse. Hun kunde tilføiet: fordi han havde giort saa levende Indtryk paa hende, fordi han havde behaget hende saa særdeles vel.

Ved slige Forhold vare mange Forretninger, som de to Venner tilsammen tidligere havde foretaget, paa en Maade komne istaa, saa at de fandt nødvendigt igien at skaffe sig et Overslag, udkaste nogle Udarbeidelser, skrive Breve. De satte hinanden derfor Stævne paa deres Cancellie, hvor de fandt den gamle Kopiist ørkesløs. De gik til Arbeidet, og gav ham snart at bestille uden at lægge Mærke til, at de paabyrdede ham mangehaande, som de ellers selv pleiede at forrette. Strax den første Udarbeidelse vilde ikke lykkes Captainen, strax det første Brev ikke Eduard. De pinte dem en Tidlang med at concipere og skrive om, til endelig Eduard, som det mindst vilde gaae for, spurgte, hvad Klokken var.

Da viiste det sig da, at Captainen første Gang i mange Aar havde glemt at trække sit chronometriske Sekunduhr op; og de syntes, om ikke at føle, dog at ane, at Tiden begyndte at blive dem ligegyldig.

Medens Mændene saaledes paa nogen Maade bleve efterladnere i deres Forretninger, vorte meget mere Fruentimmernes Driftighed. Overalt optager i en Familie den almindelige Levemaade, der kommer af de givne Personer og af nødvendige Omstændigheder, vel ogsaa en overordenlig Tilbøielighed, en vordende Lidenskab, i sig, som i et Kar, og der kan gaae en temmelig Tid, inden denne nye Ingredients foraarsager en mærkelig Giæring, og skummende svulmer over Bredden.

Hos vore Venner vare de opkommende gienstidige Tilbøieligheder af den behageligste Virkning. Gemytterne aabnede sig, og en almeen Velvillie udvældede af den særdeles. Hver Deel følte sig lykkelig, og undte den anden sin Lykke.

En saadan Tilstand hæver Aanden, i det den udvider Hiertet, og Alt, hvad man giør og foretager, har en Retning mod det Umaalelige. Saaledes vare og Vennerne ikke mere

indknebne i deres Bolig. Deres Spadseregange udvidede sig, og naar paa disse Edvard iilte i Forveien med Ottilia at vælge Stier og bane Veie, saa fulgte Captainen med Charlotte i betydende Samtale, deeltagende ved mangen nyopdaget liden Plads, mangen uventet Udsigt, roligen hine raskere Forgiængeres Spor.

En Dag ledede deres Spadseregang dem giennem Slotsporten paa høire Fløi ned ad Kroen, over Broen henad Dammene, som de gik langs med, saavidt man sædvanlig fulgte Vandet, hvis Bredder da, indsluttede af en buskgroet Høi og siden af Klipper, holdt op at være gangbare.

Men Eduard, som Egnen fra hans Jagtvandringer af var bekiendt, trængte med Ottilia længere frem ad en begroet Sti, da han vel vidste, at den gamle, mellem Klipperne skiulte, Molle ikke kunde ligge langt borte. Men den lidet betraadde Sti tabte sig snart, og de fandt dem vildfarende i det tætte Krat mellem mossede Stene, dog ikke længe; thi Hiulenes Brusen forkyndte dem snart, det søgte Sted var nær.

Da de traadde frem paa en Klippe, saae de den gamle sorte underlige Trækbygning i Grunden for dem omskygget af steile Klipper, som af høie Træer. De besluttede dem kort og godt at klavre ned over Mos og Klippestykker; Eduard foran, og naar han nu saae i Veiret, og Ottilia, letskridende, uden Frygt og Ængstelighed i skiønneste Ligevægt fulgte ham fra Steen til Steen, troede han at see et himmelsk Væsen, der svævede over ham. Og naar hun nu mangengang paa et usikkert Sted greb hans udstrakte Haand, ja støttede sig paa hans Skulder, da kunde han ikke nægte sig, at det var det fineste qvindelige Væsen, der berørte ham. Næsten kunde han ønsket, hun maatte snublet, gledet, at han kunde opfange hende i sine Arme, trykke hende til sit Hierte. Dog dette havde han under ingen Betingelse giort, af mere end en Aarsag, han frygtede for at fornærme hende, at giøre hende Skade.

Hvorledes dette er at forstaae, erfare vi strax. Thi da de nu vare slupne ned, han under de høie Træer sad ligeoverfor hende ved det landlige Bord, den venlige Møllerkone var sendt efter Melk, den helsende Møller Char-

lotte og Captainen imøde, begyndte Eduard efter nogen Dvælen at tale.

Jeg har en Bøn, kiære Ottilia! den maa De tilgive mig, om De ogsaa afslaaer mig den. De giør ingen Hemmelighed af, og behøver det ikke heller, at De under Deres Klæder paa Deres Bryst bærer et Mignaturportrait. Det er Deres Faders Portrait, en brav Mands, som De knap har kiendt, og der i hver Henseende fortiener et Sted ved Deres Hierte. Men tilgiv mig: det Billede er uhandelig stort, og dette Metal, dette Glas giør mig tusende Angester, naar De løfter et Barn, bærer noget forved Dem, naar Vognen svaier, naar vi trænge giennem Krat, just nu, da vi steeg ned af Klippen. Mig er den Mulighed skrækkelig, at et eller andet uforudseet Stød, et Fald, en Berørelse kunde være Dem skadelig eller fordærvelig. Viis De mig den Godhed! fiern dette Billede, ikke af Deres Minde, ikke af Deres Værelse; ja giv De det det skiønneste helligste Sted i Deres Bolig! kun fra Deres Bryst maa De bortskaffe Noget, hvis Nærhed, maaskee af overdreven Ængstelighed, synes mig saa farlig.

Ottilia taug, og havde, medens han talte, seet ned forved sig; derpaa uden Overilelse og uden Dvælen med et Blik mere vendt til Himlen, end til Eduard, løste hun Kiæden, drog Billedet frem, trykkede det mod sin Pande, og rakte Vennen det med de Ord: Giem De mig det, til vi komme hiem. Jeg kan ikke bedre vise Dem, hvor meget jeg veed at sætte Priis paa Deres venlige Omsorg.

Vennen vovede ikke at trykke Billedet til sine Læber, men han greb hendes Haand, og trykte den til sine Øine. Det var maaskee de to smukkeste Hænder, der nogensinde sluttede sig sammen. Det var ham, som der var falden en Steen af hans Hierte, som en Skillemuur mellem ham og Ottilia var bortsunken.

Første af Møllereen kom Captainen og Charlotte ned ad en mageligere Sti. Man helste hinanden, glædede og qvægede sig. Tilbage vilde man ikke tage den samme Vei, og Eduard foreslog en Fieldsti paa den anden Side af Bakken, hvor Dammene igien kom tilsyne, i det man med nogen Anspænding lagde den tilbage. Nu giennemstrøg man afvexlende Skovpletter, og øinede henad Landet mangehaande Bønderbyer, Flækker, Forpagtergaarde

med deres grønne og frugtbare Omgivelser; nærmest en Avlsgaard, som laae paa Høiden midt i Skoven ret fortrinlig. Skiønnest viste sig Egnens største Rigdom for og bag ved paa den blidtbestegne Høide, hvorfra man kom til en munter liden Skov, og i det man traadde ud af den, fandt sig paa Klippen ligefor Slottet.

Hvor glade vare de, da de paa en Maade uventet kom der. De havde omgaaet en liden Verden; de stod paa den Plads, hvor den nye Bygning skulde komme, og saae igien ind ad Vinduerne paa deres Bolig.

Man steeg ned til Moshytten, og sad førstegang fire deri. Intet var naturligere, end at eenstemmig det Ønske udsagdes, at denne Vei i Dag, som de langsom og med Besværlighed havde giort, maatte saaledes føres og indrettes, at man selskabelig, magelig, og med Behagelighed kunde lægge den tilbage. Hver giorde sine Forslag, og man beregnede, at den Vei, de havde brugt adskillige Timer til, vel banet maatte i een Time føre tilbage til Slottet. Alt anlagde man i Tankerne neden for Mollen, hvor Bækken flyder i Dammene, en veikortende og Landskabet prydende

Bro, da Charlotte paabød den opfindende Indbildningskraft nogen Stilstand, ved at erindre om de Omkostninger, der vilde udkræves til et saadant Foretagende.

Her er ogsaa Hielp at finde, svarte Eduard. Hin Avlsgaard i Skoven, der synes at ligge saa smukt, og indbringer saa lidet, behøve vi kun at afhænde, og anvende, hvad vi deraf faae ud, paa disse Anlæg, saa nyde vi fornsieligen paa en uskatteerlig Spadsereegang Renterne af en vel anlagt Kapital, da vi nu med Mismod ved sidste Beregning til Aarets Slutning drage en kummerlig Indtægt deraf.

Charlotte selv kunde som god Husholderinde ikke indvende stort derimod. Tingen selv var alt tidligere kommen paa Tale. Nu vilde Captainen gierne en Plan til at udstykke Jordene mellem Skovbønderne; men Eduard vilde, man skulde gaae kortere og mageligere tilværks. Den nuværende Forpagter, der alt havde giort Forslag, skulde faae den, afhetale terminviis, og terminviis vilde man da foretage de planrigtige Anlæg Stykke for Stykke.

En saadan fornuftig sindig Indretning maatte nødvendig finde Bifald, og alt saae det

hele Selskab i Aanden de nye Veie at slynge sig, paa hvilke, og i Nærheden af hvilke, man endnu haabede at opdage de behageligste Hvilesteder og Udsigter.

For at gjøre sig Alt mere nærværende i det Enkelte, foretog man strax om Aftenen hiemme det nye Kort. Man overseae den tilbagelagte Vei, og hvorledes den maaskee nogle Steder endnu fordelagtigere kunde være at føre. Alle tidligere Forehavender bleve nok engang giennemsnakkede, og forbundne med de nyeste Tanker; Pladsen til det nye Huus ligeoverfor Slottet blev nok engang billiget, og Veiens Kredsløb afsluttet derhen.

Ottilia havde taugt til det Alt, da Eduard tilsidst vendte Planen, der hidtil havde ligget for Charlotte, hen for hende, og tillige indbød hende at sige sin Mening, og da hun dvælede et Øieblik, kierlig opmuntrede hende, endelig ikke at tie; Alting var jo endnu ligegyldigt, Alting i Begreb med at vorde.

Jeg vilde, sagde Ottilia, i det hun satte Fingeren paa Høidens øverste Flade, bygge Huset her. Vel saae man ikke Slottet, thi det dækkes af den lille Skov; men man befandt sig derimod ogsaa som i en anden og ny

Verden, medens tillige Bondebyen og alle Boliger vare skiulte. Udsigten til Dammene, Mollen, Høiderne, Biergene, Landet, er overordenlig skiøn; jeg har lagt Mærke dertil i Forbigaaende.

Hun har Ret! raabte Eduard: hvor kunde det ikke falde os ind! ikke sandt! saaledes mener De, Ottilia? — Han tog et Blyant, og strøg en langagtig Firkant ret stærkt og dristt paa Høiden.

Det foer Captainen giennem Siælen; thi han saae en omhyggelig, reenlig tegnet Plan ugierne udskiæmmet paa denne Maade; dog fattede han sig, efterat have sagte misbilliget det, og indlod sig paa Tanken. Ottilia har Ret, sagde han: man giør jo gierne en fiern Spadserefart for at drikke en Kop Kaffe, spise en Ret Fisk, der ikke vilde smagt os saa godt hiemme. Vi forlange Afverling og fremmede Gienstande. Slottet have de Gamle med Overlæg bygget her; thi det ligger beskiærmet for Vindene, og nærved alle daglige Fornødenheder; en Bygning derimod mere til selskabeligt Ophold end til Bolig vil passe sig ret godt derhenne, og i den skiønne Aarstid skiænke os de behageligste Timer.

Jo mere man gjennemsnakkede Tingen, jo gunstigere viiste den sig, og Eduard kunde ikke dølge sin Triumph over, at Ottilia havde havt den Tanke. Han var saa stolt deraf, som Opfindelsen kunde været hans.

Ottende Capitel.

Captainen undersøgte strax Pladsen tidlig om Morgenen, udkastede først en flygtig, og da Selskabet paa Aastædet endnu engang havde bestemt sig, en nøiagtig Tegning med Overslag, og alt fornødent. Der fattedes ikke paa den nødvendige Forberedelse. Hin Sag om Salg af Avlsgaarden tog man ogsaa strax fat igien. Mændene fandt sammen ny Anledning til Virksomhed.

Captainen giorde Eduard mærkeligt, at det var en Artighed, ja vel endog en Skyldighed, at høitideligholde Charlottes Fødselsdag ved at lægge Grundstenen; der hørte ikke

meget til at overvinde Eduards gamle Utilbøielighed for saadanne Høitider, thi det faldt ham hurtig ind, ligeledes ret høitidelig at holde Ottilias Fødselsdag, der indtraf senere.

Charlotte, hvem de nye Anlæg, og hvad dertil skulde skee, forekom betydeligt, alvorligt, ja næsten betænkeligt, syslsatte sig med at gaae Overslagene, Tid- og Pengefordelingerne nok engang igiennem for sig. Man saaes mindre om Dagen, og desbegierligere opsøgte man hinanden om Aftenen.

Ottilia var imidlertid ganske Herskerinde over Huusholdningen, og hvor kunde det med hendes stille og sikkre Fremfærd være anderledes? Ogsaa var hendes hele Tænkemaade mere vendt til Huset og det Huslige, end til Verden, end til Livet i det Frie. Eduard mærkede snart, at hun blot af Selskabelighed gik ud med i Egnen; at hun blot af selskabelig Pligt opholdt sig længer derude om Aftenen, vel ogsaa mangengang søgte et Paaskud af huuslig Virksomhed for at gaae hiem igien. Meget snart vidste han derfor at indrette de fælles Vandringer saaledes, at man før Solens Nedgang var hiemme igien, og begyndte, hvad han længe havde efterladt, at forelæse Digte,

især saadanne, i hvis Foredrag Udtryk af en reen, dog lidenskabelig Kierlighed var at lægge.

Sædvanlig sad de om Aftenen om et lidet Bord paa vedtagne Pladser: Charlotte paa Sophaen, Ottilia paa en Stoel ligeover for hende, Mandfolkene paa begge Siderne. Ottilia sad paa høire Side af Eduard, hvor han ogsaa skiød Lyset hen, naar han læste; da rykkede Ottilia vel nærmere for at see i Bogen; thi ogsaa hun troede sine egne Øine mere end fremmede Læber; og Eduard rykkede ligeledes til, for at giøre hende det paa enhver Maade mageligt; ja han giorde ofte længere Pauser, end fornødent var, blot for ikke at vende om, før ogsaa hun var kommen til Ende med Siden.

Charlotte og Captainen mærkede det nok, og saae mangengang smilende til hinanden; dog overraskedes begge af et andet Tegn, hvori Ottilias stille Tilbøielighed tilfældig aabenbarede sig.

En Aften, der ved et besværligt Besøg var tildeels gaaet til Spilde for det lidet Selskab, giorde Eduard det Forslag, at blive sammen endnu. Han følte sig oplagt at tage sin

Fløite frem, som længe ikke havde været paa Dagens Orden. Charlotte søgte efter de Sonater, som de sædvanlig pleiede at udføre sammen, og da de ikke vare at finde, tilstod Ottilia efter nogen Dvælen, at hun havde taget dem med paa sit Værelse.

Og De kan, De vil accompagnere mig paa Claveret? raabte Eduard, hvis Øine tindrede af Glæde. Jeg troer nok, svarte Ottilia, det skal gaae. Hun hentede Noderne, og satte sig til Claveret. De Tilhørende vare opmærksomme og overraskede, hvor fuldkommen Ottilia for sig selv havde lært det Stykke Musik, men endnu mere overraskede, hvor hun vidste at lempe det efter Eduards Spillemaade. Vidste at lempe det, er ikke det rette Udtryk; thi naar det kom an paa Charlottes Færdighed og frie Villie, for at føie sin snart dvælende, snart forhastende Gemal, her at holde tilbage, hist at følge med; saa syntes Ottilia, som nogle Gange havde hørt Sonaten spille af hine, kun at have lært den i den Aand, som han accompagnerede den. Hun havde saaledes giort hans Mangler til sine, at deraf kom et Slags levende Helt, der vel ikke bevægede sig taktrigtig, men dog lød høist an-

genem og behagelig. Componisten selv vilde have havt sin Glæde af at see sit Værk forvanskket paa saa kierlig en Maade.

Ogsaa denne underlige uventede Begivenhed saae Captainen og Charlotte stiltiende paa med en Følelse, hvormed man tit betragter barnagtige Handlinger, hvilke man for deres betænkelige Følgers Skyld just ikke billiger, og dog ikke kan skiænde for, ja maaskee maa misunde. Thi egentlig var disse Tvendes Tilbøielighed ligesaa godt i Vært, som hin, og maaskee kun endnu farligere ved det, at begge vare alvorligere, sikrere paa dem selv, dygtigere til at holde sig.

Alt begyndte Captainen at føle, at en umodstaaelig Sædvane truede at fængsle ham til Charlotte. Han overvandt sig til at undvige de Timer, da Charlotte pleiede at komme til Anlæggene, i det han stod overmaade tidlig op om Morgenen, anordnede Alt, og da drog sig tilbage til Arbeid paa sin Fløi af Slottet. De første Dage holdt Charlotte det for tilfældigt; hun søgte ham paa alle mulige Steder: saa troede hun at forstaae ham, og agtede ham blot saameget høiere.

Undgik nu Captainen at være ene med Charlotte, da var han des driftigere til at drive og skynde paa Anlæggene til glimrende at høitideligholde den nærmende Fødselsfest; thi i det han nedenfra og bag Bondebyen førte den magelige Vei, lod han under Foregivende at bryde Stene, ogsaa arbeide ovenfra ned ad, og havde indrettet og beregnet Alting saaledes, at den sidste Nat begge Dele af Veien skulde mødes. Til det nye Huus ovenfor var ogsaa alt Kielderen mere brudt end gravet, og en skiøn Grundsteen med Fag og Dækplader tilhugget.

Den udvortes Virksomhed, disse smaa venskabelige hemmelighedsfulde Hensigter ved indvortes mere eller mindre tilbagetrængte Følelser, lod Selskabets Samtale, naar det var samlet, ikke blive levende, saa at Eduard, der følte nogen Rift deri, en Aften opfordrede Captainen, at tage sin Violin, og accompagnere Charlotte paa Claveret. Captainen kunde ikke modstaae det almene Forlangende, og saaledes opførte de to med Følelse, Behag og Frihed, et af de sværeste Musikstykker sammen, saa det blev dem og det tilhørende Par til største Fornøielse. Man lovede hinanden at gientage det oftere, og øve sig mere sammen.

De gjør det bedre, end vi, Ottilia! sagde Eduard. Vi vil beundre dem; men glæde os sammen.

Niende Capitel.

Fødselsdagen var kommen, og Alting var blevet færdigt: hele Muren, der indfattede og hoinede Byveien mod Vandet, ligeledes Veien forbi Kirken, hvor den en Tid lang løb henad den af Charlotte anlagte Sti, derpaa slyngede sig op ad Klippen, lod Moshytten ligge paa venstre over sig, derpaa efter en fuldkommen Vending paa venstre under sig og saaledes efterhaanden naaede Høiden.

Den Dag havde der indfundet sig meget Selskab. Man gik til Kirke, hvor man fandt Menigheden samlet i Høitidspynt. Efter Gudstienesten drog Drenge, Ynglinge og Mænd, som var anordnet, foran; derpaa kom Herskabet med Fremmede og Følge; Piger, Jomfruer og Koner sluttede Toget.

Ved Veiens Vrid var indrettet en ophøiet Fieldplads; der lod Captainen Charlotte og Giæsterne udhvile sig. Her oversaae de den hele Vei, den opvandrede Mandsskare, de eftervandrende Qvinder, som nu droge forbi. Det var ved det herlige Veir et underskiønt Syn. Charlotte følte sig overrasket, rørt, og trykte hiertelig Captainens Haand.

Man fulgte den sagte fremskridende Mængde, der nu alt havde sluttet en Kreds om den tilkommende Huustomt. Bygherren med Sine og de fornemste Giæster blev indbuden at stige ned i Dybet, hvor Grundstenen, støttet paa den ene Side, just laae rede til at nedsænkes. En velpyntet Murer, med Murskeen i den ene Haand, Hammeren i den anden, holdt paa Rim en behagelig Tale, som vi kun ufuldkommen kunne giengive i Prosa.

Tre Ting, begyndte han, ere at iagttage ved en Bygning: at den staaer paa rette Sted, at den er vel grunder, at den er fuldkommen udført. Det første er egentlig Bygherrens Sag; thi som i Staten kun Fyrsten og Menigheden kan bestemme, hvor der skal bygges, saa er det paa Landet Grundherrens Forret at

sige: her skal min Bolig staae, og intet andet Sted.

Eduard og Ottilia vovede ikke ved disse Ord at see paa hinanden, skiøndt de stod nær ligeover for hinanden.

Det Tredie: Fuldbringelsen ere saare mange Haandteringers Sag; ja, der er faa, der ikke havde derved at bestille. Men det Andet, Grundlægningen er Murernes Anliggende, og at vi skal sige det ganske frit ud, Hovedanliggendet ved det hele Foretagende. Det er en alvorlig Dont, og vor Indbydelse er alvorlig; thi denne Høitideligheb holdes i Dybet. Her indenfor dette snævert udgravede Rum viser De os den Ære at møde som Vidner til vor hemmelighedsfulde Gierning. Strax skulle vi nedlægge denne veltilhugne Steen, og snart ville disse med skiønne og værdige Personer prydede Jordvægge ikke mere være tilgiængelige, ville blive udfyldte.

Denne Grundsteen, der med sit Hiørne betegner Bygningens høire Hiørne, med sin Retvinkel dens Regelmæssighed, med sin vaterpas- og lod-rette Stilling betegner alle Mures og Vægges Blylod og Vaterpas, kunde vi vel nedlægge uden videre, thi den hvilede vel

paa sin egen Tyngde. Men ogsaa her skal ikke fattes paa Kalk, paa Bindemiddel; thi som Mennesker, der ere hinanden tilbøielige af Naturen, endnu holde bedre sammen, naar Loven kitter dem til hverandre, saaledes blive og Stene, hvis Form alt passer tilsammen, endnu bedre forenede ved disse bindende Kræfter, log da det ikke vil sømme sig, mellem de Virksomme at være ørkesløs, saa vil De heller ikke forsmaae ogsaa at vorde Medarbeidere her.

Han overgav derpaa sin Skee til Charlotte, som dermed kastede Kalk under Stenen. Adskillige bleve anmodede om det samme, og Stenen derpaa nedlagt; hvorpaa da strax Charlotte og de øvrige raktes Hammeren, for ved tre Slag udtrykkelig at velsigne Stenens Forbindelse til Grunden.

Murerens Arbeid, blev Taleren ved, skiøndt nu under aaben Himmel, skeer om end ikke altid i Løndom, dog til Løndom. Den regelrigtig opførte Grund tilkastes, og selv ved de Mure, vi opføre ved Dagen, tænker man neppe paa os tilsidst. Steenhuggerens og Bildhuggerens Arbeider falder mere i Arbeide, og vi maae endog til Slutning finde os i, naar Maleren reent udsletter vore Hænders

Spor, og tilegner sig vort Værk, i det han overstryger, glatter og farver det.

Hvem maa der da ligge mere Magt paa, at gjøre sig selv tilpas, hvad han gjør, end Mureren? Hvo har mere Aarsag end han at nære Selvbevidstheden? Naar Huset er opført, Gulvet jævnet og brolagt, Udsiden overdækket med Zirater, seer han gjennem alle Dækker stedse endnu derind, og erkiender endnu hine regelmæssige omhyggelige Fuger, som det Hele har at takke for Tilværelse og Held.

Men som enhver, der har begaaet en Udaad, maa frygte, at uagtet alt, hvad han forebygger, den dog maa komme for Lyset; saa maa den, der i Ungdom har giort det Gode, vente, at ogsaa dette mod hans Villie kommer for Dagen. Derfor gjøre vi denne Grundsteen ogsaa tillige til Mindesteen. Her i disse forskiellige hugne Fordybninger skal Adskilligt nedsænkes til Vidnesbyrd for en fiern Eftertid. Disse metal-tilloddede Koggere indeholde skriftlige Efterretninger; paa disse Metalplader er allehaande Mærkværdigt indgravet; i disse skiønne Glasflasker nedsænke vi den bedste gamle Viin med Beregnelse af dens Fødselsaar; der sattes ikke paa Mynter af alle

Slags prægede i dette Aar; alt dette fik vi af Bygherrens Gavmildhed. Ogsaa er her endnu mangen Plads, om nogen Giæst eller Tilskuer skulde behage at overantvorde noget til Efterverden.

Efter en liden Pause saae Svenden sig om; men som det i slige Tilfælde pleier at gaae ingen var forberedet, enhver overrasket, indtil en ung Officeer begyndte, og sagde: hvis jeg skal bidrage Noget, som ikke endnu er nedlagt i dette Skatkammer, saa maa jeg skiære et Par Knapper af Uniformen, der dog vel ogsaa fortiene at komme til Eftertiden. Som sagt, saa giort! og nu havde mangen et lignende Indfald. Fruentimmerne efterlod ikke at nedlægge af deres smaa Kamme; Lugteflasker og andre Zirater skaanedes ikke; kun Ottilia dvælede, indtil Eduard ved et venligt Ord rev hende ud fra Betragtningen af alle de ydede og nedlagte Ting. Hun løste derpaa Guldkiæden af Halsen, som hendes Faders Billed havde hængt i, og lagde den med sagte Haand hen over de andre Klenodier, hvorpaa Eduard med nogen Hast foranstaltede, at den vel passede Dæksteen strax blev styrtet derpaa og muret til.

Den unge Svend, som herved havde viist sig virksomst, antog sin Talermine igien, og blev ved: Vi grundlægge denne Steen for evig til Betryggelse af den længste Nydelse for dette Huses nærværende og tilkommende Beside-dere. Men i det vi her ligesom nedgrave en Skat, saa tænke vi tillige ved den grundigste af alle Sysler paa de menneskelige Tings Forgiængelighed; vi tænke os en Mulighed, at dette fastbeseglede Laag igien kan blive løftet, hvilket ikke anderledes torde skee, end naar Alt det igien var forstyrret, hvad vi endnu ikke engang have opført.

Men just paa det dette kan blive opført, da tilbage med Tankerne fra Fremtiden, tilbage til det Nærværende! Lad os efterat have holdt denne Dags Høitid strax fremme vort Arbeid, paa det ingen af de Haandteringer, der arbeide fort paa vor Grund, skal have behov at hvile; at Bygningen hastig kan stige i Veiret, og fuldbringes, og at udaf Vinduer, som endnu ikke ere til, Huusherren glad kan see sig om i Egnen med Sine og hans Giæster, hvis Sundhed saavelsom samtlige Nærværendes herved drikkes.

Og saaledes tømte han et velslebet Glas i een Drik, og kastede det i Veiret; thi det betegner en overvættes Glæde, at ødelægge det Kar, man i sin Munterhed betiener sig af. Men denne Gang begav det sig anderledes; Glasset kom ikke til Jorden igien, og det uden Mirakel.

Man havde nemlig for at komme fort med Bygningen, alt paa det modsatte Hiørne slaaet Grunden fuldkommen ud, ja alt begyndt at opføre Murene, og til den Ende bygget en Stillads, saa høit, som det overhovedet behøvedes.

At man særdeles til denne Høitid havde belagt det med Bræder, og ladet en Mængde Tilskuere komme derop, var skeet til Bedste for Arbeidsfolkene. Derop fløi Glasset, og blev fanget af En, der ansaae dette Tilfælde som et lykkeligt Varsel for sig. Han viiste det tilsidst om, uden at lade det komme sig af Haanden, og man saae derpaa de Bogstaver E og O udskaarne i meget ziirlig Sammenslyngning; det var et af de Glas, der var giort til Eduard i hans Ungdom.

Stilladserne stode atter tomme, og de letteste af Giæsterne steeg op, for at see sig

om, og kunde ikke nok rose den skiønne Udsigt til alle Sider; thi hvad opdager den ikke Alt, der paa en høi Punkt kun staaer et Stokværk høiere. Ind ad Landet kom adskillige nye Landsbyer til Syne; Flodens Sølvstribe vinede man tydelig; ja selv Taarnene i Hovedstaden vilde man blive vaer. Bagved, bag de skovfulde Høie hævede sig de blaa Tinde af en fiern Biergstrækning, og den næste Egn oversaae man i det Hele. Nu skulde blot endnu, raabte Een, de tre Damme forenes til een Søe, da havde dette Syn Alt, hvad stort og ønskeligt er.

Det lod sig vel giøre, sagde Captainen: thi de udgiorde alt i Oldtid en Biergsø.

Kun beder jeg at skaane min Platan- og Poppelgruppe, der staaer saa skiøn ved den mellemste Dam, sagde Eduard. Seer De, vendte han sig til Ottilia, som han ledede nogle Skridt frem, i det han pegede ned — disse Træer har jeg selv plantet.

Hvorlænge har de vel alt staaet? spurgde Ottilia. Omtrent saalænge, svarte Eduard, som De har været i Verden. Ja, kiære Pige! jeg plantede alt, da De endnu laae i Vuggen.

Selskabet begav sig atter tilbage paa Slottet. Efterat Tafiet var hævet, blev det indbudet til en Spadseregang giennem Bondebyen, for ogsaa her at tage de nye Anstalter i Øiesyn. Der havde, efter Captainens Foranstaltning, Indbyggerne samlet dem uden for deres Huse; de stode ikke i Rækker, men familievis naturlig grupperede, deels sysselsatte, som Aftenen fordrede, deels udhvilende paa nye Bænke. Det blev giort dem til behagelig Pligt, i det mindste hver Søn- og Høitidsdag, at fornye denne Renlighed, denne Orden.

En indvortes Selskabelighed, med Tilbøielighed, som den havde fremkragt sig mellem vore Venner, bliver stedse kun ubehagelig afbrudt ved et større Selskab. Alle fire vare tilfreds ved at finde dem ene igien i den store Sal; dog blev denne huuslige Følelse paa nogen Maade forstyrret, i det et Brev, der blev leveret Eduard, bebudede nye Giæster til i Morgen.

Som vi formodede, raabte Eduard til Charlotte: Greven udebliver ikke, han kommer i Morgen.

Saa er altsaa Baronessen heller ikke langt borte! svarede Charlotte.

Sikkert ikke! gav Eduard til Svar: hun kommer ogsaa i Morgen fra sin Side. De bede om Natteqvarteer, og vil i Overmorgen reise bort sammen igien.

Saa maa vi giøre vore Anstalter itide, Ottilia! sagde Charlotte.

Hvorledes befaler De Indretningen? spurgte Ottilia.

Charlotte angav det i Almindelighed, og Ottilia gik.

Captainen erkyndigede sig om disse to Personers Forhold, som han kun kiendte i det almindeligste. De havde tidligere, da de alt begge vare andensteds gifte, faaet hinanden lidenskabelig kiær. Et dobbelt Ægteskab lod sig ikke forstyrre uden Opsigt; man tænkte paa Skilsmisse. Hos Baronessen var den bleven mulig, hos Greven ikke. De maatte for et Syns Skyld fiernes; men deres Forhold blev; og naar de om Vinteren ikke kunde være sammen i Residentsen, saa holdt de dem om Sommeren skadesløse paa Lystreiser og ved Bad. De vare begge noget ældre end Eduard og Char-

lotte, og samtlig nøie Venner fra tidlig Hoftid af. Man havde bestandig vedligeholdt god Forstaaelse, hvorvel man ikke billigede Alting hos sine Venner. Kun denne Gang var deres Komme Charlotte paa en vis Maade ganske ubeleilig, og havde hun nøie undersøgt Aarsagen, var det egentlig for Ottilias Skyld. Det gode ufordærvede Barn skulde ikke saa tidlig blive et saadant Exempel vaer.

De kunde gierne blevet borte et Par Dage endnu, sagde Eduard, just i det Ottilia traadde ind igien, til vi havde bragt Avlsgaardssalget i Orden. Documentet er færdigt; den ene Gienpart har jeg her, men nu fattes den anden, og vor gamle Cancelliist er ret syg. Captainen tilbød sig, Charlotte ogsaa; derimod var nogle Indvendinger at giøre. Giv De mig det blot, raabte Ottilia med nogen Hast.

Du bliver ikke færdig med det! sagde Charlotte.

Rigtig nok skulde jeg have det Overmorgen tidlig, og det er meget, sagde Eduard. Det skal være færdigt, raabte Ottilia, og havde alt Bladet i Haanden.

Anden Morgen, da de fra øverste Etage saae ud efter Giæsterne, som De ikke vilde

forsømme at gaae imøde, sagde Edvard: hvo er da der, der saa langsom rider der henad Veien? Captainen beskrev Ryttrens Figur nøiere. Saa er det ham dog, sagde Eduard; thi det Enkelte, som du seer bedre end jeg, passer godt til det Hele, som jeg ret vel seer. Det er Mitler. Men hvor kommer han til at ride langsomt, og saa langsomt?

Figuren kom nærmere, og det var virkelig Mitler. Man tog venlig imod ham, da han langsom gik op ad Trappen. Hvorfor kom De ikke i Gaar? raabte Eduard ham imøde.

Lydelige Høitider holder jeg ikke af, svarte han; men i Dag kommer jeg at høitideligholde min Venindes Fødselsdag bagefter i Stilhed med Eder.

Hvor kan De da faae saamegen Tid tilovers? spurgde Eduard spøgende.

Mit Besøg, hvis det har nogen Priis for Eder, kan I takke en Betragtning for, som jeg giorde i Gaar. Jeg glædede mig ret hiertelig den halve Dag i et Huus, hvor jeg havde stiftet Fred, og saa hørte jeg, at her holdtes Geburtsdag. Det kan man dog til Slutning kalde egoistisk, tænkte jeg ved mig

selv, at du kun vil glæde dig med dem, du har bragt til Fred. Hvorfor glæder du dig ikke ogsaa engang med Venner, der holde og pleie Fred? Som sagt, saa giort! Her er jeg, som jeg havde foretaget mig.

I Gaar havde De fundet stort Selskab; i Dag finder De kun lidet, sagde Charlotte. De finder Greven og Baronessen, der ogsaa alt har givet Dem at bestille.

Midt ud fra de fire Huussinder, der havde omgivet den sælsomme velkomne Mand, foer han med fortrædelig Fyrighed, i det han strax søgte efter Hat og Ridepidsk. Der svæver dog altid en ulykkelig Stierne over mig, saasnart jeg engang vil hvile mig, og giøre mig tilgode! Men hvorfor gaaer jeg ogsaa ud fra min Karakter? Jeg skulde ikke kommet, og nu bliver jeg fordrevet. Thi med dem vil jeg ikke blive under eet Tag; og tager Eder i Agt; de bringe ikke andet end Ulykke; deres Væsen er som Suurdei, der forplanter sin Smitte.

Man søgte at faae ham god, men forgiæves. Hvo der angriber mig Ægtestanden, raabte han, hvo med Ord, ja med Daad undergraver denne Grundvold til alt sædeligt Samfund, han har med mig at giøre; eller

hvis jeg ikke kan faae Magt med ham, har jeg intet med ham at skaffe. Ægteskabet er al Culturs Begyndelse og Spidse. Det giør den Raa mild, og den meest Dannede har ingen bedre Leilighed til at vise sin Mildhed. Uopløseligt maa det være; thi det bringer saa megen Lykke, at al enkelt Ulykke ikke er at regne derimod. Og, hvad vil man tale om Ulykke? Utaalmod er det, der anfalder Menneskет fra Tid til Tid, og da behager han at finde sig ulykkelig. Man lade det Øieblik gaae over, og man vil prise sig lykkelig, at Noget, der har bestaaet saa længe, bestaaer endnu. At skilles gives der aldeles ingen tilstrækkelig Grund til. Den menneskelige Tilstand er sat saa høit i Lidelser og Glæder, at det slet ikke lader sig beregne, hvad et Par Ægtemager blive hinanden skyldige. Det er en uendelig Gield, som kun med Evigheden kan afdrages. Ubeqvemt tør det mangengang være, det troer jeg vel, og det er just ret. Ere vi da ikke ogsaa giftede med vor Samvittighed, som vi tit gierne vilde være qvit, fordi den er ubeqvemmere, end nogensinde en Mand eller Kone kan blive os?

Sagledes talte han levende, og havde vel længe talt fort, havde ikke blæsende Postilloner bebudet Herskabernes Komme, der som afmaalt fra begge Sider paa eengang kiørte ind i Slotsgaarden. Da Husfinderne ilte dem imøde, skiulte Mitler sig, lod sin Hest bringe ned til Krocx, og reed fortrædelig bort.

Tiende Kapitel.

Gjæsterne vare budne velkommen og førte ind; de glædede dem, igien at betræde det Huus, de Værelser, hvor de tidligere havde levet saamangen god Dag, og som de i lang Tid ikke havde seet. Høistbehagelig var deres Nærværelse ogsaa Vennerne. Greven saavelsom Baronessen kunde man regne mellem hine høie skiønne Gestalter, som man i en Middelalder næsten seer hellere end i Ungdommen; thi om de end skulde savne noget af den første Blomstren, saa vække de dog nu tilligemed Tilbøieligheden en afgiort Tillid. Ogsaa dette

Par viiste sig høist bequemt i det Nærværende. Deres frie Maade at tage og behandle Livets Forfatninger, deres Munterhed og tilsyneladende Frimodighed meddeelte sig strax, og en høi Anstand begrændsede det Hele, uden at man mærkede mindste Tvang.

Denne Virkning lod sig paa Øieblikket føle i Samqvemmet. De Nyindtrædende, der kom umiddelbar ud af den store Verden, som man endog paa deres Klæder, Tøi, og alt, hvad der omgav dem, kunde see, giorde paa en vis Maade en Slags Contrast med vore Venner, deres landlige og hemmelig lidenskabelige Forfatning; men som dog meget snart tabte sig, i det gamle Erindringer og nærværende Deeltagelse blandede sig, og en hastig levende Samtale hastig forbandt alle tilsammen.

Det varede imidlertid ikke længe, før der alt foregik en Adskillelse. Fruentimmerne drog dem tilbage paa deres Fløi, og fandt der, i det de betroede hinanden mangehaande, og tillige beqvndte at mynstre de nyeste Former og Tilsnit af Morgenkioler, Hatte og deslige, tilstrækkelig Moro; medens Mændene sysselsatte dem omkring de nye Reisevogne med Heste,

der bleve trukne frem, og strax begyndte at handle og bytte.

Først ved Bordet kom man sammen igien. Man havde klædt sig om, og ogsaa her viste det nykomne Par sig til sin Fordeel. Alt, hvad de havde paa, var nyt, og ligesom usect, og dog alt ved Brugen indviet til Sædvane og Bequemmelighed.

Samtalen var levende og afvexlende, som da i slige Personers Nærværelse Alt og Intet synes at interessere. Man betiente sig af det franske Sprog, for at udelukke de Opvartende fra at forstaae Noget med, og svævede med overgivent Behag udover høie og Middelforhold i Verden. Ved en eneste Punkt blev Samtalen hæftende længere, end billigt var, i det Charlotte erkyndigede sig om en Ungdomsveninde, og med nogen Undren erfoer, hun med første Skulde skilles.

Det er ikke glædeligt, sagde Charlotte, naar man nu engang troer sine fraværende Venner biergede, en Veninde, man elsker, forsørget; inden man seer sig for, faaer man igien at høre, at hendes Skiæbne er i Vaklen, og at hun først igien skal betræde nye og maaskee atter usikre Stier i Livet.

Egenlig, min Bedste! tog Greven Ordet: ere vi selv Skyld, naar vi overraskes paa saadan Maade. Vi vil gierne forestille os de jordiske Ting, i Særdeleshed ogsaa Ægteforbindelserne, saadan ret varige, og hvad den sidste Punkt angaaer, da forføre de Lystspil, som vi stedse see gientage, os til slige Indbildninger, der ikke stode sammen med Verdens Gang. I Comedien see vi et Giftermaal, som det sidste Maal for et ved Hindringer i adskillige Acter udsat Ønske, og i det Øieblik, det er opnaaet, falder Dækket, og Øiebliks Fyldestgiørelsen klinger efter hos os. I Verden er det anderledes; der bliver bagved endnu bestandig spillet fort, og naar Dækket gaaer op igien, vil man gierne hverken see eller høre mere derom.

Det maa dog ikke være saa slemt, sagde Charlotte smilende, da man seer, at ogsaa Personer, der ere aftraadde fra dette Theater, gierne vilde spille en Rolle derpaa igien.

Derimod er intet at indvende, sagde Greven. En ny Rolle vil man gierne paatage sig igien, og naar man kiender Verden, seer man nok, at det ogsaa ved Ægtestanden kun er denne afgiorte evige Varighed midt iblandt saame-

get bevægeligt her i Verden, der har noget ubeqvemt ved sig. En af mine Venner, hvis gode Lune meest yttrede sig i Forslag til nye Love, paastod: ethvert Ægteskab skulde kun sluttes paa fem Aar. Dette, sagde han, var et skiønt ulige helligt Tal, og et saadant Tidsrum just tilstrækkeligt til at lære at kiende hinanden, faae nogle Børn bragt til Verden, blive ueens, og, hvad der var det skiønneste, forlige sig igien. Sædvanlig udraabte han: hvor lykkelig vilde den første Tid henrinde! to tre Aar i det mindste gik fornøielig hen. Saa vilde der dog vel ligge den ene Part Lag paa, at see Forholdet vare længere, Føieligheden vilde vore, jo mere man nærmede sig Opsigelsesterminen. Den ligegyldige, ja selv den misfornøiede Part vilde ved et saadant Forhold tilfredsstilles og vindes. Man vilde glemme, ligesom man i godt Selskab glemmer Timerne, at Tiden løb, og paa det behageligste finde sig overrasket, naar man først, efter Terminen var udløben, lagde Mærke til, at den alt stiltiende var forlænget.

Saa artig og lystig dette klang, og saa godt man, som Charlotte godt følte, kunde give dette Spøg en dyb moralsk Udtydning,

saa vare deslige Yttringer hende, især for Ottilias Skyld, ikke behagelige. Hun vidste vel godt, at intet var farligere end en altfor fri Samtale, der behandler en straffværdig eller halv straffværdig Forfatning, som sædvanlig, almindelig, ja roesværdig, og dertil hører dog sikkerlig Alt, hvad der angriber Ægteforbindelsen. Hun søgte derfor efter sin smilde Maade at dreie Samtalen; da hun ikke var istand dertil, gjorde det hende Ondt, at Ottilia havde indrettet Alting saa godt, at hun ikke behøvede at reise sig. Det rolig opmærksomme Pigebarn og Huushovmesteren forstod hinanden paa Blik og Vink, saa alt faldt ud paa det ypperligste, hvorvel der var et Par ny ubehændige Domestiker i Liberiet.

Og saaledes vedblev Greven, der ikke følte Charlottes Hensigter, at yttre sig om denne Gienstand. Ham, der ellers ikke pleiede nogensinde at falde besværlig i Samtalen, laae denne Sag for tungt paa Hierte, og Vanskelighederne med at see sig skilt fra sin Gemalinde, gjorde ham bitter mod Alt, hvad der angik Ægteforbindelser, som han dog selv ønskede saa ivrig med Baronessen.

Hin Ven, blev han ved, giorde endnu et Lovforslag. Et Ægteskab skulde kun da ansees for ulyseligt, naar enten begge Parter, eller i det mindste den ene, var gift tredie Gang. Thi hvad en saadan Person angik, da bekiendte den umodsigelig, at den ansaae Ægteskabet for noget uundværligt. Nu var det tillige blevet bekiendt, hvorledes den havde opført sig i sine tidligere Forbindelser, om den havde Egenheder, der tit mere give Anledning til Skilsmisse end slette Egenskaber. Man havde altsaa paa begge Sider at erkyndige sig; man havde ligesaavel at give Agt paa Gifte, som Ugifte, da man ikke kunde vide, hvordan Tilfældene kunde komme.

Det vilde vist nok meget forøge Samqvemmets Interesse, tog Eduard Ordet; thi sandelig nu, naar vi ere gifte, spørger ingen mere enten om vore Dyder eller Mangler.

Ved en saadan Indretning, faldt Baronessen smilende ind, havde vor kiære Vært og Værtinde alt lykkelig overstridt to Trin, og kunde forberede dem til det tredie.

Dem er det gaaet heldigt, sagde Greven; her har Døden villig giort, hvad Conkstorierne ellers kun ugierne pleie at giøre.

Lad os lade de Døde hvile! svarte Charlotte med et halv alvorligt Blik.

Hvorfor? gienſvarede Greven, da man kan erindre dem i Ære. De vare beſkedne nok at nøies med nogle Aar for mangfoldigt Gode, ſom de efterlod.

Naar kun ikke netop, ſagde Baroneſſen med et tilbageholdt Suk, i ſlige Tilfælde de bedſte Aar maatte bringes til Offer.

Ja viſt! ſvarede Greven! man maatte fortvivle derover, hvis ikke overalt i Verden ſaa lidet viſte den haabede Følge. Børn holde ikke, hvad de love; unge Menneſker ſielden, og holde de Ord, holder Verden dem det ikke.

Charlotte, ſom var glad ved, Samtalen vendte ſig, ſagde munter: Nu! vi maa jo desuden ſnart nok vænne os til, at nyde det Gode ſtykke- og deleviis.

Sikkerlig, ſvarte Greven, De have begge nydt meget ſkiønne Tider. Naar jeg gienkalder mig de Aar, da De og Eduard var det ſkiønneſte Par ved Hoffet; hverken ſaa glimrende Tider, eller ſaa fremſkinnende Geſtalter tales der nu om mere. Naar de to dandſede ſammen, alles Øine vare henvendte

paa Dem, og ligesom ombeilede begge, medens de kun speilede dem i hinanden.

Da saameget har forandret sig, sagde Charlotte, kan vi vel høre paa saamange smukke Ting med Beskedenhed.

Eduard har jeg dog tit dadlet i Stilhed, sagde Greven, at han ikke var standhaftigere; thi tilsidst havde hans underlige Forældre vel givet efter; og at vinde ti tidlige Aar, er ingen Smaating.

Jeg maa tage mig af ham, faldt Baronessen ind. Charlotte var ikke ganske skyldfri, ikke ganske reen fra at see sig om; og skiøndt hun elskede Eduard af Hiertet, og lønlig bestemte sig ham ogsaa til Mage, saa var jeg dog Vidne, hvormeget hun mangengang pinte ham, saa man let kunde drive ham til den ulykkelige Beslutning, at reise, tage bort, vænne sig fra hende.

Eduard nikkede ad Baronessen, og syntes taknemmelig for hendes Forord.

Ogsaa maa jeg, blev hun ved, tilføie een Ting til Charlottes Undskyldning; den Mand, der dengang friede til hende, havde alt længe udmærket sig ved Tilbøielighed for hende, og var, naar man kiendte ham nærmere, sikkert

elskværdigere, end I andre gierne vil tilstaae.

Kiære Veninde! svarte Greven noget levende: lad os kun tilstaae, at han ikke var Dem ganske ligegyldig, og at Charlotte havde mere at frygte af Dem, end af nogen Anden. Jeg finder der et meget vakkert Træk ved Fruentimmerne, at de endnu saa længe fortsætte deres Vedhængenhed ved en Mand, ja ved intet Slags Adskillelse lade den forstyrre eller ophæve.

Denne gode Egenskab besidde maaskee Mændene endnu mere, svarte Baronessen: i det mindste har jeg mærket hos Dem, kiære Greve, at ingen har mere Magt over Dem, end et Fruentimmer, De tidligere havde Godhed for. Saaledes har jeg seet, at De paa et saadant Forord gierde sig mere Umage for at udvirke Noget, end maaskee Øieblikkets Veninde havde formaaet over Dem.

En saadan Bebreidelse tør man nok finde sig i, svarte Greven: dog, hvad Charlottes første Gemal angaaer, saa kunde jeg af den Aarsag ikke lide ham, fordi han splittede mig det skiønne Par fra hinanden; et virkelig prædistineret Par, som, naar det eengang var for-

enet, hverken behøvede at være bange for fem Aar, eller see ud efter en anden eller endog tredie Forbindelse.

Vi vil prøve, sagde Charlotte, at hente ind igien, hvad vi har forsømt.

Det maa De holde Dem til, sagde Greven. Deres første Giftermaale, blev han med nogen Hæftighed ved, vare dog egentlig rette Giftermaale af det forhadte Slags, og desværre have overalt Giftermaal — De maa tilgive mig et mere levende Udtryk — noget Tølperagtigt ved sig; de fordærve de fineste Forhold, og det kommer dog egentlig kun af den plumpe Sikkerhed, som i det mindste een Part giør sig Noget tilgode paa. Alting forstaaer sig selv, og man synes kun at have forenet sig, paa det den ene som den anden nu skal gaae hver sin Vei.

I dette Øieblik giorde Charlotte, der engang for alle vilde afbryde denne Samtale, Brug af en dristig Vending; det lykkedes hende. Samtalen blev almindeligere; begge Ægtefolkene og Captainan kunde tage Deel deri; selv Ottilia blev givet Anledning til at udlade sig, og Deserten blev nydt med den bedste Stemning, hvori den i zirlige Kurve opstillede

Frugtrigdom, den meest brogede i Pragtskaaler skiønt fordeelte Blomsterfylde havde den fornemste Deel.

Ogsaa de nye Lystskovanlæg kom paa Tale, hvilke man besøgte strax efter Bordet. Ottilia drog sig tilbage under Paaskud af Huussysler; men egentlig satte hun sig igien til Afskriften. Greven holdtes med Selskab af Captainen, senere slog Charlotte sig til ham. Da de vare komne op paa Høiden, og Captainen føielig ilede ned, at hente Planen, sagde Greven til Charlotte: denne Mand staaer mig overordentlig an. Han har meget gode og sammenhængende Kundskaber. Ligeledes synes hans Virksomhed meget alvorlig og consequent. Hvad han her udretter, vilde i en høiere Kreds være af megen Betydenhed.

Charlotte hørte Captainens Roes med inderlig Velbehag. Imidlertid fattede hun sig, og bekræftede det, der var sagt, med Ro og Klarhed. Men hvor overrasket var hun, da Greven blev ved: Dette Bekiendtskab kommer mig ret i beleilig Tid. Jeg veed en Plads, hvor en saadan Mand fuldkommen passer, og jeg kan ved en saadan Anbefaling, medens jeg

gjør Captainens Lykke, paa det allerbedste forbinde mig en høi Ven."

Det var som et Tordenslag, der faldt paa Charlotte. Greven mærkede Intet, thi Fruentimmerne, der ere vante til bestandig at lægge Tomme paa sig, beholde i de overordentligste Tilfælde endnu bestandig et Slags tilsyneladende Fatning. Dog hørte hun alt ikke mere, hvad Greven sagde, da han blev ved: Naar jeg er overtydet om Noget, gaaer det hastig hos mig. Jeg har alt mit Brev sammensat i Hovedet, og det trænger mig at skrive det. De skaffer mig et ridende Bud, som jeg endnu kan sende bort i Aften.

Charlotte var indvortes sønderreven. Overrasket af disse Forslag, som af sig selv, kunde hun ikke faae noget Ord frem. Greven blev til Lykke ved at tale om sine Planer for Captainen, hvori det Gunstige kun altformeget faldt Charlotte i Øinene. Det var Tid, at Captainen traadde op, og udviklede sin Rulde for Greven. Men med hvor langt andre Øine betragtede hun den Ven, hun skulde miste! Med en knap Helsen vendte hun sig bort, og ilte ned til Moshytten. Alt paa Halvveien styrtede Taarer hende af Øinene, og nu kaste-

de hun sig ned i den liden Eneboerhyttes trange Rum, og overlod sig ganske til en Smerte, en Lidenskab, en Fortvivlelse, hvis Mulighed hun faa Øieblikke tilforn end ikke havde den sagteste Anelse om.

Paa den anden Side var Eduard gaaet med Baronessen langs med Dammene. Den kloge Kone, som gierne vilde være underrettet om Alting, mærkede snart i en Samtale, hvor hun følte sig for, at Eduard udlod sig vidtløftig til Ottilias Berømmelse, og vidste paa saa naturlig en Maade, lidt efter lidt, at bringe ham i Gang, at hun tilsidst ikke beholdt nogen Tvivl tilovers: her var en Lidenskab ikke underveis, men virkelig ankommen.

Gifte Koner, om de endog ikke holde af hinanden, staae dog stiltiende i Forbund med hverandre, især mod unge Piger. Følgerne af en saadan Tilbøielighed fremstillede sig kun alt for hurtig for hendes verdenssnilde Aand. Dertil kom endnu, at hun alt om Morgenen tidlig havde talt med Charlotte om Ottilia, ikke billiget, at dette Barn opholdt sig paa Landet, især med hendes stille Gemyt, og giort det Forslag, at bringe Ottilia til Byen til en

Veninde, der anvendte overmaade meget paa sin yngste Datters Opdragelse, og kun saae sig om en godmodig Selskaberinde, der skulde være hende i anden Datters Sted, og nyde alle Fordele med. Charlotte havde taget sig det til Eftertanke.

Men nu bragte dette Blik ind i Eduards Gemyt dette Forslag hos Baroneſſen ganske til forsætlig Fasthed, og jo hastigere dette foregik hos hende, jo mere smigrede hun udvortes Eduards Ønsker. Thi ingen havde sig mere i sin Magt, end denne Kone; og denne Selvbeherskning i overordentlige Tilfælde tilvænner os endog at behandle et almindeligt Tilfælde med Forstillelse, da vi øve saa megen Magt over os selv, ogsaa at udbrede vort Herredom over de andre; for ved det, vi udvortes vinde, paa en Maade at holde os skadesløse for, hvad vi indvortes savne.

Til dette Sindelag knytter sig for det meste et Slags lønlig Skadefryd over de Andres Mørke, over det Bevidstløse, hvormed de gaae i Fælden. Vi glæde os ikke blot over vort nærværende Held, men tillige og over deres tilkommende overraskende Beskiæmmelse. Og saaledes var Baroneſſen ondskabsfuld nok

til at indbyde Eduard til Vinhøst paa hendes Godser med Charlotte, og at besvare Eduards Spørgsmaal: om de turde bringe Ottilie med, paa en Maade, som han efter Behag kunde udlægge til sin Fordeel.

Eduard talte alt med Henrykkelse om den herlige Egn, den store Flod, Høiene, Klipperne, og Vinbiergene, om gamle Slotte, Søtoure, Jublen ved Vinhøsten, Vinpresningen o. s. v., hvorved han i sit Hiertes Uskyldighed alt i Forveien lydelig glædede sig over det Indtryk, deslige Scener vilde giøre paa Ottilias friske Hierte. I dette Øieblik saae man Ottilia komme, og Baronessen sagde hurtig til Eduard: han maatte for Alting intet tale om denne forehavende Høstreise; thi sædvanlig skede det ikke, som man saalænge i Forveien glædede sig til. Eduard lovede det, men nødde hende at gaae hurtigere Ottilia imøde, og ilte endelig til hende, det kiære Barn, adskillige Skridt foran. En hiertelig Glæde udtrykte sig i hele hans Væsen. Han kyste hende paa Haanden, og trykkede hende en Kost Markblomster, han underveis havde plukket sammen, deri. Baronessen følte sig i dette Øieblik næsten forbittret i sit Inderste. Thi om

hun endog ikke torde billige, hvad i denne Tilbøielighed maatte være strafværdigt, saa kunde hun paa ingen Maade unde hin ubetydelige nye Pige, hvad deri var elskværdigt og behageligt.

Da man havde sat sig til Aftensmaaltidet, var en fuldkommen anden Stemming udbredt i Selskabet. Greven, der alt for Bordet havde skrevet og afsendt Budet, talte med Captainen, som han paa en forstandig og beskeden Maade stedse udfrittede mere, da han i Aften havde faaet ham ved Siden af sig. Baroneſſen, der sad paa høire Haand af Greven, fandt fra den Side liden Underholdning, ligesaalidet fra Eduard, der først tørstig, siden opvakt, ikke skaante Vinen, og talte meget levende med Ottilia, som han havde draget til sig; ligesom paa den anden Side hos Captainen Charlotte sad, hvem det blev vanskeligt, ja snart umuligt, at dølge sit Inderstes Bevægelser.

Baroneſſen havde Tid nok til at anstille Jagttagelser. Hun lagde Mærke til Charlottes Utilfredshed, og da hun blot havde Eduards Forhold til Ottilia i Tankerne, saa overtydede hun sig lettelig, Charlotte var ogsaa betænkelig og fortrædelig over sin Mands Forhold, og

overlagde, hvorledes hun nu bedst kunde naae sine Maal.

Ogsaa efter Bordet fandtes en Splid i Selskabet. Greven, der ret vilde udgrunde Captainen, brugte hos en saa rolig, ingenlunde forfængelig, og overalt laconisk Mand, adskillige Vendinger for at erfare, hvad han ønskede. De gik op og ned sammen paa den ene Side af Salen, medens Eduard opvakt af Vin og Haab spøgte i et Vindue med Ottilia, men Charlotte og Baronessen stiltiende gik ved Siden af hinanden op og ned ad den anden Side af Salen. Deres Tavshed og skreslose Omstaaen bragde da ogsaa tilsidst en Standsning i det øvrige Selskab. Fruentimmerne drog dem tilbage paa deres Fløi, Mandfolkene paa den anden, og saaledes syntes denne Dag sluttet.

Ellevte Capitel.

Eduard fulgte Greven op paa hans Kammer, og lod sig ret gierne forføre ved Samtalen endnu at blive en Tidlang hos ham. Greven tabte sig i forrige Tider, erindrede med Fyrighed Charlottes Skiønhed, hvilken han, som Kiender, udviklede med megen Ild. En skiøn Fod er en stor Naturens Gave. Denne Ynde er usdelæggelig. Jeg har i Dag givet Agt paa hende, naar hun gik; endnu bestandig kunde man kysse hendes Sko, og gientage Sarmaternes vel noget barbariske, men dog dybt følte Overbeviisning, der ikke kiende noget bedre for dem, end af en elsket og æret Persons Sko at drikke hendes Sundhed.

Fodspidsen blev ikke ene Bersommelsesgienstand mellem to fortrolige Mænd. De gik fra Personen tilbage til gamle Tildragelser og Eventyr, og kom paa de Hindringer, man fordum havde modsat disse to Elskendes Sammenkomster, hvad Umage de havde giort dem, hvad Kunstgreb, de havde opfundet, blot for at kunne sige hinanden: de elskede hverandre.

Erindrer du dig, blev Greven ved, hvilket Eventyr jeg høist venskabelig og uegennyttig hialp dig at bestaae, da vore høieste Herskaber besøgte deres Onkel, og samledes paa det vidtløftige Slot? Dagen var hengaaet i Høitidsfærd og Høitidsklæder, en Deel af Natten skulde i det mindste henrinde under fri kiærlig Samtale.

Henveien til Hofdamernes Værelse havde De godt lagt Mærke til, sagde Eduard. Vi kom lykkelig til min Elskede.

Der, svarede Greven, havde tænkt mere paa Anstændighed end paa min Tilfredshed, og beholdt en meget hæslig Æresvogterske hos sig; da altsaa, medens J underholdt Eder meget vel med Blik og Ord, der tilfaldt mig en meget uglædelig Lod.

Jeg har endnu i Gaar, svarede Eduard, da De lod Dem mælde, med min Kone erindret mig den Historie, især vort Tilbagetog. Vi tog feil af Vejen, og kom til Gardernes Forsal. Da vi nu derfra vel godt vidste at finde Vei, saa troede vi ogsaa ganske uden Betænkelighed at kunne gaae herigiennem, og denne Post forbi, som de øvrige. Men hvor stor var vor Forundring, da vi aabnede Dør-

ren. Veien var spærret med Madrasser, hvorpaa Kiæmperne i adskillige Rader laae udstrakte, og sov. Den eneste, der vaagede paa Posten, saae forundret paa os; men i Ungdoms Mod og Overgivenhed steeg vi ganske rolig over de udstrakte Støvler, uden at endog en eneste af disse snorkende Enaksønner vaagnede.

Jeg havde megen Lyst at snuble, sagde Greven, at det skulde giort Allarm; thi hvilken sælsom Opstandelse vilde vi have faaet at see!

I dette Øieblik slog Slotsklokken tolv.

Det er høi Midnat, sagde Greven smilende, og just den rette Tid. Jeg maa, kiære Baron! bede Dem om en Fjeiighed: ledsag De mig i Dag, som jeg ledsagede Dem dengang; jeg har givet Baronessen det Løfte, at besøge hende endnu. Vi har ikke talt ene sammen hele Dagen; vi har saalænge ikke seet hinanden; og intet er naturligere, end at man længes efter en fortrolig Time. Viis De mig Henveien, Tilbageveien skal jeg nok finde, og i al Fald faaer jeg ingen Støvler at snuble hen over.

Jeg vil ret gierne vise Dem denne Giæstefjeiighed, svarede Eduard. Kun ere de tre Fruentimmer sammen derovre paa den Fløi: hvo veed, om vi endnu finde dem hos hver-

andre, eller hvad vi forresten afstedkomme for Historier, der faae et eller andet underligt Udseende.

Kun ubekymret! svarte Greven: Baronessen venter mig. Hun er ved denne Tid sikkert paa sit Værelse og ene.

Tingen er forresten let, gav Eduard til Svar, tog et Lys, og lyste Greven ned ad en Løntrappe, der førte til en lang Gang. Ved Enden af den aabnede Eduard en liden Dør. De gik op af en Vindeltrappe; oppe paa en liden Repos pegede Eduard for Greven, som han gav Lyset i Haanden, ad en Tapetdør paa høire Haand, der ved første Forsøg strax gik op, modtog Greven, og lod Eduard tilbage i det mørke Rum.

En anden Dør paa venstre gik til Charlottes Soveværelse. Han hørte tale, og lyttede: Charlotte sagde til sin Kammerpige: „er Ottilia alt tilsengs?" nei! svarte hun; hun sidder endnu nede, og skriver. Saa tænd hun Natlyset, sagde Charlotte, og gaae kun! det er silde. Mit Lys skal jeg selv slukke, naar jeg gaaer i Seng.

Eduard hørte med Henrykkelse, at Ottilia skrev endnu. Hun er syselsat for mig! tænkte han triumpherende. Ved Mørket ganske

indsluttet i sig selv saae han hende sidde og skrive; han troede at træde til hende, see hende, hvor hun vendte sig mod ham; han følte en uovervindelig Længsel endnu eengang at være hende nær. Men herfra var ingen Vei til Messaninen, hvor hun boede. Nu fandt han sig umiddelbar ved sin Kones Dør; en synderlig Forbytning foregik i hans Siel; han forsøgte at aabne Døren, han fandt den tillukt; han bankede sagte paa, Charlotte hørte ikke.

Hun gik i det større Sideværelse levende op og ned. Hun gientog sig igien og igien, hvad hun fra hint Grevens uventede Forslag havde vendt om og om hos sig. Captainen syntes at staae for hende; han fyldte endnu Huset, han oplivede endnu Spadseregangene, og han skulde bort, alt det skulde vorde tomt! Hun sagde sig alt, hvad man kan sige sig, ja hun anticiperede, som man sædvanlig pleier, den sørgelige Trøst, at ogsaa slige Smerter lindres ved Tiden. Hun forbandede den Tid, der behøves til at lindre dem, hun forbandede den dødlige Tid, da de vilde være lindrede.

Saa var da tilsidst Tilflugten til Taare saameget velkommere, som den hos hende sielden fandt Sted. Hun kastede sig paa So-

phaen, og overlod sig ganske til sin Smerte. Eduard paa sin Side kunde ikke komme fra Døren; han bankede nok engang, og tredie-gang noget stærkere, saa at Charlotte gjennem Nattens Stilhed tydelig fornam det, og for-skrækket foer op. Den første Tanke var: det kunde, det maatte være Captainen. Den an-den: det var umuligt. Hun holdt det for Selvbedrag; men hun havde hørt det; hun ønskede, hun frygtede, at have hørt det. Hun gik ind i Soveværelset, og traadde sagte til Tapetdøren, som der var Slaa for. Hun skiændte paa sig selv for sin Frygt: hvor let kan Grevinden trænge til Noget? sagde hun til sig selv, og raabte fattet og sat: er der Nogen? En sagte Stemme svarte: det er mig! Hvem? spurgde Charlotte, der ikke kunde skiæl-ne Tonen. For hende stod Captainens Skik-kelse for Døren. Noget lydeligere klang det hende imøde: Eduard! Hun lukkede op, og hendes Gemal stod for hende. Han hilste paa hende med en Spøg. Det blev hende muligt at blive ved i denne Tone. Han indhyllede det gaadefulde Besøg i gaadefulde Forklarin-ger. Men hvad jeg da egentlig kommer for, sagde han tilsidst: maa jeg kun tilstaae dig.

Jeg har giort det Løfte, endnu i Aften at kysse din Sko.

Det er ikke længe faldet dig ind, sagde Charlotte. Desværre! svarte Eduard, og desbedre!

Hun havde sat sig i en Stoel for at undbrage hans Øine hendes lette Natteklædning. Han kastede sig ned for hende, og hun kunde ikke forbyde, at han kyste hendes Sko, og da han beholdt denne i Haanden, at han greb Foden, og trykte den omt til sit Bryst.

Charlotte var een af de Koner, der, maadeholdne af Naturen, i Ægtestanden uden Forsæt og Anspænding vedligeholde Elskerindernes Art og Maade. Aldrig æggede hun Manden, ja hun kom knap hans Forlangende imøde; men uden Kulde og frastødende Strænghed lignede hun stedse en elskværdig Brud, der endnu stedse bærer indvortes Sky endog for det Tilladte. Og saaledes fandt Eduard hende denne Aften i dobbelt Hensende. Hvor længselfuldt ønskede hun Ægtemanden bort: thi Vennens Luftgestalt syntes at giøre hende Bebreidelser. Men det, der skulde bortfiernet Eduard, tildrog ham kun mere. En vis Bevægelse var synlig hos hende. Hun havde

grædt, og naar blode Personer derved som oftest tabe i Ynde, saa vinde de uendelig derved, hvem vi sædvanlig kiende som stærke og fattede. Eduard var saa elskværdig, saa venlig, saa paatrængende; han bad hende, at han torde blive hos hende; han fordrede ikke; snart alvorlig, snart spøgefuld søgte han at overtale hende; han tænkte ikke paa, han havde Rettigheder; og slukkede tilsidst i Overgivenhed Lyset.

I Lampeskumringen hævdede strax den indvortes Tilbøielighed, hævdede Indbildningskraften sine Rettigheder over det Virkelige. Eduard holdt kuns Ottilia i sine Arme; Captainen svævede Charlotte nærmere eller fiernere for Sielen; og saaledes indflættede, underlig nok, det Fraværende og Nærværende sig yndig og frydefuld mellem hinanden.

Og dog lader det Nærværende sig ikke røve sin uhyre Ret. De tilbragde en Deel af Natten under allehaande Samtaler og Spøg, der vare desfriere, da Hiertet desværre ingen Deel tog deri. Men da Eduard anden Dagen vaagnede ved sin Kones Barm, syntes Dagen ham at see ind ahnelsesfuld; Solen syntes ham

at beskinne en Forbrydelse. Han sneeg sig sagte fra hendes Side, og hun fandt sig, sælsomt nok, ene, da hun vaagnede.

Tolvte Capitel.

Da Selskabet igien samledes til Frokost, vilde en opmærksom Jagttager paa de Enkeltes Forhold kunde blevet Forskiellighеden i de indvortes Sindelag og Følelser vaer. Greven og Baronessen mødte hinanden med det muntre Behag, som to Elskende føle, der efter udstaaet Adskillelse atter anse sig forstrede om hinandens gienstidige Tilbøielighed; hvorimod Charlotte og Eduard ligesom beskiæmmede og angerfulde traadte Captainen og Ottilia imøde. Thi saaledes er Kierlighed beskaffen, at den troer sig ene berettiget, og alle andre Rettigheder forsvinde for den. Ottilia var barnlig blid; efter hendes Maade kunde man kalde hende aabenhiertig. Alvorlig viste sig Captainen; ham var det ved Samtalen med Greven, i det

denne oprørte i ham Alt, hvad nogen Tid havde hvilt og sovet, kun blevet for følelig, at han egentlig her ikke opfyldte sin Bestemmelse, og i Grunden blot hendrev i halvvirksom Ledighed. Neppe havde begge Gjæsterne begivet dem bort, før alt igien nyt Besøg indløb, velkommet for Charlotte, der søgte at gaae ud af sig selv, at adsprede sig; ubeleiligt for Eduard, der følte en dobbelt Tilbøielighed at sysselsætte sig med Ottilia; ligeledes ikke ønsket af Ottilia, der endnu ikke var færdig med sin næste Morgen tidlig saa nødvendige Afskrift. Ogsaa ikke hun, da de Fremmede seent tog bort, strax op paa sit Værelse.

Det var blevet Aften. Eduard, Charlotte og Captainen, der havde ledsaget de Fremmede et Stykke tilfods, inden de satte dem i Vognen, bleve enige endnu at gjøre en Spadseregang til Dammene. Der var kommet en Baad, som Eduard med anseelig Bekostning havde forskrevet langt borte fra. Man vilde prøve, om den let lod sig bevæge og styre.

Den var anbunden ved Bredden af den mellemste Dam, ikke langt fra nogle gamle Egetræer, som man til Fremtids Anlæg alt

havde regnet paa. Her skulde anbringes en Landingsplads, under Træerne opføres et architectonisk Hvilested, som de, der foer over Søen, havde at styre efter.

Hvor vil man da nu bedst anlægge Landingen derovre? spurgde Eduard. Jeg skulde troe, ved mine Plataner.

De staae en Smule formeget til høire! sagde Captainen. Lander man længere nede, er man Slottet nærmere; dog maa man overlægge det.

Captainen stod alt bag i Baaden, og havde taget en Aare. Charlotte stod i, Eduard ligesaa, og tog den anden Aare; men just som han var i Begreb at støde fra Land, tænkte han paa Ottilia, tænkte, at denne Lystseilads vilde forsinke ham, bringe ham hiem, hvo veed, naar. Han besluttede sig kort og godt, sprang igien i Land, rakte Captainen den anden Aare, og ilte, med en flygtig Undskyldning, hiem.

Der fik han at vide: Ottilia havde lukket sig inde, og skrev. Med den behagelige Følelse, at hun gjorde noget for ham, følte han den meest levende Mishag over ikke at see hende nærværende. Hans Utaalmod tog med hvert

Øieblik til. Han gik op og ned i den store Sal, forsøgte allehaande, og intet var istand til at fængsle hans Opmærksomhed. Hende ønskede han at see, see hende ene, inden Charlotte og Captainen kom hiem. Det blev Nat; der tændtes Lys.

Endelig traadde hun ind, skinnende af Elskværdighed. Den Følelse, at have giort noget for sin Ven, havde hævet hendes hele Væsen over sig selv. Hun lagde Originalen og Afskriften paa Bordet for Eduard. Skal vi conferere? sagde hun smilende. Eduard vidste ikke, hvad han skulde svare. Han saae paa hende, han saae paa Afskriften. De første Blade vare skrevne med største Omhu, med en fiin qvindelig Haand; derpaa syntes Trækkene at forandre sig, at blive lettere og friere; men hvor forundredes han, da hans Øine løb over de sidste Sider? For Guds Skyld! raabte han: hvad er det? Det er min Haand! Han saae paa Ottilia, og igien paa Bladene; især Slutningen var ganske, som han selv kunde skrevet den. Ottilia taug, men hun saae ham med den største Tilfredshed i Øinene. Eduard løftede sine Arme i Veiret: du elsker mig! raabte han; Ottilia! du elsker mig! og de holdt

hinanden i Favn. Hvo af dem, der først havde favnet den anden, havde ikke været at skielne.

Fra dette Øieblik af var Verden omvendt for Eduard, han ikke mere, hvad han havde været, Verden ikke mere, hvad den havde været. De stod for hinanden; han holdt hendes Hænder; de saae hinanden i Øinene, i Begreb med at omfavne hinanden igien.

Charlotte traadde ind med Captainen. Deres Undskyldninger for det, de blev saalænge ude, smilte Eduard hemmelig til. O, hvormeget fortidlig komme I! sagde han til sig selv.

De satte dem til Aftensmaaltidet. Personerne fra Besøget i Dag blev bedømte; Eduard kiærlig oprømt talte godt om enhver, stedse skaansom, ofte billigende. Charlotte, der ikke aldeles var af hans Mening, lagde Mærke til denne Stemning, og søgte med ham, at han, der ellers pleiede at lade gaae den strængeste Tungedom over det borttagende Selskab, i Dag var saa mild og overbærende.

Med Ild og hiertelig Overtydning raabte Eduard: man maa kun elske eet Væsen ret fra Grunden, saa forekomme alle de andre En

elskværdige. Ottilia slog Øinene ned, og Charlotte saae hen for sig.

Captainen tog Ordet, og sagde: med Høiagtelses og Ærbødigheds Følelser er det dog ogsaa noget lignende: Man erkiender tit først ret, hvad der er at agte i Verden, naar man finder Leilighed at øve disse Egenskaber paa een Gienstand.

Charlotte søgte at komme snart i sit Soveværelse, for at overlade sig til Erindringen af, hvad der denne Aften var forefaldet mellem Captainen og hende.

Da Eduard sprang i Land, og stødte Baaden fra Landet, og selv overgav Hustru og Ven til det bølgende Element, saae nu Charlotte den Mand, hun i Stilhed alt havde lidt saameget for, i Skumringen sidde for sig, og ved at føre to Aarer bevæge Baaden fort efter hvad Retning, han vilde. Hun følte en dyb, sielden fornummen Sørgmodighed. Baadens Skvulpen, Aarernes Plasken, det over Vandet henbævende Vindpust, Sivenes Susen, Fuglenes sidste Svæven, de første Stierners Blink og Gienblink, alt dette havde i denne almene Stilhed noget Aandevæsen. Det forekom hende, som Vennen førte hende langt bort for at

sætte hende af, og lade hende ene. En inderlig Bevægelse var i hendes Inderste, og hun kunde ikke græde.

Captainen beskrev hende imidlertid, hvorledes, efter hans Hensigt, Anlæggene skulde blive. Han roste Baadens gode Egenskaber, at den let med to Aarer lod sig roe og styre af een Person; at hun vilde selv lære det; at det var en behagelig Følelse mange Gange ene at svømme paa Vandet, og være sin egen Færge- og Styremand.

Ved disse Ord faldt den forestaaende Skilsmisse Veninden paa Hierter. Siger han det med Forsæt? tænkte hun ved sig selv: veed han alt deraf? formoder han det! eller siger han det tilfældig? saa at han uvitterlig forud forkynder mig min Skiæbne. En hæftig Vemod, en Utaalmod greb hende; hun bad ham saasnart muligt at lande, og vende tilbage til Slottet med hende.

Det var første Gang, Captainen seilede paa de Damme, og hvorvel han i Almindelighed havde undersøgt deres Dybde, vare dog de enkelte Steder ham ubekiendte. Det begyndte at blive mørkt, han styrede sin Curs hen, hvor han ventede et bequemt Sted at

gaae i Land, og vidste, den Fodsti, der førte til Slottet, var ikke langt borte. Men ogsaa fra denne Bane blev han i nogen Maade bragt, da Charlotte med en Slags Ængstlighed gientog det Ønske, snart at komme til Land. Han nærmede sig med fornyede Anspændinger Bredden; men desværre følte han sig anholdt i nogen Fraſtand derfra; han havde seilet sig paa Grund, og alle hans Bestræbelser for at komme løs igien, vare forgiæves. Hvad var at giøre? der blev ham intet andet tilovers, end at staae ud i Vandet, som var tilstrækkeligt lavt, og bære sin Veninde i Land. Lykkelig bragte han den kiære Byrde over, stærk nok til ikke at vakle, eller volde hende nogen Uro; men dog havde hun ængstlig slynget sine Arme om hans Hals. Han holdt hende fast, og trykkede hende fast til sig. Først paa en skraa Græsplet satte han hende ned ikke uden Bevægelse og Forvirring. Hun laae endnu op til hans Hals, han sluttede hende paa ny i sine Arme, og trykkede et levende Kys paa hendes Læber; men laae og i samme Øieblik for hendes Fødder, trykte sin Mund paa hendes Haand, og raabte: Charlotte! tilgiver De mig?

Det Kys, som Vennen havde vovet, og som hun nær havde givet ham igien, bragte Charlotte atter til sig selv. Hun trykkede hans Haand, men hun løftede ham ikke op. Dog, i det hun bøiede sig ned til ham, og lagde sin Haand paa hans Skulder, udraabte hun: at dette Øieblik gior Epoke i vort Liv, kunne vi ikke forhindre; men at den skal være os værdig, beroer paa os. De maa forlade os, Ven, og De vil forlade os. Greven gior Anstalt til at forbedre Deres Skiæbne: det glæder, og smerter mig. Jeg vilde fortie det, til det var vist; dette Øieblik nøder mig at aabenbare Hemmeligheden. Kun i saa Tilfælde kan jeg tilgive Dem, kan jeg tilgive mig; naar vi have Mod til at forandre vor Forfatning, da det ikke staaer til os, at forandre vort Sindelag. Hun løftede ham op, og greb hans Arm for at støtte sig ved, og saaledes kom de stiltiende til Slottet.

Men nu stod hun i sit Soveværelse, hvor hun maatte føle og anse sig, som Eduards Hustru. Hende kom ved disse Modsigelser hendes Kiække og ved Livet mangfoldig øvede Caracter til Hielp. Stedse vant at være sig selv bevidst, herske over sig selv, blev det hende

ogsaa nu ikke vanskeligt, ved alvorlig Betragtning at nærme sig den ønskede Ligevægt; ja hun maatte smile over sig sig selv, i det hun mindedes det sælsomme Nattebesøg. Dog hastig greb hende en sælsom Anelse, en glædelig ængstlig Zittren, som opløste sig i fromme Ønsker og Forhaabninger. Mort knælede hun ned, og gientog den Eed, hun havde giort Eduard for Alteret. Venskab, Tilbøielighed, Forsagelse gik hende forbi i blide Billeder. Hun følte sig inderlig helbredet igien. Snart griber en sød Træthed hende, og hun sov rolig ind.

Trettende Kapitel.

Eduard er fra sin Side i en ganske forskiellig Stemning. Paa at sove tænkte han saa lidet, at det ikke engang faldt ham ind, at klæde sig af. Afskriften af Documentet kysser han tusende Gange, Begyndelsen af Ottilias barnlig frygtsomme Haand; Slutningen vover han

neppe at kysse, da han troer at see sin egen Haand. O, at det var et andet Document! sagde han i Stilhed ved sig selv; og dog er det ham ogsaa saaledes alt den skionneste Forsikkring, at hans høieste Ønske var opfyldt. I hans Hænder bliver det jo dog, og vil han ikke stedse trykke det til sit Hierte, skiønt udskiæmmet ved en Tredies Underskrift!

Den aftagende Maane stiger frem over Skoven. Den varme Nat lokker Eduard ud i den fri Luft; han sværmer om, han er den uroligste og lykkeligste blandt alle Dødelige. Han vanker om giennem Haverne, de ere ham for trange; han iler ud paa Marken, og det bliver ham for vidt. Ad Slottet drager det ham tilbage; han finder sig under Ottilias Vinduer. Der sætter han sig paa en Terrastrappe. Mure og Laase, siger han ved sig selv, adskille os nu; men vore Hierter ere ikke adskilte. Stod hun for mig; hun vilde falde i mine Arme, jeg i hendes, og hvad behøves der videre end denne Vished! Alt var saa stille omkring ham; ikke den mindste Luftning rørte sig, saa stille var det, at han under Jorden kunde fornemme den rodende Arbeiden af de travle Smaadyr, hvem Dag og Nat ere lige.

Han hængte ganske efter sine lykkelige Drømme, sov endelig ind, og vaagnede ikke, før Solen opsteeg med herligt Blik, og overvandt de tidligste Taager.

Nu fandt han sig den første vaagne paa sine Eiendomme. Arbeiderne forekom ham at blive forlænge borte. De kom, de syntes ham for faa, og det foresatte Dagarbeid for lidet for hans Ønsker. Han spurgte om flere Arbeidere; man lovede ham dem, og skaffede dem samme Dag. Men endog disse ere ham endnu ikke nok til at see sine Forehavender hurtig udførte. At skabe gior ham ikke Glæde mere; alt skal allerede være færdigt; og for hvem? Veiene skal være banede, at Ottilia kan magelig gaae dem; Sæderne alt paa deres Sted, at Ottilia kan hvile der. Ogsaa det nye Huus driver han paa, hvad han kan; det skal reises paa Ottilias Fødselsdag. I Eduards Sindsstemning, som i hans Handling, er ikke mere Maal eller Maade. Den Bevidsthed, at elske og elskes, driver ham til det Uendelige. Hvor forandret er for ham Udseendet af alle Værelser, af alt, hvad der omgiver ham? Han gienfinder sig ikke mere i sit eget Huus. Ottilias Nærværelse opsluger ham Alt; han er

ganske hensunken i hende; ingen anden Betragtning opstiger for ham, ingen Samvittighed taler ham til; Alt, hvad i hans Natur var tæmmet, bryder løs, hans hele Væsen strømmer mod Ottilia.

Captainen lægger Mærke til denne lidenskabelige Fremdrift, og ønsker at forekomme de sørgelige Følger. Alle disse Anlæg, der nu med en eensidig Fremdrift umaadelig fremmes, havde havde han beregnet paa et rolig venligt Samliv. Salget af Avlsgaarden var bragt istand ved ham; den første Betaling skeet. Charlotte havde efter Aftale modtaget den i sin Kasse. Men hun maa strax i den første Uge udøve Alvor, og Taalmodighed, og Orden, og have det mere end sædvanligt for Øie; thi efter den overilede Maade vil det Udsatte ikke længe staae til.

Der var meget begyndt og meget at gjøre; hvor skulde han lade Charlotte blive i denne Stilling? De raadslaae, og enes, at man heller selv vilde skynde paa de planrigtige Arbeider, til den Ende optage Penge, og til at afdrage disse, anvise de Betalingsterminer, der vare blevne tilbage fra Avlsgaardens Salg. Det lod sig gjøre næsten uden Tab ved Af-

staaelse af Rettigheder; man havde friere Haand; man udrettede, da Alt var i Gang, og der var Arbeidere nok, mere paa eengang, og kom vist og snart til sit Maal. Eduard samtykkede gierne, da det stemte overeens med hans Hensigter.

I sit inderste Hierte bliver imidlertid Charlotte ved det, hun har betænkt, og foresat sig, og mandig staaer hendes Ven med lige Aand ved hendes Side. Men just derved forøges kun deres Fortrolighed. De forklare dem for hinanden om Eduards Lidenskab; de holde Raad derom. Charlotte slutter Ottilia nærmere til sig, giver strængere Agt paa hende, og jo mere hun er bleven sit eget Hierte vaer, jo dybere seer hun ind i Pigens. Hun seer ingen anden Redning, end hun maa faae Pigen bort.

Nu synes det hende en lykkelig Styrelse, at Luciane har faaet en saa udmærket Roes i Kostskolen; thi Grandtanten, underrettet herom, vil nu eengang for alle tage hende til sig, have hende om sig, føre hende ind i Verden. Ottilia kunde tage tilbage i Kostskolen; Captainen tog velforsørget bort, og Alt stod, som for nogle Maaneder siden; ja saameget bedre,

Sit eget Forhold til Eduard haabede Charlotte snart at faae istand igien, og hun ordnede Alt hos sig saa forstandig, at hun stedse kun mere styrkede sig i den Indbildning: til en tidligere mere indskrænket Tilstand kunde man vende tilbage; noget voldsom løsrevet kunde man indskrænke igien.

Eduard følte imidlertid meget stærkt de Hindringer, man lagde ham i Veien. Han mærkede meget snart, at man holdt ham og Ottilia fra hinanden, at man giorde ham det vanskeligt at tale ene med hende, ja at nærme sig hende uden i Andres Overværelse; og i det han var fortrædelig herover, blev han det over meget Andet. Kunde han tale flygtig med Ottilia, saa var det ikke blot for at forsikre hende om sin Kierlighed, men ogsaa at besværge sig over sin Kone over Captainen. Han følte ikke, at han selv ved sin hæftige Paadriven var paa Veien at tømme Kassen; han dadlede bitterlig Charlotte og Captainen, at de i den Sag handlede mod den første Aftale, og dog havde han samtykket i den anden Aftale, ja han havde selv anlediget og fornødiget den.

Had er partisk, men Kierlighed endnu mere. Ogsaa Ottilia blev i nogen Maade

fremmed for Charlotte og Captainen. Da Eduard engang beklagede sig for Ottilia over ham, at han som Ven og i et saadant Forhold ikke handlede ganske oprigtig, svarte Ottilia ubetænksom: det har alt tidligere mishaget mig, at han er ikke ganske redelig imod Dem. Jeg hørte ham engang sige til Charlotte: naar blot Eduard lod os være fri for sit Fløitepiberi; der kan ikke blive noget af det, og det er saa besværligt for Tilhørerne. De kan tænke, hvor det giorde mig Ondt, da jeg saa gierne accompagnerer Dem.

Neppe havde hun sagt det, før alt hendes Aand hvidskede til hende: hun skulde have taugt; men det var ude. Eduards Ansigt forandrede sig. Aldrig havde noget fortrudt ham mere; han var angreben i sine kiæreste Fordringer; han var sig en barnlig Stræben uden mindste Indbildning bevidst. Hvad der morede, hvad der glædede ham, burde dog behandles med Skaansel af Venner. Han tænkte ikke paa, hvor skrækkeligt det var for en Tredie, at lade sine Øren saare ved et utilstrækkeligt Talent. Han var fornærmet, rasende, saa han aldrig mere kunde tilgive. Han følte sig løst fra alle Pligter.

Den Nødvendighed at være som Ottilia, see hende, hvidske Noget til hende, fortroe hende, tog til med hver Dag. Han besluttede sig at skrive hende til, at bede hende om en hemmelig Brevveksling. Den lille Strimmel Papiir, som han laconisk nok havde bedet om det paa, laae paa Skriverbordet, og blæste ned af Trækvind, i det Kammertieneren traadde ind at gjøre ved hans Haar. Sædvanlig bukkede denne sig ned paa Gulvet efter Papiirbillinger, at prøve, hvor varmt Jernet var; denne Gang greb han Billetten, klemte Jernet hastig sammen, og den blev svedet. Eduard, som mærkede Misgrebet, rev ham den af Haanden. Strax derpaa satte han sig hen, at skrive den om; den vilde ikke ganske saaledes af Pennen anden Gang. Han følte nogen Betænkning, nogen Urolighed, som han dog overvandt. Bladet blev trykket i Haanden paa Ottilia det første Øieblik, han kunde nærme sig hende.

Ottilia forsømte ikke at svare ham. Snart stak han den liden Sæddel i Vestlommen, som var kort efter Moden, og ikke giemte den godt. Den gled ud og faldt paa Jorden, uden at han mærkede det. Charlotte saae det, og tog den

op, og rakte ham den, i det hun flygtig lod Øiet løbe over den. Her er noget af din Haand, sagde hun, som du maaskee ugierne vilde miste.

Han var truffet. Forstiller hun sig! tænkte han. Er hun blevet det lidet Blads Indhold vaer, eller tager hun feil af Ligheden i Hænderne? Han haabede, han tænkte det sidste. Han var advaret, dobbelt advaret; men disse synderlige tilfældige Tegn, hvorved et høiere Væsen synes at tale med os, vare hans Lidenskab uforstaaelige; meget mere, i det den stedse førte ham videre, fandt han den Indskrænkning, man holdt ham i, stedse ubehageligere. Den venlige Selskabelighed tabte sig. Hans Hierte var tillukt, og naar han var nød til at være sammen med Ven og Kone, lykkedes det ham ikke, at gienfinde, at oplive den tidligere Tilbøielighed til dem i sin Barm. Den stille Bebreidelse, han herover maatte gisre sig selv, var ham ubeqvem, og han søgte at hielpe sig med et Slags Lune, men der, da den var uden Kiærlighed, ogsaa manglede den vante Tække.

Charlotte hialp hendes indvortes Følelse ud over alle disse Prøvelser. Hun var sig sit alvorlige Forsæt bevidst, at give Slip paa en saa skiøn ædel Tilbøielighed.

Hvor høilig ønsker hun ogsaa, at komme hine tvende til Hielp. Adskillelse, følte hun nok, vilde ikke mere være tilstrækkelig til at læge et saadant Onde. Hun foretager at bringe den Ting paa Tale med den gode Pige; men hun er ikke istand dertil; Erindringen om hendes egen Vaklen staaer hende i Veien. Hun søger at udlade sig derom i Almindelighed; det Almindelige passer ogsaa paa hendes egen Tilstand, som hun skyer at udtale. Hvert Vink, hun vil give Ottilia, peger tilbage paa hendes eget Hierte. Hun vil advare, og føler, at hun vel selv kunde have Varsel behov.

Stiltiende holder hun derfor endnu bestandig de Elskende fra hinanden, og Sagen bliver ikke derved bedre. Sagte Hentydninger, der stundum undslippe hende, virke ikke paa Ottilia; thi Eduard havde overtydet hende om Charlottes Tilbøielighed til Kaptainen; overtydet hende, at Charlotte selv ønskede en Skilsmisse, som han nu paa en anstændig Maade agtede at udvirke.

Ottilia, baaret ved Følelsen af sin Uskyld, paa Veien til det ønskeligste Gode, lever blot for Eduard. Styrket ved Kiærlighed til ham i alt Godt, for hans Skyld muntiere i hendes Gierning, aabnere mod Andre, finder hun sig i en Himmel paa Jorden.

Saaledes fortsatte de allesammen hver paa sin Maade, det daglige Levnet med og uden Eftertanke: alt synes at gaae sin sædvanlige Gang, som man og i uhyre Tilfælde, hvor Alt staaer paa Spil, endnu bestandig lever saaledes hen, som om Intet var paa Færde.

Fiortende Capitel.

Fra Greven var imidlertid kommet et Brev til Kaptainen, og det et dobbelt Brev, eet at vise frem, der viiste meget skiønne Udsigter i Tiden; et andet derimod, der indeholdt et bestemt Tilbud for nærværende Tid, en betydelig

Hof- og Embedspost, Caracter som Major, anseelig Løn, og andre Fordele, skulde formedelst adskillige Biomstændigheder endnu holdes hemmeligt. Ogsaa underrettede Captainen sine Venner kun om hine Forhaabninger, og dulgte, hvad der forestod saa nær.

Imidlertid fortsatte han levende de nærværende Forretninger, og giorde i Stilhed Indretninger, hvorledes Alt i hans Fraværelse kunde have uhindret Fremgang. Det ligger ham nu selv Magt paa, at der til mange Ting sættes en Termin, at Ottilias Fødselsdag fremskynder mange Ting. Nu virke begge Vennerne, skiøndt uden udtrykkelig Forstaaelse, gierne sammen. Eduard er nu ret tilfreds med, at man ved at optage Pengene forud har forstærket Kassen; den hele Anstalt rykker paa det raskeste fremad.

At forvandle de tre Damme til een Sø, havde nu Captainen helst ganske fraraadet. Den nederste Dæmning skulde styrkes, den mellemste ganske borttages, og den hele Sag var i mere end een Henseende vigtig og betænkelig. Men begge Arbeider, eftersom de kunde virke ind i hinanden, vare alt begyndte, og her kom en ung Bygmester, en forhenværende Lærling

af Captainen, meget ønskelig, da han deels med at ansætte dygtige Arbeidere, deels med at foraccordere Arbeidet, hvor det lod sig gjøre, fremmede Tingen, og lovede Værket Sikkerhed og Varighed; hvorhos Captainen i Stilhed glædede sig, at man ikke vilde føle hans Bortgang. Thi han havde den Grundsætning, aldrig at forlade en paataget ufuldbragt Forretning, før han tilstrækkelig saae sin Plads besat. Ja, han foragtede dem, der for at gjøre deres Afgang følelig, først endnu anrette Forvirring i deres Kreds, da de som udannede Egoister ønske at forstyrre det, hvorved de ikke mere skulde virke fort.

Saaledes arbeidede man stedse med Anspænding, for at forherlige Ottilias Fødselsdag, uden at man udtalte det, eller ret oprigtig tilstod sig det. Efter Charlottes hvorvel avindfri Tænkemaade kunde det dog ikke blive nogen afgjort Høitid. Ottilias Ungdom, hendes Kaar, Forholdet til Familien berettigede hende ikke at vise sig som en Dags Dronning. Og Eduard vilde ikke have talt derom, fordi Alt skulde komme som af sig selv, overraske, og naturlig glæde. Alle kom derfor stiltiende overeens om det Paaskud, som paa den

Dag, uden videre Hensyn, det Lysthuus skulde reises, og ved denne Anledning kunde man bebude Almuen, saavelsom Vennerne, en Fest.

Men Eduards Tilbøielighed var grændseløs. Ligesom han attraaede at tilegne sig Ottilia, saaledes kiendte han heller ingen Maade i at hengive, skienke, love. Til nogle Foræringer, han paa den Dag vilde give Ottilia, havde Charlotte giort ham meget for fattige Forslag. Han talte med sin Kammertiener, der besørgede hans Garderobe, og stod i bedste dig Forhold med Handelsmænd og Modehandlere; denne, der ikke var ubekiendt, saavel med de behageligste Foræringer, som med den bedste Maade at overgive dem, bestilte strax i Byen den nydeligste Kuffert, overtrukken med rødt Saffian, beslaaet med Staalnagler, og opfyldt med Foræringer, der vare en saadan Skat værdige.

Endnu et andet Forslag giorde han Eduard. Der var et lidet Fyrværkeri, som man bestandig havde forsømt at brænde af. Dette kunde man let forstærke og udvide. Eduard greb denne Tanke, og hin lovede at sørge for Udførelsen. Tingen skulde blive en Hemmelighed.

Captainen havde imidlertid, jo nærmere Dagen rykkede frem, føiet sine Politieanstalter, som han holdt for saa fornødne, naar en Masse Mennesker kaldes eller lokkes sammen. Ja, han havde endog aldeles draget Omsorg i Henseende til Tiggeri, og andre Uleiligheder, hvorved en Høitids Behagelighed forstyrres.

Eduard og hans Fortrolige sysselsatte dem derimod meest med Fyrværkeriet. Ved den mellemste Dam ligefor hine store Egetræer, skulde det afbrændes; ligeoverfor under Platanerne, skulde Selskabet opholde sig, for med Sikkerhed og Bequemmelighed at beskue Virkningen fra behørig Frastand, Afspeilingen i Vandet, og hvad der var bestemt til at svømme brændende paa Vandet selv.

Under et andet Paaskud lod derfor Eduard Rummet under Platanerne rense fra Buske, Græs og Mos, og nu viste sig først ret Træværkets Herlighed saavel i Høide som Bredde paa den rensede Grund. Eduard følte den største Glæde derover. Det var omtrent paa denne Aarstid, jeg plantede dem. Hvorlænge kan det være siden? sagde han til sig selv. Saasnart han kom hiem, slog han efter i gamle Dagbøger, som hans Fader især paa Landet

havde først meget ordentlig. Vel kunde denne Plantning ikke være omtalt deri, men en anden huuslig vigtig Begivenhed, samme Dag, som Eduard fuldkommen vel erindrede sig, maatte nødvendig staae antegnet der. Han blader nogle Blade igiennem; men, hvor forundres, hvor glædes Eduard, da han lægger Mærke til det underligste Samtræf? Aar og Dag til hin Træplantning er tillige Dag og Aar til Ottilias Fødsel.

Femtende Capitel.

Endelig fremstraalede for Eduard den inderlig ventede Morgen, og efterhaanden indfandt sig mange Giæster; thi man havde sendt Indbydelserne langt omkring, og mange, der havde forsømt Grundstenens Lægning, som man fortalte saa meget Artigt om, vilde saameget mindre forfeile denne anden Høitid.

For Taflet kom Tømmerfolkene med Musik i Slotsgaarden, bærende deres rige Krands,

der var sammensat af mange over hinanden trappeviis vaiende Løv- og Blomsterqviste. De sagde deres Helsen, og udbad dem til sædvanlig Udpyntning Silkeklæder og Baand af det smukke Kisn. Medens Herskabet spiste, fortsatte de endnu deres jublende Tog, og efterat de en Tidlang havde opholdt dem i Bondebyen, og der ligeledes skilt Koner og Piger af med mangt et Baand, saa kom de endelig ledsagede og ventede af en stor Mængde, paa Høiden, hvor det reiste Huus stod.

Charlotte holdt efter Taflet Selskabet paa en Maade tilbage. Hun vilde ikke have noget høitideligt formeligt Tog, og man indfandt sig derfor i enkelte Partier uden Rang og Orden i Mag ind paa Pladsen. Charlotte dvælede med Ottilia, og gjorde derved ikke Tingen bedre; thi da Ottilia virkelig var den sidste, der traadde til, saa lød det, som Pauker og Trompeter blot havde ventet paa hende, som Høitideligheden ved hendes Ankomst nu strax maatte begynde.

For at betage Huset det raa Udseende, havde man efter Captainens Opgivende architectonisk smykket det med grønne Qviste og Blomster; men uden hans Vidende havde

Eduard faaet Architecten til, i Gesimset at betegne Datum med Blomster. Det kunde endda gaae; men tidsnok kom Captainen til at forebygge, at ikke ogsaa Ottilias Navn kom til at glimre paa Gavlen. Han vidste paa en behændig Maade at afvende dette Forehavende, og faae de alt færdige Blomsterbogstaver tilside.

Krandsen var opsat, og synlig rundt om i Egnen. Brogede flagrede Baand og Klæder i Luften, og en kort Tale henveiredes for største Deel i Vinden. Høitideligheden var tilende; Dandsen paa den jævnede og med Løvhytter omgivne Plads uden for Bygningen skulde begynde. En vakker Tømmersvend førte Eduard en flink Bondepige til, og opbød Ottilia, der stod hos. De to Par fandt snart Efterfølgere, og hurtig nok skiftede Eduard, i det han greb Ottilia, og giorde Ronde med hende. Det yngre Selskab blandede sig munter i Almuens Dands, medens de ældre saae til.

Saa blev, inden man adspredte sig paa Spadseregangene, aftalt, at man ved Solens Nedgang vilde samle sig igien ved Platanerne. Eduard indfandt sig først, ordnede Alt, og

giorde Aftale med Kammertieneren, der paa sin Side i Forening med Fyrværkeren, havde Luftsynene at besørge.

Captainen mærkede ide dertil trufne Anstalter ikke med Fornøielse; han vilde tale til Eduard om den Trængsel af Tilskuere, der var at vente, da denne noget hastig bad ham, han maatte dog overlade ham denne Deel af Høitiden ene.

Alt havde Folk trængt sig ind paa de ovenfra afstukne og fra Grønsvær blottede Dæmninger, hvor Jorden var ujævn og usikker. Solen gik ned, Skumringen kom, og i Forventning af større Mørke, opvartedes Selskabet under Platanerne med Forfriskninger. Man fandt Stædet uforligneligt, og glædede sig i Tankerne, i Tiden herfra at nyde Udsigten til en saa vid og saa mangfoldig begrændset Sø.

En rolig Aften, en fuldkommen Vindstille lovede at begunstige den natlige Fest, da der paa eengang blev et græseligt Skrig. Store Jordskred havde skilt sig fra Dæmningen, man saae adskillige Mennesker styrte i Vandet. Jorden havde givet efter under den stedse tiltagende Mængdes Trængen og Træden. Hver

vilde have den bedste Plads, og nu kunde ingen enten komme frem eller tilbage. Hver sprang op og til, mere for at see, end at virke; thi hvad var der at gjøre, hvor ingen kunde naae? med nogle Kiække ilte Captainen, drev strax Mængden ned af Dæmningen paa Bredden, for at skaffe de Hielpsomme fri Haand, der søgte at drage de Synkende op. Alt vare Alle, deels ved egne, deels ved fremmed Bestræbelse paa det Tørre, paa en Dreng nær, der med alt for ængstelig Bestræbelse var kommet længer fra Dæmningen, isteden for at nærme sig den. Kræfterne syntes at forlade ham; kun nogle Gange kom endnu en Haand, en Fod i Veiret. Til Ulykke var Baaden paa den anden Side fuld af Fyrværkeri, kun langsom kunde man tømme den, og Hielpen sinkedes. Captainens Beslutning var fattet, han kastede Overklæderne af, alles Øine henvendte sig paa ham, og hans dygtige kraftfulde Gestalt indgav Enhver Tiltro; men et Overraskelsesskrig brød ud fra Mængden, da han styrtede sig i Vandet. Ethvert Øie ledsagede ham, der, som en duelig Svømmer, snart naaede Drengen, og bragte ham, dog som død til Dæmningen.

Imidlertid roede Baaden til, Captainen gik i den, og forespurgte sig nøie hos de Tilstædeværende, om de ogsaa virkelig alle vare reddede. Chirurgen kommer, og modtager den for død anseete Dreng; Charlotte træder til, hun beder Captainen blot bære Omsorg for sig selv, tage tilbage til Slottet, og skifte Klæder. Han dvæler, indtil satte forstandige Folk, der havde været ganske nær tilstæde, der selv havde været med at redde Enkelte, paa det Helligste forsikre, at alle ere reddede.

Charlotte seer ham gaae hiem, hun erindrer, at Viin og Thee, og hvad ellers kunde behøves, er under Laas, at i slige Tilfælde Menneskene sædvanlig handle bagvendt; hun iler gjennem det adspredte Selskab, der endnu befinder sig under Platanerne; Eduard er sysselsat med at tiltale enhver, man skal blive; inden kort Tid tænker han, at give Signalet, og Fyrværkeriet skal begynde. Charlotte træder til, og beder ham udsætte en Fornøielse, der nu ikke var paa sit Sted, der i nærværende ikke Øieblik kunde nydes; hun erindrer ham, hvad man skyldte den Reddede og Redningsmanden. Chirurgen vil nok gjøre sin Pligt, svarte Eduard. Han er forsynet med Alt, og vor

Tiltrængen vilde kun være en hinderlig Deeltagelse.

Charlotte blev ved sit Sind, og vinkede ad Ottilia, der strax lavede sig til at gaae bort. Eduard greb hendes Haand og sagde: Vi vil ikke ende denne Dag i Lazareth; til barmhiertig Søster er hun for god; ogsaa uden os vil de Skindøde vaagne, og de Levende tørre sig.

Charlotte tang og gik. Nogle fulgte hende, Andre disse; endelig vilde ingen være den sidste, og saaledes fulgte Alle. Eduard og Ottilia fandt sig ene under Platanerne. Han stod paa at blive, saa indstændig, saa ængstlig hun endog bad ham at følge tilbage med hende til Slottet. Nei, Ottilia! raabte han, det Overordentlige skeer ikke paa den glatte sædvanlige Vei. Dette overraskende Tilfælde i Aften bringer os hurtigere sammen. Du er min. Jeg har alt sagt dig og svoret dig det saa tit; vi vil ikke sige og sværge det mere; nu skal det skee!

Baaden fra den anden Side svømmede over. Det var Kammertieneren, der forlegen forespurgte sig: hvad der nu skulde blive af Fyrværkeriet. Brænd det af! raabte han ham

imsde. For dig ene var det bestilt, Ottilia, og nu skal du ogsaa ene see det. Tillad mig at sidde ved din Side og nyde det med. Kiærlig beskeden satte han sig hos hende uden at røre hende.

Raketter bruste i Veiret, Kanoner tordnede, Ildkugler steeg, Sværmere bølgede og sprang, Hiul pustede, hver først enkelt, saa parvis, saa alle tilsammen, og stedse voldsommere efter hinanden, og sammen. Eduard, hvis Barm brændte, forfulgte med levende Velfreds Blik disse gloende Luftsyn. For Ottilias ømme oprørte Gemyt var denne brusende lynende Opkomst og Forsvinden snarere ængstlig, end behagelig. Hun støttede sig frygtsom til Eduard, hvem denne Nærmelse, denne Tillid gav den fulde Følelse, at hun ganske hørte ham til.

Natten var igien indtraad i sine Rettigheder, da Maanen stod op, og belyste de tvende Hiemgaaendes Sti. En Figur med Hatten i Haanden traadde i Veien for dem, og anmodede dem om en Almisse, da han paa denne festlige Dag var bleven forsømt. Maanen skinnede ham i Ansigtet, og Eduard erkiendte hin paatrængende Tiggers Træk. Men saa

lykkelig som han var, kunde han ikke være utilfreds; kunde det ikke falde ham ind, at især i Dag stod der stor Straf paa at tigge. Han søgte ikke længe i Lommen, og gav et Guldstykke hen. Han havde gierne giort enhver lykkelig, da hans Lykke syntes uden Grændser.

Hiemme var imidlertid alting ønskelig lykkedes. Chirurgens Virksomhed, Alt det fornødne, som var ved Haanden, Charlottes Bistand, alt virkede sammen, og Drengen blev igien bragt til Live. Giæsterne adspredte sig, saavel for endnu at see noget af Fyrværkeriet langtfra, som efter saadanne forvirrede Scener igien at naae deres rolige Hiem.

Ogsaa havde Captainen, der hurtig havde klædet sig om, taget virksom Deel i den nødvendige Forsorg; Alt var beroliget, og han fandt sig ene med Charlotte. Med tillidsfuld Venlighed erklærede han nu, at hans Afreise var nær forestaaende. Hun havde i Aften oplevet saameget, at denne Opdagelse giorde liden Indtryk paa hende; hun havde seet, hvor Vennen opofrede sig, hvorledes han reddede, og reddedes selv. Disse underfulde Begivenheder syntes at bebude hende en betydende, men ingen ulykkelig Fremtid.

Eduard, der traadde ind med Ottilia, blev Captainens foreſtaaende Afreiſe ligeledes bebudet. Han havde Mistanke, at Charlotte tidligere havde vidſt det Nærmere, men var altfor ſyſſelſat med ſig og ſine Henſigter, til at have følt det ubehagelig. Tvertimod fornam han opmærkſom og tilfreds den gode og ærefulde Stilling, hvori Captainen ſkulde ſættes. Uſtyrlig trængte ſig hans hemmelige Ønſker forved Begivenhederne. Alt ſaae han ham forenet med Charlotte, ſig med Ottilia. Man havde aldrig til denne Feſt kunne giort ham større Foræring.

Men, hvor overraſtedes Ottilia, da hun traadde ind paa ſit Værelſe, og fandt den koſtelige liden Kuffert paa ſit Bord. Hun dvælede ikke med at aabne den. Da viſte Alting ſig ſaa ſmukt indpakket og ordnet, at hun ikke vovede at tage det ud fra hinanden, ja neppe at lette det. Muſſelin, Kammerdug, Silke, Shawler, og Kniplinger, kappedes i Finhed, Zirlighed og Koſtbarhed. Smykke var heller ikke glemt. Hun begreb vel Henſigten, at klæde hende mere end eengang fra Hoved til Fod;

men Alt var saa kostbart og saa fremmed, at hun i Tankerne ikke dristede sig til at tilegne sig det.

Sextende Capitel.

Anden Morgen var Captainen forsvunden, og et taknemmelig følt Blad til Vennerne blevet tilbage fra ham. Han og Charlotte havde Aftenen før alt taget halv og eenstavelses Afskeed. Hun følte en evig Adskillelse, og hengav sig deri; thi i Grevens andet Brev, som Captainen tilsidst meddeelte hende, taltes ogsaa om en Udsigt til et fordeelagtigt Giftermaal; og hvorvel han ikke skiænkte denne Punkt nogen Opmærksomhed, holdt hun dog alt Sagen for vis, og forsagede ham reent og fuldkommen.

Derimod troede hun nu ogsaa af Andre at kunne fordre den Vold, hun havde øvet over sig selv. Hende havde det ikke været umuligt; andre skulde det Lignende være muligt.

I denne Aand begyndte hun Samtalen med sin Mand saameget mere aaben og tillidsfuld, som hun følte, at denne Sag engang for alle maatte afgjøres.

Vor Ven har forladt os, sagde hun, vi ere nu igien ligeoverfor hinanden, som tilforn, og det kom nu vel an paa os, om vi igien fuldkommen vilde vende tilbage i den gamle Tilstand.

Eduard, der ikke fornam andet, end hvad der smigrede hans Lidenskab, troede, at Charlotte ved disse Ord vilde betegne den tidligere Enkestand, og hvorvel paa en ubestemt Maade give Haab om en Skilsmisse. Han svarte derfor med et Smiil: hvorfor ikke? det kom kun an paa, at man kom til Forstaaelse.

Han fandt sig derfor ganske særdeles bedragen, da Charlotte svarte: for ogsaa at bringe Ottilia i et andet Forhold, have vi nu blot at vælge; thi der findes en dobbelt Leilighed at give hende Forhold, der ere ønskelige. Hun kan tage tilbage i Kostskolen, da min Datter er taget til sin Grandtante; hun kan blive optaget i et anseet Huus, for tilligemed en

eneste Datter at nyde alle en standsmæssig Opdragelses Fordele.

Imidlertid, svarte Eduard temmelig fattet, har Ottilia i vort venlige Samqvem saaledes forvant sig, at et andet vel neppe vilde være hende velkommet.

Vi have forvant os alle, sagde Charlotte, og du ikke mindst. Imidlertid er det en Epoche, der opfordrer os til Besindelse, der alvorlig formaner os, at tænke paa samtlige Medlemmers Bedste af vor liden Cirkel, og end ikke afslaae nogen Opofrelse.

I det mindste finder jeg det ikke billigt, svarte Eduard, at Ottilia opofres, og det skede dog, naar man nu stødte hende ud mellem fremmede Mennesker. Captainen har hans gode Skiæbne opsøgt her; vi tør med Ro, ja med Behag, lade ham skilles fra os. Hvo veed, hvad der foresaaer Ottilia? hvorfor skulde vi overile os?

Hvad der foresaaer os, er temmelig tydeligt, svarte Charlotte med nogen Bevægelse, og da hun havde den Hensigt at udtale sig engang for alle, blev hun ved: du elsker Ottilia, du vænner dig til hende. Tilbøielighed og Lidenskab opkommer, og næres ogsaa fra

hendes Side. Hvorfor skulde vi ikke udsige med Ord, hvad hver Time tilstaaer, og bekiender os? skulle vi ikke have saamegen Forsigtighed, at spørge os, hvad der skal blive af?

Naar man endog ikke strax kan svare derpaa, sagde Eduard, der fattede sig: saa lader sig dog saameget sige, at man just da snarest beslutter at oppebie, hvad Fremtiden vil lære os, naar man netop ikke kan sige, hvad der skal blive af en Ting.

At see forud her, gav Charlotte til Svar, behøves vel ingen stor Viisdom til; og saameget lader sig vel i alle Tilfælde strax sige, at vi to ikke mere ere unge nok til, at gaae i Blinde, hvorhen man ikke vilde eller skulde. Ingen kan mere sørge for os; vi maa være vore egne Venner, vore egne Hovmestere. Ingen venter af os, at vi skulde tabe os i en Yderlighed. Ingen venter at finde os dadleværdige, eller endog latterlige.

Kan du fortænke mig, svarte Eduard, der ikke var istand til at giengielde sin Kones aabne rene Sprog; kan du dadle mig, naar Ottilias Lykke ligger mig paa Hierte? og det ikke maaskee en tilkommende Lykke, som altid ikke er at beregne, men en nærværende. Tænk

dig oprigtig og uden Selvbedrag Ottilia udreven af vor Kreds, og undergiven fremmede Mennesker — jeg i det mindste føler mig ikke grusom nok til at anmode hende om en saadan Forandring.

Charlotte blev saare vel sin Mands Bestemthed vaer bag hans Forstillelse; først nu følte hun, hvorlangt han havde bortfiernet sig fra hende. Med nogen Bevægelse udraabte hun: Kan Ottilia være lykkelig, naar hun sætter Splid mellem os? naar hun røver mig en Mage, hans Børn en Fader!

Vore Børn, skulde jeg troe, der var sørget for, sagde Eduard smilende og kold; men noget venligere tilføiede han: hvo vil ogsaa strax tænke det Yderste?

Det Yderste ligger Lidenskaben nærmest, anmærkede Charlotte. Forskyd, imedens det endnu er Tid, ikke der gode Raad, ikke den Hielp, jeg byder os. I mørke Tilfælde maa den virke og hielpe, der seer klarest. Denne Gang er det mig. Kiære, kiæreste Eduard! lad mig raade! kan du anmode mig, at jeg saa ligefrem skal forsage min velerhvervede Lykke, de skiønneste Rettigheder, dig?

Hvo siger det? svarte Eduard med nogen Forlegenhed.

Du selv, svarede Charlotte: i det du vil beholde Ottilia i Nærheden, tilstaaer du da ikke Alt, hvad deraf maa komme? Jeg vil ikke trænge i dig; men naar du ikke kan overvinde dig, vil du i det mindste ikke længe kunne bedrage dig mere.

Eduard følte, hvor Ret hun havde. Et udsagt Ord er frygteligt, naar det paa engang udsiger, hvad Hiertet længe har tilladt sig; og for blot at undvige for Øieblikket, svarte Eduard: det er mig jo endnu ikke engang tydeligt, hvad du har fore.

Min Hensigt var, svarede Charlotte, at overlægge begge Forslagene med dig. Der er meget Godt i dem begge. Kostskolen vilde være passeligst for Ottilia, naar jeg betænker, hvordan Barnet nu er. Men hin større og videre Stilling lover mere, naar jeg betænker, hvad hun vil blive til. Hun forelagde derpaa sin Gemal omstændelig begge Forhold, og sluttede med de Ord: Hvad min Mening angaaer, vilde jeg foretrække Damens Huus for Kostskolen, af adskillige Aarsager, men især fordi jeg ikke vil forøge Tilbøieligheden, ja Lidenska-

den hos den unge Mand, Ottilia der har vundet.

Eduard syntes at give hende Bifald, men blot for at søge nogen Udsættelse. Charlotte, der gik ud paa at giøre noget Afgiørende, greb strax Leiligheden, da Eduard ikke sagde umiddelbar imod, til at fastsætte Ottilias Afreise, hvortil hun alt i Stilhed havde forberedet Alt, til de nærmeste Dage.

Eduard giøs; han ansaae sig som forraad, og sin Kones kiærlige Sprog, som udtænkt, kunstigt og planrigtigt for evig at skille ham fra hans Lykke. Han syntes ganske at overlade hende Sagen; men alt var indvortes hans Beslutning fattet. For blot at komme til Aande, for at afvende den forestaaende uoverskuelige Ulykke, at Ottilia skulde bort, bestemte han sig til at forlade sit Huus, og det ikke ganske uden Charlottes Forudvidende, hvem han dog forstod at skusse med den Indledning, at han ikke vilde være tilstæde ved Ottilias Afreise, ja fra dette Øieblik af ikke see hende mere. Charlotte, der troede at have vundet, gik ham tilhaande i Alt. Han befalede Hestene, gav sin Kammertiener den fornødne Anvisning, hvad han skulde indpakke, og hvor-

ledes han skulde komme bag efter ham, og saaledes, som alt paa Springet, satte han sig hen og skrev.

Eduard til Charlotte.

Det Onde, min Gode! der er paafaldet os, være at læge eller ikke, kun det føler jeg, at naar jeg ikke i Øieblikket skal fortvivle, maa jeg finde Udsættelse for mig, for os alle. I det jeg opofrer mig, kan jeg fordre. Jeg forlader mit Huus, og vender ikke tilbage, uden under gunstigere roligere Udsigter. Du skal imidlertid have det i Besiddelse, men med Ottilia. Hos dig vil jeg vide hende, ikke blandt fremmede Mennesker. Sørg for hende, omgaaes hende, som hidtil, ja kun stedse kiærligere, venligere og ømmere. Jeg lover, ikke at søge noget hemmeligt Forhold til Ottilia. Lad mig heller en Tidlang være uvidende om, hvorledes I leve; jeg vil tænke mig det Bedste. Tænker ligesaa om mig: kun hvad jeg paa det inderligste, paa det indstændigste beder dig om; gior intet Forsøg paa at faae Ottilia noget andet Sted hen, at bringe hende i nye Forhold. Uden for dit Slots, din Lystskovs Enemærker, betroet til fremmede Mennesker,

tilhører hun mig, og jeg bemestrer mig hende. Men ærer du min Tilbøielighed, mine Ønsker, mine Smerter: smigrer du min Drøm, mine Forhaabninger, saa vil jeg heller ikke modstræbe Helbredelsen, naar den tilbyder sig mig.

Den sidste Vending flød af hans Pen, ikke af hans Hierte. Ja! da han saae den paa Papiret, begyndte han bitterlig at græde. Han skulde paa nogen Maade forsage den Lykke, ja den Ulykke, at elske Ottilia! nu først følte han, hvad han giorde. Han tog bort, uden at vide, hvad deraf kunde flyde. Han skulde i det mindste nu ikke see hende igien; om han nogen Tid saae hende, hvad Sikkerhed kunde han give sig derom? men Brevet var skrevet; Hestene stod for Dørren; hvert Øieblik maatte han frygte nogensteds at sine Ottilia, og tillige see sin Beslutning tilintetgiort. Han fattede sig: han tænkte, at det dog var ham muligt, hvert Øieblik at komme tilbage, og just ved Bortgangen at nærme sig sine Ønsker. Tvertimod forestilte han sig Ottilia fortrængt af Huset, naar han blev. Han forseglede Brevet, ilede ned af Trappen, og svingede sig paa Hesten.

Da han reed forbi Vertshuset, saae han i Løvhytten den Tigger sidde, som han forrige Nat havde givet saa rigelig. Denne sad med Behag ved sit Middagsmaaltid, og bukkede sig ærbødig, ja tilbedende for Eduard. Denne samme Skikkelse havde vist sig for ham i Gaar, da Ottilia gik ved hans Arm; nu erindrede den ham smertelig om de lykkeligste Timer i hans Liv. Hans Lidelser formeredes, Følelsen af det, han efterlod, var ham utaalelig; endnu eengang saae han efter Tiggeren: o du Misundelsesværdige! udraabte han: du kan endnu tære paa Gaarsdagens Almisse, jeg ikke mere paa Gaarsdagens Lykke.

Syttende Kapitel.

Ottilia traadde til Vinduet, da hun saae En ride bort, og saae Eduard endnu bag paa. Det forekom hende underligt, at han forlod Huset, uden at have seet hende, uden at have

budet hende en Morgenhelsen. Hun blev urolig og stedse mere betænkelig, da Charlotte tog hende med sig paa en vid Spadseregang, og talte om mangehaande Gienstande, men ikke, og som det lod, forsætlig, omtalte sin Mand. Dobbelt overrasket var hun derfor, da hun ved sin Hiemkomst kun fandt Bordet dækket med to Couverts.

Vi savne ugierne ringeladende Sædvaner, men smertelig føle vi først et saadant Savn i betydende Tilfælde Eduard og Captainen fattedes. Charlotte havde førstegang i lang Tid selv anordnet Bordet, og det vilde komme Ottilia for, som hun var afsat. De to Fruentimmer sad ligeover for hinanden; Charlotte talte ganske frimodig om Captainens Ansættelse, og om det ringe Haab snart at see ham igien. Det eneste trøstede Ottilia i hendes Forfatning, at hun kunde troe; Eduard var redet efter sin Ven, for endnu at følge ham et Stykke paa Veien.

Men, da de stod fra Bordet, saae de Eduards Reisevogn under Vinduet, og da Charlotte noget urolig spurgde, hvo der havde bestilt den der, svarede man hende: det var Kammertietieneren, der endnu vilde pakke eet og andet

paa. Ottilia behøvede hele sin Fatning for at dølge sin Forundring og sin Smerte.

Kammertieneren traadde ind, og forlangte endnu Et og Andet. Det var en Mundkop af Herrens, et Par Sølvskeer, og mangehaande, som forekom Ottilia at tyde paa en videre Reise, en længere Udeblivelse. Charlotte irettesatte ham ganske tørt for hans Begiering; hun forstod ikke, hvad han vilde sige med det; han havde jo selv Alt, hvad der vedkom Herren, under Forvaring. Den snilde Mand, som det rigtig nok kun var om at gisre at tale med Ottilia, og derfor under eet eller andet Paaskud at lokke hende ud af Værelset, vidste at undskylde sig, og staae paa sit Forlangende, som Ottilia ønskede ogsaa at opfylde ham; men Charlotte afviiste det, Kammertieneren maatte gaae, og Vognen rullede af.

Det var for Ottilia et skrækkeligt Øieblik; hun forstod det ikke, hun begreb det ikke. Men at Eduard paa en rum Tid var rsvet hende, kunde hun føle. Charlotte følte denne Tilstand med, og lod hende være ene. Vi vove ikke at skildre hendes Smerte, hendes Taare; hun leed uendelig. Hun bad kun Gud

at han vilde hielpe hende den Dag over; hun overstod Dagen og Natten, og da hun havde fundet sig igien, troede hun at træffe et andet Væsen.

Hun havde ikke fattet, ikke hengivet sig, men hun var, efter saa stort et Tab, endnu til, og havde endnu mere at befrygte. Hendes næste Sorg, efter at Bevidstheden var kommen tilbage, var strax: hun skulde nu, da Mændene vare borte, ogsaa komme bort. Hun anede Intet af Eduards Trudsler, hvorved hendes Ophold hos Charlotte var betrygget; dog tiente Charlottes Forhold hende til nogen Beroligelse. Hun søgte at sysselsætte det gode Barn, og lod hende kun sielden, kun ugierne komme fra sig; og endskiondt hun vel vidste, at man med Ord ikke kan udrette meget mod en afgiort Lidenskab, kiendte hun dog Besindighedens, Bevidsthedens Magt, og bragde derfor meget paa Tale mellem sig og Ottilia.

Saaledes var det for denne en stor Trøst, da hun ved Leilighed, med Overlæg og Forsæt anstillede den vise Betragtning: hvor levende, sagde hun, er Taknemmeligheden hos dem, som vi med Ro hielpe ud af lidenskabelige Forlegenheder. Lad os freidig og muntert gribe

ind i det, Mændene have efterladt ufuldbragt, saa berede vi os den skiønneste Udsigt til deres Gienkomst, i det vi med vort Maadehold bevare og fremme, hvad deres stormende utaalmodige Væsen kunde forstyrre.

Da De taler om Maadehold, kiære Tante! svarede Ottilia, kan jeg ikke dølge, at Mandfolkenes Mangel derpaa, hvad Vinen angaaer, falder mig ind. Hvor tidt har det bedrøvet og ængstet mig, naar jeg maatte mærke, at reen Forstand, Klogskab, Skaansomhed for Andre, Ynde og Elskværdighed, selv for flere Timer tabtes, og ofte isteden for alt det Gode, en fortreflig Mand veed at frembringe og skiænke, Uheld og Forvirring truede at indbryde. Hvor tidt tør voldsomme Beslutninger være foranledigede derved?

Charlotte gav hende Ret, dog fortsatte hun ikke Samtalen; thi hun følte kun forvel, at ogsaa her Ottilia kun igien havde Eduard i Tanke, der vel ikke sædvanlig, men dog oftere end ønskeligt var, pleiede at forhøie sin Fornøielse, sin Snakkesomhed, sin Virksomhed ved en tilfældig Vinnydelse.

Havde ved hin Yttring af Charlotte Ottilia kundet tænke sig Mændene, især Eduard,

tilbage igien; saa var det hende desmere paafaldende, da Charlotte talte om et forestaaende Giftermaal for Captainen, som en ganske bekiendt og afgiort Sag; hvorved da Alt fik et andet Anseende, end hun efter Eduards tidligere Forsikkringer torde forestille sig. Ved alt dette forsøgedes Ottilias Opmærksomhed paa hver Ytring, hvert Vink, hver Handling, hvert Skridt af Charlotte. Ottilia var blevet klog, skarpsindig, mistænksom uden selv at vide deraf.

Charlotte giennemtrængte imidlertid det Enkelte af Alt, hvad der omgav hende, med skarpt Blik, og virkede derpaa med sin klare Snildhed, hvorved hun bestandig nødde Ottilia at tage Deel. Hun indskrænkede sin Husholdning uden Engstlighed; ja, naar hun noie betragtede Alt, ansaae hun den lidenskabelige Begivenhed for et Slags lykkelig Styrelse. Thi paa den hidtilværende Vei var man let kommet ud i det Grændseløse, og havde uden betimelig nok at besinde sig, ved overilet Levnet og Driftighed, om ikke forstyrret dog rokket den skiønne Tilstand, rigelig at have Lykkens Goder.

Hvad der af Lystskovanlæg var i Gang, forstyrrede hun ikke, hun lod meget mere det

fortsætte, der maatte ligge til Grund for Fremtids Uddannelse; men derved havde det ogsaa sit Forblivende. Hendes Gemal skulde ved sin Hiemkomst endnu finde behagelig Syssel nok.

Ved disse Arbeider og Forsætter kunde hun ikke noksom rose Architektens Adfærd. Sven laae inden kort Tid udbredt for hendes Øine, og de nyskabte Bredder zirlig og mangfoldig beplantede og græsbevoxne. Paa det ny Huus blev alt det grove Arbeid fuldført, hvad der hørte til Vedligeholdelsen, besørget, og nu holdt hun op der, hvor man med Fornøielse igien kunde begynde forfra. Derhos var hun rolig og munter; Ottilia syntes det blot; thi i Alt vogtede hun blot paa Symptomer, om Eduard vel snart ventedes eller ikke. Intet interesserede hende i Alt uden denne Betragtning.

Velkommen var hende derfor en Indretning, hvortil man samlede Bønderdrengene, og der sigtede til bestandig at holde den vidtløftigblevne Lystskov reen. Eduard havde alt havt den Tanke; man lod Drengene giøre en Slags munter Uniform, som de i Aftentimerne tog paa, efter at de først havde giort sig

aldeles rene og pene. Garderoben var paa Slottet; den forstandigste nøiagtigste Dreng betroede man Opsynet derover; Architecten styrede det Hele, og inden man saae sig om, havde alle Drengene en vis Færdighed. Man fandt hos dem en bequem Dressur, og de forrettede deres Dont ikke uden et Slags Maneuvre. Tilforladelig, naar de trak op med deres Skuffejern, skæftede Kaardeklinger, River, smaa Spader og Hakker, og vifteartige Koste, naar andre kom bag efter med Kurve for at skaffe Ukrud og Stene af Veien; andre trak det høie store Jern-Valsehiul efter sig, saa gav det et smukt fornøieligt Optog, hvori Architecten anmærkede sig en artig Række af Stillinger og Virksomheder til Frisen paa et Havehuus; Ottilia saae derimod blot et Slags Parade, der snart skulde helse den hiemkommende Huusherre.

Dette gav hende Mod og Lyst til at modtage ham med noget Lignende. Man havde hidtil søgt at opmuntre Pigerne i Bondebyen til at sye, strikke, spinde, og andre Fruentimmerarbeider. Ogsaa disse Dyder havde tiltaget siden hine Anstalter til Bondebyens Reenlighed og Skionhed. Ottilia medvirkede stedse dertil;

men mere tilfældig efter Leilighed og Tilbøielighed. Nu tænkte hun paa at giøre det fuldstændigere og consequentere. Men af et Antal Piger lader sig ikke danne et Korps, som af et Antal Drenge; hun fulgte sin gode Forstand; og uden at giøre sig det ganske tydeligt, søgte hun intet videre, end at indskyde enhver Pige Vedhængenhed ved sit Huus, sine Forældre og Søskende.

Dette lykkedes hende med mange. Kun en liden levende Pige blev der stedse klaget over, at der ingen Skik var paa hende, og at hun hiemme eengang for alle intet vilde bestille. Ottilia kunde ikke være Pigen gram; thi hun var særdeles venlig mod hende. Barnet holdt sig til hende, gik og løb med hende, naar hun tillod det. Da var det virksomt, muntert, og utrætteligt. Vedhængenhed ved et smukt Herskab syntes Trang for Barnet. I Begyndelsen taalte Ottilia Barnets Følgeskab, saa fattede hun selv Godhed for det, og Nanny fulgte sit Herskab overalt.

Ottilia tog ofte Veien til Haugen, og glædede sig over, det trivedes saa skiønt. Bær- og Kirsetiden gik til Ende; dog lod Nanny de

sildige især smage sig godt. Ved den anden Frugt, der lovede saa rig et Udbytte til Høsten, tænkte Gartneren bestandig paa Herren, og aldrig uden at ønske ham hid. Ottilia hørte saa gierne paa den gode gamle Mand. Han forstod fuldkommen sit Haandværk, og ophørte ikke at tale hende for om Eduard.

Da Ottilia glædede sig, at Podevisterne fra dette Foraar alle slog saa særdeles vel an, svarte Gartneren betænkelig: jeg ønsker kun, at den gode Herre maa opleve megen Glæde derpaa. Var han her dette Efteraar, saa skulde han see, hvad for kostelige Sorter, der endnu fra hans salig Faders Tid staae i den gamle Slotshauge. De nuværende Herrer Frugtgarnere er ikke saa paalidelige, som Carthæuserne i gamle Dage vare. I Catalogerne finder man rigtig nok lutter honette Navne; man poder, og opelsker, og endelig naar de bære Frugt, er det ikke Umagen værd, at have slige Træer staaende i sin Hauge.

Men ideligst spurgte den tro Tiener, næsten hvergang han saae Ottilia, om Herrens Hiemkomst, og hvad Tid den blev. Og naar Ottilia ikke kunde sige det, saa lod den gode Mand hende ikke uden stille Bedrøvelse mærke,

han troede, un havde ingen Tillid til ham, og pinlig var hende denne Uvidenheds Følelse, der paa denne Maade ret paanøddes hende. Dog kunde hun ikke rive sig fra de Rabatter og Bede. Hvad de tilsammen deels havde saaet og plantet, stod nu i fuld Flor; det behøvede knap anden Røgt, end at Nanny stedse var rede til at vande. Med hvilke Følelser betragtede Ottilia de sieldne Blomster, der først tegnede sig, hvis Glands og Fylde engang paa Eduards Fødselsdag, som hun mangengang lovede sig at høitideligholde, skulde bramme, udtrykke hendes Tilbøielighed og Taknemmelighed. Dog var det Haab at see denne Høitid ikke altid lige levende. Tvivl og Sorger omhvislede stedse den gode Piges Siæl.

Til en egentlig aaben Overeensstemmelse med Charlotte kunde det vel heller ikke bringes igien; thi vistnok var begge de to Fruentimmers Tilstand meget forskiellig. Naar Alt blev ved det Gamle; naar man vendte tilbage i det lovlige Livs Traadd, vandt Charlotte i nærværende Lykke, og en glad Udsigt i Fremtiden aabnede sig for hende; Ottilia derimod tabte Alt, man kan vel sige, Alt; thi hun hav-

de først fundet Liv og Glæde i Eduard, og i den nærværende Tilstand følte hun en uendelig Tomhed, som hun tidligere neppe havde anet noget af. Thi et Hierte, der søger, føler vel, at det fattes noget; et Hierte, der har tabt, føler, at det savner det. Længsel forvandler sig til Mismod og Utaalmod, og et qvindeligt Gemyt, vant til at bie og oppebie, ønskede nu at skride ud af sin Kreds, blive virksomt, foretage, og ogsaa gjøre noget for sin Lykke.

Ottilia havde ikke forsaget Eduard. Hvor kunde hun ogsaa det, hvorvel Charlotte klogelig nok, mod sin egen Overtydning, antog den Sag for bekiendt, og forudsatte som afgiort, at et venskabeligt roligt Forhold var muligt mellem hendes Mand og Ottilia. Men hvor tit laae denne om Natten, naar hun havde lukket sig inde, paa Knæ for den aabne Kuffert, og betragtede Fødselsdagsforæringerne, hvoraf hun endnu intet havde brugt, intet skaaret i Stykker, intet giort færdigt. Hvor tit ilede den gode Pige med Solens Opgang ud af Huset, hvor hun ellers havde fundet al sin Lykksalighed, ud i den fri Luft, i Egnen, der ellers ikke fristede hende. Heller ikke gad hun dvælet paa fast Jord. Hun sprang i Baa-

den, og roede sig midt ud i Søen; saa tog hun en Reisebeskrivelse op, lod sig vugge af de bevægede Bølger, læste, drømte sig i det Fierne, og stedse fandt hun der sin Ven; hans Hierte var hun endnu stedse blevet nær, og han hendes.

Attende Kapitel.

At hin underlig virksomme Mand, som vi alt have lært at kiende, at Mitler, efterat han havde faaet det Uheld at vide, der var udbrudt mellem disse Venner, hvorvel endnu ingen af Parterne havde anraabt hans Bistand, var tilbøielig i dette Tilfælde at vise og udøve sit Venskab, sin Duelighed, lader sig tænke. Dog syntes det ham raadeligt først at dvæle en Stund; thi han vidste kun for vel, at det var vanskeligere ved sædelige Forvirringer at komme dannede end udannede Mennesker til Hielp. Han overlod dem derfor en Tidlang til sig selv; men tilsidst kunde han ikke udholde det

mere, og han ikke at opsøge Eduard, som han alt var kommen paa Spor af.

Hans Vei førte ham til en behagelig Dal, hvis yndig grønne trærige Engbund, en stedse levende Bæks Vandfylde snart gjennemslyngede, snart gjennembruste. Ad de blide Høider droge frugtbare Marker, og velstaaende Frugtplantninger sig hen. Bønderbyerne laae ikke hinanden fornær; det Hele havde en fredelig Caracter, og de enkelte Partier syntes overordentlig skikkede, om ikke til at male, dog til at leve.

En velvedligeholdt Avlsgaard med et reenligt beskedent Vaaningshuus, omgivet af Hauger, faldt ham endelig i Øine. Han formodede, her var Eduards nærværende Ophold, og han tog ikke feil.

Om denne eensomme Ven kunne vi sige saameget, at han i Stilhed ganske overlod sig til Følelsen af sin Lidenskab, og derhos udtænkte sig mangehaande Planer, nærede mangehaande Forhaabninger. Han kunde ikke nægte sig, at han ønskede at see Ottilia her, ønskede at føre, at lokke hende hid, og hvad Tilladt og Utilladt han forresten ikke holdt sig fra at tænke. Da svævede hans Indbildningskraft

om i alle Muligheder. Skulde han ikke besidde, ikke lovlig kunne besidde hende her, vilde han tilegne hende Besiddelsen af Godset. Her skulde hun leve stille for sig, uafhængig; hun skulde være lykkelig; og naar en selvpinende Indbildningskraft endnu førte ham videre, maaskee lykkelig med en anden.

Saaledes henrandt hans Dage i en evig Vaklen mellem Haab og Smerte, mellem Taarer og Munterhed, mellem Forsætter, Forberedelser og Fortvivlelse. Synet af Mitler overraskede ham ikke. Han havde længe ventet hans Komme, og han var ham da og halvvelkommen. Troede han ham udsendt af Charlotte, havde han allerede beredt sig paa allehaande Undskyldninger og Udsættelser, og siden paa mere afgjørende Forslag; men haabede han nu igien at erfare noget om Ottilia, var Mitler ham saa kier, som et himmelsk Sendebud.

Fortrædelig og forstemt var derfor Eduard, da han fornam, Mitler kom ikke derfra, men af egen Drift. Hans Hierte lukkede sig, og Samtalen vilde i Begyndelsen ikke indlede sig. Dog vidste Mitler kun forvel, at et elskovfuldt sysselsat Sind, har den trængende Behov at yttre sig, at udgyde, hvad deri foregaaer, for

en Ven, og fandt sig derfor, efterat der noget var snakket frem og tilbage, denne Gang i at gaae ud af sin Rolle, og istedenfor Mellemmand spille Fortrolig.

Da han siden paa en venlig Maade badlede Eduard for hans ensomme Levnet, svarede denne: o! jeg vidste ikke, hvorledes jeg behageligere skulde tilbringe min Tid; stedse er jeg sysselsat med hende, stedse hende nær. Jeg har den uskatteerlige Fordeel, at kunne tænke mig, hvor Ottilia befinder sig, hvor hun gaaer, staaer, hviler. Jeg seer hende for mig, virke, og handle, som sædvanlig, skabe og foretage, vist nok stedse, hvad meest smigrer mig. Men derved bliver det ikke: thi hvor kan jeg langt fra hende være lykkelig? Nu giennemarbeider min Phantasie, hvad Ottilia skulde giøre for at nærmes mig. Jeg skriver søde tillidsfulde Breve til mig i hendes Navn; jeg svarer hende, og giemmer Bladene sammen. Jeg har lovet ikke at giøre hende noget Skridt imøde, og det vil jeg holde. Men hvad binder hende, at hun ikke vender sig til mig? Har maaskee Charlotte havt den Grusomhed at fordre Løfte og Eed af hende, at hun ikke vil skrive mig til, ikke give mig Efterretning om sig? Det

er naturligt, det er sandsynligt, og dog finder jeg det uhørt, utaaleligt. Naar hun elsker mig, som jeg troer, som jeg veed, hvorfor beslutter hun sig da ikke? hvorfor vover hun ikke at flygte, og kaste sig i mine Arme? Det skulde hun, tænker jeg mangengang, det kunde hun. Naar noget rører sig i Forsalen, seer jeg mod Dørren. Hun skal trine ind, tænker jeg, haaber jeg. Ach! og da det mulige er umuligt, indbilder jeg mig, det Umulige maa blive muligt. Om Natten, naar jeg vaagner, Lampen kaster et usikkert Skin gjennem Sovekammeret, da skulde hendes Gestalt, hendes Aand, en Anelse af hende svæve forbi, træde til, gribe mig, kun eet Øieblik, at jeg kunde have en Slags Forsikring, hun tænkte paa mig, hun var min.

En eneste sand Glæde har jeg endnu. Da jeg var hende nær, drømte jeg aldrig om hende; men nu i det fierne ere vi sammen i Drømme, og synderlig nok, siden jeg har lært at kiende andre elskværdige Personer i Nabolaget, nu først forekommer hendes Billed mig i Drømme, som hun vilde sige til mig: see kun hid og did, du finder dog intet skiønnere og kierere end mig. Og saa-

ledes blander hendes Billed sig i hver af mine Drømme. Alt, hvad der er mødt mig med hende, skyder sig imellem og over hinanden. Snart underskrive vi en Contract; der er hendes Haand og min, hendes Navn og mit, begge udslettede, opsluge hinanden. Og ikke ere disse Phantasiens frydefulde Gøglerier uden Smerte. Mangengang giør hun en Ting, der krænker den rene Idee, jeg har om hende; da føler jeg først, hvor høit jeg elsker hende, i det jeg er ængstet over al Beskrivelse. Mangengang driller hun mig ganske mod sin Maade, og piner mig; men strax forandrer sig hendes Billede, hendes skiønne runde himmelske lille Ansigt forlænger sig; det er en anden. Men jeg er dog pint, utilfredsstillet, og sønderrevet.

Smiil ikke, kiære Mitler! eller smiil kun? O! jeg skammer mig ikke ved denne Vedhængenhed, denne daarlige rasende Tilbøielighed, om De saa vil. Nei! jeg har endnu aldrig elsket; nu erfarer jeg først, hvad det er. Hidtil var Alt i mit Liv kun Forspil, kun Ophold, kun Tidsfordriv, Tidspilde, til jeg lærte at kiende hende; til jeg elskede, og ganske og egentlig elskede. Man har, vel ikke

lige i Ansigtet, men dog vel paa min Bag, giort mig den Bebreidelse: jeg fuskede, stympre-de kun i de fleste Ting. Kan saa være; men jeg havde endnu ikke fundet det, hvori jeg kan vise mig, som Mester. Jeg vil see den, der overgaaer mig i det Talent at elske.

Vel er det et jammerfuldt, et smerte-, et taare-rigt Talent; men jeg finder det mig saa naturligt, saa egent, at jeg vel neppe nogen-sinde opgiver det igien.

Ved disse levende hiertelige Yttringer havde Eduard vel lettet sig; men ogsaa var paa eengang hvert et enkelt Træk af hans un-derlige Tilstand kommet ham tydelig for Øie, saa han overvældet af den smertelige Nød brød ud i Taare, der flød desrigeligere, da hans Hierte var blevet blødt ved Meddelelse.

Mitler, der saa meget mindre kunde for-nægte sit raske Naturel, sin ubevægelige For-stand, som han ved dette smertelige Udbrud af Eduards Lidenskab saae sig langt forslaaet fra sin Reises Maal, yttrede oprigtig og diærvt sin Misbilligelse. Eduard, hed det, skulde op-mande sig, skulde betænke, hvad han var sin Mandsværdighed skyldig; skulde ikke forglemme, at det geraadede Menneskket til høieste Ære at

fatte sig i Ulykke, at bære Smerte med Taalmod og Anstand, for hvilig at agtes, æres, og fremstilles til Mønster.

Opægget, giennemtrængt af de pinligste Følelser, som Eduard var, maatte disse Ord forekomme ham tomme og intetsigende. Den Lykkelige, den Tilfredse, har godt ved at tale, foer Eduard op; men skamme vilde han sig, hvis han indsaae, hvor utaalelig han bliver den Lidende. En uendelig Taalmodighed skal der gives, en uendelig Smerte vil den stive Tilfredse ikke erkiende. Der gives Tilfælde, ja der gives! hvor enhver Trøst er nedrig, og Fortvivlelse er Pligt. Forsmaaer dog en ædel Græker, der ogsaa veed at skildre Helte, ingenlunde at lade sine græde ved smertelig Trængsel. Selv i Ordsprog siger han: taarerige Mænd ere gode. Bort fra mig, hver der er tør af Hierte, tør af Øie! Jeg forbander de Lykkelige, hvem den Ulykkelige blot skal tiene til Skuespil. Han skal i den grusomste Forfatning af legemlig og aandelig Trængsel endnu tee sig ædel, for at vinde deres Bifald; og, paa det de ved hans Hedenfart endnu skulde klappe ad ham, som en Gladiator omkomme med Anstand for deres Øine.

Kiære Mitler! jeg takker Dem for Deres Besøg; men De viiste mig en stor Godhed, hvis De saae Dem om i Haugen, i Egnen. Vi samles igien. Jeg søger at blive mere fattet; Dem ligere.

Mitler vilde heller dreie af, end afbryde en Samtale, som han ikke saa let kunde tilknytte igien. Ogsaa Eduard var det ganske tilmaade, at fortsætte Samtalen, som desuden strøbte at løbe af til sit Maal.

Vistnok, sagde Eduard, hielper den Tænken frem og tilbage, den Snakken frem og tilbage, intet; men ved denne Snakken er jeg dog først blevet mig selv vaer, har jeg først afgiort følt, hvortil jeg skulde beslutte mig, hvortil jeg er besluttet. Jeg har mit nærværende, mit tilkommende Liv for mig; kun mellem Elendighed og Nydelse har jeg at vælge. Udvirk De, bedste Mand! en Skilsmisse, der er saa nødvendig, der er alt skeet; skaf De mig Charlottes Samtykke. Jeg vil ikke udføre videre, hvorfor jeg troer, den er at naae. Hør De, kiære Mand! berolig De os alle! giør De os lykkelige!

Mitler stødsede. Eduard blev ved: mit Skiæbne og Ottilias er ikke at adskille, og vi gaae ikke tilgrunde. See De dette Glas! vore Navntræk ere skaarne deri. En gladelig Jublende kastende der i Luften; ingen skulde mere drikke deraf; paa den klippefulde Grund skulde det knuses, men det blev opsnappet. For høi Priis har jeg tilkiøbt mig det igien, og jeg drikker nu daglig deraf, for daglig at overtyde mig: at alle Forhold, som Skiæbnen har besluttet, ikke ere at forstyrre.

O vee mig! raabte Mitler: hvad Taalmodighed maa jeg ikke have med mine Venner. Nu møder endog Overtro mig, der bliver mig forhadt, som det skadeligste, der kan faae Indpas hos et Menneske. Vi lege med Forvarsler, Anelser og Drømme, og giøre derved Hverdagslivet betydende. Men naar Livet nu selv bliver betydende, naar Alt omkring os bevæges og bruser, da bliver Uveiret ved disse Spøgelser kun endnu frygteligere.

Levn De i denne Livets Uvished, raabte Eduard, mellem dette Haaben og Vængsten, det trængende Hierte dog blot en Slags Ledestierne, hvorefter det kan see, naar det end ikke kan styre derefter.

Jeg vilde vel finde mig deri, svarte Mitler: naar blot derved nogen Consequents var at haabe; men jeg har stedse fundet, de varslende Symptomer agter intet Menneske paa; blot paa de smigrende og lovende ene er al Opmærksomhed henvendt, og Troen paa dem ganske ene levende.

Da nu Mitler endog saae sig ført i de dunkle Regioner, hvori han stedse følte sig ubehageligere, jo længere han dvælede der, optog han noget villigere Eduards indstændige Ønske, der bad ham tage til Charlotte. Thi hvad vilde han overalt i dette Øieblik endnu modsætte Eduard? At vinde Tid, udforske, hvorledes det stod med Fruentimmerne, var, hvad efter hans egen Tænkemaade selv var ham tilbage at gjøre.

Han ilte til Charlotte, hvem han som sædvanlig fandt fattet og munter. Hun underrettede ham gierne om Alt, hvad der var forefaldet; thi af Eduards Taler kunde han kun slutte Virkningen. Han gik fra sin Side varsom frem, men kunde ikke overtale sig til, engang i Forbigaaende at nævne Ordet Skilsmisse. Hvor forundret, overrasket, og efter

sin Tankemaade muntret blev han derfor, da Charlotte efter saa meget Uglædeligt endelig sagde til ham: Jeg maa troe, jeg maa haabe, at Alt vil finde sig igien, at Eduard atter vil nærme sig. Hvor kan det og være Andet, da De finder mig ved godt Haab?

Forstaaer jeg Dem rigtig? faldt Mitler hende i Ordet. Fuldkommen, svarte Charlotte. Tusendgange velsignet være mig denne Efterretning! raabte han, og slog Haand i Haand. Jeg kiender Styrken af dette Argument paa et mandligt Gemyt. Hvor mangt Giftermaal har jeg derved seet fremskyndet, befæstet, oprettet paa ny! Mere end tusend Ord virker et saadant godt Haab, der sandelig er det bedste Haab, vi kunne have. Dog, blev han ved, hvad mig angaaer, havde jeg al Aarsag til at være fortrædelig. I dette Tilfælde, seer jeg nok, smigres min Egenkiærlighed ikke. Hos Eder kan min Virksomhed ingen Tak fortiene. Jeg forekommer mig, som hin Læge, min Ven, hvem alle de Kurer lykkedes, han for Guds Skyld giorde hos de Fattige; men der sielden kunde læge en Rigmand, som kunde betale godt. Til Lykke hielper Sagen sig selv, da

mine Bestræbelser, min Tiltale var bleven frugteløs.

Charlotte forlangte nu af ham, han skulde bringe Eduard denne Efterretning, bringe et Brev med fra hende, og see, hvad der var at gjøre, at bringe istand igien. Det vilde han ikke indgaae. Alting er alt giort! raabte han. Skriv De! ethvert Bud er ligesaagodt, som jeg. Jeg maa henvende mine Skridt, hvor jeg behøves mere. Jeg kommer kun igien at ønske til Lykke, kommer til Barnedaaben.

Charlotte var dennegang, som oftere, utilfreds med Mitler. Hans raske Væsen frembragte adskilligt Godt; men hans Overilelse var Skyld i mangt et Misheld. Ingen var mere afhængig af Meninger, forudfattede i et Øieblik, end han.

Charlottes Bud kom til Eduard, der modtog ham med halv Skræk. Brevet kunde ligesaa vel afgjøre til Nei, som til Ja. Han vovede længe ikke at bryde det; og hvor stod han slaaet, da han havde læst Brevet, forstenet ved følgende Sted, som det endte med.

„Tænk paa hine natlige Timer, hvori „du besøgte din Hustru eventyrlig som Elskende, uimodstaaelig drog hende til dig, sluttede

„hende, som en Elsket, en Brud i dine Arme.
„Lad os i dette selsomme Tilfælde ære en Him-
„lens Beskikkelse, der har sørget for et nyt
„Baand om vore Forhold, i det Øieblik, da
„vort Livs Lykke truer at falde fra hinanden
og forsvinde!"

Hvad fra det Øieblik af foregik i Eduards Siæl, vilde være vanskeligt at skildre. I en saadan Trængsel trædte tilsidst gamle Vaner, gamle Tilbøieligheder frem, for at dræbe Tiden og udfylde Livets Rum. Jagt og Krig ere en saadan for en Adelsmand stedse færdig Hielp. Eduard længtes efter udvortes Fare, for at holde den Indvortes Ligevægten. Han længtes efter Undergang, fordi Tilværelsen truede at blive ham uudstaaelig; ja, det var ham en Trøst at tænke, han ikke skulde være mere til, og just derved gjøre sine Elskede, sine Venner lykkelige. Ingen modsatte hans Villie nogen Hindring, da han holdt sin Beslutning hemmelig. Med alle Formaliteter opsatte han sit Testament; det var ham en sød Følelse, at kunde legere Ottilia Gaarden. For Charlotte, for den Ufødte, for hans Tyende var der sørget. Den atter udbrudte Krig begunstigede hans Forehavende. Militaire Halv-

heder havde i hans Ungdom brudt ham meget; han havde derfor forladt Tieneſten; nu var det ham en herlig Følelſe, at drage med en Feldtherre, om hvem han kunde ſige ſig ſelv: under hans Anførſel er Døden ſandſynlig og Seieren vis.

Ottilia, efterat Charlottes Hemmelighed ogſaa blev hende bekiendt, overraſkedes ſom Eduard og mere, og gik tilbage i ſig ſelv. Hun havde intet videre at ſige. Haabe kunde hun ikke, og ønſke torde hun ikke. Et Blik i hendes Inderſte ſkiænker os dog hendes Dagbog, hvoraf vi agte at meddele noget.

Valgslægtskaberne.

En Roman

af

Goethe.

Oversat

ved

Dr. Ph. K. L. Rahbek,

Professor og Theaterdirekteur, Ridder af Dannebrogen.

Anden Deel.

Kiøbenhavn 1811.

Trykt paa Thoring & Coldings Forlag,

hos P. O. Kiepping.

Første Kapitel

I det almindelige Liv møder os ofte, hvad vi i Epopeen pleie at rose som et Kunstgreb af Digteren, at nemlig, naar Hovedfigurerne fierne, skiule, eller overgive sig til Uvirksomhed, strax da en anden, tredie, som hidtil neppe lagdes Mærke til, fylder Pladsen, og medens han yttrer sin hele Virksomhed, ligeledes forekommer os Opmærksomhed, Deeltagelse, ja Roes og Berømmelse værd.

Saaledes viiste strax efter, at Captainen og Eduard var borte, hin Architect sig daglig betydeligere, af hvem Anordningen og Udførelsen af saa mangt et Foretagende ene var afhængig, hvorved han viiste sig forstandig, nøiagtig og

virksom, og tillige paa mange Maader stod Damerne bi, og i stille langsomme Timer vidste at underholde dem. Allerede hans Udvortes var saadant, at han indgiød Tillid, og vækkede Tilbøielighed. En Yngling i Ordets fulde Betydning, vel bygget, rank, snarere lidt for stor, beskeden uden at være ængstlig, trohiertig uden at være paatrængende. Glad paatog han sig hver Omsorg og Umage, og da han regnede med megen Lethed, var snart det hele Hunsvæsen ham ingen Hemmelighed, og allevegne udbredte sig hans gunstige Indflydelse. De Fremmede lod man ham sædvanlig modtage, og et uventet Besøg vidste han enten at afvende, eller saaledes forberede Fruentimmerne derpaa, at det ingen Uleilighed voldte dem.

Blandt andet gav en Dag en ung Lovkyndig ham meget at tage vare, der var sendt af en nærboende Adelsmand for at bringe en Sag i Bevægelse, der, skiøndt ikke af synderlig Betydenhed, dog inderlig virkede paa Charlotte. Vi maa omtale denne Begivenhed, da den gav et Fremstød til adskillige Ting, som maaskee ellers havde hvilet længe.

Vi erindre os hiin Forandring, som Charlotte havde foretaget med Kirkegaarden. Samt-

lige Monumenter vare flyttede af deres Sted, og havde fundet Plads ved Kirkemuren og Sokkelen. Den øvrige Plads var udjævnet. En bred Vei undtagen, der førte til Kirken, og forbi den til den lille Port paa den anden Side, var alt det øvrige besaaet med adskillige Slags Klever, der paa det skiønneste grønnedes og blomstrede. Efter en vis Orden skulde fra Enden hertil de nye Grave bestilles; men Pladsen dog bestandig igien jævnes, og ligeledes besaaes. Ingen kunde nægte, at denne Indretning ved Kirkegangen om Søn- og Helligdage gav et blidt og værdigt Udseende. Endog den bedagede og ved gamle Vaner hængende Geistlige, der i Begyndelsen ikke havde været synderlig tilfreds med Indretningen, havde nu sin Glæde deraf, naar han, saa tit han som Philemon hvilede sig med sin Baucis under de gamle Lindetræer uden for sin Bagport, istedenfor de ujævne Gravhøie saae et skiønt broget Tæppe for sig, der end ydermere skulde komme hans Huusholdning til Gavn, da Charlotte lod Præstegaarden forsikre Afbenytningen af denne Plet.

Men desuagtet havde alt mange Lemmer af Menigheden tidligere misbilliget, at man havde borttaget Betegnelsen af det Sted, hvor deres Forfædre hvilte, og derved ligesom udslettet Erindringen; thi de velbevarede Monumenter angav vel, hvo der var begravet, men ikke, hvor han var begravet; og paa dette hvor, kom det, som mange paastod, egentlig an.

Af ligesamme Sindelag var en nærboende Familie, der for flere Aar siden havde betinget Sig og Sine en Plads paa dette almindelige Hvilested, og derfor tillagt Kirken en liden Stiftelse. Nu var den unge Lovkyndige afsendt, for at gienkalde Stiftelsen, og anmælde, at man ikke agtede at betale videre, da den Betingelse, hvorunder det hidtil var skeet, eensidig var hævet, og ikke agtet paa alle Forestillinger og Indsigelser. Charlotte, der var Ophav til denne Forandring, vilde selv tale med den unge Mand, der vel levende, men ikke alt for fripostig, fremlagde sine og sin Principals Grunde, og gav Selskabet adskilligt at tænke paa.

De seer, sagde han efter en kort Indgang, hvori han vilde at retfærdiggiøre sin Paatrængenhed: De seer, der ligger den Ringeste som

den Høieste Lag paa, at betegne det Sted, der bevarer hans. Den fattigste Landmand, der begraver et Barn, er det en Art af Trøst, at sætte et svagt Trækors hen paa Graven, pryde det med en Krands, for i det mindste at bevare Mindet saalænge, som Smerten varer, om endog et saadant Kiendemærke, ligesom Sorgen selv, hæves ved Tiden. Velhavende forvandle disse Trækors til Jern, befæste, og beskytte dem paa mange Maader, og her er alt Varighed for flere Aar. Dog da ogsaa disse omsider synke, og tabe deres Udseende, saa have Bemidlede intet mere magtpaaliggende end at opreise en Steen, der lover at vare for hele Generationer, og af Efterkommerne kan fornyes og opfriskes. Men denne Steen er det ikke, der tildrager os; men det, der indeholdes derunder, det, der er betroet Jorden. Der tales ikke saameget om Mindet, som om Personen selv, ikke om Erindringen, men om det Nærværende. Noget elsket Hengangent omfavner jeg meget hellere og inderligere i Gravhøien end i Mindet; thi dette er for sig selv egentlig kun lidet; men omkring det skulle, som om en Skielsteen, Mager, Frænder, Venner endog efter deres Hedenfart endnu samle sig, og den Levende skal

beholde den Ret ogsaa at vise og fierne Fremmede og Misgunstige bort fra sine elskede Hvilendes Side.

Jeg holder desaarsag for, at min Principal har fuldkommen Ret til at tage Stiftelsen tilbage; og dette er endda billigt nok, thi Familiens Lemmer ere krænkede paa en Maade, hvorfor der ingen Erstatning er at tænke. De skulle savne den smertelig søde Følelse, at bringe deres Elskede et Dødoffer, det trøstelige Haab, engang umiddelbar at hvile ved deres Side.

Tingen er ikke af den Betydning, svarte Charlotte, at man derfor skulde forurolige sig med en Proces. Min Foranstaltning fortryder mig saalidet, at jeg gierne vil holde Kirken skadesløs for det, den taber derved. Kun maa jeg oprigtig tilstaae Dem, Deres Argumenter have ikke overbeviist mig. Den rene Følelse af en endelig almeen Liighed, i det mindste efter Døden, synes mig mere beroligende, end denne egensindige stive Fortsættelse af vore Personligheder, Vedhængenheder, og Levnetsforhold. Og hvad siger De dertil? vendte hun Spørgsmaalet til Architecten.

Jeg skiønte, svarte hin, i en saadan Sag, hverken om at strides eller giøre Udslaget. Lad De mig med Beskedenhed yttre, hvad der ligger min Kunst, min Tænkemaade nærmest. Siden vi ikke mere ere saa lykkelige at trykke Levningerne af en elsket Gienstand i en Urne til vort Bryst; da vi hverken ere rige eller muntre nok til at bevare dem ufortærede i store vel udpyntede Sarkophager; ja, da vi ikke engang i Kirkerne mere finde Plads for os og vore, men ere udviiste i fri Luft, saa har vi al Aarsag til at billige den Art og Maade, De, naadige Frue! har indlødt. Naar Lemmerne af een Menighed radevlis ligge ved Siden af hinanden, saa hvile de hos og ved deres egne; og naar Jorden eengang skal modtage os, finder jeg intet naturligere og rimeligere, end at man ufortøvet jævner de tilfældig blevne efterhaanden sammensynkende Høie, og saaledes Dækket, i det Alle bære det, giøres enhver lettere.

Og uden noget Mindetegn, uden noget, der kom Hukommelsen imøde, skulde alt dette gaae saaledes forbi? svarte Ottilia.

Ingenlunde, vedblev Architecten, ikke Mindet, blot Stedet skal man sige sig fra

Bygmesteren, Bildhuggeren er høilig interesseret for, at Mennesket af dem, af deres Kunst, af deres Haand, skal vente sin Tilværelses Varighed, og derfor ønskede jeg godt udtænkte, godt udførte Monumenter, ikke enkelt og tilfældig udsaaede, men opstilte paa et Sted, hvor de kunne love sig Varighed. Da selv de Fromme og Høie opgive den Forret, personlig at hvile i Kirkerne, saa sætte man i det mindste der, eller i skionne Haller om Begravelsespladserne, Mindetegn, Mindeskrifter. Der gives tusindhaande Former, man kan foreskrive dem, tusendhaande Zirather, man kan udpynte dem med.

Naar Kunstnerne ere saa rige, svarte Charlotte, saa sig mig dog, hvorfor kan man aldrig finde ud fra Formen af en smaalig Obelisk, en afstumpet Støtte, og en Askekrukke? Istedet for de tusend Opfindelser, De roser af, har jeg bestandig kun seet tusend Gientagelser.

Det er vel saaledes hos os, svarte Architecten, men ikke overalt. Og overhovedet tør det være en egen Sag med Opfindelse og passelig Anvendelse. Især har det i dette Fald mangen Vanskelighed at muntre en alvorlig

Gienstand, og ved en ikke glædelig ikke falde i det Uglædelige. Hvad Udkast til allehaande Mindesmærker angaaer, har jeg samlet mange, og skal vise dem ved Leilighed; dog bliver altid Menneskets eget Billede det skiønneste Mindesmærke. Dette giver mere end noget Andet Begreb om, hvad han var; det er den bedste Text til faa eller mange Noter; men kun maatte det ogsaa være giort i hans bedste Tid, som sædvanlig forsømmes. Ingen tænker paa at bevare levende Former, og naar det skeer, skeer det paa en utilstrækkelig Maade. Der støber man endnu en Død af i en Hast, og en saadan Maske sættes paa en Blok, og det kalder man en Buste. Hvor sielden er Kunstneren istand til fuldkommen at oplive den igien?

De har uden maaskee at vide og vilde det, svarte Charlotte, vendt denne Samtale ganske til min Fordeel. Et Menneskes Billede er dog vel uafhængigt; overalt, hvor det staaer, staaer det for sig, og vi vil ikke forlange af det, at det skal betegne det egentlige Gravsted. Men skal jeg bekiende Dem en underlig Følelse? selv mod Billederne har jeg en Slags Utilbøielighed; thi de synes mig

stedse at gisre en stille Bebreidelse, de tyde paa noget fiernt henfarent, og erindre mig, hvor tungt det er, ret at ære det Nærværende. Betænker man, hvor mange Mennesker man har seet og kiendt, og tilstaaer sig, hvorlidet vi have været dem, hvorlidet de have været os, hvorledes blive vi da tilmode? Vi møde den Sindrige, uden at underholde os med ham; den Lærde, uden at lære af ham; den Reiste, uden at underrette os; den Kiærlige, uden at vise ham noget Behageligt.

Og desværre træffer dette ikke blot med de Forbigaaende. Selskaber og Familier forholde dem saaledes mod deres kiæreste Lemmer, Stæder mod deres værdigste Borgere, Folkefærd mod deres ypperligste Fyrster, Nationer mod deres ypperste Mennesker.

Jeg hørte spørge, hvorfor man taler saa uindskrænket godt om de Døde, men om de Levende altid med en vis Forsigtighed. Der blev svart, fordi vi intet have at befrygte af hine, og disse dog eet eller andet Sted kunne komme os i Veien. Saa ureen er Sorgen for andres Minde; det er for det meste kun

en egoistisk Skierts, da det derimod vilde være hellig Alvor at holde sine Forhold mod de Overblevne bestandig levende og virksomme.

Andet Kapitel.

Vakt ved Begivenheden, og de dertil sig knyttende Samtaler, begav man sig anden Dag til Begravelsespladsen, som Architecten giorde mangt et lykkeligt Forslag at zire og muntre. Men hans Omhu skulde ogsaa strække sig til Kirken, en Bygning, der strax fra Begyndelsen havde tildraget sig hans Opmærksomhed.

Den Kirke havde staaet adskillige Aarhundrede efter tydsk Art og Kunst, reist i godt Forhold, og ziret paa en lykkelig Maade. Man kunde vel komme efter, at Bygmesteren i et Nabokloster med Indsigt og Tilbøielighed ogsaa havde viist sig ved denne lille Bygning,

og den virkede endnu bestandig alvorlig og behagelig paa Betragteren, hvorvel den nye indre Indretning til protestantisk Gudstieneste havde betaget den noget af sin Nolighed og Majestet.

Architecten faldt det ikke vanskeligt at udbede sig af Charlotte en maadelig Sum, hvormed han agtede at istandsætte det Udvortes saavelsom det Indvortes i Oldtidens Aand, og bringe det i Overensstemmelse med den hosliggende Opstandelsesmark. Han havde selv megen Hændighed, og nogle Arbeidere, der havde med Huusbygningen at giore, vilde man gierne beholde, saalænge til ogsaa dette gudelige Værk var fuldbragt.

Man kom nu til at undersøge Bygningen selv med alt Omliggende og alle Tilbygninger, og da viiste sig til Architectens største Forundring og Fornøielse et ei meget bemærket lidet Sidekapel af endnu sindrigere og lette Forhold, med endnu tækkeligere og flittigere Zirater. Det indeholdt tillige mangen udskaaren og malet Levning fra hin ældre Gudstieneste, der med mangehaande Billed og Redskab vidste at betegne de forskiellige Fester, og høitideligholde hver paa sin egen Maade.

Architecten kunde ikke undlade, strax at drage Kapellet ind med i sin Plan, og især igien at istandsætte dette snævre Rum, som et Minde fra forrige Tider og deres Smag. Han havde alt tænkt sig de tomme Flader udstrede efter hans Tilbøielighed, og glædet sig til at øve sit maleriske Talent derpaa, men han giorde for det første sine Huusfinder en Hemmelighed deraf.

Fremfor alt Andet viiste han efter Løfte Fruentimmerne de forskiellige Efterligninger og Udkast af gamle Gravminder, Vaser og andre sig dertil nærmende Ting, og da man i Samtalen kom til at omtale de nordiske Folkefærds simple Gravhøie, bragte han sin Samling af mangehaande Vaaben og Redskaber, som deri vare fundne, til Skue. Han havde alting meget reenlig og handelig i Skuffer og Fag paa indskaarne med Klæde overtrukne Bretter, saa at disse gamle alvorlige Ting ved hans Behandling antog noget pynteligt, og man med Fornøielse saae derpaa, som paa en Modehandlers Vøker. Og da han nu engang var i med at vise frem, da Eensomhed kræver Underholdning, pleiede han hver Aften at komme frem med en Deel af sine Skatte. De vare for det meste af tydsk Oprindelse, Bracteater,

Myntstykker, Segl, og hvad videre hertil kan høre. Alle disse Ting henvendte Indbildningskraften mod den ældre Tid, og da han tilsidst prydede sin Underholdning med Begyndelserne af Bogtrykkerkunsten, Træsnit, og de ældste Kaabbere, og Kirken ogsaa daglig efter hin Aand, i Farve og Udziring ligesom voxte den forgangne Tid imøde, maatte man næsten spørge sig selv, om man da virkelig levede i den nyere Tid, om det ikke var en Drøm, at man nu dvælede i ganske andre Sæder, Vaner, Levemaader og Overtydninger?

Forberedet paa denne Maade gjorde en større Portefeuille, han tilsidst kom frem med, den bedste Virkning. Den indeholdt vel meest kun omridsede Figurer, men der, da de vare giennemtegnede paa Billederne selv, fuldkommen havde bevaret deres alderdommelige Caracter; og denne, hvor indtagende fandt ei de Beskuende den? Af alle Gestalter fremskuede blot den reneste Tilværelse, alle maatte man, erkiende for gode, om ikke for ædle. Blid Samling, villig Erkiendelse af noget Ærværdigt over os, stille Hengivelse i Kierlighed og Forventning var udtrykt i alle Ansigter, i alle Gebærder. Oldingen med den skaldede Isse,

den riigtlokkede Dreng, den muntre Yngling, den alvorlige Mand, den forklarede Helgen, den svævende Engel, alle syntes salige i uskyldig Nøisomhed, i from Forventning. Det meest Hverdags, der skede, havde et Strøg af himmelsk Liv, og en Gudstienesteshandling syntes ganske svarende til hver Natur.

Hen til en saadan Region skue vel de fleste, som til en forsvunden Guldalder, et tabt Paradiis. Kun ene Ottilia var maaskee i det Tilfælde at føle sig blandt sine Lige.

Hvo havde kunnet modstaae, da Architekten tilbød sig efter disse Oldbilleders Anvisning at udmale Rummene mellem Kapellets spidse Buer, og derved afgiort at stifte sit Minde paa et Sted, hvor det var gaaet ham saa vel? Han forklarede sig herom med nogen Vemod; thi han kunde efter Tingenes Stilling vel indsee, at hans Ophold i saa fuldkomment et Selskab ikke kunde vare bestandig, ja maaskee snart maatte afbrydes.

I øvrigt vare disse Dage vel ikke rige paa Begivenheder, men dog fulde af Anledninger til alvorlig Underholdning. Vi tage derfor Leilighed af det, Ottilia i sit Hæfte havde anmærket sig derom, at meddele Noget,

hvortil vi ikke finde nogen passeligere Overgang end ved en Lignelse, der frembyder sig for os ved at betragte hendes elskværdige Blade.

Vi høre om en Indretning ved den engelske Marine. Samtlige Tougværk ved den kongelige Flaade, det stærkeste med det svageste, ere saaledes spundne, at en rød Traad gaaer igiennem det Hele, som man ikke kan vinde ud, uden at løse det Hele, og hvorpaa selv de mindste Stykker ere kiendelige, at de tilhøre Kronen.

Ligeledes drager sig igiennem Ottilias Dagbog en Tilbøielighedes og Vedhængenheds Traad, der forbinder Alt, og betegner det Hele. Derved blive disse Anmærkninger, Betragtninger, uddragne Tænkesprog, og hvad ellers maa forekomme, den Skrivende ganske særdeles egne og for hende af Betydning. Selv hvert enkelt af os valgt og meddeelt Sted giver herom det meest afgiorte Vidnesbyrd.

Af

Ottilias Dagbog.

„Engang at hvile hos dem, man elsker, er den behageligste Forestilling, Mennesket kan have, naar han engang tænker hennd over Livet. At samles til Sine, er et saa hierteligt Udtryk."

„Der gives mangehaande Minder og Mærker, der bringe os Fierne og Henfarne nærmere. Intet er af den Betydning, som et Billede. Underholdning med et elsket Billede, selv naar det er uligt, har noget Indtagende, ligesom det mangengang har noget Indtagende at tvistes med en Ven. Man føler paa en behagelig Maade, at man er to, og dog ikke kan skilles."

„Man underholder sig mangengang med en nærværende Person, som med et Billede. Han behøver ikke at tale, ikke at see paa os, ikke at sysselsætte sig med os: vi see ham, vi føle vor Forhold til ham, ja vore Forhold til ham kunne endog voxe, uden at han giør noget dertil, uden at han føler noget deraf, saa han netop blot forholder sig til os, som et Billede."

„Man er aldrig tilfreds med et Portrait af Personer, man kiender. Derfor har jeg stedse beklaget Portraitmalerne. Man forlanger saa sielden Umuligheder af Folk, og just af dem fordrer man det. De skal optage enhver, hans Forhold til Personerne, hans Tilbøielighed og Utilbøielighed med, i deres Billede. De skal ikke blot fremstille, hvorledes de fatte et Menneske, men hvorledes enhver vilde fatte ham. Det undrer mig ikke, naar slige Kunstnere efterhaanden blive forstokkede, ligegyldige og egensindige. Det fik da at være, hvad det vilde, naar man blot ikke derover maatte savne saamange kiære og dyrebare Menneskers Afbildninger."

„Det er vel sandt, Architektens Samling af Vaaben og gamle Redskaber, der tilligemed Legemet være bedækkede med store Jordhøie og Klippestykker, bevidner os, hvor unyttig Menneskets Forsorg er for at bevare sin Personlighed efter Døden. Og saa modsigende ere vi. Architekten tilstaaer selv, at have aabnet slige Forfædrenes Gravhøie, og vedbliver dog at sysselsætte sig med Mindesmærker for Efterkommerne."

„Men hvorfor skal man da tage det saa strængt? Er da Alt, hvad vi gjøre, giort for Evigheden? Klæde vi os ikke om Morgenen paa, for igien at klæde os om Aftenen af? Reise vi ikke bort, for at komme tilbage? og hvorfor skulde vi ikke ønske, at hvile hos vore, om det saa kun var for et Aarhundrede?"

„Naar man betragter de mange hensunkne, de af Kirkegængere afslidte Gravstene, de over deres Gravminder selv sammenstyrtede Kirker; kan Livet efter Døden dog bestandig forekomme En som et andet Liv, hvor man nu indtræder i Billedet, i Overskriften, og dvæler længere deri, end i det egentlige levende Liv. Men ogsaa dette Billede, denne anden Tilværelse udslukkes tidligere eller sildigere. Over Mindesmærker som over Mennesker lader Tiden sig ikke betage sin Ret."

Tredie Kapitel.

Det er saa behagelig en Følelse at sysselsætte sig med Noget, som man kun halv kan, at ingen skulde skiænde paa Dilettanten, naar han giver sig af med en Kunst, han dog aldrig lærer, eller torde dadle Kunstneren, naar han har Lyst at gaae ud over sin Kunstes Grændser i en Nabomark.

Med saa billigt et Sindelag betragte vi Architektens Anstalter til at udmale Kapellet. Farverne vare tillavede, Maalet taget, Cartonnerne tegnede; al Fordring paa Opfindelse havde han opgivet, han holdt sig til sine Omrids: kun godt at fordele de siddende og svævende Figurer, smagfuldt at udzire Rummet med dem, var al hans Omsorg.

Stilladsen stod, Arbeidet gik frem, og da han alt havde naaet noget, der faldt i Øinene, kunde det ikke være ham imod, at Charlotte besøgte ham med Ottilia. De levende Engleansigter, de livlige Drapperier paa den blaa Himmelgrund frydede Øiet, medens deres stille

gudelige Væsen kaldte Gemyttet til at samle sig, og frembragte en meget øm Virkning.

Fruentimmerne vare stegne op til ham paa Stilladsen, og Ottilia havde neppe lagt Mærke til, hvor afmaalt let og mageligt alt det gik til, før det, hun ved tidligere Underviisning havde faaet, med eet syntes at udvikle sig i hende, hun greb Farve og Pensel, og efter given Anviisning lagde et folderigt Drapperie an med ligesaa megen Reenlighed, som Dueligheb.

Charlotte, der gierne saae, naar Ottilia paa nogen Maade sysselsatte og adspredte sig, lod de to raade, og gik for at hænge efter sine egne Tanker, og for sig selv gjennemarbeide sine Betragtninger og Sorger, som hun ingen kunde meddele.

Naar sædvanlige Mennesker, ved almindelige Hverdagsforlegenheder opæggede til et lidenskabeligt ængsteligt Forhold, afnøde os et medlidende Smiil, saa betragte vi derimod med Ærbødighed et Gemyt, hvori en stor Skiæbnes Sæd er udsaaet, der maa oppebie Udviklingen af denne Undfangelse, og hverken tør eller kan fremskynde det Onde eller det Gode, som deraf skal komme.

Eduard havde ved Charlottes Bud, hun havde sendt ham i hans Eensomhed, svart venlig og deeltagende, men dog snarere fattet og alvorlig, end trohiertig og kierlig. Kort derpaa var Eduard forsvunden, og hans Kone kunde ikke komme til nogen Efterretning om ham, før hun endelig hændelsevis fandt hans Navn i Tidenderne, hvor han var nævnet med Udmærkelse mellem dem, der ved en betydelig Krigsbegivenhed havde viist sig. Hun vidste nu, hvad Vei han havde taget; hun erfoer, at han var undgaaet store Farer; men hun overtydede sig tillige, han vilde opsøge endnu større, og hun kunde deraf kun alt for vel udtyde sig, at han i hver Henseende vanskelig vilde være at holde fra det Yderste. Hun bar disse Sorger ene ved sig selv bestandig i Tankerne, og maatte tumle med dem frem og tilbage, som hun vilde, saa kunde hun dog ved ingen Betragtning finde Beroligelse.

Ottilia, der intet anede af alt dette, havde imidlertid fattet den største Tilbøielighed til hint Arbeide, og af Charlotte meget let faaet Tilladelse regelmæssig at torde vedblive dermed. Nu gik det rask fremad, og Azurhimmelen var snart bebygget af værdigere Beboere. Ved en

vedholdende Hvelse vandt Ottilia og Architekten ved de sidste Billeder mere Frihed, de blev sienspynlig bedre. Ogsaa Ansigterne, som ene vare overladte Architekten at male, viste efterhaanden en ganske særdeles Egenskab; de begyndte samtlig at ligne Ottilia. Nærheden af den smukke Pige maatte vel giøre et saa levende Indtryk i den unge Mands Siel, der endnu ikke havde forudfattet noget naturligt eller kunstnerisk Physiognomie, at efterhaanden paa Veien fra Øie til Haand intet tabtes for ham, at begge tilsidst arbeidede ganske eenstemmig. Nok, et af de sidste Ansigter lykkedes fuldkommen, saa det saae ud, som Ottilia selv skuede ned fra de himmelske Rum.

Paa Hvelvingen var man færdig; Væggene havde man foretaget sig at lade være fuldkommen simple, og blot overdrage dem med en lys brunlig Farve; de fine Støtter og kunstige Billedhuggerzirater skulde udmærke sig ved en mørkere. Men som i slige Ting altid Et fører til det Andet, blev endnu besluttet Blomster og Frugtbaand, der ligesom skulde sammenknytte Himmelen og Jorden. Her var nu Ottilia ganske i sit Element. Haugerne leverede de skiønneste Mønstre, og hvorvel Krand-

sene meget rigelig udstyredes, kom man dog tidligere istand dermed, end man havde tænkt.

Men Alting saae endnu øde og raat ud. Stillads erne vare skudte mellem hinanden; Brædderne kastede over hinanden; det ulige Gulv endnu mere tilflyet ved mangehaande Farver, der var spildt. Architekten udbad sig nu, at Fruentimmerne vilde unde ham otte Dage Tid, og imidlertid ikke betræde Kapellet. Endelig anmodede han dem en smuk Aften begge at begive dem derhen; dog ønskede han ikke at følge med, og tog strax Afsked.

Hvad Overraskelse han end kan have tilsigtet os, sagde Charlotte, da han var gaaet, har jeg dog nu ingen Lyst til at gaae med. Du paatager dig det vel ene, og giver mig Efterretning. Sikkerlig har han bragt noget Behageligt istand. Jeg skal først nyde det i din Beskuelse, og siden gierne i Virkeligheden.

Ottilia, der vel vidste, at Charlotte i mange Dele tog sig i Agt, og undgik alle Sindsbevægelser, og især ikke vilde overraskes, begav sig strax ene paa Veien, og saae sig uvilkaarlig om efter Architekten, men der ingensteds var at see, og maatte have skiult sig.

Hun traadde ind i Kirken, som hun fandt aaben. Denne var alt i Forveien færdig, reengiort, og indviet. Hun traadde til Kapeldørene, hvis tunge med Erts belagte Vægt let aabnede sig for hende, og i et bekiendt Rum overraskede hende med et uventet Syn.

Giennem det eneste høie Vindue faldt et alvorligt broget Lys ind; thi det var tækkelig sammensat af farvede Glas. Det Hele fik derved en fremmed Tone, og beredede til en egen Stemning. Hvælvingens og Væggenes Skiønhed hævedes ved Gulvets Zier, der bestod af synderlig formede efter et skiønt Mønster lagte ved en støbt Gibsflade forbundne Teglstene. Disse saavelsom de farvede Ruder havde Architekten hemmelig ladet tilberede, og kunde nu i kort Tid sammenføie Alt. Ogsaa for Hvilestæder var der sørget. Mellem hine kirkelige Oldsager havde man fundet nogle skiønt udskaarne Chorstole, som stod nu meget passelig anbragte ved Væggene.

Ottilia glædede sig ved de bekiendte Dele, der, som et ubekiendt Heelt, traadde hende imøde. Hun stod stille, gik frem og tilbage, saae og besaae; endelig satte hun sig paa een af Stolene, og det forekom hende, i det hun

saae op og omkring, som om hun var og ikke var, følte sig, og ikke følte sig, som om Alt dette skulde forsvinde for hende, hun for sig selv; og først da Solen forlod Vinduet, den hidtil livelig havde skinnet paa, vaagnede Ottilia for sig selv, og iilte til Slottet.

Hun dulgte sig ikke, i hvilken synderlig Tidspunkt denne Overraskelse var falden. Det var Aftenen for Eduards Fødselsdag. Denne havde hun rigtig nok haabet at høitideligholde ganske anderledes; hvorledes skulde ikke Alting være smykket til denne Høitid! men nu stod hele den høstlige Blomsterrigdom uplukket. Disse Soelblomster vendte endnu bestandig bestandig deres Ansigt mod Himlen; disse Astere saae endnu bestandig stille beskeden hen for sig, og hvad i al Fald deraf var bundet til Krandse, havde tient til Mønstre til at pryde et Sted, der, naar det ikke skulde blive en blot Kunstnergrille, naar det skulde nyttes til Noget, blot syntes skikket til et fælles Gravsted.

Hun maatte derved erindre sig den larmende Travelhed, hvormed Eduard havde høitideligholdt hendes Fødselsfest; hun maatte tænke paa det nybygte Huus, under hvis Tag man lovede sig saameget venligt. Ja, Fyr-

værkeriet brukte hende igien for Die og Orne, jo eensommere hun var, jo mere for Indbildningskraften; men hun følte sig ogsaa desmere eensom. Hun støttede sig ikke mere paa hans Arm, og havde intet Haab i ham nogensinde mere at finde en Støtte.

Af Ottilias Dagbog.

"En Jagttagelse af den unge Kunstner maa jeg optegne; som paa Haandværkeren, saaledes paa den bildende Kunstner kan man tydelig blive vaer, at Mennesket mindst kan tilegne sig det, der egentligst tilhører ham. Hans Værker forlade ham, som Fuglene Reden, de udrugedes i.

Bygmesteren for alle har heri den underligste Skiæbne. Hvortit anvender han hele sin Aand, hele sin Tilbøielighed, at frembringe Rum, hvorfra han maa udelukke sig selv? Kongesalene skylde ham deres Pragt, hvis største Virkning han ikke nyder med.

I Templerne drager han en Grændse mellem sig og det Allerhelligste; han tør ikke mere betræde de Trin, han grundede til en Høitidelighed, som hæver Hiertet, ligesom Guldsme-

kun langtfra tilbeder den Monstrants, hvis Email og Ædelstene han har sammenordnet. Den Rige overgiver Bygmesteren tilligemed Palladsets Nøgle al Bequemmelighed og Behageligheed, uden at nyde noget deraf med. Maa ikke efterhaanden paa denne Maade Kunsten fierne sig fra Kunstneren, naar Værket, som et udstyret Barn, ikke mere virker tilbage paa Faderen? og hvormeget maatte ikke Kunsten fremme sig selv, da den næsten ene var bestemt at beskieftige sig med det Offentlige, med det, der tilhørte Alle, og altsaa Kunstneren med?"

„En Forestilling hos de gamle Folkeslag er alvorlig, og kan synes frygtelig. De tænkte dem deres Forfædre i store Huler siddende rundt omkring paa Throner i stum Underholdning. For den Nye, der traadde ind, stod de op, naar han var værdig dertil, og tilneiede ham en Velkomst. I Gaar, som jeg sad i Kapellet, og ligeoverfor min udskaarne Stoel saae flere stillede omkring, forekom hiin Tanke mig saare venlig og yndig. Hvorfor kan du ikke blive siddende? tænkte jeg ved mig selv, stille og hensunken i dig selv blive siddende længe, længe, indtil endelig de Venner kom, du stod op for, og med venlig Neien anviste

deres Plads. De farvede Ruder gisre Dagen til alvorlig Skumring, og En skulde stifte en evig Lampe, at Natten heller ikke skulde blive ganske mørk."

„Man maa stille sig som man vil, Mennesker drømmer sig stedse seende. Jeg troer, Menneskets drømmer blot, for ikke at ophøre at see. Det kunde vel være, at det indvortes Lys engang traadde ud af os, saa vi intet andet mere behøvede."

„Aaret lyder af. Vinden gaaer over Stubbene, og finder intet mere at bevæge; kun de røde Bær paa hine ranke Træer synes endnu at vilde minde os om noget Muntert, ligesom Tærskerens Taktslag vækker os den Tanke, at i det afmeiede Ax ligger saameget Nærsomt og Levende samlet.

Fierde Kapitel.

Hvor sælsomt maatte efter slige Begivenheder, efter denne paatvungne Følelse af Forgiængelighed og Hensvinden, Ottilia træffes af den Tidende, der ikke længer kunde blive hende skiult, at Eduard havde overgivet sig til den vexlende Krigslykke. Desværre undgik hende ingen af de Betragtninger, hun havde Aarsag at giøre sig derved. Lykkeligviis kan Menneskket kun fatte en vis Grad Ulykke; hvad der gaaer over, tilintetgiør ham, eller lader ham ligegyldig. Der gives Forfatninger, hvori Frygt og Haab blive Eet, gienſidig hæve hinanden, og tabe sig i en dunkel Følesløshed. Hvor kunde vi ellers vide de fierne Kiæreste i Fare hver Time, og dog bestandig drive vort daglige sædvanlige Liv saaledes fort.

Det var derfor, som en god Aand havde sørget for Ottilia, da han paa eengang i denne Stilhed, hvor hun eensom og arbeidsløs syntes at hensynke, indbragte en vild Hær, der i det den uden fra gav hende nok at skaffe, og

bragte hende ud fra sig selv, tillige hos hende vakte Følelsen af egen Kraft.

Charlottes Datter Luciane var neppe traad ud af Kostskolen i den store Verden, havde neppe i sin Tantes Huus seet sig omgivet af et talrigt Selskab, før hendes Attraa at behage virkelig vakte Behag, og en ung meget riig Mand meget snart fandt en hæftig Tilbøielighed til at besidde hende. Hans anseelige Formue gav ham en Ret til at kalde det bedste af hvert Slags sit eget, og ham syntes intet videre at fattes end en fuldkommen Kone, som Verden skulde misunde ham, ligesom alt det øvrige.

Dette Familieanliggende var det, der hidtil gav Charlotte saare meget at giøre, som hun opofrede hele sit Overlæg, hele sin Correspondance, for saavidt denne ikke gik ud paa at faae nærmere Efterretning om Eduard, hvorfor ogsaa Ottilia i den sidste Tid blev mere ene end ellers. Hun vidste vel af Lucianes Komme; i Huset havde hun derfor føiet de nødvendigste Anstalter; men saa nær forestilte hun sig ikke dette Besøg. Man vilde først endnu skrive, aftale, bestemme nærmere, da paa eengang Stormen brød ind over Slottet og Ottilia.

Nu kom der kiørende Kammerjomfruer og Domestiker, Pakvogne med Kufferter og Kister; man troede alt at have dobbelt og tredobbelt Herskab paa Gaarden; men nu kom først Giæsterne selv. Grandtanten med Luciane og nogle Veninder, Brudgommen ligeledes heller ikke uden Følge. Der laae Forhuset fuldt af Reisekufferter, Vadsække, og andre Læderfutteraler. Med Møie fik man de mange smaa Kasser og Futteraler skilte fra hinanden. Der blev pakket og slæbt uden Ende. Imidlertid regnede det af al Magt, hvoraf der kom megen Uleilighed. Denne hæftige Paadrivning gik Ottilia med jævnmodig Virksomhed imøde; ja hendes muntre Duelighed viste sig i skiønneste Glands; thi hun havde paa kort Tid faaet Alt paa sit Sted og i Orden. Hver var logeret, hver magelig efter sin Maade, og troede at være vel betient, fordi han ikke hindredes i at betiene sig selv.

Nu havde alle gierne efter en høistbesværlig Reise nydt nogen Rolighed; Brudgommen havde gierne nærmet sig sin Svigermoder, for at bevidne hende sin Kierlighed, sin gode Villie; men Luciane kunde ikke slaae sig til Ro. Hun havde nu eengang naaet den Lykke, at

korde sidde til Hest. Brudgommen havde smukke Heste, og strax maatte man til Hest. Veir og Vind, Regn og Storm kom ikke i Betragtning; det var, som man levede blot for at blive vaad, og tørre sig igien. Faldt det hende ind at gaae ud tilfods, spurgde hun ikke, hvordan hun var klædt, og hvad Sko hun havde paa; hun maatte syne de Anlæg, hun havde hørt meget om. Hvad ikke kunde skee til Hest, blev giennemløbet tilfods. Snart havde hun beseet og bedømt Alt. Ved hendes hastige Væsen var det ikke let at sige hende imod. Selskabet maatte lide mangehaande, men især Kammerpigerne, der ikke kunde blive færdige med at vaske og stryge, sprætte op og sye sammen.

Knap havde hun tømt Huset og Egnen, før hun følte sig forpligtet at aflægge Besøg rundt om i Nabolaget. Da man reed og kiørte meget hastig, strakte Naboskabet sig temmelig vidt omkring. Slottet oversvømmedes med Gienbesøg; og for det man endelig ikke skulde forfeile hinanden, ansattes snart bestemte Dage.

Medens Charlotte var sysselsat med at fastsætte de indvortes Forhold med Tanten og Brudgommens Kommissionair, og Ottilia med sine Undergivne vidste at sørge for, at der ved saa stor en Tilstimlen Intet skulde fattes, hvorved da Skiøtte og Gartner, Fisker og Kræmmer sattes i Bevægelse, viiste Luciane sig bestandig som en brændende Kometstierne, der drager en lang Hale efter sig. De sædvanlige Besøgelses-Underholdninger forekom hende snart ganske smagløse. Knap at hun undte de ældste Personer nogen Ro ved Spillebordet; hver, som endnu var nogenlunde rørig — og hvo lod sig ikke ved hendes indtagende Paatrængenhed bringe i Rore? — maatte hid, om ikke til Dands, saa dog til levende Pant-, Bøde- og Firere-Leeg. Og hvorvel alt dette, ligesom Pantindløsningen siden, var beregnet paa hende selv, saa gik dog paa den anden Side ingen, især ingen Mandsperson, hvordan han saa var, ganske tom derfra; ja, det lykkedes hende ganske at vinde nogle ældre Personer af Betydenhed for sig, i det hun havde udforsket deres just indfaldende Fødsels- og Navnedage, og høitideligholdt dem særdeles. Derved kom en ganske egen Gave hende til

Nytte, saa at, medens alle saae sig begunstige-de, enhver holdt sig for meest begunstiget; en Svaghed, som endog den Ældste i Selskabet allermærkeligst giorde sig skyldig i.

Syntes det hos hende at være Plan, at vinde Mænd, der betydede Noget, havde Rang, Anseelse, Navnkundighed, eller noget andet Betydeligt for sig, paa sit Parti, giøre Viisdom og Besindighed tilskamme, og erhverve sit vilde underlige Væsen Gunst hos Betænk-somhed selv; saa kom dog Ungdommen derved ikke tilkort: hver havde sin Deel, sin Dag, sin Time, hvori hun vidste at fortrylle og fængsle ham. Saaledes havde hun alt snart faaet Sigte paa Architekten, der dog saae saa sorgløs ud af sit sorte langlokkede Haar, stod saa lige op og ned og rolig i Fraastand, svarte paa alle Spørgsmaal kort og forstandig, men ikke syntes tilbøielig at indlade sig paa noget videre, saa hun endelig engang halv uvil-lig, halv listig besluttede at giøre ham til Da-gens Helt, og derved ogsaa vinde ham til sit Hof.

Ikke forgiæves havde hun medbragt saa-meget Tøi, ja der var endnu meget kommet

bag efter hende. Hun havde forsynet sig til en uendelig Afvexling i Klæder. Naar det fornøiede hende at klæde sig tre fire Gange om hver Dag, og fra Morgen til Nat skifte med sædvanlige i Selskab brugelige Klæder; saa lod hun sig imellem ogsaa alt see i virkelig Maskeradedragt, som Bondepige og Fiskerpige, som Fee og Blomsterpige. Hun forsmaaede ikke at forklæde sig som gammel Kierling, for desfriskere at vise sit unge Ansigt frem ud af Kysen, og virkelig forvirrede hun derved det Nærværende og Indbildte saaledes, at man troede at være beslægtet og besvogret med Saalflodens Nymphe.

Men hvad hun fornemmelig nyttede disse Forklædninger til, var pantomimiske Stillinger og Dandse, hvori hun var hændig til at udtrykke adskillige Karakterer. En Kavaleer af hendes Følge havde indrettet sig til at accompagnere hendes Gebærder paa Clavecinet med den liden fornødne Musik; der behøvedes blot en kort Aftale, og de vare strax i Eensstemmelse.

En Dag, da man ved en Pause paa et levende Bal, paa hendes egen hemmelige Tilskyndelse, ligesom impromptu havde opfordret

hende til en saadan Fremstilling, syntes hun forlegen og overrasket, og lod sig mod Sædvane længe bede. Hun viste sig ubesluttet, overlod Valget, udbad sig som en Improvisator en Gienstand, indtil endelig hin Claveerspillende Medhielper, som det torde været aftalt med, satte sig til Clavecinet, begyndte at spille en Sørgemarsch, og opfordrede hende at give hin Artemisia, som hun saa fortreflig havde udstuderet. Hun lod sig bevæge, og efter en kort Fraværelse fremkom hun, efter Dødemarschens ømt sørgelige Toner, i den kongelige Enkes Skikkelse med afmaalte Skridt, og bar en Askekrukke for sig. Bag hende bragte man en stor sort Tavle, og i en Guld Ridsepen et vel tilspidset Stykke Krid.

En af hendes Tilbedere og Adjutanter, som hun hviskede noget i Øret, gik strax hen at opfordre, nøde, og paa en vis Maade skyde Architekten hen, at han som Bygmester skulde tegne Mausoli Grav, og altsaa ingenlunde forestille en Statist, men en alvorlig medspillende. Saa forlegen Architekten ogsaa udvortes lod — thi han giorde i sin ganske sorte knappe moderne Civilgestalt en underlig Contrast med hine Florer, Krepper, Frynd-

ser, Broderier, Qvaster og Kroner — saa fattede han sig strax indvortes; men desunderligere var det at see paa. Med den største Alvorlighed stilte han sig hen for den store Tavle, der holdtes af et Par Pager, og tegnede med megen Betænksomhed og Nøiagtighed et Gravminde, der vel før havde været passende til en longobardisk, end en carisk Konge; men dog i saa skionne Forhold, saa alvorlig i sine Dele, saa sindrig i sine Zirater, at man med Fornøielse saae, det blev til, og beundrede det, da det var færdigt.

Han havde i al den Tid næsten ikke vendt sig mod Dronningen, men skiænket sin Dont al sin Opmærksomhed. Endelig da han bukkede for hende, og tilkiendegav, at han nu troede at have fuldbragt hendes Befalinger, holdt hun ham endnu Urnen hen, og betegnede det Forlangende at see den afbildet oven paa Monumentet. Han giorde det, skiondt ugierne, da den ikke syntes ham at passe til Carakteren af hans øvrige Udkast. Hvad Luciane angaaer, var hun endelig kommen sig af sin Utaalmodighed; thi hendes Hensigt var ingenlunde at faae en samvittighedsfuld Tegning af ham. Havde han blot med nogle faa Træk

skizzeret noget hen, der saa omtrent havde seet et Monument ligt, og den øvrige Tid givet af med hende, havde det vel været mere efter hendes Formaal og Ønsker. Ved hans Forhold kom hun derimod i største Forlegenhed; thi hvorvel hun i sin Smerte, sine Anordninger og Betegnelser, sit Bifald over det, der lidt efter lidt blev, temmelig søgte at afvexle, og nogle Gange næsten trak ham omkring, blot for at komme i et Slags Forhold med ham, viste han sig dog altfor stiv, saa at hun alt fortit maatte tage sin Tilflugt til Urnen, trykke den til sit Hierte, og see mod Himlen; ja tilsidst, da dog deslige Situationer altid stige, saae en Matrone fra Ephesus ligere end en Dronning af Carien. Forestillingen trak sig ud i Længden; Klaveerspilleren, der ellers havde Taalmodighed nok, vidste ikke mere, hvad Tone han skulde gaae over i. Han takkede Gud, da han saae Urnen staae paa Pyramiden, og faldt uvilkaarlig, da Dronningen vilde udtrykke sin Tak, i et lystigt Thema; hvorved vel Forestillingen tabte sin Karakter, men Selskabet blev dog fuldkommen opmuntret, og da strax deelte sig at bevidne, Damen for hendes fortræffelige Udtryk, og Architekten

for hans kunstige og zirlige Tegning, en glad Beundring. Især Brudgommen talte længe med Architekten. Det gior mig ondt, sagde han, at denne Tegning er saa forgiængelig. De tillader mig i det mindste, at jeg lader den bringe paa mit Værelse, og taler med Dem derom. Naar det fornøier Dem, sagde Architekten, kan jeg forelægge Dem omhyggelige Tegninger af deslige Bygninger og Mindesmærker, hvoraf dette kun er et tilfældigt flygtigt Udkast.

Ottilia stod ikke langt derfra, og traadde til de to. De maae ikke forsømme, sagde hun til Architekten, ved Leilighed at lade Hr. Baronen see Deres Samling; han er en Ven af Kunst og Oldtid; jeg ønsker, De maatte lære at kiende hinanden nærmere.

Luciane kom farende til, og spurgte: hvad tales herom?

Om en Samling Kunstværker, svarte Baronen, som denne Herre besidder, og ved Leilighed vil vise os.

Han kan kun bringe dem strax, raabte Luciane. Ikke sandt? De kommer med dem strax? føiede hun smigrende til, i det hun venlig tog fat paa ham med begge Hænder.

Det torde ikke nu være Øieblikket; svarte Architekten.

Hvad! raabte Luciane bydende: De vil ikke adlyde Deres Dronnings Befaling? Derpaa gav hun sig til en drillende Beden.

Vær ikke egensindig, sagde Ottilia halv sagte.

Architekten gik bort med et Buk, der var hverken ja eller nei.

Knap var han borte, før Luciane jagede omkring i Salen med en Mynde. Ak! udraabte hun, i det hun tilfældig traf paa sin Moder: hvor er jeg ikke ulykkelig! Jeg har ikke taget min Abekat med; man har raadt mig derfra, men det er kun mine Folks Magelighed, der berøver mig denne Fornøielse. Kunde jeg blot see hans Billede, vilde jeg alt være fornøiet. Men jeg vil visselig ogsaa lade ham male, og han skal ikke komme fra mig.

Maaskee kan jeg trøste dig, svatte Charlotte, naar jeg af Bibliotheket lader komme et heelt Bind af de underligste Abebilleder til dig. Luciane gav et høit Skrig af Glæde, og Foliobindet blev hentet. Synet af disse menneskelignende og af Kunstneren endnu mere menneskeliggiorte afskyelige Skabninger voldte Lu-

eiane den stærste Glæde. Men fuldkommen lykkelig følte hun sig ved at finde hos hvert af disse en Lighed med et Menneske, hun kiendte. Seer han ikke ud, som min Onkel? raabte hun ubarmhiertig: han, som Galanterie-handler M —, han, som Præsten S —, det er ham, Tingesten — livagtig. I Grunden ere Aberne dog de egentlige Ineroiabler, og det er ubegribeligt, hvor man kan udelukke dem af det bedste Selskab?

Hun sagde dette i det bedste Selskab, dog tog ingen hende det ilde. Man var saa vant til at tillade hendes Ynde meget, at man tilsidst tillod hendes Uartighed Alt.

Ottilia talte imidlertid med Brudgommen. Hun haabede paa Architektens Tilbagekomst, hvis alvorligere smagfuldere Samlinger skulde frie Selskabet fra dette Abevæsen. I denne Forventning havde hun talt med Baronen, og giort ham opmærksom paa adskilligt. Men Architekten udeblev, og da han endelig kom igien, tabte han sig blandt Selskabet, uden at medbringe noget, og uden at lade, som der havde været talt om Noget. Ottilia blev et Øieblik — hvad skal man kalde det — fortreden, utilfreds, overrasket; hun havde an-

vendt et godt Ord paa ham, hun undte Brudgommen en fornøiet Time efter hans Sind, dermed al hans uendelige Kierlighed for Luciane, dog syntes at lide ved hendes Opførsel.

Aberne maatte give Plads for en Collation. Selskabslege, ja endog endnu Dandse, tilsidst en frydløs Sidden og Jagen efter en alt sunken Lyst varte denne Gang, som ellers ogsaa, længe over Midnat. Thi alt havde Luciane vant sig til, om Morgenen ikke at kunne komme af Sengen, og om Aftenen ikke i Seng.

Paa denne Tid findes i Ottilias Dagbog Begivenheder sældnere antegnede, derimod hyppigen paa Livet anvendelige, og af Livet uddragne Maximer og Sententser. Men da de fleste af disse vel ikke kunne være komne af hendes egen Reflexion, er det rimeligt, man har meddeelt hende et eller andet Hæfte, hvoraf hun har udskrevet sig, hvad der laae hende paa Hierte. Mangt eget, som havde inderligere Hensyn, vil vel være at erkiende paa den røde Traad.

Af Ottilias Dagbog.

„Vi see saa gierne ud i Fremtiden, da vi saa gierne ved stille Ønsker vilde lede det Tilfældige, der i den bevæger sig frem og tilbage, hid til vor Fordeel."

„Vi finde os ikke let i stort Selskab, uden at tænke: Tilfældet, der samler saamange, skulde ogsaa hidbringe os vore Venner."

„Man leve end aldrig saa indgetogen, bliver man dog, inden man seer sig for, Debitor eller Kreditor!"

„Møder os een, der skylder os Tak, det falder os strax ind. Hvortil kan vi møde En, som vi skylde Tak, uden at tænke derpaa?"

„At meddele sig, er Natur; modtage det Meddeelte, som det gives, er Dannelse."

„Ingen vilde vel tale meget i Selskab, var han sig bevidst, hvortil han misforstaaer de Andre."

„Man forandrer vel kun Fremmedes Tale saa meget ved Gientagelse, fordi man ikke har forstaaet den."

„Den, der længe taler for andre, uden at smigre Tilhørerne, vækker Uvillie."

„Hvert udtalt Ord vækker den modsatte Mening."

„Modsigelse og Smiger gjøre begge en flet Samtale."

„Ved Intet betegne Menneskene mere deres Karakteer, end ved det, de finde Latterligt."

„Det Latterlige kommer af en sædelig Contrast, der paa en uskadelig Maade bringes i Forbindelse for Sandserne."

„Det sandselige Menneske leer tit, hvor Intet er at lee af. Hvad der saa vækker ham, kommer hans indre Behag til Syne."

„Den Forstandige finder snart Alt latterligt, den Fornuftige snart Intet."

„En Mand til Aars fortænkte man, fordi han endnu syslede om unge Fruentimmer. Det er det eneste Middel, svarte han, til at forynge sig, og det vil dog enhver."

„Man lader sig foreholde sine Mangler, man lader sig straffe; man bærer mange Ting for deres Skyld med Taalmodighed; men utaalmodig bliver man, naar man skal lægge dem af."

„Visse Mangler ere nødvendige til den Enkeltes Tilværelse. Det vilde være os ubs-

hageligt, naar gamle Venner lagde visse Egenheder af."

„Man siger, han døer snart, naar En giør Noget mod sin Skik og Maade."

„Hvad for Mangler tør vi beholde, ja dyrke hos os? slige, der før smigre end saare Andre."

„Lidenskaber ere Mangler eller Dyder, kun forhøiede."

„Vore Lidenskaber ere sande Phœnixer. Som den gamle brænder, stiger den nye strax frem af Asken igien."

„Vore Lidenskaber ere Sygdomme uden Haab. Hvad der kunde helbrede dem, giør dem først ret farlige."

„Lidenskaberne forhøies, og formildes ved at bekiendes. I Intet var maaskee Middelveien ønskeligere end i Tillid og Taushed mod dem, vi elske."

Femte Kapitel.

Saaledes pidskede Luciane Livets Ruus stedse for ved sig i selskabelig Hvirvel. Hendes Hofstat formerede sig daglig, deels fordi hendes Færsel vækkede og tiltrak saamange, deels fordi hun vidste at forbinde sig andre ved Fjielighed og Velgiørenhed. Meddelende var hun i høieste Grad; thi da ved Tantens og Brudgommens Godhed paa eengang var tilstrømmet hende saameget Skiønt og Kosteligt, syntes hun ikke at besidde noget som Eiendom, og ikke at kiende Værdien af de Ting, der havde opdynget sig om hende. Saaledes betænkte hun sig ikke et Øieblik paa at tage et kostbart Shavl af, og hænge et Fruentimmer det om, der syntes hende mod de øvrige for fattig klædt, og hun giorde det paa en saa spøgefuld snild Maade, at ingen kunde afslaae en saadan Foræring. En af hendes Hofstat havde bestandig en Børs, og det Erinde, paa de Stæder, de tog ind, at forespørge sig om de Ældste og Sygeligste, og i det mindste for Øieblikket lindre deres Forfatning. Derved fik hun i hele Egnen et

Ord for Fortræflighed, som dog ogsaa mangengang var hende til Ulejlighed, da den trak alt for mange besværlige Trængende til hende.

Men ved intet forøgedes hendes Navnkundighed saameget, som ved et paafaldende godt og vedholdende Forhold mod en ulykkelig ung Mand, der skyede Omgang, fordi han, der i øvrigt var smukt og velskabt, havde, skiønt paa en ærefuld Maade i et Slag, mistet sin høire Haand. Denne Lemlæstelse vakte hos ham saadant et Mismod; det var ham saa fortrædeligt, at hvert nyt Bekiendtskab ogsaa altid skulde giøre sig bekiendt med hans Uheld, at han heller skiulte sig, gav sig hen til Læsning og andre Studeringer, og engang for alle intet vilde have med Selskab at giøre.

Denne unge Mands Tilværelse blev hende ikke skiult. Han maatte hid, først i lidet Selskab, saa i større, saa i det største. Hun opførte sig tækkeligere mod ham, end mod nogen anden; især vidste hun ved paatrængende Dienstfærdighed at giøre ham sit Forliis kiert, i det hun havde travelt med at oprette ham det. Ved Taffelet maatte han tage Plads ved Siden af hende; hun skar ham for, saa han blot behøvede at bruge Gaffelen. Be-

tog Ældre, Fornemmere ham hendes Nabo-skab, udstrakte hun sin Opmærksomhed over hele Taffelet, og de ilende Tienere maatte erstatte ham, hvad Fraværden truede at berøve. Tilsidst opmuntrede hun ham at skrive med venstre Haand; han maatte stile alle sine Forsøg til hende, og saaledes stod hun, fiern eller nær, stedse i Forbindelse med ham. Den unge Mand vidste ikke, hvordan det var blevet med ham, og virkelig begyndte han fra det Øieblik et nyt Liv.

Maaskee skulde man tænke, et saadant Forhold havde været Brudgommen mishageligt; men det fandtes tvertimod. Han regnede hende disse Bestræbelser til megen Fortieneste, og var saameget mere ganske rolig derover, da han kiendte hendes næsten overdrevne Egenheder, hvorved hun vidste at afvende fra sig Alt, hvad i mindste Maade forekom hende misligt. Hun vilde tumle om med enhver efter Behag, enhver var i Fare for engang at blive stødt, trukket, eller paa anden Maade drillet af hende, men ingen torde tillade sig noget Lignende med hende, ingen vilkaarlig berøre hende, Ingen end ikke i fierneste Betydning giengielde en Frihed, hun

kog sig, og saaledes holdt hun andre inden de strængeste Sædelighedsgrændser mod sig, hvilke hun hvert Øieblik syntes at overtræde mod Andre.

Overhoved kunde man troet, det havde været Maxime hos hende, ligemeget at udsætte sig for Roes og Daddel, Godhed og Utilbøielighed. Thi naar hun paa mange Maader søgte at vinde Mennesker for sig, saa fordærvede hun det sædvanlig igien med dem ved sin slemme Tunge, der ingen skaante. Saaledes blev intet Besøg aflagt i Nabolaget, ingensteds hun og hendes Selskab venlig optaget paa Slotte og i Huse, uden hun ved sin Hiemkomst paa det overgivneste lod mærke, hvorledes hun var tilbøielig at tage alle menneskelige Forhold blot fra den latterlige Side. Hist var tre Brødre, som Alderen var kommen bag paa under lutter Complimenter, hvo der skulde gifte sig først; her en lille ung Kone med en stor gammel Mand; hist omvendt en lille munter Mand, og en ubehielpsom Kiæmpinde. I det ene Huus snublede man ved hvert Skridt over et Barn; det andet vilde med det største Selskab ikke forekomme hende fuldt, fordi der ingen Børn var-

Gamle Ægtefolk skulde skynde dem at lade dem begrave, at der dog igien Nogen kunde komme til at leve i Huset, da de ingen Livsarvinger havde. Unge Ægtefolk skulde reise, da Husholdning slet ikke klædte dem. Og ligesom med Personer bar hun sig ogsaa ad med Ting, med Bygninger som med Bohave og med Bordtøi. Især æggede alle Væggezirater hende til lystige Anmærkninger. Fra det ældste Hautelisseetapet til det nyeste Papirbetræk, fra det ærværdigste Familiemalerie til det frivoleste nye Kaaberstykke, det ene maatte lide med det andet, det ene med det andet blev ligesom fortæret af hendes spodske Anmærkninger, saa man burdet undret sig, der paa fem Mile i Omkreds endnu kunde være nogen Ting til.

Egentlig Ondskab var der maaskee ikke i denne benægtende Bestræbelse; en egoistisk Overgivenhed torde sædvanlig ægge hende; men en virkelig Bitterhed havde avlet sig i hendes Forhold til Ottilia. Paa det kiære Barns rolige uafbrudte Virksomhed, der bemærkedes og pristes af enhver, saae hun ned med Foragt, og da det kom paa Tale, hvormeget Otti-

lia tog sig af Hauger og Drivhuse, spottede hun ikke blot derover, da hun, uden at tænke paa den dybe Vinter man levede i, syntes at undres over, at man hverken blev Blomster eller Frugter vaer; men hun lod og fra nu af saameget Grønt, saamange Qviste, og hvad blot paa nogen Maade spirede, hente hid, og ødsle, til daglig at udpynte Værelser og Bord, at Ottilia og Gartneren ikke lidet krænkedes ved at see deres Haab for næste Aar og maaskee for længere Tid ødelagte.

Ligesaalidet undte hun Ottilia den huuslige Gangs Rolighed, hvori hun med Bequemmelighed bevægede sig frem. Ottilia skulde med paa Lyst- og Kanepartierne; hun skulde med paa de Baller, der foranstaltedes i Nabolaget; hun skulde hverken skye Snee, eller Kulde, eller voldsomme Nattestorme, da saamange andre jo ikke døde deraf. Det kielne Pigebarn leed ikke lidet derunder, men Luciane vandt intet derved; thi hvorvel Ottilia gik meget simpelt klædt, var hun dog, eller syntes i det mindste Mandfolkene, altid den smukkeste. En blid tiltrækkende Kraft samlede alle Mandfolk om hende, de maatte saa i de store Rum befinde dem paa første eller sidste Plads; ja selv

Lucianes Brudgom underholdt sig tit med hende, og det desmere, da han i et Anliggende, der syselsatte ham, forlangte hendes Raad, hendes Medvirkning.

Han havde lært at kiende Architekten nærmere, og i Anledning af hans Kunstsamling talt meget med ham om det Historiske; ogsaa i andre Tilfælde, især ved at betragte Kapellet, lært at agte hans Talent. Baronen var ung og riig; han samlede, han vilde bygge; hans Lysthaveri var levende, hans Kundskaber svage; han troede i Architekten at finde sin Mand, med hvem han kunde naae mere med eet Maal paa eengang. Han havde talt til sin Brud om denne Hensigt; hun roste ham for det, og var høilig tilfreds med Forslaget, dog maaskee mere for at drage denne unge Mand fra Ottilia — thi hun troede at mærke ligesom nogen Tilbøielighed hos ham — end fordi hun havde tænkt paa at nytte hans Talent til sine Hensigter. Thi hvorvel han ved hendes extemporerte Høitider havde viist sig meget virksom, og tilbudet mange Resourcer ved en og anden Foranstaltning, saa troede hun dog bestandig, at forstaae det bedre selv; og da hendes Opfindelser sædvanlig vare almin-

delige, var til deres Udførelse en smild Kammertieners Dueligheb ligesaa tilstrækkelig som den ypperste Kunstners. Til videre end et Alter, hvorpaa der ofredes, og en Bekrandsning, enten det nu var af et Gibs- eller et levende Hoved, kunde hendes Indbildningskraft ikke hæve sig, naar hun paa en Fødsels- eller Hædersdag agtede at gjøre Rogen en høitidelig Compliment.

Ottilia kunde give Brudgommen, der erkyndigede sig om Architektens Forhold til Huset, den bedste Beskeed. Hun vidste, at Charlotte alt tidligere havde været sig om en Plads til ham; thi var Selskabet ikke kommet, havde den unge Mand taget bort, strax efter Kapellet var færdigt, da al Byggen om Vinteren skulde standse; og det var derfor meget ønskeligt, naar den duelige Kunstner ved en ny Velynder igien blev brugt og befordret.

Ottilias personlige Forhold til Architekten var ganske reent og frit. Hans behagelige og virksomme Nærværelse havde underholdt og glædet hende, som en ældre Broders. Hendes Følelser for ham bleve paa Slægtskabets rolige lidenskabsløse Overflade; thi i hendes Hierte var intet Rum mere; det var ganske tæt ud-

fyldt af Kierlighed til Eduard, og ene Guddommen, der giennemtrænger Alt, kunde besidde dette Hierte tillige med ham.

Imidlertid jo dybere Vinteren faldt paa, jo vildere Veiret, jo utilgiængeligere Veiene blev, jo mere tillokkende syntes det, i saa godt Selskab at tilbringe de aftagende Dage. Efter korte Ebber overstrømmede Mængden Huset fra Tid til Tid. Officierer fra fierne Garnisoner trak sig herhid, de dannede til stor Fordeel for dem selv, de Raaere til Uleilighed for Selskabet; Civilister fattedes ikke heller paa, og ganske uventet kom en Dag Greven og Baronessen kiørende sammen.

Deres Nærværelse syntes først at danne et virkeligt Hof. Mændene af Stand og Sæder omgav Greven, og Fruentimmerne lode Baronessen vederfares Ret. Man undredes ikke længe over, at see dem sammen og saa muntre, thi man erfoer, at Grevens Gemalinde var død, og en ny Forbindelse vilde blive sluttet, saasnart Sømmelighed kun tillod det. Ottilia erindrede sig hint første Besøg, hvert Ord, der var talt om Ægtestand og Skilsmisse, Forbindelse og Adskillelse, Haab, Forventning, undvære, og forsage. Begge Per-

soner, som dengang endnu var uden Udsigter, stod nu for hende, den haabede Lykke saa nær, og et uvilkaarligt Suk trængte ud af hendes Hierte.

Luciane hørte knap, at Greven var en Elsker af Musik, før hun vidste at foranstalte en Concert; hun vilde der lade sig høre med Sang til Cithar. Det skede. Instrumentet spillede hun ikke slet; hendes Stemme var behagelig; men hvad Ordene angik, saa forstod man hende saa lidt som ellers, naar en tydsk Skionhed synger til Cithar. Midlertid forsikrede enhver, hun havde sunget med meget Udtryk, og hun kunde være tilfreds med det lydelige Bifald. Kun traf et underligt Held ved denne Leilighed. I Selskabet befandt sig en Digter, som hun ogsaa haabede særdeles at forbinde, fordi hun ønskede nogle Sange af ham henvendte til hende, og derfor denne Aften meest kun foredrog af hans Sange. Han var overhoved, som Alle, høflig imod hende; men hun havde ventet mere. Hun lagde ham det nogle Gange nær, men kunde ikke faae videre ud af ham, til hun endelig af Utaalmodighed sendte en af sit Hof til ham, og lod ham sondere, om han ikke havde været

henrykt over at høre sine fortreflige Digte saa fortreflig foredragne. Mine Digte? svarte denne med Forundring. Forlad mig, min Herre, jeg har ikke hørt andet end Vocaler, og det ikke engang alle. Imidlertid er det min Skyldighed, at vise mig taknemmelig for saa elskværdig en Intention. Hofmanden taug, og fortaug. Den anden søgte ved nogle velklingende Complimenter at trække sig ud af Tingene. Hun lod ikke utydelig mærke sin Hensigt, ogsaa at besidde noget eget, der var digtet for hende. Naar det ikke havde været alt for uvenskabeligt, kunde han have leveret hende Alphabetet, at hun deraf kunde indrette sig en Lovsang efter Behag til en eller anden forefaldende Melodie. Dog skulde hun ikke uden Krænkelse komme fra denne Begivenhed. Kort derpaa erfoer hun: han havde endnu samme Aften under en af Ottilias Yndlingsmelodier lagt et allerkiæreste Digt, der endnu var noget mere end forbindtligt.

Luciane, som alle saadanne Menneskker, der altid blande sammen, hvad det er dem til Fordeel og Skade, vilde nu forsøge sin Lykke i at recitere, Hendes Hukommelse var god, men oprigtig at tale, hendes Foredrag uden

Aand, og hæftigt, uden at være lidenskabeligt. Hun reciterede Ballader, Fortællinger, og hvad ellers i Deklamatorier pleier at forekomme. Derhos havde hun antaget den ulykkelige Vane, at ledsage, hvad hun foredrog, med Gebærder, hvorved man paa en ubehagelig Maade mere forvirrer end forbinder, hvad egenlig er episk og lyrisk, med det Dramatiske.

Greven, en indsigtsfuld Mand, der meget snart overskuede Selskabet, dets Tilbøieligheder, Lidenskaber og Underholdninger, bragte Luciane lykkelig, eller ulykkeligviis paa en ny Art Fremstilling, der var meget passende for hendes Personlighed. Jeg finder, sagde han, her saa mange velskabte Personer, som det vist ikke fattes at efterligne maleriske Stillinger og Bevægelser. Skulde de endnu ikke have forsøgt at efterligne virkelige bekiendte Malerier? En saadan Efterligning, om den endog fordrer adskillig møisom Anordning, medbringer derimod ogsaa utrolig Nyde.

Hurtig blev Luciane vaer, at hun her ganske vilde være i sit Fag. Hendes skiønne Vext, hendes fyldige Gestalt, hendes regelrigtige og dog betydende Ansigt, hendes lysebrune Haarfletninger, hendes ranke Hals, Alt,

var ligesom beregnet paa Maleriet; og havde hun nu ydermere vidst, at hun saae smukkere ud, naar hun stod stille, end naar hun bevægede sig, da i sidste Tilfælde mangengang noget forstyrrende ugratiøst undslap hende, havde hun med endnu større Iver givet sig hen til dette naturlige Bilderi.

Man søgte nu Kaabberstik efter berømte Malerier; man valgte først Belisar efter van Dyk. En stor og velskabt Mand af visse Aar skulde efterligne den siddende blinde General, Architekten den for ved ham deeltagende sørgmodig staaende Kriger, som han virkelig lignede noget. Luciane havde halvbeskeden valgt sig det unge Fruentimmer i Baggrunden, der tæller rigelig Almisse af en Pung i den flade Haand, medens en gammel Qvinde synes at fraraade, og forestille hende, hun gior formeget. Et andet Fruentimmer, der virkelig rækker ham Almisse, var ikke glemt.

Med disse og andre Billeder sysselsatte man sig meget alvorlig. Greven gav Architekten nogle Vink om Indretningsmaaden; han opstillede strax et Theater dertil, og bar den fornødne Omsorg for Belysningen. Man var alt kommet dybt ind i Anstalterne, da man

først lagde Mærke til, at et saadant Foretagende fordrede anseelig Bekostning, og paa Landet midt om Vinteren heel mangen Fornødenhed fattedes. Derfor lod, for det intet skulde gaae ifaa, Luciane næsten sin hele Garderobe kiære i Stykker, for at levere de forskiellige Costumer, som hine Kunstnere vilkaarlig nok havde angivet.

Aftenen kom, og Fremstillingen opførtes for et stort Selskab og med almindeligt Bifald. En betydende Musik spændte Forventningen. Hin Belisar aabnede Scenen. Gestalterne vare saa passende, Farverne saa lykkelig fordeelte, Belysningen saa kunstriig, at man virkelig troede at være i en anden Verden, kun at Nærværelsen af det Virkelige isteden for Skinnet frembragte en Slags ængstelig Følelse.

Dækket faldt, og blev paa Forlangende optrukket igien adskillige Gange. Et musikalsk Mellemspil opholdt Selskabet, som man vilde overraske med et Billede af høiere Art. Det var den bekiendte Forestilling af Poussin, Ahasverus og Esther. Denne Gang havde Luciane sørget bedre for sig selv. Hun udviklede i den afmægtig hensegnede Dronning

alle sine Yndigheder, og havde klogelig til de Piger, der omgav og understøttede hende, udsøgt sig lutter smukke velskabte Figurer, men hvoraf der ingen i mindste Maade kunde maale sig med hende. Ottilia blev udelukt fra dette Billede, som fra de øvrige. Paa den gyldne Throne havde de til at forestille den Zeus lige Konge, valgt den raskeste og smukkeste Mand i Selskabet, saa at dette Billede virkelig fik en uligneelig Fuldkommenhed. Til det tredie havde man valgt den saakaldte faderlige Formaning af Terburgh, og hvo kiender ikke vor Willes herlige Kaabber af dette Maleri! Med den ene Fod over den anden sidder en ædel ridderlig Fader, og synes at tale sin for ham staaende Datter ind i Samvittigheden. Denne, en herlig Gestalt i en folderiig hvid Atlaskklædning, sees vel kun bagfra, men hendes hele Væsen synes at antyde, at hun fatter sig. At dog Formaningen ikke er heftig og beskiæmmende, seer man af Faderens Mine og Gebærde. Og hvad Moderen angaaer, da synes hun at skiule en liden Forlegenhed, i det hun seer ned i et Glas Vin, hun just er i Begreb med at drikke ud.

Ved denne Leilighed skulde nu Luciane vise sig i sin høieste Glands. Hendes Haarfletninger, Formen af hendes Hoved, Hals og Nakke, var over al Begreb skion, og Taillen, som der ved Fruentimmerets moderne antikiserende Dragter lidet sees til, høist zirlig, rank og let, viiste sig høistfordeelagtig i det ældre Costume; Architekten havde sørget for at iægge de rige Folder af det hvide Atlask med den kunstigste Natur, saa at ganske uden Spørgsmaal denne levende Efterbildning langt overgik hiint Originalbillede, og vakte almindelig Henrykkelse. Man kunde ikke holde op, med at forlange det igien; og det ganske naturlige Ønske, at see saa skiønt et Væsen, som man noksom havde seet fra Ryggen, ogsaa i Ansigtet, tog saaledes Overhaand, at en lystig utaalmodig Fugl høit raabte de Ord, man stundum pleier at skrive nederst paa en Side: Tournez, s'il vous plait, og vakte almindelig Samstemming. Men de Fremstillende kiendte deres Fordeel forvel, og havde for godt fattet disse Kunststykkers Sands, til de skulde have givet efter for det almene Raab. Den skamfuldladende Datter blev rolig staaende, uden at unde Tilskuerne Udtrykket af sit Ansigt, Faderen blev siddende i sin forma-

nende Stilling, og Moderen tog ikke Næse og Øine op af det giennemsigtige Glas, hvori, skiøndt hun syntes at drikke, Vinen ikke formindskede sig. — Hvad skal vi endnu tale meget om smaa nederlandske Vertshuus og Markedsscener?

Greven og Baronessen reiste, og lovede at komme igien i de første lykkelige Maaneder af deres nære Forbindelse, og Charlotte haabede nu efter to moisommelig overstaaede Maaneder, ligeledes at blive det øvrige Selskab qvit. Hun var vis paa sin Datters Lykke, naar hos hende den første Brude- og Ungdoms-Svimmel fik lagt sig; thi Brudgommen holdt sig for det lykkeligste Menneske i Verden. Med stor Formue og jævnt Sind, syntes han inderlig smigret af det Fortrin at eie et Fruentimmer, som maatte behage hele Verden. Han havde et saa eget Sind, at henegne Alting til hende og først ved hende til sig, at det voldte ham en ubehagelig Følelse, naar ikke strax en Nykommen vendte sig med al Opmærksomhed til hende, men søgte nærmere Forbindelse med ham, som for hans gode Egenskabers Skyld især skeede af ældre Personer uden synderlig at bekymre sig om hende. Angaaende Architekten kom det snart i Rigtig-

hed. Til Nyaar skulde denne følge ham, og tilbringe Carnavallet med ham i Byen, hvor Luciane af Gientagelsen af de saa skiønt indrettede Malerier, som af hundrede andre Ting, lovede sig den største Lykksalighed, saameget mere, som Tante og Brudgom syntes at ansee hver Udgift for ringe, der udkrævedes til hendes Fornøielse.

Nu skulde man skilles; men det kunde ikke skee paa sædvanlig Maade. Man spøgte engang temmelig høit om, at Charlottes Vinterforraad nu snart var halv optæret, da den Hædersmand, der havde forestillt Belisar, og sagtens var riig nok, henrevet af Lucianes Fortrin, som han nu alt saa længe hyldede, ubetænksom udraabte: saa lad os giøre paa Polsk. Kom nu De, og fortær mig med, og saaledes gaaer det da videre rundt. Som sagt, saa giort! Luciane slog til. Anden Dag blev pakket ind, og Sværmen kastede sig over en anden Eiendom; der havde man ogsaa Rum nok, men mindre Bequemmelighed og Indretning. Deraf kom mangen Ulelighed, der først giorde Luciane ret lykkelig. Deres Levnet blev stedse galere og vildere. Klapjagt i den dybeste Snee, og hvad ret ubequemt, man kunde finde paa, blev foranstaltet. Qvin-

derne torde ligesaa lidt undslaae sig som Mandfolk, og saaledes drog man jagende og ridende, kiørende i Kane, og stoiende, fra et Gods til det andet, til man endelig nærmede sig Residentsen; hvor da Efterretninger og Fortællinger om, hvorledes man fornoiede sig ved Hoffet og i Byen, gav Indbildningskraften en anden Vending, og drog Luciane med hele hendes Geleide, da Tanten alt var taget i Forveien, uopholdelig ind i en anden Levekreds.

Af Ottilias Dagbog.

„Man tager i denne Verden enhver for, hvad han giver sig ud, men han maa ogsaa udgive sig for Noget. Man dsier heller de Ubeqvemme, end man taaler de Ubetydende."

„Man kan paanøde Selskabet Alt, kun ikke, hvad der har Følge."

„Vi lære ikke at kiende Menneskene, naar de komme til os; vi maa gaae til dem, for at erfare, hvorledes det staaer med dem."

„Jeg finder det næsten naturligt, at vi have mange Ting at udsætte paa Besøgende,

at vi strax, naar de ere borte, ikke bedømme dem paa det kierligste; thi vi have saa at sige en Net, at maale dem efter vor Maalestok. Selv forstandige og billige Mennesker holde dem i slige Tilfælde neppe fra en streng Censur."

„Naar man derimod har været hos andre, og seet dem med deres Omgivelser, Sædvaner, i deres fornødne uundgaaelige Forfatninger, hvorledes de virke om sig, eller hvorledes de lempe sig, hører der alt Uforstand og ond Villie til, at finde latterligt, hvad i mere end een Betydning maatte synes os ærværdigt."

„Ved det, hvad vi kalde Opførsel og gode Sæder, skal det opnaaes, som ellers kun var at naae ved Magt, eller og ikke engang ved Magt."

„Omgang med Fruentimmer er gode Sæders Element."

„Hvorledes kan Menneskets Caracter, hans Eiendommelighed bestaae med Levemaade?"

„Det eiendommelige maatte først ret fremhæves ved Levemaaden. Enhver vil det Betydende, kun skal det ikke være ubequemt."

„De største Fordele i Livet overhoved som i Samfundet har en dannet Soldat."

„Naa Krigsmænd gaae i det mindste ikke ud af deres Caracter, og da dog som oftest bag Styrken ligger Godmodighed skiult, er dog i Nødsfald ogsaa Udkomme med dem."

„Ingen er besværligere end en lapset Person af Civilstanden. Af ham kunde man fordre Fiinhed, da han intet Naat har at syssel-sætte sig med."

„Naar vi leve med Mennesker, der have en fiin Følelse for det Sømmelige, blive vi angest for dem, naar noget Klodset møder dem. Saaledes føler jeg altid for og med Charlotte, naar En gynger paa Stolen, fordi hun for sin Død ikke kan lide det."

„Ingen løb ind i et fortroligt Værelse med Briller paa Næsen, naar han vidste, at vi Fruentimmer strax tabe Lysten at see paa ham, og tale med ham."

„Fortrolighed istedet for Ærbødighed er stedse latterlig. Ingen vilde lægge sin Hat, naar han knap har faaet giort sin Compliment, hvis han vidste, hvor komisk det seer ud."

„Der gives intet udvortes Høflighedstegn, der ikke havde en dyb sædelig Grund. Den rette Opdragelse var den, der paa engang overantvordede Tegnet og Grunden."

„Opførsel er et Speil, hvori enhver viser sit Billede."

„Der gives en Hiertets Høflighed, der er beslægtet med Kierlighed. Af den kommer den bequemmeste Høflighed i udvortes Forhold."

„Frivillig Afhængighed er den skiønneste Tilstand, og hvor er den mulig uden Kierlighed?"

„Vi ere aldrig længere fra vore Ønsker, end naar vi indbilde os at besidde det Ønskede."

„Ingen er mere Træl end den, der anseer sig for fri uden at være det."

„En behøver blot at erklære sig for fri, saa føler han sig strax som betinget. Vover han at erklære sig for betinget, saa føler han sig fri."

„Mod store Fortrin hos en Anden gives der intet Redningsmiddel uden Kierlighed."

„Det er noget skrækkeligt med en udmærket Mand, som de Dumme giøre sig til af."

„Der gives, siger man, ingen Helt for sin Kammertiener. Men det kommer blot af, at Helt blot kan erkiendes af Helt. Men Kammertieneren vil rimeligviis vide at sætte Priis paa sin Lige."

„Der gives ingen større Trøst for Middelmaadighed, end at Geniet ikke er udødeligt."

„De største Mennesker hænge stedse sammen med deres Aarhundrede ved en Svaghed."

„Man holder sædvanlig Menneskene for farligere, end de ere."

„Daarer og kloge Folk ere lige uskadelige. Kun de Halvviise og Halvgale, de er de farligste."

„Man undviger ikke Verden sikkrere, end ved Kunsten, og man sammenknytter sig ikke sikrere med den, end ved Kunsten."

„Selv i den høieste Lykkes og den høieste Nøds Øieblik have vi Kunstneren behov."

„Kunsten sysselsætter sig med det Vanskelige og Gode."

„At see det Vanskelige let behandlet giver os Anskuelse af det Umulige."

„Vanskelighederne voxe, jo nærmere man kommer Maalet."

„At saae er ikke saa vanskeligt, som at høste."

Siette Kapitel.

Den store Uro, dette Besøg voldte Charlotte, oprettedes hende ved det, hun lærte at begribe sin Datter tilfulde, hvor hendes Kiendskab med Verden meget kom hende til Hielp. Det var ikke første Gang, en saa sælsom Caracter mødte hende, hvorvel den aldrig viste sig endnu for hende paa denne Høide. Og dog havde hun af Erfaring, at slige Menneskér, dannede ved Livet, ved mangehaande Begivenheder, ved fader- og moderlige Forhold, kunne naae en meget behagelig og elskværdig Modenhed, i det Egoismen formildes, og den sværmende Virksomhed faaer en afgiort Retning. Charlotte fandt som Moder sig des-

heller i et for andre maaskee ubehageligt Særsyn, da det sømmer Forældre vel at haabe, hvor Fremmede kun ønske at nyde, eller i det mindste ikke at besværes.

Paa en egen og uventet Maade skulde dog Charlotte rammes efter hendes Datters Afreise, da denne havde efterladt sig en slem Eftertale, ikke saameget for det Dadleværdige i hendes Opførsel, som ved det, man kunde fundet roesværdigt deri. Luciane syntes at have giort sig til Lov ikke blot at være glad med de Glade, men ogsaa sørgmodig med de Sørgende, og for ret at øve Medfølelsesaanden, undertiden at gjøre de Glade fortrædelige og de Sørgende muntre. I alle Familier, hvor hun kom, spurgte hun sig for om de Syge og Svage, der ikke kunde lade dem see i Selskab. Hun besøgte dem paa deres Værelser, spillede Læge, og paanødte Enhver energiske Midler af sit Reisepotheek, som hun bestandig havde med sig i Vognen, da en saadan Kur, som lader sig formode, lykkedes, eller mislykkedes, som Tilfældet medførte.

I dette Slags Velgjørenhed var hun ganske grusom, og tog ikke imod Indsigelser, da hun var fast overtydet om, hun handlede fortreflig.

Men der mislykkedes hende ogsaa et Forsøg fra den sædelige Side, og dette var det, der gav Charlotte meget at skaffe, da det havde Følger, og enhver talte derom. Først efter Lucianes Afreise hørte hun om det. Ottilia, der just havde giort det Parti med, maatte omstændelig giøre hende Regnskab for det.

En Datter i et anseet Huus havde den Ulykke, at være Skyld i en af sine yngre Søskendes Død, og derover ikke at kunde berolige eller komme sig igien. Hun levede paa sit Værelse sysselsat og stille, og taalte endog ikke Synet af sine egne, uden naar de kom enkelte; thi hun fattede strax Mistanke, naar flere vare sammen, at de indbyrdes giorde Betragtninger over hende og hendes Tilstand. Mod enhver især yttrede hun sig fornuftig, og talte hele Timer med En.

Luciane havde hørt om det, og strax i Stilhed foretaget sig, naar hun kom der i Huset, at giøre som et Underværk, at give Samfundet dette Fruentimmer tilbage. Hun førte sig derfor forsigtigere op derved end sædvanlig; vidste at introducere sig ene hos den Sindssyge, og saavidt man kunde mærke, ved Musik vinde hendes Tillid. Kun tilsidst for-

saae hun sig; thi just fordi hun vilde gjøre Opsigt, bragte hun det smukke blege Pigebarn, som hun troede nokkom forberedet, en Aften i det brogede glimrende Selskab; og maaskee var endda ogsaa det lykket, naar ikke Selskabet selv af Nysgierrighed og Apprehension havde baaret sig uklogt ad, stimlet om den Syge, saa gaaet af Veien for hende, og ved at hvidske og stikke Hovederne sammen forvirret og ægget hende. Det taalte den Fiintfølende ikke. Hun undveeg under frygtelig Skrigen, der ligesom syntes at udtrykke Rædsel for noget indtrængende Uhyre. Forskrækket foer Selskabet fra hinanden til alle Sider, og Ottilia var blandt dem, der igien fulgte den fuldkommen Afmægtige paa sit Kammer.

Imidlertid havde Luciane efter sin Maade holdt en stærk Straffetale til Selskabet, uden i mindste Maade at tænke paa, at hun havde ene al Skyld, og uden ved dette og andet Misheld at lade sig afholde fra sit Færd og Færsel.

Den Syges Tilstand var fra den Tid af bleven betænkeligere; ja, det Onde var endog taget saaledes til, at Forældrene ikke kunde beholde det arme Barm i Huset, men maatte overgive det til en offentlig Indretning. Der

blev Charlotte intet andet tilbage, end ved en særdeles om Omgang mod Familien paa nogen Maade at lindre den Smerte, hendes Datter havde foraarsaget. Paa Ottilia havde den Ting giort dybt Indtryk, hun beklagede den arme Pige saameget mere, som hun var overtydet, hvad hun heller ikke nægtede for Charlotte, at den Syge ved en consequent Behandling sikkerlig havde været at helbrede.

Saaledes kom ogsaa, da man sædvanlig taler mere om det Ubehagelige end Behagelige, der er forbi, en liden Misforstand paa Tale, der havde bragt Ottilia i Vilderede med Architekten, da han den Aften ikke vilde vise sin Samling frem, uagtet hun bad ham saa venlig derom. Dette Afslag var blevet hende bestandig paa Hjertet, og hun vidste selv ikke, hvorfor. Hendes Følelser vare meget rigtige; thi hvad en Pige, som Ottilia, kan forlange, skulde en Yngling, som Architekten, ikke afslaae. Denne bragte dog paa hendes sagte Bebreidelser ved Leilighed temmelig gyldige Undskyldninger paa Tale.

Dersom De vidste, sagde han, hvor raat selv dannede Mennesker forholde sig mod de agtværdigste Kunstværker, vilde De tilgive mig,

naar jeg ikke vil lade mine komme i Mængdens Hænder. Ingen veed at tage en Medaille fat ved Randen. De befole det skiønneste Præg, den reneste Grund, lade de kosteligste Stykker gaae frem og tilbage imellem Tommel- og Pegefinger, som om man paa denne Maade prøvede Kunstformer. Uden at tænke paa, man maa tage et stort Blad fat med to Hænder, gribe de med een Haand efter et uskatteerligt Kobber, en uerstattelig Tegning, som en selvklog Politikus tager en Avis, og ved at forknuge Papiret alt i Forveien giver sin Dom over Begivenhederne i Verden tilkiende. Ingen tænker paa, at naar blot tyve Personer efter hinanden holdt ligedan Huus med et Kunstværk, vilde den een og tyvende ikke faae stort mere derpaa at see.

Har jeg ikke mangengang, spurgte Ottilia, sat Dem i saadan Forlegenhed? har jeg ikke ogsaa maaskee, uden at ane det, tilfældig engang beskadiget Deres Skatte?

Aldrig! svarte Architekten, aldrig. Dem var det umuligt; det Sømmelige er Dem medfødt.

I alle Tilfælde, svarte Ottilia, var det ikke ilde, naar man herefter i den lille Bog

om gode Sæder, efter de Capitler, hvorledes man i Selskab skal bære sig ad at spise og drikke, indsatte et ret omstændeligt, hvorledes man havde at bære sig ad i Kunstsamlinger og Museer.

Visselig, svarte Architekten, vilde Custoder og Dilettanter gladeligere meddele deres Sieldenheder.

Ottilia havde alt længe tilgivet ham; men da han syntes at tage sig den Bebreidelse meget til Hierte, og stedse paa ny forsikrede, at han sikkerlig gierne meddeelte, gierne var virksom for Venner, saa fornam hun, at hun havde saaret hans ømtfølende Gemyt, og følte sig som hans Gieldnerinde. Ikke vel kunde hun derfor afslaae ham en Bøn, han i Følge af denne Samtale giorde hende, hvorvel hun strax, i det hun raadspurgte sin Følelse, ikke indsaae, hvorledes hun kunde vide ham hans Ønske.

Sagen forholdt sig saaledes. At Ottilia ved Lucianes Avindsyge var blevet udelukt fra Malerifremstillingerne, havde været ham meget ømfindtligt, at Charlotte kun afbrudt havde kunnet bivaane denne glimrende Deel af den selskabelige Underholdning, da hun ikke befandt

sig vel, havde han ligeledes ugierne lagt Mærke til; nu vilde han ikke gierne tage bort, uden ogsaa at bevise sin Taknemmelighed ved, at foranstalte til den enes Ære og den andens Underholdning en langt skiønnere Fremstilling, end de hidtilværende havde været. Maaskee kom ham selv ubevidst hertil en anden lønlig Drivefieder: det blev ham saa tungt at forlade dette Huus, denne Familie, ja det syntes ham umuligt at skilles fra Ottilias Øine, af hvis rolig venlig bevaagne Blikke han paa den seneste Tid næsten ene havde levet.

Julehelligdage nærmede sig, og det blev ham paa eengang tydelig, at hine Maleri-Fremstillinger ved runde Figurer vare udgangne fra det saakaldte Præsepe, fra den fromme Forestilling, man i denne hellige Tid helligede den guddommelige Moder og Barnet, hvor de i deres tilsyneladende Ringhed først dyrkes af Hyrder, kort derpaa af Konger.

Han havde giort sig Muligheden af et saadant Billede fuldkommen nærværende. En smuk frisk Dreng var funden. Hyrder og Hyrdinder kunde der ikke fattes paa; men uden Ottilia var Tingen ikke at udføre. Den unge Mand havde i sine Tanker ophøiet hende

til Guds Moder, og naar hun afslog det, var hos ham intet Spørgsmaal, at Foretagendet maatte falde igiennem. Ottilia halvforlegen over hans Forslag viste ham med hans Bøn til Charlotte. Hun gav ham gierne Tilladelse, og ved hende blev ogsaa Ottilias Skyhed for at paatage sig hin hellige Skikkelse paa en venlig Maade overvundet. Architekten arbeidede Dag og Nat, at Juleaften intet skulde fattes.

Og det Dag og Nat i egentligste Betydning. Han havde desuden faa Fornødenheder, og Ottilias Nærværelse syntes at være ham istedenfor al Vedergvægelse; naar han arbeidede for hendes Skyld, var det, som han behøvede ingen Søvn, naar han sysselsatte sig om hende, ingen Mad. Til den høitidelige Aftentime var derfor Alting beredt og færdigt. Det havde været ham muligt at samle veltonende Blæse-Instrumenter, som giorde Indledningen, og vidste at frembringe den ønskede Stemning. Da Dækket gik op, blev Charlotte virkelig overrasket. Det Billede, der fremstilte sig for hende, var saa tidt i Verden gientaget, at man neppe skulde vente et nyt Indtryk deraf. Men her havde Virkeligheden

som Billede sine særdeles Fortrin. Det hele Rum var snarere natligt end skumrende, og dog intet utydeligt i det Enkelte af Omgivelserne. Den uovergaaelige Tanke, at alt Lys gik ud fra Barnet, havde Kunstneren ved en klog Mechanismus i Belysningen vidst at udføre, der dækkedes ved de beskyggede kun ved Streifelys opklarede Figurer i Forgrunden. Glade Piger og Drenge stod omkring, de friske Ansigter belystes skarp nedenfra. Heller ikke fartedes der Engle, hvis eget Skin forbunkledes af det Guddommelige, hvis ætehriske Legem mod Gudmenneskets synes fortykket, og trængende til Lys.

Til Lykke var Barnet faldet i Søvn i den yndigste Stilling, saa at Intet forstyrrede Betragtningen, naar Blikket hvilte paa den foregivne Moder, der med uendelig Ynde havde løftet et Slør, for at aabenbare den skiulte Skat. I dette Øieblik syntes Billedet at være fastholdt og stivnet. Physisk blændet, aandelig overraskende, syntes den omgivende Mængde just at have bevæget sig, for at bortvende de trufne Øine, nysgierrig glad igien at skimte did, og mere tilkiendegive Forundring og Lyst, end Beundring og Tilbedel-

se; hvorvel denne heller ikke var glemt, og nogle ældre Figurer overdraget at udtrykke den.

Ottilias Gestalt, Geberde, Mine, Blik, overgik Alt, hvad nogensinde en Maler har fremstilt. Den følelsefulde Kiendet, der havde seet dette Syn, var blevet bange for, Noget skulde bevæge sig, havde været bekymret for, om Noget nogensinde mere skulde behage ham saaledes. Til Ulykke var der Ingen, der havde været istand til at opfatte den hele Virkning. Architekten ene, der som en lang rank Hyrde fra Siden saae ind over de Knælende, havde, skiøndt ikke i den nøiagtigste Synspunkt, endda den største Nydelse. Og hvo beskriver og den nyskabte Himmeldronnings Mine? den reneste Ydmyghed, den elskværdigste Følelse af Beskedenhed ved en stor uforskyldt erholdt Ære, ved en ubegribelig umaalelig Lykke, bildede sig i hendes Træk, saavel i det hendes egen Følelse, som Forestillingen, hun kunde giøre sig om det, hun spilte, udtrykte sig deri.

Charlotte frydede det skiønne Billede, dog virkede især Barnet paa hende. Hendes Øine strømmede over af Taarer, og hun forestilte sig paa

det Livagtigste, at hun snart havde at haabe ligedan en kiær Skabning paa sit Skiød.

Man havde ladt Dækket gaae ned, deels for at give de Forestillende nogen Lettelse, deels at anbringe en Forandring i det Fremstilte. Kunstneren havde foretaget sig at forandre det første Nat- og Ringhedsbillede til et Dag- og Gloriebillede, og derfor fra alle Sider forberedet en umaadelig Oplysning, der i Mellemtiden blev tændt.

For Ottilia havde det i hendes halvtheatralske Forfatning hidtil været den største Beroligelse, at, Charlotte og faa Husfinder undtagne, ingen havde seet paa dette fromme Kunstmummeri. Hun blev derfor noget overrasket, da hun i Mellemtiden fornam, der var kommet en Fremmed, som Charlotte venlig havde helst i Salen. Hvo det var, kunde man ikke sige hende. Hun fandt sig deri, for ingen Forstyrrelse at foraarsage. Lys og Lamper brændte, og en ganske uendelig Klarhed omgav hende. Forhænget gik op, for Tilskuerne et overraskende Syn: hele Billedet var aldeles Lys, og istedenfor den fuldkommen ophævede Skygge, blev kun Farverne tilbage, der ved et

klogt Valg frembragte et elskeligt Maadehold. Ottilia, som tittede frem under sine lange Øienhaar, lagde Mærke til, der sad en Mandsperson hos Charlotte. Hun erkiendte ham ikke, men hun troede at høre Medhielperens Stemme fra Kostskolen. En underlig Følelse greb hende. Hvor meget var hændet, siden hun sidst hørte denne tro Lærers Stemme! som i takket Lyn foer hendes Glæders og Lidelsers Række hendes Siel hastig forbi, og vakte det Spørgsmaal: tør du bekiende og tilstaae ham Alt? og hvorlidet er du værd under denne hellige Skikkelse at lade dig see for ham, og hvor selsomt maa det forekomme ham, der blot har seet dig naturlig, at øine dig som Maske? Med en Hurtighed uden Lige virkede Følelse og Betragtning hos hende mod hinanden. Hendes Hierte var beklemt, hendes Øine løb fulde af Taarer, i det hun tvang sig stedse at vise sig som et stivt Billede, og hvor glad blev hun, da Drengen begyndte at røre sig, og Kunstneren saae sig nødsaget at give Tegn, at Dækket igien skulde falde?

Havde den pinlige Følelse, ikke at kunde ile en dyrebar Ven imøde, alt de sidste Øieblikke forenet sig med Ottilias øvrige Fø-

lelser, saa var hun nu i endnu større Forlegenhed. Skulde hun i denne fremmede Dragt og Pynt gaae ham imøde? skulde hun klæde sig om? hun valgte ikke, hun gjorde det sidste, og søgte i Mellemtiden at fatte, at berolige sig, og var kun først igien i Enstemmelse med sig selv, da hun endelig i sædvanlig Paaklædning helste paa den Ankomne.

Syvende Kapitel.

Forsaavidt Architekten ønskede sine Velynderinder det Bedste, var det ham behageligt, da han dog endelig maatte derfra, at vide dem i den agtværdige Medhielpers gode Selskab; i det han imidlertid betragtede deres Gunst med Hensyn til sig, følte han det paa nogen Maade smerteligt, at see sig saa snart, og, som hans Beskedenhed maatte tykke, saa godt, ja fuldkommen erstattet. Han havde endnu be-

ſtandig dvælet, men nu drev det ham bort: thi det, han efterat være borte maatte finde ſig i, det vilde han i det mindſte ſom nærværende ikke opleve.

Til megen Opmuntring i diſſe halv ſørgelige Følelſer giorde Damerne ved Afſkeden ham endnu en Foræring med en Veſt, ſom han længe havde ſeet dem begge ſtrikke paa med ſtille Mid til den ubekiendte Lykkelige, den eengang ſkulde blive til Deel. En ſaadan Gave er den behageligſte, en kiærlig, tilbedende Mand kan faae. Naar han derved tænker paa de ſmukke Fingres utrættede Spil, kan han ikke andet end ſmigre ſig, Hiertet maa dog ved et ſaa vedholdende Arbeid ikke være blevet reent uden Deeltagelſe.

Fruentimmerne havde nu en ny Mandsperſon at beværte, ſom de vilde vel, og ſom ſkulde finde ſig vel hos dem. Qvindekiønnet nærer en egen inderlig uforanderlig Intereſſe, ſom Intet i Verden afvender det fra; i det udvortes ſelſkabelige Forhold lader de dem derimod gierne og let beſtemme af den Mand, der juſt ſyſſelſætter dem, og ſaaledes ved Afviisning ſom ved Receptivitet, ved Standhaftighed og Eftergivenhed føre de egentlig Regimentet,

som ingen Mand i den sædelige Verden vover at unddrage sig.

Havde Architekten, ligesom efter egen Lyst og Behag, vovet og viist sine Talenter for Veninderne til Fornøielse og til deres Hiemeed, var Sysselsætning og Underholdning indretter i denne Aand og efter slige Hensigter: saa blev paa kort Tid ved Medhielperens Nærværelse en anden Levemaade. Hans store Gave var at tale vel, og i Samtalen behandle menneskelige Forhold, især med Hensyn til Ungdommens Dannelse. Og saaledes blev der en temmelig følelig Modsætning mod den hidtilværende Levemaade, saameget mere, som Medhielperen ikke ganske billigede det, hvormed man den Tid over udelukkende havde sysselsat sig.

Om det levende Maleri, der modtog ham ved sin Ankomst, talte han slet ikke. Da man derimod med Tilfredshed lod ham see Kirke, Kapel, og hvad dertil hørte, kunde han ikke tilbageholde sin Mening, sine Tanker derom. Hvad mig angaaer, sagde han, saa vil denne Nærmelse, denne Blanding af det Hellige til og med det Sandselige, ingenlunde behage mig; ikke behage mig, at man bestemmer,

indvier, og udpynter sig visse egne Rum, for først derved at nære og underholde en Fromheds Følelse. Ingen Omgivelse, selv ikke den meest almindelige, skal i os forstyrre Følelsen af det Guddommelige, der kan ledsage os overalt, og indvie os ethvert Sted til et Tempel. Jeg vil gierne see en huuslig Gudstieneste holdt i den Sal, hvor man pleier at spise, samles selskabelig, fornøie sig med Leeg og Dands. Det Høieste, det Ypperste ved Menneskет er uden Gestalt, og man skal vogte sig at give det anden Gestalt end i ædel Handling.

Charlotte, der alt i det Hele kiendte hans Tanker, og paa kort Tid endnu udforskede dem mere, bragte ham strax i sit Fag til Virksomhed, i det hun lod sine Haugedrenge, som Architekten just for sin Afreise havde mønstret, marschere op i den store Sal, hvor de da i deres muntre reenlige Uniformer, med bestemte Bevægelser, og et naturligt liveligt Væsen tog dem meget godt ud. Medhielperen prøvede dem efter sin Maade, og havde ved mangehaande Spørgsmaal og Vendinger meget snart bragt Børnenes Sindelag og Aander for Dagen, og uden at det lod saa, i en Tid af

mindre end en Time, virkelig betydelig underviist og fremmet dem.

Hvordan gior De dog det? sagde Charlotte, i det Drengene trak bort. Jeg har hørt meget opmærksom til: der er ikke forekommet andet end ganske bekiendte Ting, og dog vidste jeg ikke, hvorledes jeg skulde bære mig ad, i saa kort Tid med saamegen Frem- og Tilbagesnak i saadan Følge at faae dem bragt paa Tale.

Maaskee, svarede Medhielperen, skulde man giøre en Hemmelighed af Fordelene i sit Haandværk. Dog kan jeg ikke dølge Dem den ganske simple Maxime, efter hvilken man kan udrette alt dette, og endnu meget mere. Grib De en Gienstand, en Materie, et Begreb, hvad man vil kalde det; hold De den ret fast, giør De Dem den i alle sine Dele ret tydelig, og da vil det være Dem let, ved Samtale at erfare hos en Masse Børn, hvad deraf alt har udviklet sig hos dem, hvad er endnu er at vække, at overantvorde. Svarene paa Deres Spørgsmaal maa saa være nok saa uvedbørlige, gaae nok vidt ud derfra, naar kun da Deres Gienspørgsmaal drager Aand og Sind igien indad, naar De ikke lader Dem forrykke

fra Deres Standpunkt, saa maa Børnene tilsidst tænke, begribe, overtyde sig blot om det, hvad og som Lærereren vil. Hans største Feil er det, naar af Lærlingerne lader sig rive ud med i vild Mark, naar han ikke veed at holde dem fast paa den Punkt, han just nu behandler. Giør De ved første Leilighed et Forsøg, og det vil tiene Dem til megen Underholdning.

Det er artigt, sagde Charlotte: god Pædagogik er altsaa netop det Modsatte af god Lovemaade. I Selskab skal man ikke dvæle ved noget; og ved Underviisning var den høieste Lov at arbeide mod al Adspredelse.

Afvexling uden Adspredelse vilde for Lære og Liv være det skiønneste Valgsprog, naar denne priselige Ligevægt kun saa let var at naae, sagde Medhielperen, og vilde vedblive, da Charlotte opfordrede ham, endnu engang at betragte Drengene, hvis muntre Tog just i det samme bevægede sig over Gaarden. Han bevidnede sin Tilfredshed, at man holdt Børnene til at gaae i Uniform. Mænd — sagde han — skulde bære Uniform fra Ungdom af, da de maa vænne dem til, at handle i Samling, tabe dem mellem deres Lige, adlyde i

Masse, og arbeide i det Hele. Ogsaa fremmer enhver Slags Uniform en militair Aand, ligesom et bestemtere raskere Forhold, og alle Drenge ere jo desuden fødte Soldater; man see blot deres Kamp- og Stridslege, deres Stormrenden og Klavren.

Saa vil De derimod ikke dadle mig, svarte Ottilia, at jeg ikke klæder mine Piger eens. Naar jeg bringer disse for Dem, haaber jeg at fornøie Dem ved en broget Blanding.

Jeg billiger det meget, svarte han: Fruentimmer skulle endelig gaae forskiellig klædte, hver efter sin egen Art og Maade, at enhver kunde lære at føle, hvad der egentlig klædde hende godt, og sømmede hende vel. En vigtigere Aarsag endnu er denne, at de ere bestemte hele Livet igiennem at staae ene og handle ene.

Det forekommer mig meget paradox, svarte Charlotte. Vi ere jo dog næsten aldrig for os selv.

O jo! svarte Medhielperen, i Henseende til andre Fruentimmer ganske vist. Man betragte et Fruentimmer som Elskende, som Brud, som Kone, Huusmoder og Moder,

stedse staaer hun isoleret, stedse er hun ene, og vil være ene. Ja, den Forfængelige selv er i det Tilfælde. Ethvert Fruentimmer udelukker efter sin Natur alle Andre; thi af enhver fordres, hvad der paaligger hele Kiønnet at yde. Ikke saaledes forholder det sig med Mandfolkene. Mand forlanger Mand; han vilde skabe sig den anden, naar der ingen gaves; et Fruentimmer kunde leve en Evighed uden at tænke paa at frembringe sin Lige.

Man behøver, sagde Charlotte, kun at sige det Sande forunderlig, saa synes det Forunderlige ogsaa sandt. Vi ville tage os det Bedste ud af Deres Anmærkninger, og dog, som Fruentimmer, holde sammen med Fruentimmer, og ogsaa virke i Forening, for ikke at tilstaae Mændene alt for store Fortrin over os. Ja, de vil ikke tage os en liden Skadefryd ilde, som vi for Fremtiden saameget desmere levende maa føle, naar Herrerne indbyrdes heller ikke synderlig forliges.

Med megen Omhu undersøgte den forstandige Mand nu den Maade, hvorpaa Ottilia behandlede sine smaa Lærlinger, og bevidnede derover sit afgiorte Bifald. Meget rigtig, sagde han, hæver De Deres Undergivne kun til den

nærmeste Brugbarhed. Reenlighed foranlediger Børn til med Glæde at holde noget paa dem selv, og alt er vundet, naar de ere vakte til, at gjøre, hvad de gjøre, med Munterhed og Selvfølelse.

I øvrigt fandt han til sin store Tilfredshed intet indrettet til Skin for det Udvortes, men alt indad og for de ueftergivelige Fornødenheder. Med hvor faa Ord, udraabte han, lod det hele Opdragelses Arbeid sig udsige, naar nogen blot havde Øren at høre.

Vilde De ikke forsøge det med mig? sagde venlig Ottilia.

Ret gierne, svarte han, kun maa De ikke forraade mig. Man opdrage Drengene til Tienere, og Pigerne til Mødre, saa vil det staae vel overalt.

Til Mødre, svarte Ottilia, det kan Fruentimmerne nok lade passere, da de uden at være Mødre, dog stedse maa indrette dem paa, at være Oppasserinder; men vist nok til Tienere maa vore unge Mandfolk ansee sig meget for gode, da man kan see paa enhver, han troer sig mere skikket til at befale.

Derfor vil vi kortie dem det, sagde Medhielperen. Man smigrer sig ind i Livet, men

Livet smigrer os ikke. Hvor mange Mennesker gide frivillig tilstaae det, som de dog til Slutningen maa; dog, lad os forlade disse Betragtninger, som her ikke vedkomme os.

Jeg ønsker Dem lykkelig, at De hos Deres Lærlinge kan anvende en rigtig Fremgangsmaade. Naar Deres mindste Piger slæbe om med Dukker, og flikke nogle Smaalapper sammen til dem, naar ældre Søstre da sørge for de yngre, og Huset i sig selv opvarter og ophielper hinanden, da er det fremdeles Skridt ud i Livet ikke stort, og en saadan Pige finder hos sin Mage, hvad hun hos sine Forældre forlod.

Men i de dannede Stænder er Opgaven meget indviklet. Vi maa tage Hensyn paa høiere, ommere, finere, især selskabelige Hensyn. Vi andre skulle derfor danne vore Lærlinge udad; det er nødvendigt, det er ueftergiveligt, og vilde være ret godt, naar man ikke gik over Maalet dermed; thi i det man tænker at danne Børnene for en videre Kreds, driver man dem let ud i det Grændseløse, uden at beholde i Sigte, hvad da egentlig den indre Natur fordrer. Her ligger en

Opgave, der mere eller mindre løses eller forfeiles af Opdragerne.

Ved Meget, hvormed vi i Kostskolen udstyre vore Disciplinder, bliver jeg bange, da Erfaring siger mig, til hvor ringe Nytte det i Fremtiden vil være. Hvad bliver ikke strax afrevet, hvad ikke strax overgivet til Forglemmelse, saasnart et Fruentimmer befinder sig i Husfruens, Moderens Stand?

Imidlertid kan jeg ikke nægte mig det fromme Ønske, da jeg engang har opofret mig til denne Syssel, at det engang i Forening med en tro Medhielperinde maa lykkes mig, hos mine Elever at uddanne reent, hvad de behøve, naar de skride over i egen Virksomheds og Selvstændigheds Mark; at jeg kunde sige til mig selv: i saa Henseende er hos dem Opdragelsen fuldbragt. Vist nok knytter bestandig en anden sig til igien, der næsten med hvert Aar af vort Liv foraarsages, om ikke af os selv, dog af Omstændighederne.

Hvor sand fandt Ottilia denne Jagttagelse! hvad havde ikke en uformodet Lidenskab i forgangne Aar opdraget hos hende? hvad saae hun ikke alt for Prøvelser svæve sig for, naar

hun blot saae ud paa det nærmeste det næstkommende.

Den unge Mand havde ikke uden Overlæg omtalt en Medhielperinde, en Mage; thi med al hans Beskedenhed kunde han ikke undlade paa en fiern Maade at antyde sine Hensigter; ja, han var ved mangehaande Omstændigheder og Begivenheder bleven tilskyndet ved dette Besøg at giøre nogle Skridt nærmere mod sit Maal.

Kostskolens Forstanderinde var alt tilaars; hun havde blandt sine Medarbeidere og Medarbeiderinder alt længe seet sig om en Person, der egentlig skulde træde i Forening med hende, og tilsidst giort Medhielperen, som hun høilig havde Aarsag at lide paa, det Forslag, han skulde tillige med hende fortsætte Læreanstalten, medvirke deri, som den var hans, og efter hendes Død træde til, som Arving, og eneste Eier. Hovedsagen syntes herved, at han maatte finde en eenstemmig Hustru. Han havde i Stilhed Ottilia for Øie og i Hierte; men der reiste sig mangehaande Tvivl, der igien ved gunstige Begivenheder fik nogen Modvægt. Luciane havde forladt Kostskolen. Ottilia kunde friere komme tilbage; om For-

holdet til Edvard havde der vel rygtet sig noget; men man tog Sagen, som flere deslige Begivenheder, ligegyldig op, og selv denne Begivenhed kunde bidrage til Ottilias Tilbagekomst. Dog var man ikke kommet til nogen Beslutning, intet Skridt var skeet, havde ikke et uventet Besøg ogsaa her givet et særdeles Fremstød; som da betydelige Menneskers Fremtrædelse, i hvad Kreds det end er, aldrig kan blive uden Følger.

Greven og Baronessen, som saa tit kom i det Tilfælde at raadspørges om adskillige Kostskolers Værdi, da næsten enhver er forlegen med sine Børns Opdragelse, havde foretaget sig, især at lære at kiende denne, hvorom der blev sagt saameget godt, og kunde nu i deres nye Forhold samlede foretage en saadan Undersøgelse. Men Baronessen havde endnu en anden Hensigt dermed. Under hendes sidste Ophold hos Charlotte havde hun omstændelig gjennemtalt med denne Alt, hvad der vedkom Edvard og Ottilia. Hun stod igien, og igien paa: Ottilia maatte bort. Hun søgte, at tale Mod dertil i Charlotte, som endnu bestandig var bange for Edvards Trudsler. Man talte om de forskiellige Udveie, og i Anledning af Kost-

skolen kom ogsaa Medhielperens Tilbøielighed paa Tale, og Baronessen besluttede sig saameget heller til det omtalte Besøg.

Hun kommer, lærer at kiende Medhielperen, man giver Agt paa Indretningen, og taler om Ottilia. Greven taler selv gierne om hende, da han ved det nylige Besøg har lært at kiende hende nøiere. Hun havde nærmet sig til ham, ja hun tildroges af ham, fordi hun ved hans gehaltrige Samtale troede at see og kiende, hvad hidtil var blevet hende ganske ubekiendt. Og som hun i Omgang med Edvard glemte Verden, saaledes syntes hende i Grevens Nærværelse Verden først at være ret ønskelig. Hver Tildragning er gienſidig. Greven følte en Tilbøielighed for Ottilia, saa han gierne saae hende an som sin Datter. Ogsaa her var hun Baronessen anden Gang, og det endnu mere end første, i Veien. Hvo veed, hvad hun i mere levende Lidenskabs Tider, kunde have anlagt mod hende? nu var det hende nok, ved et Giftermaal at giøre hende uskadeligere for gifte Koner.

Hun skyndte derfor Medhielperen paa en sagte, dog virksom Maade, klogelig til, at han skulde indrette sig til en liden Udflugt til Slot-

ket, og uforsvet nærme sig sine Planer og Ønsker, som han ikke havde giort Damen nogen Hemmelighed af.

Med Forstanderindens fuldkomne Samtykke tiltraadde han da sin Reise, og nærede de bedste Forhaabninger i sit Sind. Han vced, Ottilia er ham ikke ugunstig, og var der noget Misforhold af Stand mellem dem, jævnede det sig ved Tidens Tænkemaade saare let. Ogsaa havde Baronessen nok ladt ham føle, at Ottilia bestandig blev en fattig Pige. At være i Slægt med et rigt Huus, hedde det, kan ikke hielpe nogen; thi man vilde selv med den største Formue gióre sig en Samvittighed af, at unddrage dem en anseelig Summa, der i Følge den nærmere Grad synes at have fuldkommen Ret til en Besiddelse. Og sikkerlig bliver det underligt, at Menneskek meget sielden bruger den store Forrettighed, endnu efter sin Død at raade over sin Eiendom, til Fordeel for sine Ønlinge, og, som det synes af Agtelse for Vedtægten, kun begunstiger dem, der efter ham vilde eie hans Formue, naar han ogsaa selv ingen Villie havde.

Hans Følelse satte ham paa Reisen aldeles lige med Ottilia. En god Modtagelse forhøiede hans Forhaabninger. Vel fandt han ikke Ottilia ganske saa aaben mod sig, som forhen; men hun var ogsaa vornere, mere dannet, og om man vil, i Almindelighed mere meddelende, end han havde kiendt hende. Fortrolig lod man have faae Indseende i meget, som især vedkom hans Fag. Dog naar han vilde nærme sig sit Maal, holdt altid en vis indvortes Undseelse ham tilbage.

Engang gav dog Charlotte ham Leilighed dertil, da hun i Ottilias Nærværelse sagde til ham: Nu, De har saa temmelig prøvet Alt, hvad der voxer til i min Kreds; hvordan finder De da Ottilia? De tør nok sige det i hendes Paahør.

Medhielperen betegnede herpaa med saare megen Indsigt og roligt Udtryk, hvorledes han i Henseende til friere Forhold, bequemmere Meddeling, høiere Blik i de verdslige Ting, der viiste sig mere i hendes Handlinger, end i hendes Ord, fandt hende meget forandret til hendes Fordeel; men at han dog troede, det kunde være hende meget til Gavn, naar hun paa nogen Tid tog tilbage til Kostskolen, for i

en vis Følge grundig og bestandig at tilegne sig, hvad Verden kun stykkeviis, og før til Forvirring end Tilfredsstillelse, ja mange Gange altfor silde meddeler. Han vilde ikke tale vidtløftig derom; Ottilia vidste bedst, hvad for sammenhængende Læreforedrag, hun dengang var revet ud fra.

Ottilia kunde ikke nægte det; men hun kunde ikke tilstaae, hvad hun følte ved disse Ord, da hun neppe vidste at udtyde det selv. Intet i Verden forekom hende mere usammenhængende, naar hun tænkte paa den elskede Mand, og hun begreb ikke, hvorledes uden ham nogen Ting kunde hænge sammen.

Charlotte besvarte Tilbudet med klog Venlighed. Hun sagde, at saavel hun som Ottilia længe havde ønsket hende tilbage i Kostskolen. Kun havde i denne Tid en saa kiær Veninndes og Medhielperindes Nærværelse været hende uundværlig; dog vilde hun i Tiden ikke være til Hinder, hvis det blev Ottilias Ønske, igien at tage derhen saalænge, til hun havde fuldendt det Begyndte, og fuldstændig tilegnet sig det Afbrudte.

Medhielperen modtog gladelig dette Tilbud; Ottilia torde Intet sige derimod, hvorvel hun gios for Tanken. Charlotte derimod tænkte at vinde Tid; hun haabede, Edvard skulde først som lykkelig Fader igien finde, og indfinde sig, saa, var hun overtydet, vilde Alting give sig, og der ogsaa paa en eller anden Maade blive sørget for Ottilia.

Efter en betydende Samtale, som alle Deeltagende have at tænke over, pleier en vis Stilstand at indtræde, der seer en almindelig Forlegenhed liig. Man gik op og ned i Salen, Medhielperen bladede i nogle Bøger, og kom endelig til det Foliobind, der endnu fra Lucianes Tid var bleven liggende. Da han saae, det blot indeholdt Aber, slog han det strax til igien. Denne Begivenhed maa dog have givet Anledning til en Samtale, som vi i Ottilias Dagbog finde Spor af.

Af Ottilias Dagbog.

„Hvor man kan bringe det over sit Hierte, saa omhyggelig at afbilde de stygge Aber! Man fornedrer sig alt, naar man blot betragter dem som Dyr; men man bliver virkelig værre, naar man følger den Fristelse at opsøge bekiendte Mennesker under denne Maske."

„Der hører nødvendig noget vist forskruet til gierne at give sig af med Carricaturer og Nidbilleder. Vor gode Medhielper takker jeg, at jeg ikke er blevet plaget med Naturhistorie; jeg kunde aldrig blive gode Venner med Orme og Oldenborrer."

„Dennegang tilstod han mig, at det gik ham ligesaa. Af Naturen, sagde han, skulde vi ikke kiende andet, end hvad der umiddelbar levende omgiver os. Med de Træer, der blomstre, grønnes, bære Frugt omkring os, med hver Plante, vi gaae forbi, med hvert Græsstraa, vi vandre henover, staae vi i virkelige Forhold; de ere vore ægte Compatrioter. Fuglene, der hoppe hid og did paa vore Huse, synge i vort Løv, høre os til, de tale til os fra Ungdom af, og vi lære at forstaae deres

Sprog. Man spørge sig selv, om ikke enhver fremmed fra sin Omgivelse reven Skabning giør et vist ængstigt Indtryk paa os, der kun sløves ved Vane? Der hører alt et broget larmende Levnet til, at taale Aber, Papagøier og Morianer omkring sig."

„Mangengang, naar et nysgierrigt Forlangende efter slige eventyrlige Ting kom over mig, har jeg misundt den Reisende, der seer slige Undere i levende daglig Forbindelse med andre Undere. Men han bliver ogsaa et andet Menneske. Ingen vandrer ustraffet under Palmer, og Tænkemaaden forandres sikkert i et Land, hvor Elephanter og Tigre har hiemme. Kun den Naturforsker er ærværdig, der veed at skildre og fremstille os det meest Fremmede, det meest Sælsomme, med sin Localitet, med alt Naboskab, hvergang i sit egneste Element. Hvor gierne vilde jeg kun eengang høre Humbold fortælle!"

„Et Naturalickabinet kan forekomme os, som et ægyptisk Gravsted, hvor de forskiellige Dyre og Plante-Afguder staae halsamerede rundt om. En Præstecaste sømmer det vel, i hemmelighedsfuldt Halvmørke at give sig af dermed; men i den almene Undervisning skulde

det ikke indflyde, saameget mindre, som noget Nærmere og Værdigere let seer sig fortrængt derved."

„En Lærer, der kan vække Følelsen for en god Handling, et godt Digt, udretter mere end den, der overantvorder os hele Rækker af underordnede Naturbildninger efter Skikkelse og Navn; thi hele Resultatet deraf er, hvad vi desuden kunne vide, at Menneskekabningen fortrinlig og ene bærer Guds Billede paa sig."

„Den Enkelte beholde den Frihed at sysselsætte sig med det, der drager ham til sig, giør ham Glæde, synes ham nyttigt; men Menneskehedens egentlige Studium er Mennesket."

Ottende Kapitel.

Der gives faa Mennesker, der vide at sysselsætte sig med det Nærmestforgangne. Enten holder det Nærværende os med Magt til sig, eller vi tabe os i den forgangne Tid, og søge igien at fremkalde og gienbringe det fuldkommen Tabte, saavidt det kun vil være muligt. Selv i store og rige Familier, der skylde deres Forfædre meget, pleier det at gaae saaledes, at man tænker mere paa Bedstefaderen end Faderen.

Til slige Betragtninger opfordredes vor Medhielper, da han paa en af de skionne Dage, hvori den bortdragende Vinter pleier at lyve Vaar, var gaaet giennem den store gamle Slotshauge, og havde beundret de høie Lindealleer, de regelmæssige Anlæg, der skrev sig fra Eduards Fader. De vare lykkede fortreflig i dens Aand, der plantede dem, og nu, da de først skulde erkiendes og nydes, talte ingen mere om dem, man besøgte dem neppe, og havde vendt Lysthaveri og Udgift ad en anden Side ud i det Frie og Vide.

Han giorde ved sin Hiemkomst Charlotte denne Anmærkning, som hun ikke optog ugunstig. I det Livet drager os med, svarte hun, troe vi at handle af os selv, at vælge vor Virksomhed, vore Fornøielser; men vist nok, naar vi besee det nøie, er det kun Tidens Planer, dens Tilbøieligheder, vi ere nødte til at udføre med.

Sikkert, sagde Medhielperen: og hvo modstaaer sine Omgivelsers Strøm? Tiden rykker fort, og i den Tænkemaade, Meninger, Fordomme, og Lysthaverier. Falder en Søns Ungdom netop i Omskiftningens Tid, kan man være vis paa, han intet vil have tilfælles med sin Fader. Levede denne i en Periode, da man havde Lyst at tilegne sig meget, betrygge, begrændse denne Eiendom, indskrænke den, og befæste sin Nydelse i Adskillelse fra Verden, saa vil hin igien søge at udvide, meddele og udbrede sig, og aabne det Lukkede.

Hele Tidsrum, svarte Charlotte, ligne den Fader og Søn, De skildrer. Om hine Tilstande, da hver liden Stad maatte have sine Mure og Grave, da man endnu byggede hver Herregaard i en Mose, og de ringeste Slotte kun vare tilgiængelige over en Vindebro, den

kan vi neppe gjøre os et Begreb om. Endog større Stæder sløife nu deres Voldene, Gravene selv om fyrstelige Slotte blive udfyldte, Stæderne udgjøre kun store Flækker, og naar man saaledes seer det paa Reiser, skulde man troe, Almeenfreden var grundfæstet, og Guldalderen for Døren. Ingen troer sig behagelig i en Hauge, der ikke seer ud som frit Land. Om Kunst, om Tvang skal Intet minde, vi vil drage vor Aande fuldkommen frit og ubetinget. Har De vel noget Begreb om, min Ven, at man fra denne Tilstand kan vende tilbage i en anden, den forrige?

Hvorfor ikke? svarte Medhielperen: hver Tilstand har sin Besværlighed, den indskrænkede saavelsom den løsladte. Den sidste forudsætter Overflod, og leder til Ødselhed. Lad De os blive ved Deres Exempel, der er paafaldende nok. Saasnart Manglen træder ind, er strax Selvindskrænkningen tilbagegiven. Mennesker, der ere nødsagede at nytte deres Grund og Jord, føre alt igien Mure op om deres Hauger, for at være sikre paa deres Frembringelser. Deraf kommer efterhaanden en ny Betragtning af Tingene. Det Nyttige faaer igien Overhaand, og selv den, der besidder

Meget, troer tilsidst ogsaa at maatte nytte det Alt. Tro De mig, det er muligt, at Deres Søn forsømmer samtlige Lystskov-Anlæggene, og drager sig tilbage bag sin Bedstefaders alvorlige Mure og under hans høie Linde.

Charlotte frydedes i Stilhed ved at høre sig forkynde en Søn, og tilgav derfor Medhielperen den noget uvenlige Prophetie, hvorledes det i Tiden kunde gaae hendes kiære skiønne Lystskov. Hun svarte derfor ganske gladelig: Vi ere begge ikke gamle nok endnu til at have oplevet slige Modsigelser; men naar man tænker sig tilbage i sin tidlige Ungdom, og erindrer, hvad man har hørt ældre Personer klage over, og tager Stæder og Lande med i Betragtning, saa tørde vel Intet være at indvende mod denne Jagttagelse. Men skulde man Intet kunde modsætte en saadan Naturens Gang? ikke kunde bringe Fader og Søn, Forældre og Børn i Overeensstemmelse? De har venskabelig spaaet mig en Dreng! skulde han da just staae i Modsigelse med sin Fader? forstyrre, hvad hans Forældre havde opbygget? istedenfor at fuldende, og høve det, naar han vedblev i samme Aand.

Dertil gives ogsaa vel et fornuftigt Middel, svarte Medhielperen, men der sielden anvendes af Menneskene. Faderen ophøie sin Søn til Medbesidder, han lade ham bygge, plante med, og tillade ham, som sig selv, en uskadelig Raadighed. Een Virksomhed lader sig indflette i den anden, ingen stykke til den anden. En ung Qvist forbinder sig saare let og gierne med en gammel Stamme, som ingen voxen Green mere kan føies til.

Det glædede Medhielperen i det Øieblik, han saae sig nødsaget at tage Afsked, tilfældigviis, at kunde sige Charlotte noget behageligt, og derved paa ny have befæstet hendes Gunst. Alt for længe var han allerede borte hiemmefra, dog kunde han ikke beslutte sig til Hiemreise, før han fuldkommen havde overtydet sig om, han maatte lade den nærmende Epoke med Charlottes Nedkomst gaae over først, inden han kunde haabe nogen Afgiorelse angaaende Ottilia. Han stikkede sig derfor i Omstændighederne, og vendte med disse Udsigter og Forhaabninger igien tilbage til Forstanderinden.

Charlottes Nedkomst nærmede sig. Hun holdt sig mere paa sine Værelser. De Koner, der havde samlet dem om hende, vare hendes

mere sluttede Selskab. Ottilia besørgede Husholdningen, og torde neppe tænke paa, hvad hun gjorde. Hun havde vel fuldkommen hengivet sig, hun ønskede for Charlotte, for Barnet, for Eduard ogsaa fremdeles at stræbe paa det tienstfærdigste; men hun indsaae ikke, hvorledes det kunde blive muligt. Intet kunde redde hende fra fuldkommen Forvirring, uden at hun hver Dag gjorde sin Pligt.

En Søn var lykkelig kommen til Verden, og Fruentimmerne forsikrede samtlig, det var Faderen op af Dage; kun Ottilia kunde i Stilhed ikke finde det, da hun ønskede Barselkonen til Lykke, og paa det høitideligste helste Barnet. Alt ved Anstalterne til hendes Datters Giftermaal havde hendes Gemahls Fraværelse været Charlotte høist følelig; nu skulde Faderen heller ikke være tilstæde ved Sønnens Fødsel, skulde ikke bestemme det Navn, man herefter skulde kalde ham ved!

Den første af alle Venner, der lode dem see med Lykønskninger, var Mitler, der havde udsat sine Speidere, for strax at faae Efterretning om denne Begivenhed. Han indfandt sig, og det saare veltilfreds. Knap at han dulgte sin Triumph i Ottilias Nærværelse, saa udtalte

han sig ganske lydelig til Charlotte, og var Manden til at hæve alle Sorger, og rydde alle Øieblikks Hindringer af Veien. Daaben skulde ikke opsættes længe. Den gamle Geistlige, der alt stod med en Fod i Graven, skulde med sin Velsignelse sammenknytte det Forgangne med det Tilkommende; Otto skulde Barnet hedde, det kunde intet andet Navn bære end Faderens og Vennens.

Denne Mands afgiorte Paatrængenhed var fornøden for at bortrydde de hundrede Slags Betænkeligheder, al den Modsigen, Nølen, Standsen, bedre og anderledes Viden, den Vaklen, Menen, og Menen om og igien; da sædvanlig ved slige Leiligheder af en hævet Betænkelighed altid kommer nye, og i det man vil skaane alle Forhold, altid det Tilfælde træffer ind, at krænke nogle.

Alle Mældingsbreve og Fadderbreve paatog Mitler sig, de skulde strax udfærdiges; thi det laae ham selv høilig Magt paa ogsaa at bekiendtgiøre den øvrige tildeels misgunstige og misdømmende Verden en Lykke, han ansaae som saa betydelig for Familien. Og vist nok vare de hidtilværende lidenskabelige Tildragelser ikke undgaaede Publikum, der desuden

staaer i den Overtydning, Alt, hvad der skeer, skeer blot, for det, det kan have noget at tale om.

Dobcakts Høitideligheden skulde være værdig, men indskrænket og kort. Man samledes, Ottilia og Mitler skulde som Faddere holde Barnet over Daaben. Den gamle Geistlige, støttet af Kirkebetienten, traadde frem med langsomme Skridt. Bønnen var forrettet, Barnet lagt paa Ottilias Arme, og da hun med Ømhed saae ned paa det, forskrækkedes hun ikke lidet over dets aabne Øine; thi hun troede at see ind i sine egne; saadan en Overeensstemmelse maatte have overrasket enhver. Mitler, som derpaa modtog Barnet, studsede ligeledes, da han i dets Udseende fandt en saa paafaldende Lighed, og det med Kaptainen, som aldrig tilforn var kommet ham fore.

Den gode gamle Geistliges Skrøbelighed havde hindret ham, at ledsage Daabsakten med videre end den sædvanlige Liturgie. Mitler, som var fuld af Gienstanden, kom imidlertid sine gamle Embedsforretninger ihu, og havde overalt den Maade, strax i hvert Tilfælde at tænke sig, hvorledes han nu vilde tale, hvorledes han vilde yttre sig. Denne Gang kunde

han saa meget mindre holde sig tilbage, da det blot var et lidet Selskab af lutter Venner, der omgav ham. Han begyndte derfor mod Enden af Akten med Velbehag at sætte sig i den Geistliges Sted, i en munter Tale at yttre sine Fadderpligter og Forhaabninger, og saa meget heller at dvæle derved, da han i Charlottes tilfredse Mine troede at erkiende hendes Bifald.

At den gode Gamle gierne havde sat sig, undgik den raske Taler, der endnu meget mindre tænkte, at han var paa Veien at afstedkomme et langt større Onde: thi efterat han havde skildret enhver Tilstædeværendes Forhold til Barnet med Fynd, og derved temmelig sat Ottilias Fatning paa Prøve, vendte han sig tilsidst til Oldingen med disse Ord: og De, min værdige Patriark, kan nu sige med Simeon: Herre! lad din Tiener fare i Fred; thi mine Øine have seet dette Huses Frelser.

Nu var han i Gang med at slutte ret glimrende, men han mærkede snart, at den Gamle, som han holdt Barnet hen til, vel i Begyndelsen syntes at bøie sig imod det, men siden sank hastig tilbage. Neppe hindret i at falde, blev han bragt i en Stoel, og man

maatte, uagtet al den Hielp han fik i Øieblikket, erklære ham for død.

Saa umiddelbar at see og tænke Fødsel og Død, Liigbaare og Vugge ved Siden af hinanden, ikke blot med Indbildningskraften, men ogsaa med Øinene at sammenfatte disse uhyre Modsætninger, var for de Omstaaende en vanskelig Opgave, jo mere overraskende den forelagdes. Ottilia ene betragtede den Indslumrede, der endnu bestandig havde beholdt sin venlige indtagende Mine, med en Slags Misundelse. Hendes Siels Liv var dræbt, hvorfor skulde Legemet endnu bevares?

Førte paa denne Maade saare ofte Dagens uglædelige Begivenheder hen til at betragte Forgiængeligheden, Adskillelsen, Taber, da vare derimod underfulde natlige Syner givne hende til Trøst, hvilke forvissede hende om den Elskedes Tilværelse, og befæstede og oplivede hendes egen. Naar hun om Aftenen havde lagt sig til Hvile, og svævede i sød Følelse endnu imellem at vaage og sove, forekom det hende, som hun saae ind i et ganske lyst, dog mildt oplyst Rum. I dette saae hun Eduard ganske tydelig, og det ikke klædt, som hun

ellers havde seet ham, men i krigersk Dragt, hvergang i en anden Stilling, men som var fuldkommen naturlig og ikke havde noget phantastisk ved sig; staaende, gaaende, liggende, ridende. Hans Skikkelse udmalet indtil det mindste bevægede sig villig for hende, uden at hun gjorde det mindste dertil, uden at hun vilde, eller anspændte sin Indbildningskraft. Mangengang saae hun ham ogsaa omgivet, især af noget Bevægeligt, der var mørkere end den lysere Grund; men hun skielnede neppe Skyggebilleder, der undertiden kunde forekomme hende, som Mennesker, som Heste, som Træer og Bierge. Sædvanlig faldt hun i Søvn over Synet, og naar hun efter en rolig Nat igien vaagnede om Morgenen, var hun qvæget, trøstet; hun følte sig overbeviist, Eduard levede endnu; hun stod endnu i nøieste Forhold med ham.

Niende Kapitel.

Vaaren var kommen, senere, men ogsaa raskere og gladere, end sædvanlig. Ottilia fandt nu i Haugen Frugt af sin Forsynlighed; Alt spirede, grønnedes, og blomstrede til rette Tid; adskilligt, som bag vel anlagte Drivhuse og Mistbænke var forberedt, traadde nu strax den underlig udenfra virkende Natur imøde, og Alt, hvad der var at gjøre og besørge, blev ikke blot haabfuld Møie, som hidtil, men blev til blid Nydelse.

Men Gartneren maatte hun trøste paa for mangen ved Lucianes Vildskab voldt Rift mellem Potteplanterne, for mangen Trækrones forstyrrede Symmetrie. Hun gav ham Mod, at alt det snart vilde komme sig igien; men han havde for dyb Følelse, for reent Begreb om sit Haandværk til, at disse Trøstegrunde skulde frugtet meget hos ham. Saalidet Gartneren maa adsprede sig ved andre Lysthaverier og Tilbøieligheder, saalidet maa den rolige Gang afbrydes, som Planten gaaer til varig eller

forgiængelig Fuldendelse. Planten ligner de egensindige Mennesker, som man kan faae til Alt, naar man behandler dem efter deres Maade. Et roligt Blik, en stille Consequents, at gjøre det aldeles tilhøreude i hver Aarstid, til hver Time, forlanges maaskee af ingen mere end af Gartneren.

Disse Egenskaber besad den gode Mand i en høi Grad, hvorfor ogsaa Ottilia saa gierne virkede med ham; men hans egenlige Talent kunde han alt nogen Tid ikke mere udøve med Behagelighed. Thi hvorvel han fuldkommen forstod Alt, hvad der angik Træ- og Kiøkkengartneri, samt fuldkommen at udføre, hvad en gammeldags Lysthauge fordrede — som da overalt det eller det lykkes een fremfor en anden — omendskiøndt han i at behandle Orangerie, Blomsterzwibeler, Nellike og Auriskelstokke, havde kundet udæske Naturen selv; saa var dog de nye Praltræer og Modeblomster blevne ham noget fremmede, og for den uendelige Botanikens Mark, der siden den Tid aabnede sig, og de deri omsnurrende fremmede Navn havde han en Slags Sky, som gjorde ham fortræden. Hvad Herskabet forrige Aar havde begyndt at forskrive, holdt han

saameget mere for unyttig Overdaad og Ødselhed, som han saae saare mangen kostelig Plante gaae ud, og ikke stod i nogen synderlig Forstaaelse med Handelsgartneren, som, han troede, ikke betiente ham redelig nok.

Herover havde han efter mangehaande Forsøg giort sig en Slags Plan, som Ottilia saameget mere styrkede ham i, som den egentlig var grundet paa Eduards Hiemkomst, hvis Fraværelse man i dette, som i mangt et andet Tilfælde, daglig maatte føle ufordeelagtigere.

I det nu Planterne stedse mere slog Rødder og skiød Qviste, følte ogsaa Ottilia sig stedse mere bunden til disse Rum. Just for et Aar siden traadde hun som Fremmed, som et ubetydende Væsen ind her; hvormeget havde hun siden den Tid ikke erhvervet? men desværre, hvormeget havde hun siden den Tid ikke ogsaa tabt igien? Hun havde aldrig været saa riig, og aldrig saa fattig. Følelsen af begge Dele afvexlede hvert Øieblik, ja krybsede sig paa det inderligste, saa hun igien ikke vidste at hielpe sig anderledes, end at hun stedse greb det Nærmeste med Deeltagelse, ja med Lidenskab.

At Alt, hvad der især havde været Eduard kiært, ogsaa stærkest tildrog sig hendes Omsorg, lader sig tænke; ja, hvorfor skulde hun ikke haabe, at han selv nu snart vilde komme igien, at han taknemmelig vilde nærværende lægge Mærke til den omhyggelige Tienstagtighed, hun havde viist ham fraværende.

Men endnu paa en meget anden Maade var hun foranlediget at virke for ham. Hun havde især paataget sig at sørge for Barnet, hvis umiddelbare Pleiemoder hun saameget heller kunde blive, da man havde bestemt sig til ikke at overgive det til nogen Amme, men klække det op med Melk og Vand. Det skulde i hin skiønne Tid nyde den frie Luft; og saaledes bar hun det helst selv ud, bar det sovende ubevidst om blandt de Blomster og Bloster, der engang skulde smile dets Barndom saa venlig imøde, mellem unge Buskvæxter og Planter, der ved deres Ungdom syntes bestemte at voxe i Veiret med det. Naar hun saae sig om, dulgte hun sig ikke, til hvilken Høihed og Rigdom Barnet var fød; thi næsten alt, hvad Øiet saae hen paa, skulde engang høre ham til. Hvor ønskeligt var det til alt dette, at han voxte op under Faderens og Moderens

Vine, og stadfæstede en fornyet glad Forbindelse.

Ottilia følte alt dette saa reent, at hun tænkte sig det som afgiort virkeligt, og slet ikke følte sig selv derved. Under denne klare Himmel, ved dette lyse Solskin blev det hende paa eengang klart, at hendes Kierlighed, for at fuldende sig, maatte blive fuldkommen uegennyttig; ja i mange Øieblikke troede hun alt at have naaet denne Høide. Hun ønskede kun sin Vens Vel, hun troede sig istand til at forsage ham, endog aldrig at see ham mere, naar hun kun vidste ham lykkelig. Men ganske bestemt var hun i Henseende til sig selv, aldrig at tilhøre en anden.

At Høsten skulde blive ligesaa herlig, som Vaaren, var her sørget for. Alle saakaldte Sommervæxter, alt hvad i Høsten ikke kan faae afblomstret, og endnu kiækt udvikler sig Kulden imøde, især Asterne, vare saaede i største Mangfoldighed, og skulde nu omplantes allevegne at danne en Stiernehimmel paa Jorden.

Af Ottilias Dagbog.

„En god Tanke, vi have læst, noget Paafaldende, vi have hørt, føre vi vel ind i vor Dagbog. Men giorde vi os tillige den Ulei-lighed af vore Venners Breve at udskrive eiendommelige Jagttagelser, originale Betragt-ninger, flygtige sindrige Ord, vilde vi blive meget rige. Breve giemmer man, for aldrig at læse dem mere; man tilintetgiør dem til-sidst engang af Discretion, og saaledes for-svinder den skiønneste umiddelbareste Livsaand uigienkaldelig for os og andre. Jeg foretager mig at giøre denne Forsømmelse god igien."

„Saa gientager da atter Aarseventyret sig forfra. Vi ere nu igien, Gud ske Lov, ved dets artigste Kapitel. Violer og Mark-blomster ere som Overskrifter eller Vignetter dertil. Det giør os altid et behageligt Ind-tryk, naar vi igien slaae dem op i Livsens Bog."

„Vi skiænde paa de Fattige, især de Umyndige, naar de lægge sig omkring paa Ga-derne, og tigge. Mærke vi ikke, at de strax ere virksomme, saasnart der gives? Knap ud-folder Naturen sine venlige Skatte, strax ere

Børnene efter dem, for at aabne en Haandtering; ingen tigger mere; enhver rækker dig en Blomsterkost, som den har plukket, inden du vaagnede af Søvne, og den Bedende seer saa venlig paa dig, som Gaven, Ingen seer ynkelig, der føler nogen Ret hos sig til at torde fordre."

„Hvorfor kun Aaret mangengang er saa kort, mangengang saa langt, hvorfor det synes saa kort og saa langt i Erindringen? Mig er det saaledes med det forbigangne Aar, og ingensteds mere paafaldende end i Haugen, hvorledes Forgiængeligt og Varigt griber ind i hinanden. Og dog er intet saa flygtigt, at det jo efterlader et Spor, ja efterlader sin Lige."

„Man lader ogsaa Vinteren behage sig. Man troer at udbrede sig friere, naar Træerne staae saa aandelige, saa gjennemsigtige for os. De ere intet, men de dække heller intet. Men saasnart eengang Knopper og Blomster komme, da bliver man utaalmodig, til det faldne Løv træder frem, til Landskabet faaer Legem, og Træet trænger sig os imøde som en Gestalt."

"Alt fuldkomment i sit Slags maa gaae ud over sit Slags, og maa blive noget andet

uligneligt. I mange Toner er Nattergalen endnu Fugl; saa stiger den ud over sin Klasse, og synes at vilde antyde enhver Fiederklædt, hvad det egentlig er at synge."

„Et Liv uden Kierlighed, uden den Elskedes Nærhed, er kun en Comedie a tiroir, et slet Skuffestykke. Man skyder en ud efter den anden, og ind igien, og iler til den følgende. Alt hvad Godt og Betydende der og forekommer, hænger kun kummerlig sammen. Man maa allevegne begynde forfra, og gad endt overalt."

Niende Kapitel.

Charlotte paa sin Side befinder sig munter og vel. Hun glæder sig over den dygtige Dreng, hvis meget lovende Udseende hver Time sysselsætter hendes Øie og Sind. Hun faaer ved ham et nyt Forhold til Verden og Beskiedelsen. Hendes gamle Virksomhed rører sig

igien; hun øiner, hvor hun seer hen, meget giort i det forgangne Aar, og finder Glæde i det Giorte. Besiælet af en egen Følelse stiger hun op til Moshytten med Ottilia og Barnet, og i det hun lægger dette paa det lidet Bord, som et huusligt Alter, og endnu seer to Pladser tomme, tænker hun paa forrige Tider, og et nyt Haab for hende og Ottilia trænger frem.

Unge Fruentimmer see dem beskedent maaskee om efter den eller den Yngling, med stille Prøvelse, om de vel ønske ham til Mage; men den, der har at sørge for en Datter eller qvindelig Fosterdatter, seer sig om i en videre Kreds. Saaledes gik det ogsaa i dette Hieblik Charlotte, hvem en Forbindelse mellem Kapitainen og Ottilia ikke syntes umulig, som de dog ogsaa alt forhen havde siddet ved Siden af hinanden i denne Hytte. Hende var det ikke blevet ubekiendt, at hiin Udsigt til et fordeelagtigt Giftermaal var forsvundet igien.

Charlotte steeg videre, og Ottilia bar Barnet. Hiin overlod sig til mangehaande Betragtninger. Ogsaa paa det faste Land gives der vel Skibbrud, paa det hurtigste at komme sig derfra, og forvinde dem, er skiønt

og priseligt. Livet er jo dog kun beregnet paa Vinding og Tab? Hvo giør ikke et eller andet Anlæg, og forstyrres deri? Hvor ofte tager man en Vei, og afledes derfra? Hvor ofte bortvendes vi fra et Maal, vi skarpt havde fattet i Øie for at opnaae et høiere. Den Reisende gaaer til hans høieste Fortrydelse et Hiul i Stykker underveis, og ved dette ubehagelige Tilfælde kommer han til de glædeligste Bekiendtskaber og Forbindelser, der have Indflydelse paa hans hele Liv. Skiæbnen tilstaaer os ofte vore Ønsker, men paa sin Maade, for at kunne give os noget over vore Ønsker.

Under disse og lignende Betragtninger var det, Charlotte kom til den ny Bygning paa Høiden, hvor de fuldkommen stadfæstedes. Thi Omegnen var langt skiønnere, end nogen kunde forestilt sig. Alt forstyrrende Smaaligt var borte rundt omkring; alt det Gode ved Landskabet, hvad Naturen, hvad Tiden havde giort derved, traadde reenligt frem og faldt i Øiet, og alt grønnedes de unge Plantninger, der vare bestemte til at udfylde nogle Rifter, og behagelig forbinde de adskilte Dele.

Huset selv var næsten beboeligt, Udsigten især fra de øverste Værelser, høist mangfoldig.

Jo længer man saae sig om, jo mere Skiønt opdagede man; hvad maatte her de forskiellige Dagstider, hvad maatte Maane og Soel ikke frembringe for Virkninger? At opholde sig her var høist ønskeligt; og hvor hurtig blev Lysten at bygge og skabe vakt i Charlotte paa ny, da hun fandt alt grovt Arbeide giort? En Snedker, en Tapetmager, en Maler, der vidste at omgaaes med Patroner og let Forgyldning, var Alt, hvad man trængte til, og i kort Tid var Bygningen istand. Kiælder og Kiokken blev indrettet i en Hast; thi i den Frastand fra Slottet maatte man samle alle Fornødenheder om sig. Saa boede nu Fruentimmerne med Barnet ovenpaa, og fra dette Opholdssted, som en ny Middelpunkt, aabnede sig uventede Spadseregange for dem. De nød fornoielig i en høiere Region den frie friske Luft ved det skiønne Veir.

Ottilias kiereste Vei, deels ene, deels med Barnet, gik ned til Platanerne, en bequem Fodsti, der da ledede til den Punkt, hvor en af de Baade var bundet, man pleiede at gaae over med. Hun glædede sig mangengang ved en Seilads, men uden Barnet, da Charlotte viste nogen Bekymring for det.

Dog forsømte hun ikke daglig at besøge Gartneren i Slotshaugen, og tage venlig Deel i hans Omsorg for de mange unge Planter, der nu alle nød den frie Luft.

I denne skiønne Tid kom Charlotte et Besøg af en Engelskmand meget beleilig, der paa Reiser havde lært at kiende Eduard og truffet ham nogle Gange, og nu var nysgierrig efter at see de skiønne Anlæg, han havde hørt saameget Godt om. Han medbragte en Anbefalingsskrivelse fra Greven, og forestilte tillige en stille, men meget artig Mand, som sin Ledsager. I det han nu snart med Charlotte og Ottilia, snart med Gartneren og Jægeren, oftere med sin Ledsager, og mangengang ene giennemstreifede Egnen, kunde man vel see paa hans Anmærkninger, at han var en Ynder og Kiender af slige Anlæg, og der vel ogsaa selv havde udført mange deslige. Skiøndt han var tilaars, tog han paa en munter Maade Deel i Alt, hvad der kan tiene Livet til Pryd og giøre det betydende.

I hans Nærværelse nød Fruentimmerne først fuldkommen, hvad der var omkring dem. Hans øvede Øie modtog enhver Effect ganske friskt, og han havde saamegen mere Glæde af

det, der var blevet til, som han ikke havde kiendt Egnen tilforn, og nepp vidste at skielne, hvad man havde giort derved, fra det, Naturen havde leveret.

Man kan vel sige, at ved hans Anmærkninger Lystskoven vorte og berigede sig. Alt i Forveien erkiendte han, hvad de nye tilvorende Plantninger lovede. Ingen Plads blev ubemærket af ham, hvor endnu nogen Skiønhed var at fremhæve, eller anbringe. Her pegte han paa en Kilde, der, naar den blev renset, lovede at blive et heelt Krats Pryd; her paa en Høide, der røddet og udvidet kunde give et ønskeligt Hvilested, da man blot behøvede at fælde faa Træer, for fra den at see herlige Fieldmasser optaarnede. Han ønskede Beboerne til Lykke, at der endnu blev dem saameget tilbage at arbeide igiennem, og bad dem, ikke at ile dermed, men til følgende Aar forbeholde sig den Fornøielse at skaffe og indrette.

I øvrigt var han udenfor de selskabelige Timer ingenlunde til Byrde; thi han sysselsatte sig den største Deel af Dagen med at optage Lystskovens maleriske Udsigter i et portativt Camera obscura, og tegne dem, for derved at

vinde sig og andre en skion Frugt af sine Reiser. En stor Portefeuille, han førte med sig, foreviste han Damerne, og underholdt dem deels med Billedet, deels med Udtydningen. De glædede dem her i deres Eensomhed saa mageligt at giennemreise Verden, see Kyster og Havne, Bierge, Søer og Floder, Stæder, Fæstninger, og mangt et andet Local, der, et Navn i Historien, droge dem forbi.

Ethvert af de to Fruentimmere havde en egen Interesse; Charlotte den almindeligere, just ved det, hvor der fandtes noget historisk mærkværdigt, medens Ottilia især opholdt sig ved de Egne, som Edvard pleiede at fortælle noget om, hvor han gierne havde opholdt sig, hvor han tit var kommet tilbage; thi hvert Menneske har nær og fiern visse locale Egenheder, der tiltrække ham, der efter hans Karakter, for det første Indtryks, visse Omstændigheders, Vanens Skyld ere ham især kiære og opmuntrende.

Hun spurgte da Lorden, hvor det da behagede ham bedst, og hvor han nu vilde opslaae sin Bopæl, naar han havde at vælge. Da vidste han nu at fremvise mere end een skion Egn, og i sit synderlig accentuerede franske

ret behagelig at meddele, hvad der var hændt ham, der havde giort ham den kiær og dyrebar.

Derimod paa det Spørgsmaal, hvor han da nu sædvanlig opholdt sig, hvor han helst tog tilbage, lod han sig ganske uden Omsvøb, dog uvetet for Fruentimmerne, saaledes forlyde.

Jeg har nu vant mig til, at være overalt hiemme, og finder tilsidst intet begvemmere, end at andre bygge, plante, og har huuslig Uleilighed for mig. Hiem til mine egne Eiendomme længes jeg ikke, deels af politiske Aarsager, men især fordi min Søn, som jeg egentlig har giort og indrettet Alting for, med hvem jeg endnu haabede at nyde det, ingen Deel tager i Alt, men er gaaet til Indien, der, som saamangen anden, høiere at nytte eller endog bortødsle sit Liv.

Sikkerlig anvende vi meget for megen forearbeidende Omkostning paa Livet. Isteden for vi strax skulde begynde at finde os behagelig i en maadelig Forfatning, gaae vi bestandig længere ud i Bredden, for bestandig at giøre os det umageligere. Hvo nyder nu mine Bygninger, min Lystskov, mine Hauger? Ikke jeg,

ikke engang Mine; fremmede Gjæster, Nysgierrige, urolige Reisende.

Selv med mange Midler er vi bestandig kun halv om halv hiemme, især paa Landet, hvor vi fattes meget, vi er vant til fra Staden. Den Bog, vi ivrigst ønske, er ikke ved Haanden; og netop, hvad vi meest trænge til, er glemt. Vi indrette os bestandig huuslig, for igien at flytte ud, og naar vi ikke gjøre det med Villie og Raadighed, saa virke Forhold, Lidenskaber, Tilfælde, Nødvendighed, og hvad ikke alt!

Lorden anede ikke, hvor dybt Veninderne bleve trufne af hans Betragtninger. Og hvor tidt kommer enhver ikke i denne Fare, der udsiger en almindelig Betragtning selv i et Selskab, hvis Forhold er ham bekiendte. Charlotte var en saadan tilfældig Krænkelse, ogsaa af velvillige og velmenende, ikke noget Nyt; og Verden laae desuden saa tydelig for hendes Øine, at hun ikke følte nogen synderlig Smerte, om endog En ubetænksom eller uforsigtig nødte hende at kaste sit Blik hist eller her paa et ikke glædeligt Sted. Ottilia derimod, der i halvbevidst Ungdom anede mere end hun saae, og torde, ja maatte bortvende

sit Blik fra det, hvad hun ikke vilde og skulde see, Ottilia blev ved disse troskyldige Taler sat i den skrækkeligste Forfatning; thi det sønderrev med Magt for hende det yndige Slør, og det forekom hende, som Alt, hvad hidtil var skeet for Huus og Gaard, for Hauge, Lystskov, og den hele Omegn, ganske egentlig var forgiæves, da han, det Alt hørte til, ikke nød det, da ogsaa han, ligesom den nærværende Giæst, var tvunget til at sværme om i Verden og det paa den allerfarligste Maade, ved de kiæreste og nærmeste. Hun havde vant sig til at høre og tie, men hun sad dennegang i den pinligste Forfatning, der snarere forøgedes end formindskedes ved den Fremmedes videre Tale, som han med munter Egenhed og Betænksomhed fortsatte.

Nu troer jeg, sagde han, at være paa den rette Vei, da jeg anseer mig som en Reisende, der forsager meget for at nyde meget. Jeg er vant til Afvexling, ja den bliver mig Fornødenhed, ligesom man i Opera stedse venter paa en ny Decoration, just fordi der alt har været saa mange. Hvad jeg kan love mig af det bedste og det sletteste Vertshuus, er mig

bekiendt: det maa være saa godt eller saa slet, som det vil, ingensteds finder jeg det sædvanlige, og til Slutning løber det ud paa Eet, at være aldeles afhængig af en nødvendig Sædvane, eller af den vilkaarligste Tilfældighed. I det mindste har jeg nu ikke den Vrgrelse, at noget forlægges eller tabes, at et dagligt Beboelsesværelse bliver mig ubrugeligt, fordi jeg maa lade det reparere, at man slaaer en mig kiær Theekop i Stykker, og at det en Tid ikke vil smage mig af nogen anden. Alt det er jeg fri for, og om saa Huset begynder at brænde over Hovedet paa mig, pakke mine Folk rolig ind og paa, og vi kiøre ud af Gaard og By. Og ved alle disse Fordele, naar jeg beregner det nøie, har jeg ved Aarets Slutning ikke givet mere ud, end det havde kostet mig hiemme.

Ved denne Skildring saae Ottilia kun Eduard for sig, hvorledes han nu ogsaa med Undværelse og Besvær drog hen ad ubanede Veie, med Fare og Nød laae til Feldts, og ved saa megen Ustadighed og Vovsomhed vænnede sig til at være hiemløs og venneløs, at kaste Alt bort, blot for Intet at kunne tabe. Lykkeligviis skiltes Selskabet nogentid ad. Ottilia

fandt Leilighed at græde sig ud i Eenrum. Voldsommere havde ingen dump Smerte grebet hende, end denne Klarhed, som hun stræbte endnu at gjøre sig klarere, som man pleier at gjøre, at man piner sig selv, naar man engang er paa Veien at pines.

Eduards Tilstand forekom hende saa kummerlig, saa jammerlig, at hun besluttede, det maatte saa koste, hvad det vilde, at bidrage Alt til hans Gienforening med Charlotte, skiule sin Smerte og sin Kierlighed paa et eller andet stille Sted, og skuffe den ved en eller anden Slags Virksomhed.

Imidlertid havde Lordens Ledsager, en forstandig rolig Mand, og god Jagttager, lagt Mærke til det Misgreb i Underholdningen, og aabenbaret sin Ven den Lighed i Forfatningerne. Denne vidste intet af Familiens Forhold; men hin, hvem paa Reisen egentlig intet interesserede saameget, som de synderlige Begivenheder, der ved naturlige og kunstige Forhold, ved Kampen imellem det Lovlige og Utæmmede, Forstanden og Fornuften, Lidenskaben og Fordommen blev frembragt, havde alt tidligere, og endnu mere i Huset selv giort

sig bekiendt med Alt, hvad der var foregaaet og endnu foregik.

Det giorde Lorden ondt, uden at han var forlegen derover. Man maatte reent tie i Selskab, naar man ikke skulde vangengang komme i den Forlegenhed; thi ikke blot betydende Anmærkninger, men de trivialeste Ytringer kunne paa en saa mislydende Maade støde sammen med de Tilstædeværendes Interesse. Vi vil giøre det godt igien i Aften, sagde Lorden, og holde os fra alle almindelige Samtaler. Giv De Selskabet noget at høre af de mange behagelige og betydende Anecdoter og Historier, De paa vor Reise har beriget Deres Portefeuille og Hukommelse med.

Men ogsaa med det bedste Forsæt lykkedes det ikke de Fremmede denne Gang at glæde Vennerne med en uanstødelig Underholdning; thi efterat Ledsageren ved mange synderlige, betydende, muntre, rørende, rædsomme Historier havde vakt Opmærksomheden, og spændt Deeltagelsen, tænkte han at slutte med en vel synderlig men blidere Begivenhed, og anede ikke, hvor nær den var hans Tilhørere paarørende.

De underlige Naboborn.

Novelle.

To Naboborn af betydelige Huse, en Dreng og en Pige, i passelig Alder til engang at blive Mand og Kone, lod man voxe op med hinanden i denne behagelige Udsigt, og Forældrene paa begge Sider glædede sig ved en tilkommende Forbindelse. Dog man mærkede meget snart, at denne Hensigt lod til at mislykkes, da der imellem de to fortreflige Naturer yttrede sig en synderlig Modbydelighed. Maaskee vare de hinanden for lige? Begge vendt ind i sig selv, tydelige i deres Villie, faste i deres Forsætter, hver enkelt æret og elsket af sine Legekammerater; altid stridige, naar de vare sammen, byggede stedse op, naar hver var ene for sig, forstyrrede stedse gienstidig, naar de mødtes; kappedes ikke til eet Maal, men kiæmpede stedse om et Diemeed; aldeles godmodige og elskværdige, og kun hadske, ja ondskabsfulde, naar de havde med hinanden at skaffe.

Dette underlige Forhold viiste sig alt ved deres barnlige Lege; det viiste sig ved tiltagen-

de Aar. Og som Drengene pleie at lege Krig, dele sig i Partier, levere hinanden Feltslag, saaledes stillede den trodsig modige Pige sig engang i Spidsen for den ene Hær, og streed mod den anden, med saadan Voldsomhed og Forbittrelse, at denne var skiændig blevet slagen paa Flugt, havde ikke hendes enkelte Modstander holdt sig meget kiæk, og dog endnu tilsidst afvæbnet sin Modstanderinde og taget hende til Fange. Men selv da værgede hun sig endnu saa voldsomt, at han for at frie sine Øine, og dog ikke gjøre Fiendinden Fortræd, maatte rive sit Silketørklæde af Halsen, og dermed binde hendes Hænder paa Ryggen.

Det tilgav hun ham aldrig; ja hun giorde saa hemmelige Anstalter og Forsøg til at gjøre ham Fortræd, at Forældrene, som alt længe havde holdt Øie med disse sælsomme Lidenskaber, enedes med hinanden, og besluttede at skille de tvende fiendtlige Væsener ad, og opgive hine elskelige Forhaabninger.

Drengen udmærkede sig snart i sine nye Forhold. Ethvert Slags Underviisning slog an hos ham. Velyndere og egen Tilbøielighed bestemte ham til Soldaterstanden. Overalt,

hvor han befandt sig, var han elsket og æret. Hans dygtige Natur syntes kun at virke til andres Velbefindende og Behag, og han var i sig uden tydelig Bevidsthed ret lykkelig at have mistet den eneste Modstander, Naturen havde tiltænkt ham.

Pigen traadde derimod med eet i en forandret Tilstand. Hendes Aar, en tiltagende Dannelse, og endnu mere en vis indvortes Følelse drog hende bort fra de hæftige Lege, hun hidtil i Drengenes Selskab pleiede at øve. I det Hele syntes noget at fattes hende, der var Intet omkring hende, der var værd at vække hendes Had. Elskværdig havde hun endnu ikke fundet Nogen.

En ung Mand, ældre end hendes forhenværende naboelige Vederpart, af Stand, Formue, Anseelse, yndet i Selskabet, søgt af Fruentimmerne, tilvendte hende sin hele Tilbøielighed. Det var førstegang en Ven, en Elsker, en Opvarter gjorde sig Umage for hende. Det Fortrin, han gav hende for mange, der vare ældre, mere dannede og glimrende, og havde større Fordringer end hun, var hende altfor behageligt. Hans fortsatte Opmærksomhed, uden at han var paatrængende, hans tro Vi-

stand ved adskillige ubehagelige Begivenheder, hans vel erklærede dog rolige og kun haabefulde Frieri hos Forældrene, da hun vist nok endnu var meget ung, alt det indtog hende for ham, hvortil Sædvane, de udvortes Forhold, Verden nu antog som bekiendte, gjorde deres. Hun var saa tit kaldet Brud, at hun tilsidst selv ansaae sig derfor, og hverken hun eller nogen anden tænkte paa, at der endnu gjordes nogen Prøvelse behov, da hun vexlede Ring med ham, der saa længe ansaaes for hendes Brudgom.

Den rolige Gang, den hele Ting havde taget, var heller ikke blevet fremskyndet ved Forlovelsen. Man lod just fra begge Sider Alting gaae saa hen, man glædede sig ved Samlivet, og vilde endelig endnu nyde den gode Aarstid, som et Foraar for det tilkommende alvorligere Liv.

Imidlertid havde den Fiernede uddannet sig paa det skiønneste, besteget et fortient Trin i sin Livsbestemmelse, og kom med Orlov at besøge Sine. Paa en ganske naturlig, men dog synderlig Maade, stod han atter imod sin smukke Naboerske. Hun havde i den sidste Tid kun næret venlige Brude-Familiefølelser

her, hun var i Overensstemmelse med Alt, hvad der omgav hende; hun troede at være lykkelig, og var det paa en vis Maade ogsaa. Men nu stod første Gang i lang Tid igien noget hende imod. Det var ikke Hadeværdigt; hun var blevet ude af Stand til at hade; ja, det barnagtige Had, der egentlig kun havde været en dunkel Erkiendelse af indvortes Værd, yttrede sig nu i glad Studsen, frydfuld Betragtning, halv villig, halv uvillig, og dog nødvendig Nærmelse, og alt dette var gienstridigt. En lang Adskillelse gav Anledning til længere Samtaler. Selv hiin barnagtige Ufornuft tiente de Oplyste til spøgefuld Erindring, og det var som man i det mindste maatte oprette hinanden hint drillende Had ved en venskabelig opmærksom Behandling, som om hin voldsomme Miskiendelse nu ikke maatte blive uden en udtalt Erkiendelse.

Fra hans Side blev Alt inden forstandige ønskelige Grændser. Hans Stand, hans Forhold, hans Stræben, hans Ærgierrighed sysselsatte ham saa rigelig, at han med Behagelighed optog den skiønne Bruds Venlighed, som en taksværd Tilgift, uden derfor at betragte hende i noget Hensyn paa sig, eller mis-

unde hendes Brudgom, med hvem han i øvrigt stod i de bedste Forhold. Hos hende saae det tvertimod ganske anderledes ud. Hun forekom sig selv som vaagnet af en Drøm. Kampen mod hendes unge Nabo havde været hendes første Lidenskab, og denne heftige Kamp var dog kun under Modstræbningens Form en heftig ligesom medfødt Tilbøielighed. Ogsaa forekom det hende i Erindringen ikke anderledes, end hun stedse havde elsket ham. Hun smilte over hiin fiendtlige Søgen med Vaaben ihænde; hun vilde kunne erindre sig den behageligste Følelse, da han giorde hende vaabenløs; hun indbildte sig at have følt den største Salighed, da han bandt hende, og hvad hun havde foretaget, ham til Skade og Fortræd, forekom hende kun som et uskyldigt Middel til at tildrage hans Opmærksomhed. Hun forbandede hiin Adskillelse, hun bejamrede den Søvn, hun var faldet i, hun forbandede den slæbende drømmerske Vane, hvorved en saa ubetydelig Brudgom havde kundet blive hende til Deel; hun var forvandlet, dobbelt forvandlet, fremad og tilbage, som man vil tage det.

Havde nogen kundet udvikle og dele hendes Følelser, som hun holdt ganske hemmelige,

vilde han ikke have skiændt paa hende; thi vist nok kunde Brudgommen ikke udholde Sammenligning med Naboen, saasnart man saae dem sammen. Naar man ikke kunde nægte den ene en vis Tillid, saa vakte den anden den fuldkomneste Fortrolighed; naar man gierne vilde have den ene til Selskab, ønskede man sig den anden til Medvandrer, og tænkte man ydermere paa høiere Deeltagelse, paa overordentlige Tilfælde, saa havde man vel tvivlet paa den Ene, medens den Anden gav fuldkommen Vished. For slige Forhold er Qvinderne medfød en særdeles Tact, og de have Aarsag, saavelsom Leilighed til at uddanne den.

Jo mere den skiønne Brud ganske hemmelig nærede deslige Sindelag hos sig, jo mindre nogen Eneste var i det Tilfælde at udsige det, der kunde gielde til Fordeel for Brudgommen, hvad Forhold, hvad Pligt syntes at raade og byde, ja hvad en uforanderlig Nødvendighed ugienkaldelig syntes at fordre; desmere begunstigede det skiønne Hierte sin Eensidighed, og i det hun fra den ene Side ved Verden og Familie, Brudgom og eget Tilsagn var uopløselig bunden, paa den anden den fremstræbende Yngling aldeles ingen Hemme-

lighed gjorde af sine Tanker, Planer, og Udsigter, blot viiste sig mod hende som en tro, ikke engang øm Broder, og der nu endog taltes om hans umiddelbare Afreise, syntes det, som om hendes tidlige barnagtige Aand med alle sine Nykker og Voldsomheder vaagnede paa ny, og nu paa et høiere Livstrin rustede sig med Uvillie at virke mere betydende og fordærvelig. Hun besluttede at døe, for at straffe den forhen hadede og nu saa hæftig elskede for hans Udeeltagenhed, og i det hun ikke skulde besidde ham, i det mindste evig formæle sig med hans Indbildningskraft, hans Anger. Han skulde ikke blive hendes døde Billede qvit, han skulde ikke ophøre at giøre sig Bebreidelser, at han ikke havde erkiendt, udforsket, vurderet hendes Sindelag.

Dette sælsomme Vanvid ledsagede hende overalt. Hun dulgte det under allehaande Former, og hvorvel hun forekom Menneskene underlig, var dog ingen opmærksom eller klog nok til at opdage den indvortes sande Aarsag.

Imidlertid havde Venner, Slægtninge, Bekiendte udtømt sig paa at anordne mangehaande Høitider. Neppe forgik en Dag, at jo noget Nyt og Uventet var anstillet. Neppe

var der et skiønt Sted i Egnen, som man jo havde udpyntet, og beredet til at modtage mange glade Giæster. Ogsaa vor unge Nykomne vilde før sin Afreise endnu giøre sit, og indbød det unge Par med en snævrere Familiekreds til en Lystfart paa Vandet. Man gik paa et stort vel udpyntet Skib, en af de Jagter, der tilbyde en liden Sal og nogle Værelser, og søge at bringe Landets Begvemmeligheder paa Vandet.

Man seilede med Musik paa den store Strøm, Selskabet havde ved den hede Dagstid samlet sig i de underste Rum, for at fornøie sig med Forstands- og Lykkespil. Den unge Vert, der aldrig kunde blive uvirksom, havde sat sig ved Roret, for at afløse den gamle Skibsmester, der just var falden i Søvn ved hans Side, og just brugte den Vaagende al Forsigtighed, da han nærmedes et Sted, hvor to Øer indkneb Flodrenden, og i det de udstrakte deres flade Flintebredder, snart paa den ene, snart paa den anden Side, giorde Farvandet farligt. Næsten var den omhyggelige og skarpseende Styrer i Fristelse at vække Mesteren, men han troede sig det til, og seilede mod Snævren. I det Øieblik viiste sig paa Dækket hans skiønne Modstanderinde med en Blomsterkrands paa Haaret.

Hun tog den af, og kastede den paa den Styrende. Tag denne til Erindring, udraabte hun; forstyr mig ikke, raabte han hende imøde, i det han fangede Krandsen: jeg behøver alle mine Kræfter og min Opmærksomhed. Jeg forstyrrer dig ikke tiere, sagde hun: du seer mig aldrig mere! hun sagde det, og ilede til Fordelen af Skibet, hvorfra hun sprang i Vandet. Nogle Venner raabte: frelser! frelser! hun drukner. Han var i den skrækkeligste Forlegenhed. Ved Larmen vaagner den gamle Skibsmester, vil igien til Roret, den Yngre vil overgive ham det; men det er ingen Tid til at skifte Styrelse; Skibet strander, og i samme Øieblik kastede han de tungeste Klæder af sig, styrtede sig i Vandet, og svømmede efter den skiønne Fiende.

Vandet er et venligt Element for den, der er bekiendt dermed, og veed at behandle det. Det bar ham, og den duelige Svømmer beherskede det. Snart havde han indhentet den forved ham henrevne Skiønne. Han greb hende, vidste at hæve og bære hende; begge bleve voldelig bortrevne af Strømmen, indtil de havde Øerne, Holmene længt bag sig, og Floden igien begyndte at flyde bred og magelig. Nu

først opmandede, nu først kom han sig af den første paatrængende Nød, hvori han uden Besindelse kun havde handlet mechanisk; han saae sig med opstræbende Hoved omkring, og roede efter Evne til et fladt buskbevoxet Sted, der behagelig og beleilig løb hen udi Floden. Der bragte han sit skiønne Bytte paa det Tørre, men ingen Livsaande var hos hende at spore. Han var i Fortvivlelse, da en betraad Sti, der løb giennem Buskene, faldt ham i Øinene; Han belæssede sig paa ny med den dyrebare Byrde, han øinede snart en eensom Boelig, og naaede den. Der fandt han gode Folk, et ungt Ægtepar. Ulykken, Nøden, forklarte sig hastig. Hvad han efter nogen Besindelse forbrede, ilskede. En lys Ild brændte, uldne Dækker udbredtes over et Leie; Peltse, Skind, og hvad Varmende der var ved Haanden, blev hurtig hidbragt. Her overvandt Attraaen at frelse enhver anden Betragtning. Intet blev forsømt, for at kalde det skiønne halvstive nøgne Legeme atter tillive. Det lykkedes. Hun slog Øinene op, hun saae Vennen, hun omslyngede hans Hals med sine himmelske Arme. Saaledes blev hun længe; en Taarestrøm styr-

tede ud af hendes Øine, og fuldbragde hendes Helbredelse. Vil Du forlade mig, udraabte hun, da jeg finder dig saaledes igien? Aldrig, raabte han: aldrig! og vidste ikke, hvad han sagde, eller hvad han gjorde. Kun skaan dig! raabte han til: skaan dig! tænk paa dig selv for din og for min Skyld.

Hun tænkte nu paa sig selv, og mærkede nu først, hvad Forfatning, hun var i. Hun kunde ikke undsee sig for sin Yndling, sin Redningsmand; men hun lod ham gierne gaae, at han kunde sørge for sig selv, thi endnu var, hvad der omgav ham, vaadt og drivende.

De unge Ægtefolk talte sammen; han tilbød Ynglingen og hun den Skiønne deres Brylupsklæder, som endnu hang der fuldstændige, for at klæde et Par fra Hoved til Fod, inden og uden. I kort Tid var de to Eventyrere ikke blot paaklædte, men pyntede. De saae allerkiæreste ud, studsede over hinanden, da de traadde sammen, og faldt med umaadelig Lidenskab, og dog halv smilende over Maskeringen, voldsom i hinandens Arme. Ungdommens Kraft, og Kiærligheds Virksomhed helbredede dem paa faa Øieblikke fuldkommen, og der be-

hovedes kun Musik til at opfordre dem til Dands.

At have fundet sig overgaaet fra Vandet paa Jorden, fra Døden i Live, fra Familiekredsen, i en Udørk, fra Fortvivlelse i Henrykkelse, fra Ligegyldighed i Tilbøielighed i Lidenskab, alt i et Øieblik — Hovedet vilde ikke være istand til at fatte det; det vilde springe eller forvirres. Herved maa Hjertet gjøre det Bedste, naar en saadan Overraskelse skal bæres.

Ganske hensunken, den ene i den Anden, kunde de først efter nogen Tid tænke paa de Efterladtes Angst og Sorg, og næsten kunde de ikke selv uden Angst og uden Sorg tænke paa, hvorledes de igien skulde møde hine. Skal vi flye? skal vi skiule os? sagde Ynglingen. Vi vil blive sammen, sagde hun, i det hun hang om hans Hals.

Landmanden, der hørte af dem om det strandede Skib, ilte, uden at spørge videre, til Aabredden. Fartøiet kom lykkelig indsvommende, det var med megen Møie bragt af Grund, Man seilede fort paa det Uvisse, i Haab at gienfinde de Forlorne. Da derfor Landmanden

med Vinken og Raaben giorde de Seilende opmærsomme, løb til et Sted, hvor der viiste sig en fordeelagtig Landeplads, og ikke hørte op at vinke og raabe, vendte Skibet sig til Aabredden, og hvilket Skuespil blev det, da de landede? de to Forlovedes Forældre trængte sig først frem paa Aabredden; den elskende Brudgom var næsten fra sig selv. Neppe havde de fornummet, at de kiære Børn vare reddede, saa traadde disse i deres synderlige Forklædning frem af Busken. Man gienkiendte dem ikke, før de vare komne ligehen. Hvem seer jeg? raabte Mødrene; hvad seer jeg? raabte Fædrene. De Reddede kastede sig ned for dem. Eders Børn! raabte de: et Par! tilgiver! raabte Pigen; Eders Velsignelse! raabte Ynglingen. Giver os Eders Velsignelse! raabte de begge, da Alle stydsende forstummede. Eders Velsignelse! lød tredie Gang; og hvo havde kunnet nægte den?

Ellevte Kapitel.

Den Fortællende giorde en Pause, eller havde rettere alt holdt op, da han maatte blive vaer, at Charlotte var overmaade bevæget; ja hun stod op, og forlod med en stum Undskyldning Værelset; thi Historien var hende bekiendt. Denne Begivenhed havde virkelig tildraget sig med Kapitainen og en Naboerske, vel ikke ganske, som Engelskmanden fortalte den, dog var den i Hovedtrækkene ikke forvansket, kun i det Enkelte mere uddannet og udpyntet, som det pleier at gaae deslige Historier, naar de først gaae giennem Mængdens Mund, og saa giennem en sindrig og smagfuld Fortællers Phantasie. Til Slutning bliver for det meeste Alt og Intet, som det var.

Ottilia fulgte Charlotte, som de to Venner selv forlangte, og nu kom Raden til Lorden at anmærke, at maaskee igien var begaaet en Forseelse, fortalt Noget, der var Huset bekiendt, eller vel endog paarørende. Vi maa vogte os, blev han ved, at vi ikke endnu stifte mere Ondt. For det meget Gode og Behage-

lige, vi her have nydt, synes vi at bringe Beboerinderne liden Lykke. Vi skal paa en sømmelig Maade søge at tage Afskeed.

Jeg maae tilstaae, svarte Ledsageren, at endnu noget andet holder mig fast her, som, jeg ikke gierne vilde forlade Huset, uden først at have oplyst og nærmere kiende. De var i Gaar, Mylord, da vi tog med den portatile Camera Obsbura giennem Lysthaven, meget for sysselsat med at vælge Dem en virkelig maleriisk Standpunkt, til de skulde have lagt Mærke til, hvad der foregik ved Siden af Veien. De dreiede af fra Hovedveien, for at komme til en lidet besøgt Sted ved Søen, der tilbøde dem et yndigt Syn lige overfor. Ottilia, der fulgte med os, vilde ikke gaae med, og bad om, at maatte seile derhen paa Baaden. Jeg gik i Baaden med hende, og havde min Glæde af den skiønne Seilerindes Hændighed. Jeg forsikkrede hende, at jeg siden jeg var i Schweits, hvor ogsaa de smukkeste Piger beklæde Baadsmandens Plads, ikke var bleven saa yndig gynget over Bølgerne, men kunde ikke bare mig for at spørge hende, hvorfor hun egentlig havde undslaaet sig for at gaae hin Sidevei; thi virkelig var der i hendes Vægring et Slags

ængstelig Forlegenhed. Naar De ikke vil lee mig ud, svarte hun venlig, kan jeg vel giøre Dem nogen Rede derfor, hvorvel der egentlig for mig selv svæver en Lønndom derover. Jeg har aldrig betraad hin Sidevei, uden der jo har overfaldet mig en ganske egen Gysen, som jeg ellers ingensteds føler, og som jeg ikke veed at forklare mig. Jeg skyer derfor heller at undsætte mig for saadan en Følelse, saameget mere som der strax derpaa indfinder sig en Hovedpine paa venstre Side, som jeg ogsaa tit ellers er plaget med. Vi landede, Ottilia talte med Dem, og jeg undersøgte midlertid Stedet, som hun i Fraskand tydelig havde angivet mig. Men hvor stor blev min Forundring, da jeg opdagede meget tydeligt Spor af Steenkul, som overtyder mig, man vilde ved nogen Eftergravning maaskee finde et rigt Steenkulsleie i Dybet.

Forlad mig, Mylord! jeg veed, De smiler, og veed ret godt, at De kun som viis Mand og Ven overbærer med min lidenskabelige Opmærksomhed paa disse Ting, som De ingen Tro har til; men det er mig umuligt at tage herfra, uden ogsaa at lade der smukke Pigebarn forsøge Pendulsvingningerne.

Det kunde aldrig feile, naar Sagen kom paa Tale, at jo Lorden atter gientog sine Modgrunde, som Ledsageren beskeden og taalmodig modtog, men dog tilsidst blev ved sin Mening, sine Ønsker. Ogsaa han gav gientaget tilkiende, at man, fordi slige Forsøg ikke lykkedes enhver, ikke skulde opgive Sagen, ja snarere kun desalvorligere og grundigere maatte undersøge den; da sikkerlig endnu mange Forhold og Slægtskaber af uorganiske Væsner indbyrdes, organiske med dem, og atter indbyrdes, vilde aabenbares, der nu vare os skiulte.

Han havde alt udbredt sit Apparat af gyldne Ringe, Markasiter, og andre metalliske Substantser, som han altid førte hos sig i et smukt lidet Skriin, og nedlod nu Metaller, der svævede i Traade, til Forsøg over andre Metaller. Jeg under Dem den Skadefryd, Mylord, sagde han, jeg læser i Deres Ansigt, over at inter vil bevæge sig hos mig og for mig. Men min Operation er ogsaa kun et Paaskud. Naar Damerne kommer tilbage, skal de blive nysgierrige efter, hvad Underligt vi her tage os for.

Fruentimmerne kom. Charlotte forstod strax, hvad der foregik. Jeg har hørt ad-

skilligt om slige Ting, sagde hun, men aldrig seet nogen Virkning. Da De har alting saa smukt ved Haanden, saa lad De mig forsøge, om det ikke ogsaa slaaer an for mig.

Hun tog Traaden i Haanden; og da det var hendes Alvor, holdt hun den stadig, og uden Sindsbevægelse; men der var end ikke den mindste Bevægelse at spore. Derpaa blev Ottilia formaaet dertil. Hun holdt Pendulen endnu roligere mere ubekymret ubevidst over de underliggende Metaller. Men i samme Øieblik blev det svævende henrevet som i en afgiort Hvirvel, og dreiede sig, alt eftersom man stiftede Underlag, snart til den ene, snart til den anden Side, nu i Kreds, nu i Ellipse, eller tog et Sving i lige Linier, som kun Ledsageren kunde vente, ja var hans Forventning.

Lorden selv studsede i nogen Maade, men den anden kunde for Lyst og Begierlighed ikke slutte, og bad bestandig om at faae Forsøgene gientagne og mangfoldiggiorte. Ottilia var føielig nok til at finde sig i hans Forlangende, til hun omsider venligen bad ham, han maatte lade hende gaae, da hendes Hovedpine indfandt sig igien. Han forundret, ja henrykt derover,

forsikrede hende med Enthusiasmus, at han fuldkommen vilde helbrede hende for dette Onde, naar hun vilde betroe sig til hans Curart. Man var et Øieblik uvis; med Charlotte, som hastig begreb, hvad der taltes om, afvendte det velmeente Tilbud, da hun ikke var sindet, omkring sig at tillade noget, som hun altid havde følt en stærk Apprehension for.

De Fremmede havde begivet sig bort, og uagtet man var berørt af dem paa en synderlig Maade, dog efterladt dem det Ønske, man engang maatte træffe paa dem igien. Charlotte nyttede nu de smukke Dage til at ende sine Gienbesøg i Nabolaget, hvilke hun neppe kunde blive færdig med, da hele Omegnen, nogle virkelig deeltagende, andre blot for Sædvanens Skyld, hidtil flittig havde bekymret dem om hende. Hiemme oplivedes hun ved Synet af Barnet; det var visselig hver Kierlighed, hver Omsorg værdt. Man saae i det et underfuldt, ja et Underbarn, høist frydeligt at see til af Størrelse, Proportion, Styrke, og Sundhed, og hvad endnu satte mere i Forundring, var hin dobbelte Liighed, der stedse indviklede sig mere. Af Ansigtstræk, og hele Form lignede Barnet bestandig mere Capitai-

nen; Hinene lode sig stedse mindre skille fra Ottilias Side.

Ledet ved dette synderlige Slægtskab, og maaskee endnu mere ved den skiønne Følelse hos Fruentimmer, der omfatte en elsket Manns Barn ogsaa ved en Anden med øm Tilbøielighed, blev Ottilia den tilvorende Skabning saa godt som en Moder, eller rettere en anden Slags Moder. Tog Charlotte bort, blev Ottilia ene med Barnet og Oppasserinden. Paa nogen Tid var Nanny skinsyg paa Drengen, som Herskerinden syntes at tilvende al sin Tilbøielighed, trodsig taget fra hende, og vendt tilbage til sine Forældre. Ottilia blev ved at bære Barnet i fri Luft, og vante sig til stedse videre Spadseregange. Hun havde Melkeflasken med sig, for at give Barnet sin Næring, hvis det behøvedes. Sielden forsømte hun tillige at tage en Bog med, og saaledes udgiorde hun, med Barnet paa Armen, læsende og vandrende en meget yndig Penseroſa.

Tolvte Kapitel.

Feldtogets Hovedmaal var opnaaet, og Eduard, prydet med Ærestegn hæderlig forløvet. Han begav sig strax igien paa den liden Gaard, hvor han fandt nøie Efterretninger om Sine, som han, uden at de mærkede og vidste det, havde skarpt ladet holde Øie med. Hans stille Opholdssted smilte ham paa det venligste imøde: thi man havde imidlertid efter hans Anordning indrettet, forbedret, og fremmet meget, saa at Anlæggene og Omegnene, ved det indre og nærmest nydelige opveiede, hvad de fattedes i Vide og Bredde.

Eduard ved en raskere Levnetsgang vant til mere afgiørende Skridt, foretog sig nu at udføre, hvad han længe nok havde havt Tid at overlægge. For Alting kaldte han Majoren. Glæden over at sees igien var stor. Ungdoms-Venskaber, som Slægtskaber, have den betydelige Fordeel, at Feiltagelser og Misforstaaelser, af hvad Art de end er, aldrig fra Grunden af skade dem, og de gamle Forhold efter nogen Tid komme sig igien.

Til glad Modtagelse forespurgde Eduard sig om Vennens Tilstand, og erfoer, hvor fuldkommen Lykken havde begunstiget ham efter hans Ønsker. Halv spøgende fortrolig spurgte Eduard da, om ikke ogsaa en skion Forbindelse var i Værk? Vennen benægtede det med betydende Alvor.

Jeg kan og tør ikke holde noget tilbage, blev Eduard ved: jeg maa strax aabenbare dig mine Tanker og Forsætter. Du kiender min Lidenskab til Ottilia, og har længe indseet, at det er den, der har styrtet mig i dette Feldtog. Jeg nægter ikke, jeg havde ønsket at blive et Liv qvit, der ikke var mig mere til Nytte uden hende; men jeg maa tillige tilstaae dig, at jeg ikke har kundet føre det over mit Hierte at fortvivle aldeles. Lykken med hende var saa skion, saa ønskværdig, at det blev mig umuligt, fuldkommen at give Slip derpaa. Saamangen trøstelig Anelse, saa mangt et blidt Tegn havde bestyrket mig i den Tro, i den Drøm, Ottilia kunde blive min. Et Glas betegnet med vor Navnetræk, kastet i Veiret, da Grundstenen blev lagt, gik ikke istykker; det blev opfanget, og er igien i mine Hænder. Saa vil jeg da, raabte jeg mig til,

da jeg paa dette eensomme Sted havde gjennemdrevet saamange tvivlsomme Timer, saa vil jeg da i Glassets Sted gjøre mig selv til Vartegn, om vor Forbindelse er mulig eller ikke. Jeg gaaer hen, og søger Døden, ikke som en Rasende, men som een, der haaber at leve. Ottilia skal være Prisen, jeg kiæmper for; hun skal være den, jeg bag hver fiendtlig Slagtorden, i hver Forskandsning, i hver befæstet Fæstning haaber at erobre. Jeg vil gjøre Underværker, med det Ønske at skaanes, i den Tanke at vinde Ottilia, ikke at tabe hende. Disse Følelser have ledet mig, de have staaet mig bi gjennem alle Farer; men nu finder jeg mig ogsaa som den, der er kommet til Maalet, der har overvundet alle Hindringer, hvem nu intet mere er i Veien. Ottilia er ung, og hvad endnu ligger imellem denne Tanke og Udførelsen, kan jeg kun ansee for betydende.

Du udsletter, svarte Majoren, med faa Træk Alt, hvad man kunde og skulde modsætte dig, og dog maa det gientages. At gienkalde dig Forholdet til din Kone i sit hele Værd, overlader jeg dig selv; men du skylder hende, du skylder dig, ikke at formørke dig i saa

Henseende. Men hvor kan jeg blot tænke paa, at Eder er givet en Søn, uden tillige at udsige, at I tilhøre hinanden for stedse, at I for dette Væsens Skyld ere pligtige, at leve forenede, paa det I forenede kunne sørge for dets Opdragelse og dets tilkommende Vel?

Det er blot Indbildning af Forældrene, svarte Eduard, naar de sætte sig i Hovedet, at deres Tilværelse er deres Børn saa fornøden. Alt, hvad der lever, finder Næring og Hielp, og naar Sønnen efter Fadrens tidlige Død ikke har saa bequem, saa begunstiget en Ungdom, saa vinder han maaskee just derved i hurtigere Dannelse for Verden, ved betimelig at erkiende, at han maa skikke sig efter Andre, hvilket vi dog Alle tidligere eller senere maa lære. Og herom tales der jo aldeles ikke; vi ere rige nok til at forsørge adskillige Børn, og det er ingenlunde Pligt eller Velgierning at opdynge saa mange Eiendomme paa eet Hoved.

Da Majoren med nogle Træk meente at antyde Charlottes Værd, og Eduards langvarige Forhold til hende, faldt Eduard ham hastig i Ordet: vi have begaaet en Daarlighed, som jeg kun altforvel indseer. Hvo i en vis Alder vil realisere tidligere Ungdoms Ønsker

og Forhaabninger, bedrager sig altid; thi hvert Aartiende af Menneskets har sin egen Lykke, sine egne Forhaabninger og Udsigter. Vee det Menneske, der af Omstændigheder eller Indbildning foranlediges at gribe fremad eller tilbage! Vi have begaaet en Daarskab, skal den da være for det hele Liv? skal vi af nogen Slags Betænkelighed nægte os, hvad Tidens Sæder ikke fraklende os? i hvormange Ting tager Mennesket sit Forsæt, sin Handling tilbage, og just her skulde det ikke skee, hvor der tales om det Hele, og ikke om det Enkelte, ikke om denne eller hiin Livets Betingelse, men om dets hele Omfang!

Majoren undlod ikke paa en ligesaa snild som fyndig Maade, at forestille Eduard de forskiellige Forhold til hans Gemahlinde, Familierne, Verden, hans Eiendomme, men det lykkedes ham ikke at vække nogen Deeltagelse. Alt dette, min Ven! svarte Eduard, er gaaet forbi min Siel, midt i Slagets Vrimmel, naar Jorden bævede af vedholdende Torden, naar Kuglerne susede, og hvinede, Vaabenbrødre faldt paa Høire og Venstre, min Hest blev saaret, min Hat giennemskudt; det har foresvævet mig ved den stille natlige Ild under Himmelens Hvæl-

ving. Da traadde alle mine Forbindelser for min Siæl; jeg har giennemtænkt, giennemfølt dem; jeg har tilegnet mig, har assundet mig, gientagne Gange, og nu for stedse.

I slige Øieblikke, hvorledes kan jeg fortie dig det? var ogsaa du mig nærværende, ogsaa du hørte til min Kreds; og høre vi da ikke saa alt længe til hinanden? er jeg bleven dig Noget skyldig, kommer jeg nu i det Tilfælde at afdrage dig det med Renter; er du nogensinde bleven mig Noget skyldig, saa seer du dig nu istand til at giengielde mig det. Jeg veed, du elsker Charlotte, og hun fortiener det; jeg veed, du er hende ikke ligegyldig, og hvorfor skulde hun ikke erkiende dit Værd? Tag hende af min Haand! før mig Ottilia til, og vi ere de lykkeligste Mennesker paa Jorden.

Just fordi du vil bestikke mig med saa høie Gaver, svarte Maforen, maa jeg være desforsigtigere, desstrængere. Istedenfor, at dette Forslag, som jeg i Stilhed ærer, skulde lette Sagen, gior det den tvertimod vanskeligere. Der tales, som om dig, nu ogsaa om mig, og som om vor Skiæbne, saa og om

vort gode Navn, om to Mænds Ære, der hidtil vare uberygtede, men ved denne underlige Handling, om vi og ikke vil kalde den andet, komme i Fare for, at vise dem for Verden i et høist sælsomt Lys.

Juſt det, at vi ere uberygtede, svarte Eduard, giver os den Ret ogsaa engang at lade os berygte. Den, der sit hele Liv igiennem har viist sig som en paalidelig Mand, han giør en Handling paalidelig, der vilde synes tvetydig hos Andre. Hvad mig angaaer, jeg føler mig ved de sidste Prøvelser, jeg har paalagt mig, ved de vanskelige farlige Handlinger, jeg har giort for andre, berettiget ogsaa at giøre noget for mig. Hvad dig og Charlotte angaaer, det være henstillet til Fremtiden; men mig vil du, vil Ingen holde tilbage fra mit Forsæt. Vil man byde mig Haanden, saa tilbyder jeg mig ogsaa igien til Alt; vil man overlade mig til mig selv, eller vel endog være mig imod; saa maa deraf flyde en Yderlighed, det blive og, som det vil.

Majoren holdt det for sin Pligt, saalænge muligt at modsætte sig Eduards Forsæt, og han betiente sig nu mod sin Ven af en klog Vending, i det han lod, som han gav efter,

og kun bragte den Form, den Forretningsgang paa Tale, hvorved man skulde naae denne Skilsmisse, disse Forbindelser. Da fremtraadde der saameget uglædeligt, besværligt, upasseligt, at Eduard følte sig sat i det værste Lune.

Jeg seer nok, raabte denne omsider, ikke blot fra Fiender, ogsaa fra Venner maa man vinde med Storm, hvad man ønsker sig. Det, hvad jeg vil, hvad der er mig uundværligt, holder jeg fast for Øie; jeg vil gribe det, og visselig snart og behændig. Deslige Forhold, veed jeg vel, høve sig ikke, og danne sig ikke, uden at meget falder, som staaer, uden at meget maa vige, som har Lyst at blive. Ved Overlæg endes deslige ikke; for Forstanden ere alle Rettigheder lige, og paa den stigende Vægtskaal lader altid igien en Modvægt sig lægge. Beslut dig altsaa, min Ven! til at handle for mig, for dig, for mig, for dig, at udvikle, opløse, knytte disse Forfatninger. Lad dig ikke afholde ved nogen Betragtning; vi have desuden bragt Verden til at tale om os, den vil tale om os endnu engang, saa glemme os, som alt Andet, hvad der hører op at være

nyt, og lade os gaae, som vi kunne, uden videre at tage Deel i os.

Majoren havde ingen anden Udvei, og maatte endelig finde sig i, at Eduard engang for alle behandlede Sagen, som noget bekiendt og forudsat, at han skikkeviis giennemgik, hvorledes Alting var at giøre, og udlod sig om Fremtiden paa det muntreste, endog i Spøg.

Derpaa blev han igien alvorlig og eftertænksom ved: vilde vi overlade os til det Haab, den Forventning, at Alt igien vil finde sig af sig selv, at Tilfældet skal lede og begunstige os, saa vilde det være et strafværdigt Selvbedrag. Paa denne Maade kan vi umulig redde os, ikke igien oprette vor Ro paa alle Sider; og hvor skulde jeg kunde trøste mig, da jeg uskyldig er Skyld i Alt! Ved min Paatrængenhed har jeg formaaet Charlotte til at tage dig i Huset, og ogsaa Ottilia er blot i Følge af denne Forandring kommet til os. Vi ere ikke mere Herrer over, hvad deraf er kommet; men vi ere Herrer over at giøre det uskadeligt, at lede Forholdene til vor Lykke. Vend du Øinene bort fra de skiønne og venlige Udsigter, jeg aabner os, byd du mig, byd du os

Alle en sørgelig Forsagelse, for saavidt du tænker dig det muligt, for saavidt det kunde være muligt; men er ikke ogsaa da, naar vi foretage os at vende tilbage til de gamle Forfatninger, meget Upasseligt, Umageligt, Fortrædeligt at overbære, uden at noget Godt, noget Blidt flød deraf? Vilde den lykkelige Tilstand, hvori du befinder dig, vel gisre dig Glæde, naar du hindredes at besøge mig, at leve med mig? Og efter det, der er foregaaet, vilde det dog altid være dig piinligt. Charlotte og jeg vilde med al vor Formue kun finde os i en sørgelig Forfatning. Og hvis du med andre Verdensmennesker tør troe, at Aar, at Fraværelse slove slige Følelser, udslette saa dybt indgravne Træk, saa tales jo her just om de Aar, som man ikke vil tilbringe i Smerte og Savn, men i Glæde og Behag. Og for nu tilsidst endnu at sige det Vigtigste: naar vi ogsaa efter vor udvortes og indvortes Tilstand i al Fald kunde oppebie det, hvad skal der blive af Ottilia, der maatte forlade vort Huus, i Samfundet undvære vor Forsorg, og i den forvorpne kolde Verden kummerlig presse sig omkring? Mal mig en Tilstand, hvori Ottilia kunde være lykkelig, uden mig, uden os, da

skal du have fremført et Argument, der er stærkere end ethvert andet, som jeg, om jeg endog ikke kan indrømme det, ikke give mig derfor, dog ret gierne paa ny vil tage i Betragtning og Overveielse.

Denne Opgave var ikke saa let at løse; i det mindste faldt der ikke Vennen noget til, strækkeligt Svar ind derpaa, og der blev intet andet tilbage for ham end gientaget at indskiærpe, hvor vigtigt, hvor betænkeligt, og i mangen Henseende farligt det hele Foretagende var, og at man i det mindste paa det alvorligste havde at betænke, hvorledes det var at gribe an. Eduard lod sig det gefalde, dog under den Betingelse, at Vennen ikke vilde forlade ham, førend de vare blevne fuldkommen enige om den Ting, og de første Skridt vare giorte.

Trettende Kapitel.

Fuldkommen fremmede og mod hinanden ligegyldige Mennesker, naar de leve en Tid sammen, vende deres Inderste gienſidig ud, og der maa komme en vis Fortrolighed deraf. Desmere lader ſig vente, at vore to Venner, da de igien boede ſammen, hver Dag og hver Time omgikkes ſammen, gienſidig ikke holdt hinanden noget hemmeligt. De gientog Erindringen af deres forhenværende Forfatninger, og Majoren dulgte ikke, at Charlotte havde tilkiendt Eduard Ottilia, da han kom hiem fra ſine Reiſer, at hun havde havt i Sinde i Tiden at gifte det ſmukke Pigebarn med ham. Eduard henrykt indtil Forvirring over denne Opdagelſe, talte uden Tilbageholdenhed om Charlottes og Majorens gienſidige Tilbøielighed, ſom han, da det juſt var ham bequemt og gunſtigt, udmalede med levende Farver.

Ganſke nægte kunde Majoren ikke, og heller ikke ganſke tilſtaae. Men Eduard befæſtede, beſtemte ſig kun desmere. Han tænkte ſig Alt ikke ſom muligt, men ſom alt ſkeet. Alle

Dele behøvede blot at samtykke i, hvad de ønskede; en Skilsmisse var vist at naae, en nær Forbindelse skulde følge, og Eduard vilde reise med Ottil a.

Mellem Alt, hvad Indbildningskraften udmaler sig behageligt, er maaskee intet mere tillokkende, end naar Elskende, naar unge Ægtefolk haabe at nyde deres nye friske Forhold i en ny frisk Verden, og prøve og stadfæste et varigt Baand paa saa mange skiftende Forfatninger. Majoren og Charlotte skulde imidlertid have indskrænket Fuldmagt at ordne Alt, hvad der vedkom Besiddelse, Formue, og de jordiske ønskelige Indretninger, og saaledes indlede dem efter Ret og Billighed, at alle Dele kunde være tilfreds. Det, Eduard allermeest syntes at stole paa, det, han syntes at love sig den største Fordeel af, var det: da Barnet skulde blive hos Moderen, vilde Majoren kunne opdrage Drengen, lede ham efter sine Indsigter, udvikle hans Evner. Ikke forgiæves havde man da i Daaben givet ham deres fælles Navn Otto,

Alt dette var blevet saa færdigt hos Eduard, at han ikke kunde udsætte nogen Dag længere, at træde nærmere til Udførelsen,

De kom paa deres Vei til Godset i en lille By, hvor Eduard eiede et Huus, hvori han vilde opholde sig og oppebie Majorens Gienkomst. Dog kunde han ikke overvinde sig til strax at staae af der, og fulgte Vennen endnu igiennem Byen. De vare begge til Hest, og indviklede i en betydende Samtale reed de sammen videre.

Paa eengang sinede de langt borte det nye Huus paa Høiden, hvis røde Tagstene de første Gang saae blinke. Eduard griber en uimodstaaelig Længsel, endnu i Aften skal Alt være afgiort. I en ganske nærliggende Landsby vil han holde sig skiult; Majoren skal indstændig forestille Charlotte Sagen, overraske hendes Forsigtighed, og ved det uventede Forslag nøde hende til frit at aabne sit Sindelag. Thi Eduard, der havde overført sine Ønsker paa hende, troede ikke andet, end han kom hendes afgiorte Ønsker imøde, og haabede et saa hastigt Samtykke af hende, fordi han ingen anden Villie kunde have. Han saae det lykkelige Udfald glad for Øinene, at, paa det dette hastig kunde forkyndes den Lurende, skulde nogle Kanoner brændes af, og var det blevet Nat, nogle Raketter gaae i Veiret.

Majoren reed ad Slottet. Han fandt ikke Charlotte, men fik tvertimod at vide, at hun for nærværende boede oppe paa den nye Bygning, men nu aflagde et Besøg i Nabolaget, som hun sandsynlig ikke saasnart kom hiem fra i Dag. Han gik tilbage i Værtshuset, hvor han havde sat sin Hest.

Eduard, drevet af uovervindelig Utaalmod, sneeg sig imidlertid ud af sit Baghold giennem eensomme, kun Jægere og Fiskere bekiendte Stier til sin Lystskov, og fandt sig mod Aften i Krattet, i Nærheden af Søen, hvis Speil han førstegang sinede fuldkommen og reent.

Ottilia havde den Eftermiddag giort en Spadseregang ved Søen. Hun bar Barnet, og læste efter Sædvane, medens hun gik. Saaledes kom hun til Egetræerne ved Overfarten. Drengen var falden i Søvn; hun satte sig, lagde ham ned ved sin Side, og blev ved at læse. Bogen var af dem, der tiltrække et ømt Gemyt, og ikke slippe det igien. Hun glemte Tid og Time, og tænkte ikke paa, at hun til Lands endnu havde lang Vei tilbage til den nye Bygning; men hun sad hensunken i sin Bog, i sig selv, saa elskværdig at

skue, at Træerne, at Buskene rundt omkring skulde været beslaede, begavede med Dine, for at beundre hende, og glæde sig over hende. Og just faldt en rødlig Lysstribe af den synkende Sool bag hende, og forgyldte Kind og Skulder.

Eduard, som det hidtil var lykkedes, umærket at trænge saa langt frem, som fandt sin Lystskov tom, Egnen ensom, vovede sig stedse videre. Endelig bryder han giennem Krattet ved Egetræerne; han seer Ottilia, hun ham; han flyver imod hende, og ligger for hendes Fødder. Efter en lang stum Pause, hvori begge søge at fatte sig, forklarer han hende med faa Ord, hvorfor og hvorledes han er hidkommet. Han havde sendt Majoren til Charlotte; deres fælles Skiæbne blev maaskee afgiort i dette Øieblik. Aldrig havde han tvivlet paa hendes Kiærlighed, hun sikkert heller aldrig paa hans. Han bad hende blot om hendes Samtykke. Hun dvælede; han tilsvor hende, han vilde giøre sine gamle Rettigheder gieldende, og slutte hende i sine Arme; hun pegede paa Barnet.

Eduard seer det, og studser. Store Gud! raabte han: havde jeg Aarsag at tvivle paa

min Kone, paa min Ven, vilde denne Gestalt frygtelig vidne imod dem. Er dette ikke Majorens Træk? saadan en Lighed har jeg aldrig seet.

Vist ikke! svarte Ottilia: hele Verden siger, det ligner mig. Skulde det være muligt, gav Eduard til Svar: og i samme Øieblik slog Barnet Øinene op, to store sorte gjennemtrængende Øine, dybe og venlige. Barnet saae alt saa forstandig paa Verden; det syntes at kiende de to, der stod for det. Eduard kastede sig ned hos Barnet; han knælede to Gange for Ottilia. Det er dig! udraabte han: Øinene ere dine. Ak! men lad mig blot see ind i dine egne. Lad mig kaste et Slør over hin ulykkelige Time, der gav dette Væsen Tilværelse. Skal jeg skrække din rene Siæl med den ulykkelige Tanke, at Mand og Kone, der ere blevne hverandre fremmede, kan trykke hinanden til sit Hierte, og ved levende Ønsker vanhellige en lovlig Pagt? Eller da vi engang er saavidt, da mit Forhold til Charlotte maa opløses, da du bliver min, hvorfor skal jeg ikke sige det? hvorfor skal jeg ikke udsige det haarde Ord: dette Barn er avlet af et dobbelt Ægteskabsbrud; det skiller mig fra

min Hustru, og min Hustru fra mig, som det skulde forbundet os. Lad det da vidne imod mig, lad disse herlige Øine sige dine, at jeg i en Andens Arme tilhørte dig; maatte du føle, Ottilia, ret føle, at jeg kun i dine Arme kan afsone denne Feil, denne Forbrydelse!

Tys! udraabte han, i det han sprang op, og troede at høre et Skud, som det Tegn, Majoren skulde give. Det var en Jæger, der havde skudt i det nærliggende Bierg. Der kom intet videre, Eduard var utaalmodig.

Nu først saae Ottilia, at Solen var gaaet ned bag Biergene. Endnu tilsidst gienstraalede den fra Vinduerne i den øverste Bygning. Gaae, Eduard! raabte Ottilia: saa længe have vi undværet, saa længe liidt. Betænk, hvad vi begge skylde Charlotte. Hun maa afgiøre vor Skiæbne; lad os ikke foregribe hende! Jeg er din, naar hun tilstæder det; hvis ikke, maa jeg forsage dig. Da du troer Afgiørelsen saa nær, saa lad os bie. Gaae tilbage i Bondebyen, hvor Majoren venter dig. Hvor mange Ting kan ikke forefalde, der fordre en Forklaring. Er det sandsynligt, at et raat Kanonskud skal forkynde dig Udfaldet af hans Underhandlinger? Maaskee søger

han dig i dette Øieblik. Han har ikke truffet Charlotte; det veed jeg: han kan være gaaet hende imøde; thi man vidste, hvor hun var henne. Hvor mangehaande Tilfælde er mulige? forlad mig! nu maa hun komme. Hun venter mig deroppe med Barnet.

Ottilia talte i Hast. Hun sammenkaldte sig alle Muligheder. Hun var lykkelig i Nærheden af Eduard, og følte, at hun nu maatte faae ham bort. Jeg beder, jeg besværger dig, Elskede! raabte hun: vend tilbage, og oppebi Majoren! Jeg lyder dine Befalinger, raabte Eduard, i det han først saae lidenskabelig paa hende, og derpaa sluttede hende fast i sine Arme. Hun omslyngede ham med sine, og trykte ham paa det ømmeste til sit Bryst. Haabet foer som et Stjerneskud hen over deres Hoveder. De drømte, de troede at tilhøre hinanden; de verlede første Gang afgiorte, frie Kys, og adskiltes voldsom og smertelig.

Solen var dalet, det skumrede alt, og duftede fugtigt omkring Søen. Ottilia stod forvirret og bevæget; hun saae over til Bierghuset, og troede at see Charlottes hvide Klædning paa Altanen. Omveien var stor langshen med Søen, hun kiendte Charlottes utaal-

modige Venten efter Barnet. Hun seer Platanerne ligeover for sig; kun en Vandflade skiller hende fra den Sti, der fører strax op til Bygningen. Med Tankerne er hun alt over den, som med Øinene. Den Betænkelighed at vove sig med Barnet paa Vandet, forsvinder i denne Trynge. Hun iler til Baaden, hun føler ikke, at hendes Hierte banker, at hendes Fødder vakle, at hendes Sandser true at forgaae hende.

Hun springer i Baaden, griber Aaren, og støder fra Land. Hun maa bruge Magt, gientager Stødet, Baaden vakler, og glider et Stykke ud paa Søen. Med Barnet paa venstre Arm, Bogen i venstre Haand, Aaren i høire, vakler ogsaa hun, og falder om i Baaden. Aaren slipper hende af Haanden til den ene Side, og som hun vil holde sig, Bog og Barn til den anden, Altsammen i Vandet. Hun faaer endnu fat i Barnets Overtræk, men hendes ubeqvemme Stilling hindrer hende selv i at staae op. Den frie høire Haand er ikke nok til at vende, at reise sig; endelig lykkes det; hun trækker Barnet op af Vandet; men dets Øine ere lukkede; det har ophørt at aande.

I dette Øieblik kommer hele hendes Besindelse tilbage; men desstørre er hendes Smerte. Baaden driver næsten midt ud paa Søen, Aaren svømmer langt borte, hun siner ingen paa Bredden, og hvad havde det hiulpet hende at sine nogen? Skilt fra alle svæver hun paa det troløse utilgængelige Element. Hun søger Hielp hos sig selv. Saa tit havde hun hørt om Druknedes Redning. Endnu om Aftenen hendes Geburtsdag havde hun oplevet det. Hun klæder Barnet af, og tørrer det med sin Musselins Kiole. Hun river op om sin Barm, og viser den frie Himmel denne første Gang; første Gang trykker hun Noget levende til sit rene nøgne Bryst; ak! og intet levende. Den ulykkelige Skabnings kolde Lemmer isne hendes Barm til hendes inderste Hierte. Uendelige Taarer vælde ud af hendes Øine, og give den Stivnedes Overflade et Skin af Varme og Liv. Hun lader ikke af; hun dækker det med sit Shavl, og ved Klappen, Trykken, Aanden, Kyssen og Taare troer hun at erstatte hine Hielpemidler, der i den Affondring ere hende nægtede.

Alt forgiæves! uden Bevægelse ligger Barnet i hendes Arme, uden Bevægelse staaer

Baaden paa Vandfladen; men ogsaa her lader hendes skiønne Hierte hende ikke hielpeløs. Hun vender sig mod Søen. Knælende synker hun ned i Baaden, oplofter det stivnede Barn med begge Arme over sit skydfri Bryst, der i Hvidhed og desværre ogsaa i Kulde ligner Marmor. Med vaadt Blik seer hun i Veiret, og anraaber Hielp derfra, hvor et smt Hierte haaber at finde den største Trøst, naar den mangler overalt.

Ogsaa vender hun sig ikke forgiæves til Stiernerne, der alt enkelt begynde at fremglimte. En sagte Vind hæver sig, og driver Baaden til Platanerne.

Fiortende Kapitel.

Hun iler til den nye Bygning, hun kalder Chirurgen frem, hun overgiver ham Barnet. Den paa Alt fattede Mand behandler det spæde Lig gradviis efter vante Maade. Ottilia staaer

ham bi i Alt; hun skaffer, bringer, besørger, vel som en, der gaaer i en anden Verden; thi den høieste Ulykke, som den høieste Lykke forandrer alle Gienstandes Udseende; og kun, da efterat have giennemgaaet alle Forsøg den vakre Mand ryster med Hovedet, besvarer hendes haabefulde Spørgsmaal først stiltiende, saa med et sagte Nei, forlader hun Charlottes Sovekammer, hvor alt dette var skeet, og neppe er hun traad ind i Beboelsesværelset, saa falder hun uden at kunde vinde til Sophaen, udtømt paa sit Ansigt hen over Tæppet.

I det samme hører man Charlotte kiøre ind. Chirurgen beder indstændig de Omstaaende at blive tilbage; han vil hende imøde, forberede hende; men alt træder hun ind i sit Værelse. Hun finder Ottilia paa Gulvet, og en Pige i Huset styrter hende med Skrig og Græden imøde. Chirurgen træder ind, og hun faaer Alt paa eengang at vide. Men hvor skulde han opgive enhver Forhaabning med eet? Den erfarne, kunstige, kloge Mand beder hende blot ikke at see Barnet; han gaaer bort at skuffe hende med nye Anstalter. Hun har sat sig paa sin Sopha; Ottilia ligger endnu paa Jorden, men løftet op paa Venindens Kne,

over hvilke hendes skionne Haand er hensunket. Den lægende Ven gaaer frem og tilbage; han synes at sørge for Barnet, han sørger for Fruentimmerne. Saaledes kommer Midnat; Dødsstilheden bliver stedse dybere. Charlotte dølger sig det ikke mere, at Barnet aldrig mere kommer tillive; hun forlanger at see det. Man har reenlig indsvøbt det i varme uldne Klæder, lagt det i en Kurv, som man sætter ved Siden af hende paa Sophaen; kun det lille Ansigt er frit; roligt og skiønt ligger det der.

Ved denne Ulykke var Bondebyen snart kommen i Bevægelse, og Efterretningen havde strax udbredt sig lige til Vertshuset. Majoren havde begivet sig op ad de bekiendte Veie; han gik omkring Huset, holdt en Tiener an, der løb hen at hente noget i Sidebygningen, skaffede sig nærmere Efterretning, og lod Chirurgen kalde ind. Denne kom, forundret over at see sin gamle Velynder, mældte ham den nærværende Forfatning, og paatog sig at forberede Charlotte paa at see ham. Han gik ind, begyndte en afledende Samtale, og førte Indbildningskraften fra een Gienstand paa en anden, indtil han endelig giorde Charlotte Ven-

nen nærværende, hvis visse Deeltagelse, hvis Nærhed i Aand og Sindelag, han da snart lod gaae over i en virkelig. Nok hun erfoer, Vennen stod uden for Døren, vidste Alt, og ønskede at indlades.

Majoren traadde ind; Charlotte helste ham med et smerteligt Smiil. Han stod for hende. Hun løftede det grønne Silketæppe, der dækkede Liget, og ved det dunkle Skin af et Voxlys synede han ikke uden lønlig Gysen sit isnede Billede. Charlotte pegte paa en Stoel; og saaledes sad de ligeoverfor hinanden stiltiende Natten igiennem. Ottilia laae endnu rolig paa Charlottes Knæ; hun aandede sagte, sov, eller syntes at sove.

Morgenen skumrede, Lyset sluktes, de to Venner syntes at vaagne af en dump Drøm. Charlotte saae paa Majoren, og sagde fattet: Forklar mig, min Ven! ved hvilken Styrelse kommer De hid at tage Deel i denne Sørgescene?

Det er her, svarte Majoren ganske sagte, som hun havde spurgt — som om De ikke vilde vække Ottilia — det er her ikke Tid og Sted at være tilbageholdne, gjøre Indledninger, og træde sagte til. Det Tilfælde, jeg

finder Dem i, er saa uhyre, at selv det Betydelige, jeg kommer for, taber sit Værd derimod.

Han tilstod hende derpaa ganske rolig og ligefrem Formaalet af sin Sending, forsaavidt Eduard havde sendt ham; Formaalet af hans Komme, forsaavidt hans frie Villie, hans egen Interesse var deri; han foredrog begge Dele meget delicat, dog oprigtig; Charlotte hørte rolig til, og syntes hverken at studse eller være uvillig derover.

Da Majoren havde udtalt, svarte Charlotte med ganske sagte Stemme, saa han var nødsaget at flytte sin Stoel nærmere: I et Tilfælde, som dette, har jeg aldrig befundet mig; men i lignende har jeg stedse sagt til mig selv: hvordan vil det være i Morgen? Jeg føler ret vel, at fleres Lod nu ligger i mine Hænder; og hvad jeg har at gisre, er hos mig uden Tvivl, og snart udtalt. Jeg samtykker i Skilsmissen. Jeg skulde tidligere have besluttet mig dertil; ved min Dvælen, min Modstræben har jeg dræbt Barnet. Der er visse Ting, Skiæbnen haardnakket tager sig for. Forgiæves, at Fornuft og Dyd, Pligt og alt Helligt stiller sig i Veien for den, der

skal skee noget, som er den ret, som ikke synes os ret, og saaledes griber den tilsidst igien, vi maa saa gebærde os, som vi ville.

Dog, hvad siger jeg? egentlig vil Skiæbnen igien bringe mit eget Ønske, mit eget Forsæt, som jeg ubetænksom har handlet imod, i Gang. Har jeg ikke selv søgt at nærme dem begge til hinanden? Var De ikke selv, min Ven! Medvider i denne Plan? og hvorfor kunde jeg ikke skielne en Mands Egensind fra sand Kierlighed? hvorfor modtog jeg hans Haand? da jeg som Veninde havde giort ham og en anden Hustru lykkelig. Og betragt blot denne ulykkelige Slumrende! jeg skiælver for det Øieblik, naar han af sin Dødssøvn vaagner til Bevidsthed. Hvorledes skal hun leve, hvorledes skal hun trøste sig, naar hun ikke kan haabe, ved sin Kierlighed at erstatte Eduard, hvad hun som et Redskab for det underligste Tilfælde har røvet ham? Og hun kan giengive ham Alt efter den Tilbøielighed, efter den Kierlighed, hvormed hun elsker ham. Formaaer Kierlighed at lide Alt, saa formaaer den endnu meget mere at erstatte Alt. Mig maa der i dette Øieblik ikke tænkes paa.

Begiv Dem i Stilhed bort, kiære Major. Siig De til Eduard, at jeg samtykker i Skilsmissen, at jeg overlader ham, Dem, og Mitler at indlede den hele Sag, at jeg er ubekymret for min tilkommende Stilling, og i hver Henseende kan være det. Jeg vil underskrive ethvert Papiir, man bringer mig; men man forlange blot ikke af mig, at virke med, betænke, raade.

Majoren stod op. Hun rakte ham sin Haand over Ottilia. Han trykkede sine Læber paa denne kiære Haand. Og for mig? hvad tør jeg haabe? hviskede han sagte.

Lad De mig blive Dem Svaret skyldig? svarte Charlotte. Vi have ikke forskyldt at blive ulykkelige; men vi have heller ikke fortient at være lykkelige sammen.

Majoren tog bort, og beklagede Charlotte dybt i sit Hierte, uden dog at kunne ynke det stakkels henfarne Barn. Et saadant Offer syntes ham fornødent til deres Lykke paa alle Sider. Han tænkte sig Ottilia med et eget Barn paa Armen, som den fuldkomneste Erstatning for, hvad hun havde rovet Eduard; han tænkte sig med en Søn paa Skiødet, der

med mere Ret bar hans Billede end den Hensovede.

Saa smigrende Forhaabninger og Billeder gik ham igiennem Sielen, da han paa Hiemveien til Vertshuset fandt Eduard, der den hele Nat under aaben Himmel havde ventet paa Majoren, da intet Jldtegn, ingen Tordenlyd vilde forkynde ham lykkeligt Held. Han vidste alt af Ulykken, og ogsaa han, isteden for at beklage den arme Skabning, ansaae, uden ganske at vilde tilstaae sig det, dette Tilfælde som en Styrelse, hvorved hver Hindring i hans Lykke paa eengang var bortryddet. Saare let lod han sig derfor bevæge ved Majoren, der hastig forkyndte ham hans Hustrues Beslutning, til igien at vende tilbage til Landsbyen, og derfra til den lille By, hvor de vilde overlægge og indlede det Nærmeste.

Charlotte sad, efter at Majoren havde forladt hende, kun faa Minuter fordybet i sine Betragtninger, thi strax viiste Ottilia sig, og saae med store Øine paa sin Veninde. Først reiste hun sig af Skiødet, saa af Gulvet, og stod for Charlotte.

Andengang — saaledes begyndte det herlige Pigebarn med en uovervindelig yndig Al-

vorlighed — andengang vederfarer mig det samme. Du sagde eengang til mig: der møder tit Menneskene i deres Liv lignende Ting paa lignende Maade, og stedse i betydende Øieblik. Jeg finder nu denne Anmærkning sand, og er tvungen til at giøre dig en Bekiendelse. Kort efter min Moders Død, som et lidet Barn, havde jeg flyttet min Skammel til dig; du sad paa Sophaen, som nu; mit Hoved laae paa dine Knæ, jeg sov ikke; jeg vaagede ikke; jeg slumrede. Jeg fornam Alt, hvad der foregik omkring mig, især Alt, hvad der blev talt, meget tydelig; og dog kunde jeg ikke røre mig, ikke yttre mig, og om jeg ogsaa havde vildet, ikke antyde, at jeg følte mig selv bevidst. Dengang talte en Veninde om mig; du beklagede min Skiebne, som en stakkels fader- og moderløs at være blevet i Verden; du skildrede min afhængige Forfatning, hvor misligt det kunde staae med mig, naar ikke en synderlig Lykkestierne var over mig. Jeg fattede Alt vel og nøie, maaskee for strængt, hvad du syntes at ønske for mig, at fordre af mig. Jeg giorde mig efter mine indskrænkede Indsigter Love herom; efter disse har jeg længe levet, efter dem var min

Gisren og Laden indrettet paa den Tid, da du elskede mig, sørgede for mig, da du tog mig i dit Huus, og endnu en Tid efter.

Men jeg er skreden ud af min Bane, jeg har brudt mine Love, jeg har endog tabt Følelsen deraf, og efter en skrækkelig Begivenhed oplyser du mig igien om min Tilstand, der er jammerfuldere end den første. Hvilende paa dit Skiød, halv i Dvale, som fra en fremmed Verden fornemmer jeg atter din sagte Stemme over mit Øre; jeg fornemmer, hvordan det seer ud med mig selv; men som forrige Gang har jeg ogsaa nu i min halve Dødssøvn afstukket mig min nye Bane.

Jeg er besluttet, som jeg var; og hvortil jeg er besluttet, maa du strax erfare; Eduards bliver jeg aldrig! paa en skrækkelig Maade har Gud aabnet mine Øine, hvad Forbrydelse jeg var i Begreb med. Jeg vil bøde derfor; og ingen tænke at bringe mig fra mit Forsæt. Derfor Kiæreste, Bedste, tag dine Forholdsregler! lad Majoren komme tilbage; skriv ham, at der ingen Skridt bliver giort. Hvor ængstligt var det mig, at jeg ikke kunde røre og bevæge mig, da han gik! Jeg vilde

fare op, skrige: du skulde ikke lade ham gaae med saa formastelige Forhaabninger.

Charlotte saae Ottilias Tilstand, hun følte den; men hun haabede, ved Tid og Forestillinger at vinde noget over hende. Dog, som hun sagde nogle Ord, der pegede paa en Fremtid, en Formildelse af Smerte, paa Haab; nei! raabte Ottilia med Oplysthelse: søger ikke at bevæge, ikke at bedrage mig! i det Øieblik, jeg faaer at vide, du har samtykket i Skilsmissen, bøder jeg i samme Sø for mine Forseelser, mine Forbrydelser.

Femtende Kapitel.

Naar i et lykkeligt fredeligt Samliv, Slægtninger, Venner, Huusfolk, tale mere end nødvendigt og billigt er, om det, der skeer eller skal skee; naar de idelig meddele hinanden deres Forsætter, Foretagender, Beskiæftigelser, og uden just at modtage gienstidig Raad, dog bestandig ligesom raadslaaende behandle hele Li-

vet, saa finder man derimod, i vigtige Øieblikke, just, hvor det skulde synes, Mennesket trængte meest til fremmed Hielp, fremmed Stadfæstelse, at de enkelte drage sig tilbage i sig selv, hver stræber at handle for sig selv, hver at virke paa sin Maade, og i det man dølger hinanden de enkelte Midler, først igien Udfaldet, Maalene, det Opnaaede igien blive fælles Eiendom.

Efter saa mange underfulde og ulykkelige Begivenheder var da ogsaa kommen en vis stille Alvor over Veninderne, der yttrede sig i en elskværdig Skaansel. Ganske i Stilhed havde Charlotte sendt Barnet til Capellet, at hvile der, som det første Offer af en anelsefuld Skiæbne.

Charlotte vendte sig, saameget det var hende muligt, tilbage mod Livet, og her fandt hun først Ottilia, der trængte til hendes Bistand. Hun sysselsatte sig fornemmelig med hende, uden dog at lade hende det mærke. Hun vidste, hvor meget det himmelske Barn elskede Eduard; hun havde efterhaanden udforsket den Scene, der var gaaet forved Ulykken, og erfaret enhver Omstændighed, deels af Ottilia selv, deels af Majorens Breve.

Ottilia fra sin Side lettede Charlotte meget Øieblikslivet. Hun var aaben, ja snaksom, men aldrig var Talen om det Nærværende eller nylig Forgangne. Hun havde stedse givet Agt, stedse passet paa, hun vidste meget; det kom nu altsammen tilsyne. Hun underholdt, hun adspredte Charlotte, der endnu bestandig nærede det stille Haab, at see et hende saa dyrebart Par forenet.

Men hos Ottilia hængte det anderledes sammen. Hun havde aabenbaret Veninden Hemmeligheden i hendes Levnetsgang; hun var losgivet fra sin tidlige Indskrænkning, sin Tienstpligtighed. Ved sin Anger, sin Beslutning følte hun sig ogsaa befriet fra hin Forbrydelse, hin Vanskiæbnes Byrde. Hun behøvede ingen Magt mere over sig selv; hun havde i sit Hiertes Inderste kun tilgivet sig selv under Betingelse af en fuldkommen Forsagelse, og denne Betingelse var for al Fremtid ueftergivelig.

Saaledes henrandt nogen Tid, og Charlotte følte, hvormeget Huus og Lystskov, Søer, Field- og Træ-grupper kun daglig fornyede sørgelige Følelser hos dem begge; at man maatte for-

andre Sted, var alt for tydeligt; hvorledes det skulde skee, var ikke saa let at afgiøre.

Skulde begge Fruentimmerne blive sammen? Eduards tidligere Villie syntes at byde det, hans Erklæring, hans Trudsel at giøre det nødvendigt; men hvorledes var det at miskiende, at de to Fruentimmer med al god Villie, al Fornuft, al Anspænding fandt sig i en piinlig Forfatning ved Siden af hinanden. Deres Samtaler vare undvigende. Tit vilde man gierne kun forstaae noget halv; men tiere blev dog et Udtryk mistydet om ikke af Forstanden, i det mindste af Følelsen. Man frygtede at saare hinanden, og just Frygten var snarest at saare, og saarede snarest.

Skulde man forandre Sted og tillige i det mindste paa nogen Tid skilles, saa kom det gamle Spørgsmaal frem igien: hvor Ottilia skulde tage hen? hint store rige Huus havde giort forgiæves Forsøg at skaffe en haabefuld Arvedatter morende og kappende Selskabsøstre. Alt ved Baronessens sidste Nærværelse, og nylig ved Breve, var Charlotte bleven opfordret, at sende Ottilia derhen; nu bragte hun det atter paa Tale. Men Ottilia afslog udtrykkelig at tage hen, hvor hun

vilde finde, hvad man pleier at kalde den store Verden.

Lad De, kiære Tante, sagde hun, for ikke at synes indskrænket og egensindig, udsige det, hvad i andet Tilfælde vilde være Pligt at fortie, fordølge. Et sælsomt ulykkeligt Menneske, om han endog var skyldfri, er mærket paa en frygtelig Maade. Hans Nærværelse vækker hos alle dem, der see ham, der blive ham vaer, en Art af Forskrækkelse. Enhver vil see paa ham det Uhyre, der blev ham paalagt; enhver er paa eengang nysgierrig og ængstlig. Saaledes bliver et Huus, en Stad, hvori der er skeet en uhyre Gierning, frygtelig for enhver, der betræder dem. Der lyser Dagens Lys ikke saa klart, og Stjernerne synes at tabe deres Glands.

Hvor stor, og dog maaskee undskyldelig, er Menneskenes Indiscretion, deres taabelige Paatrængenhed, og ubehændige Godmodighed mod slige Ulykkelige? Tilgiv mig, at jeg taler saaledes; men jeg leed utrolig med den arme Pige, da Luciane drog hende frem af Husets enlige Værelser, venlig sysselsatte sig med hende, i den bedste Hensigt vilde nøde hende til Leeg og Dands. Da det arme Barn bange

og stedse mere bange tilsidst flygtede, og sank i Afmagt; jeg greb hende i mine Arme, Selskabet blev forskrækket, oprørt, og saae først ret nysgierrig efter den Ulykkelige; da tænkte jeg ikke paa, at en lige Skiæbne forestod mig; men min Medfølelse, saa sand og livelig, er endnu levende. Nu kan jeg vende denne Medynk mod mig selv og vogte mig, jeg ikke giver Anledning til lignende Optrin.

Men du vil ingensteds kunde unddrage dig Menneskenes Aasyn, kiære Barn! svarte Charlotte. Klostre har vi ikke, hvor ellers et Fristed for slige Følelser var at finde.

Eensomheden udgiør ikke Fristedet, kiære Tante! svarte Ottilia. Det agtværdigste Fristed er at søge der, hvor vi kunne være virksomme. Alle Bod, alle Savn ere ingenlunde skikkede til at unddrage os en straffende Skiæbne, naar den er bestemt til at forfølge os. Kun naar jeg i ørkeslos Tilstand skal tiene Verden tilskue, er den mig modbydelig og ængster mig. Men finder man mig freidig ved Arbeid, utrættet i min Pligt, da kan jeg udholde enhvers Blikke, da jeg ikke behøver at skye Guddommens.

Jeg maatte tage meget feil, svarte Charlotte, naar ikke din Tilbøielighed drog dig tilbage til din Kostskole.

Ja! sagde Ottilia: jeg nægter det ikke. Jeg tænker mig det som en lykkelig Bestemmelse, ad den sædvanlige Vei at opdrage andre, naar vi ere blevne opdragne paa den synderligste. Og see vi ikke i Historien, at Mennesker, der for store sædelige Ulykker drage sig tilbage i Ørkenerne, ingenlunde vare dulgte og dækkede der, som de haabede. De bleve tilbagekaldte i Verden, for at lede de Vildfarne paa rette Vei, og hvo kunde det bedre end de, der allerede vare indviede i Livets Irreganger? De bleve kaldte at staae de Ulykkelige bi, og hvo formaaede det snarere end de, som intet jordisk Onde mere kunde møde?

Du vælger en synderlig Bestemmelse, svarte Charlotte. Jeg vil ikke være dig imod; lod saa være, om endog kun, som jeg haaber, paa kort Tid.

Hvormeget takker jeg Dem, sagde Ottilia: at De vil unde mig dette Forsøg, denne Erfaring. Smigrer jeg mig ikke formeget,

skal det lykkes mig. Paa hint Sted vil jeg erindre mig, hvor mange Prøvelser jeg har udstaaet, og hvor smaa, hvor intetsigende de vare mod dem, jeg siden maatte gjennemgaae. Hvor blid vil jeg betragte de unge Fremvorendes Forlegenheder, lindre dem deres barnlige Smerter, og lede dem med sagte Haand ud af alle smaa Fortvivlelser. Den Lykkelige er ikke skikket til at forestaae Lykkelige; det ligger i den menneskelige Natur, stedse at fordre mere af sig og andre, jo mere han har faaet. Kun den Ulykkelige, der kommer sig, veed for sig og andre at nære den Følelse, at ogsaa et maadeligt Gode skal nydes med Henrykkelse.

Lad mig, sagde Charlotte tilsidst efter nogen Betænkning, mod dit Forsæt endnu anføre en Indvending, der synes mig den vigtigste. Der tales ikke om dig, der tales om en Tredie. Den gode fornuftige Medhjelpers Sindelag er dig bekiendt; paa den Vei, du gaaer, bliver du ham hver Dag dyrebarere, og mere unndværlig. Da han nu alt efter sin Følelse ikke gierne vil leve dig foruden, vil han ogsaa for Fremtiden, naar han eengang er vant til din Medvirkning, ikke mere kunne forvalte sit Embede uden dig. Du vil i Be-

gyndelsen staae ham bi deri, for siden at gjøre ham det surt.

Skiebnen har ikke omgaaedes blidelig med mig, svarte Ottilia, og hvo, der elsker mig, har maaskee ikke meget bedre at vente. Saa god og forstandig som Vennen er, saaledes vil, haaber jeg, ogsaa Følelsen af et reent Forhold til mig udvikle sig hos ham; han vil i mig see en indviet Person, der maaskee kun er istand til at opveie en uhyre Ulykke for sig og Andre, naar hun helliger sit til det Hellige, der usynlig omgiver os, og ene kan beskiærme os mod de uhyre indtrængende Magter.

Charlotte tog Alt, hvad det kiære Barn saa hiertelig havde yttret, i stille Overveielse. Hun havde adskillige Gange, skiønt yderst sagte, efterforsket, om ikke en Nærmelse af Ottilia til Eduard var tænkelig, men ogsaa den sagteste Omtale, det mindste Haab, den ringeste Mistanke syntes paa det dybeste at røre Ottilia; ja engang, da hun ikke kunde undgaae det, udtalte hun sig herom ganske tydelig.

Naar din Beslutning, svarte Charlotte hende, at forsage Eduard, er saa fast og ufor-

underlig, saa vogt dig blot for den Fare at see ham igien. I Fraværelse fra den elskede Gienstand, synes vi, jo mere levende vor Tilbøielighed er, desmere at bliver Herrer over os selv, i det vi vende Lidenskabens hele Magt indad, som den strakte sig udad. Men hvor snart, hvor hurtig rives vi af denne Vildfarelse, naar det, vi troede at kunne undvære, paa eengang igien som uundværligt staaer for vore Øine. Gior nu, hvad du anseer som passeligst for din Forfatning; prøv dig, ja forandre heller din nærværende Beslutning, men af dig selv, af fri, villigt Hierte. Lad dig ikke tilfældig, ikke ved Overraskelse igien drage ind i de forrige Forhold; da gives der først en Rift i Gemyttet, det er utaalelig. Som sagt, inden du gior dette Skridt, inden du tager bort fra mig, og begynder et nyt Levnet, der leder dig, hvo veed paa hvilke Veie, saa betænk nok engang, om du virkelig for al Fremtid, kan forsage Eduard? Men har du bestemt dig hertil, saa slutte vi en Pagt, at du ikke vil indlade dig med ham, selv ikke i en Samtale, hvis han skulde søge dig op, trænge sig ind til dig. Ottilia besin-

dede sig ikke ret Øieblik; hun gav Charlotte det Ord, hun ogsaa alt havde givet sig selv.

Men nu svævede Charlotte endnu bestandigen Eduards Trudsel for Sielen, at han kun kunde forsage Ottilia, saalænge hun ikke skilte sig fra Charlotte. Vel havde siden den Tid Omstændighederne saaledes forandret sig, der var forefaldet saa mangehaande, at hint af Øieblikket ham afvungne Ord mod de følgende Begivenheder var at agte, som ophævet; dog vilde hun selv i fierneste Betydning hverken vove Noget, eller foretage Noget, der kunde krænke ham, og saaledes skulde Mitler i dette Tilfælde udforske Eduards Tanker.

Mitler havde, siden Barnet var dødt, tit, skiønt kun Øieblikke, besøgt Charlotte. Dette Uheld, der giorde ham begge Ægtemagers Gienforening høist usandsynlig, virkede voldsomt paa ham; men da han efter sin Tænkemaade stedse haabede og stræbte, glædede han sig nu i Stilhed over Ottilias Beslutning. Han forlod sig paa den lindrende forbidragende Tid, tænkte endnu bestandig at holde de to Ægtefolk sammen, og ansaae disse lidenskabelige Bevægelser, kun som Prøvelser, for Ægtekierlighed og Troskab.

Charlotte havde strax i Begyndelsen skriftlig underrettet Majoren om Ottilias første Erklæring, og bedet ham paa det indstændigste, at formaae Eduard til, at der ingen videre Skridt skulde skee, at man vilde forholde sig rolig, oppebie, om det smukke Pigebarns Fornuft kom sig igien. Ogsaa af de nyere Begivenheder og Tanker havde hun meddeelt det Fornødne, og nu var rigtig nok den vanskelige Opgave tildeelt Mitler, at forberede Eduard paa en Forandring i Stillingen. Men Mitler, som vel vidste, at man heller finder sig i noget, der er skeet, end samtykker i noget, der først skal skee, overtalte Charlotte: det bedste var, at sende Ottilia strax til Kostskolen.

Derfor blev, saasnart han var borte, giort Anstalter til Afreisen. Ottilia pakkede ind, men Charlotte saae nok, at hun hverken lavede sig til at tage den smukke lille Kuffert, eller noget deraf med sig. Veninden tang, og lod det lidende Pigebarn raade. Afreisens Dag kom; Charlottes Vogn skulde bringe Ottilia første Dag til et bekiendt Natteqvarteer, den anden lige til Kostskolen. Nanny skulde følge med hiin, og blive i hendes Tieneste.

Den lidenskabelige Pige havde strax efter Drengens Død igien indfundet sig hos Ottilia, og hang nu efter hende som tilforn af Natur og Tilbøielighed; ja hun lyntes ved underholdende Snakkesomhed, igien at vilde indhente, hvad hidtil var forsømt, og fuldkommen hellige sig sin elskede Herskerinde. Ganske ude af sig selv var hun nu over den Lykke, at reise med, see fremmede Egne, da hun endnu aldrig havde været ude fra sit Fødested, og løb fra Slottet ned i Byen til hendes Forældre og Paarørende, for at forkynde sin Lykke, og tage Afskeed. Ulykkeligviis kom hun derved i et Værelse, hvor de laae af Meslinger, og følte strax Følgerne af Smitten. Man vilde ikke opsætte Reisen; Ottilia driver selv derpaa, hun havde alt giort den Vei; hun kiendte Vertshusfolkene, hvor man skulde tage ind; Kudsken fra Slottet kiørte hende, der var intet at frygte. Charlotte modsatte sig ikke; ogsaa hun ilte alt i Tankerne bort fra disse Omgivelser; kun vilde hun endnu indrette de Værelser, Ottilia havde beboet paa Slottet, igien til Eduard, just som de havde været, før Captainen kom. Det Haab, igien at opreise

en gammel Lykke, luer altid igien op i Mennesker, og Charlotte var atter berettiget, ja nødsaget til slige Forhaabninger.

Sextende Kapitel.

Da Mitler var kommet at tale med Eduard om den Sag, fandt han ham ene, med Hovedet støttet paa den høire Haand, og Armene paa Bordet. Han syntes at lide meget. Plager Deres Hovedpine Dem igien? spurgde Mitler. Den plager mig, svarte han, og dog kan jeg ikke hade den; thi den minder mig om Ottilia. Maaskee lider hun ogsaa, tænker jeg, støtter sig paa den venstre Arm, og lider endnu mere, end jeg? Og hvorfor skal jeg ikke bære det, ligesom hun? Disse Smerter ere mig gavnlige, ere mig, kan jeg næsten sige, ønskelige; thi kun desmægtigere, tydeligere, livagtigere, svæver Billedet af hendes Taalmo-

dighed, ledsaget af alle hendes øvrige Fortrin, for min Siel; kun i Lidelser føle vi ret fuldkommen alle de store Egenskaber, der ere fornødne for at bære den.

Da Mitler fandt Vennen i denne Grad resignert, holdt han ikke tilbage med sit Anbringende, som han dog gradviis, hvorledes Tanken var opkommen hos Fruentimmerne, hvorledes den efterhaanden var modent til Forsæt, historisk foredrog. Eduard yttrede sig kun lidet derimod. Af det lidet, han sagde, syntes at flyde, at han overlod hine Alt; hans nærværende Smerte syntes at have giort ham ligegyldig for Alting. Men neppe var han ene, saa stod han op, og gik frem og tilbage i Værelset. Han følte ikke mere sin Smerte, han var beskiæftiget ganske uden for sig selv. Alt under Mitlers Fortælling havde den Elskendes Indbildningskraft levende yttret sig. Han saae Ottilia ene, eller som ene, paa velbekiendte Veie, i et bevant Værtshuus, hvis Værelser han saa ofte havde betraad; han tænkde, han overlagde ikke, han ønskede, han vilde blot. Han maatte see, tale med hende. Hvortil, hvorfor, hvad deraf skulde komme, kunde Ta-

len ikke være om. Han modstod ikke; hun maatte.

Kammertieneren blev draget ind i Fortroligheden med, og udforskede strax Dag og Time, naar Ottilia skulde reise. Morgenen frembrød; Eduard dvælede ikke, ufortøvet at begive sig til Hest hen, hvor Ottilia skulde tilbringe Natten. Han kom der kun altfor tidlig; den overraskede Vertinde modtog ham med Glæde; hun skyldte ham en stor Familielykke. Han havde skaffet hendes Søn, der som Soldat havde holdt sig meget brav, et Hæderstegn; i det han hovede dennes Handling, som han ene havde været tilstæde ved, bragde den med Iver for Feldtgreven, og overvandt Misvilliges Hindringer. Hun vidste ikke Alt, hvad hun af Godhed skulde gjøre for ham. Hun rydde hurtig tilside i hendes Stadsværelse, der vist nok tillige var Garderobe og Forraadskammer; men han bebudede hende et Fruentimmers Komme, der skulde tage herind, og lod sig indrette et Værelse bag i Gangen. Vertinden forekom den Sag hemmelighedsfuld, og det var hende behageligt, at vise hendes Velynder, der viste sig meget interesseret og virksom derved, nogen Fjielighed. Og han, med

hvilken Følelse tilbragte han den lange Tid indtil Aften! Han betragtede Værelset rundtom, hvori han skulde see hende; det syntes ham med hele dets huuslige Sælsomhed et himmelsk Opholdssted. Hvad udtænkte han sig ikke Alt, om han skulde overraske Ottilia, om han skulde forberede hende! Endelig fik den sidste Mening Overhaand; han satte sig, og skrev: Dette Blad skulde modtage hende.

Eduard til Ottilia.

I det du læser dette Brev, Elskede! er jeg i Nærheden af dig. Du maa ikke forskrækkes, ikke forfærdes; du har intet af mig at befrygte. Jeg skal ikke trænge mig hen til dig. Du seer mig ikke, før du tillader det.

Betænk først din Stilling og min. Hvor takker jeg dig, at du ikke har i Sinde at gjøre et afgjørende Skridt; men betydeligt nok er dette; gjør det ikke. Her paa en Art Korsvei overlæg endnu engang: kan du være min, vil du være min; o! du viser os alle en stor, og overvættes Velgierning. Lad mig see dig igien, see dig igien med Glæde. Lad mig mundtlig gjøre dig det skiønne Spørgsmaal, og

besvar mig det med dit skiønne Selv. Ved mit Bryst, Ottilia! her, hvor du mangengang har hvilt, og hvor du stedse henhører.

I det han skrev, greb den Følelse ham, hans høitlængselfuldt ventede nærmede sig, til at ene være nærværende. Ad denne Dør vilde hun træde ind, dette Brev vil hun læse, virkelig vil hun staae for mig som fordum; hun, hvis Syn jeg saa ofte længtes efter. Vil hun endnu være den samme? har hendes Udseende, har hendes Tænkemaade forandret sig? Han holdt endnu Pennen i Haanden, han vilde skrive, som han tænkte, men Vognen rullede ind i Gaarden. Med flygtig Pen tilføiede han endnu: Jeg hører dig komme! For et Øieblik lev vel!

Han lagde Brevet sammen og skrev uden paa; til at forsegle det var det for silde. Han sprang ind i Sideværelset, hvorfra han siden vidste at komme ud paa Gangen; og i samme Øieblik faldt det ham ind, at han havde ladet sit Uhr med Signetet ligge paa Bordet. Hun skulde ikke see det; han sprang tilbage, og hentede det lykkelig derfra. Fra Forsalen af hørte han alt Vertinden, der gik mod Værelset, for at anvise den Fremmede det. Han

ilede til Kammerdøren, men den var flaaet i. Nøglen havde han revet af, i det han sprang ind, den laae inde i Sidekammeret, Laasen var sprunget op, og hun stod bundet. Hæftig spændte han mod Døren, den gav ikke efter. O, hvor havde han ønsket, som en Aand, at smutte gjennem Sprækken. Forgjæves. Han skiulte sit Ansigt mod Dørstolpen. Ottilia traadde ind; Vertinden, da hun blev ham var, tilbage. Ogsaa Ottilia kunde han ikke blive noget Øieblik skiult for. Han vendte sig mod hende, og saaledes stod de Elskende atter paa den sælsomste Maade ligefor hinanden. Hun saae rolig og alvorlig paa ham, og da han gjorde en Bevægelse for at nærme sig hende, traadde hun nogle Skridt tilbage til Bordet. Ogsaa han traadde atter tilbage. Ottilia! raabte han, lad mig bryde den frygtelige Taushed! ere vi kun Skygger, der staae ligeoverfor hinanden? men for Alting hør! det er Tilfælde, at du nu strax finder mig her. Ved Siden af dig ligger et Brev, der skulde forberede dig. Læs, jeg beder dig, læs det, og beslut da, hvad du kan.

Hun saae ned paa Brevet, og efter nogen Besindelse tog hun det op, brød, og læste

det. Uden at forandre Mine havde hun læst det, og saaledes lagde hun det sagte bort; derpaa trykkede hun de flade i Veiret opløftede Hænder sammen, bragte dem mod Brystet, medens hun lænede sig en Smule forover, og saae paa den indstændig Fordrende med saadant et Blik, at han var nødsaget at frafalde Alt, hvad han maatte forlange eller ønske. Denne Bevægelse sønderrev hans Hierte. Han kunde ikke udholde Ottilias Syn, ikke hendes Stilling. Det saae fuldkommen ud, som hun vilde synke i Knæ, hvis han blev ved. Han ilte fortvivlende ud af Døren, og sendte Vertinden til den Eensomme.

Han gik op og ned af Forsalen. Det var blevet Nat, i Værelset blev det stille. Endelig traadde Vertinden ud og tog Nøglen af; den gode Kone var vort, var forlegen, hun vidste ikke, hvad hun skulde gjøre. Tilsidst, i det hun gik, tilbød hun Eduard Nøglen, som han afslog. Hun lod Lyset staae, og gik.

Eduard i den dybeste Jammer kastede sig paa Ottilias Dørterskel, som han vædede med sine Taare. Jammerfuldere tilbragde neppe nogensinde Elskende en Nat saa nær ved hinanden.

Dagen frembrød, Kudsken skyndte paa; Vertinden lukkede op og traadde ind i Værelset. Hun fandt Ottilia paaklædet faldet i Søvn; hun gik tilbage, og vinkede ad Eduard med et deeltagende Smil. Begge traadde hen for den Sovende; men ogsaa dette Syn var Eduard ikke istand til at udholde. Vertinden vovede ikke at vække det hvilende Pigebarn; hun satte sig ligeoverfor. Endelig slog Ottilie de deilige Øine op, og reiste sig paa sine Fødder. Hun afslaaer Frokosten, og nu træder Eduard for hende. Han beder hende indstændig, kun at tale eet Ord, forklare sin Villie; han vilde Alt, hvad hun vilde, sværger han; men hun tier. Endnu eengang spørger han hende kierlig og indstændig, om hun vil tilhøre ham? hvor yndig bevæger hun med nedslagne Øine Hovedet til et blidt Nei? Han spørger hende, om hun vilde til Kostskolen? Ligegyldig benægter hun det. Men da han spørger, om han maa bringe hende tilbage til Charlotte? bejaer hun det med et trøstigt Nik. Han iler til Vinduet, at give Kudsken Befalinger, men bag ved ham er hun som et Lyn ude af Stuen, nede af Trappen, i Vognen. Kud-

sken tager Veien tilbage til Slottet. Eduard følger til Hest, i nogen Fraſtand.

Syttende Kapitel.

Hvor høist overraſket blev Charlotte, da hun ſaae Ottilia kiøre ind, og Eduard tillige til Hest komme ind paa Slotsgaarden. Hun ilte til Døretrinnet; Ottilia ſtaaer ud, og nærmer ſig mod Eduard. Med Iver og Magt griber hun begge Ægtefællernes Hænder, trykker dem i hinanden, og iler op paa ſit Værelſe. Eduard kaſter ſig om Charlottes Hals, og flyder hen i Taarer; han kan ikke forklare ſig, beder hende have Taalmodighed med ham, ſtaae Ottilia bi, hielpe hende. Charlotte iler paa Ottilias Værelſe, og gyſer, da hun træder ind; det var alt fuldkommen reddet; der var blot de tomme Vægge. Det ſyntes ligeſaa vidtløftigt, ſom uglædeligt. Man havde baaret alting bort, og blot ladet den lille Kuffert, ſom man ikke vidſte, hvor man ſkulde ſætte hen, ſtaae midt

i Værelset. Ottilia laae paa Gulvet, Arm og Hoved udstrakt over Kufferten. Charlotte sysler om hende, spørger, hvad der er forefaldet, og faaer intet Svar.

Hun lader sin Pige, der kommer med Forfriskninger, blive hos Ottilia, og iler til Eduard. Hun finder ham i Salen; han giver hende heller ingen Oplysning. Han kaster sig ned for hende, bader hendes Hænder med Taarer, flygter paa sit Værelse, og da hun vil følge efter ham, møder hun Kammertjeneren, der giver hende Oplysning, saavidt han kan. Resten tænker hun sig sammen; og nu strax med Bestemthed til det, Øieblikket fordrer. Ottilias Værelse er meget snart indrettet igien. Eduard har forefundet sine, indtil det mindste Papiir, som han forlod dem.

De Tre synes igien at finde sig indbyrdes; men Ottilia vedbliver at tie, og Eduard kan ikke andet end bede sin Kone om Taalmodighed, der synes at fattes ham selv. Charlotte sender Bud til Mitler og Majoren. Hin var ikke at finde; denne kommer. For ham udgyder Eduard sit Hierte; han tilstaaer ham enhver mindste Omstændighed, og saaledes

erfarer Charlotte, hvad der er forefaldet, hvad der saa synderlig har forandret Forfatningen, og oprørt Gemytterne.

Hun taler paa det kierligste med sin Gemahl. Hun veed ikke at giøre ham anden Bøn, end at man for nærværende ikke maa bestorme Pigebarnet. Eduard føler sin Kones Værd, Kierlighed, Fornuft; men hans Tilbøielighed behersker ham udelukkende. Charlotte giver ham Haab, lover dem at samtykke i Skilsmissen. Han troer ikke, han er saa syg, at Haab og Tro vexelviis forlade ham; han driver paa Charlotte, hun skal tilsige Majoren sin Haand; et Slags vanvittig Mismod har grebet ham. For at berolige, bevare ham, giør Charlotte, hvad han fordrer. Hun tilsiger Majoren sin Haand i det Tilfælde, at Ottilia vil forbinde sig med Eduard, dog med den udtrykkelige Betingelse, at begge Mændene for Øieblikket skal giøre en Reise sammen. Majoren har noget udenlands at forrette for sit Hof, og Eduard lover at følge med ham; man giør Anstalter, og beroliger sig i nogen Maade, i det der i det mindste skeer Noget.

Imidlertid kan man mærke, at Ottilia neppe tager Spise eller Drikke til sig,

medens hun bestandig bliver ved med sin Taushed. Man taler hende til, hun bliver ængstlig, man lader det være. Thi have vi ikke for det meste den Svaghed, at vi ikke gierne vil pine nogen engang til hans eget Vel? Charlotte giennemtænkte alle Midler; endelig faldt hun paa den Tanke, at lade Medhielperen fra Kostskolen komme, der formaaede meget over Ottilia, der havde yttret sig meget venskabelig om hendes uventede Udeblivelse, men intet Svar faaet.

Man taler, for ikke at overraske Ottilia, om dette Forehavende i hendes Nærværelse. Hun synes ikke enig dermed; hun betænker sig. Endelig synes en Beslutning at modnes hos hende; hun iler til sit Værelse, og sender endnu før Aften de Forsamlede følgende Skrivelse.

Ottilia til Vennerne.

Hvorfor skal jeg udtrykkelig sige, mine Elskede! hvad der forstaaer sig selv? Jeg er udskredet af min Bane, og jeg skal ikke ind paa den igien. En fiendsk Dæmon, der har faaet Magt over mig, synes at hindre mig

uden fra, om jeg ogsaa indvortes igien var kommen til Enighed med mig selv.

Aldeles reent var mit Forsæt at forsage Eduard, at fierne mig fra ham. Ham haabede jeg ikke at møde igien. Det er blevet anderledes: han stod selv imod sin egen Villie for mig. Mit Løfte ikke at indlade mig i nogen Samtale med ham, har jeg maaskee taget og tydet for bogstavelig. Efter Øieblikkets Følelse og Samvittighed tang jeg, forstummede jeg for Venner, og nu har jeg intet mere at sige. Et strængt Ordensløfte, der maaskee ubeqvemt ængster den, som med Overlæg indgaaer det, har jeg tilfældig, dreven af Følelsen, paataget mig. Lad mig blive derved, saa længe mit Hierte byder mig. Kald ingen Mellemmand! driv ikke paa mig, at jeg skal tale, at jeg skal nyde mere Spise og Drikke, end jeg i det høieste trænger til. Hielper mig ved Overbærelse og Taalmodighed hen over denne Tid. Jeg er ung; Ungdommen kommer sig uforvarende. Taaler mig i Eders Nærværelse, glæder mig med Eders Kierlighed, underviser mig ved Eders Samtale; men overlader mig selv mit Indvortes.

Mændenes længe forberedede Reise blev Intet af, fordi hin Majorens udenlands Forretning gik i Langdrag; hvor ønskeligt for Eduard! nu paa ny vakt ved Ottilias Blad, paa ny besjælet med Mod ved hendes trøstefulde haabgivende Ord, og berettiget til standhaftig Vedholdenhed, erklærede han med eet: han tog ikke bort. Hvor daarligt, udraabte han, forsætlig, overiler at bortkaste det Uundværligste, Nødvendigste, der, om endog Tabet truer os, maaskee endda var endnu at redde. Og hvad skal det sige? dog kun at Menneskets endelig skal synes at ville, at kunne vælge. Saaledes har jeg tit behersket af saadan taabelig Indbildning, revet mig Timer, ja Dage for tidlig fra Venner, blot for ikke at lade mig nødes afgiort af den sidste uundgaaelige Termin. Men dennegang vil jeg blive. Hvorfor skal jeg tage bort? Er hun ikke alt borte fra mig? Det falder mig ikke ind, at gribe hendes Haand, at trykke den til mit Hierte; jeg tør ikke engang tænke det; jeg gyser derved. Hun har ikke flyttet sig bort fra mig; hun har hævet sig over mig.

Og saaledes blev han, som han vilde, som han maatte. Men der lignede heller

Intet det Behag, naar han fandt sig samlet med hende. Og saaledes havde hun ogsaa beholdt den samme Følelse; ogsaa hun kunde ikke unddrage sig denne salige Nødvendighed. Siden, som tilforn, udøvede de en ubeskrivelig nærsten magisk tiltrækkende Kraft mod hinanden. De boede under eet Tag. Men selv uden just at tænke paa hinanden, sysselsatte med andre Ting, trukne hid og did af Selskabet, nærmede de sig hinanden. Befandt de dem i een Sal, saa varte det ikke længe, før de stod, sad hos hinanden. Kun den nærmeste Nærhed kunde berolige dem, men ogsaa berolige dem fuldkommen, og denne Nærhed var nok; ikke et Blik, ikke et Ord, ingen Gebærde, ikke en Berørelse behøvedes, kun det rene Samvære. Da var det ikke to Mennesker, det var kun eet Menneske i bevidstløs fuldkommen Behag, tilfreds med sig selv og med Verden. Ja, havde man holdt den Ene af den fast i den yderste Ende af deres Bolig, den anden havde efterhaanden af sig selv uden Forsæt bevæget sig derhen. Livet var dem en Gaade, hvis Opløsning de kun fandt hos hinanden.

Ottilia var fuldkommen blid og rolig, saa man kunde være fuldkommen beroliget for hende. Hun var kun lidet borte fra Selskabet; kun havde hun udvirket, at hun spiste ene. Ingen uden Nanny vartede hende op.

Hvad sædvanlig møder ethvert Menneske, gientager sig mere, end man troer, fordi hans Natur hertil giver den nærmeste Bestemmelse. Character, Individualitet, Tilbøielighed, Retning, Local, Kreds, og Sædvaner danne tilsammen et Heelt, hvori ethvert Menneske svømmer, som i et Element, en Athmosphære, hvori det ene er ham bequemt og behageligt. Og saaledes finde vi Menneskene, over hvis Foranderlighed saa mangen Klager føres, efter mange Aar til vor Forundring uforandrede, og efter udvortes og indvortes uendelige Fremdrivelser uforanderlige.

Saaledes bevægede ogsaa i vore Venners daglige Samliv næsten Alt sig igien i det gamle Traadd. Endnu stedse yttrede Ottilia stiltiende ved mangen Følighed sit forekommende Væsen, og saaledes enhver efter sin Maade. Paa denne Maade viste sig den huuslige Kreds som et Skyggebillede af det forrige Levnet, og

den Indbildning, som om Alt endnu var ved det Gamle, var tilgivelig.

Efteraarsdagene, der i Længde vare hine Foraarsdage lige, kaldte Selskabet til sam- e Time af fri Luft hiem. Det Smykke af Frugter og Blomster, der er denne Tid egent, lod troe, som det var Efteraaret efter hint første Foraar. Mellemtiden var falden i Forglemmelse. Thi nu blomstrede Blomster, hvortil man i hine første Dage havde saaet Magen; nu modnedes Frugter paa de Træer, man dengang havde seet blomstre.

Majoren kom, og gik; ogsaa Mitler lod sig idelig see. Aftensamlingerne vare for det meste regelrigtige. Eduard læste sædvanlig; liveligere, bedre, ja endog, om man vil, muntrere end nogensinde. Det var, som han saavel ved Munterhed som ved Følelse igien vilde oplive Ottilias Stivnen, igien opløse hendes Taushed. Han satte sig som forhen, saa hun kunde see ham i Bogen, ja han blev urolig, adspredt, naar hun ikke saae i med, naar han ikke var vis paa, hun fulgte hans Ord med sine Øine.

Hin uglædelige ubeqvemme Følelse af Mellemtiden var udslettet, ingen havde mere noget

Mag til den anden; hver Art af Bitterhed var forsvunden. Majoren accompagnerede paa Violin Charlottes Klaveerspil, ligesom Eduards Fløite igien som fordum mødtes med Ottilias Behandling af hendes Instrument. Saaledes nærmedes man Eduards Fødselsdag, hvis Høitideligholdelse man for et Aar siden ikke havde opnaaet. Den skulde denne Gang høitideligholdes uden Festlighed i stille venlig Behag. Saaledes var man halv stiltiende, halv udtrykkelig kommet overeens med hinanden. Dog, jo nærmere Epoken kom, jo mere tiltog det Høitidelige i Ottilias Væsen, som man hidtil mere havde følt end mærket. Hun syntes i Haugen tit at mønstre Blomsterne; hun havde tilkiendegivet Gartneren, at skaane alle Slags Sommerværter, og især opholdt sig med Astrerne, som just det Aar blomstrede en umaadelig Mængde af.

Attende Kapitel.

Det meest betydende, Vennerne med stille Opmærksomhed iagttog, var dog, at Ottilia første Gang havde pakket ud af Kufferten, og deraf valgt og tilskaaret sig Adskilligt, der var nok til een eneste, men heel og fuldkommen Paaklædning. Da hun med Nannys Hielp vilde pakke det øvrige ind igien, kunde hun knap komme ud af det; Rummet var mere end fuldt, hvorvel alt en Deel var taget ud deraf. Den unge begierlige Pige kunde neppe see sig mæt, især da hun ogsaa fandt sørget for alle mindre Dele af Paaklædningen. Sko, Strømper, Strømpebaand med Deviser, Handsker, og saameget Andet var endnu tilovers. Hun bad Ottilia blot at forære hende noget deraf. Hun afslog det, men trak strax en Skuffe ud i en Kommode, og lod Barnet vælge, der greb hastig og ubehændig til, og løb strax sin Vei med sit Bytte, at forkynde og foreviise de øvrige Huusfolk sin Lykke.

Tilsidst lykkedes det Ottilia at pakke Alting omhyggelig ind igien; hun aabnede derpaa

er forborgent Lukaf, der var anbragt i Laaget. Der havde hun skiult smaa Sedler og Breve fra Eduard, mangehaande tørrede Blomsterminder fra tidligere Spadseregange, en Lok af hendes Elskede, og hvad det videre var. Endnu eet lagde hun til — det var hendes Faders Portrait — og lukkede i for det Alt, hvorpaa hun hang den fine Nøgle igien i Guldhalskiæden paa hendes Bryst.

Mangehaande Forhaabninger vare imidlertid igien vaagnede i Vennernes Hierte. Charlotte var overtydet, Ottilia vilde paa den Dag igien begynde at snakke; thi hun havde hidtil vist en hemmelig Travlhed, en Slags munter Selvtilfredshed, et Smiil, som det svæver paa Ansigtet af den, der dølger den Elskede noget Godt og Glædeligt. Ingen vidste, at Ottilia tilbragte saare mangen Time i stor Svaghed, hvoraf hun blot til de Tider, hun lod sig see, holdt sig ved Aandskraft i Veiret.

Mitler havde i denne Tid oftere ladet sig see, og var blevet længere end sædvanlig. Denne haardnakkede Mand vidste kun forvel, at der gives et vist Øieblik, da Jernet ene kan smeddes. Ottilias Taushed saavelsom hen-

des Vægring, udlagde han til sin Fordeel. Der var hidtil intet Skridt skeet til de to Ægtefællers Skilsmisse, han haabede paa nogen anden gunstig Maade at bestemme den gode Piges Skiæbne; han lyttede, gav efter, lod forstaae, og opførte sig efter sin Maade klogt nok.

Men overvældet blev han stedse, saasnart han fandt Anledning, at yttre sit Raisonnement om Materier, som han tillagde en stor Vigtighed. Han levede meget i sig selv, og naar han var med Andre, forholdt han sig sædvanlig kun handlende imod dem. Brød nu engang blandt Venner hans Tale løs, som vi alt tiere have seet, saa rullede den afsted uden Hensyn, saarede eller lægede, gavnede eller skadede, alt eftersom det kunde falde sig.

Aftenen før Eduards Fødselsdag sad Charlotte og Majoren sammen, og ventede paa Eduard, det var redet ud; Mitler gik op og ned i Værelset; Ottilia var blevet paa sit, lagde Stadsen til i Morgen fra hinanden, og tilkiendegav sin Pige meget, som hun fuldkommen forstod, og fuldelig efterkom de stumme Anordninger.

Mitler var netop kommet paa een af sine Yndlingsmaterier. Han pleiede gierne at paastaae, at saavel ved Børns Opdragelse, som ved Nationers Styrelse, intet var mere uklogt og barbarisk, end Forbud, end forbydende Love og Anordninger. Mennesket er oprindelig virksomt, sagde han, og naar man forstaaer at befale ham, farer han strax afsted derefter, handler og udretter. Jeg for min Deel vil heller i min Kreds taale Feil og Mangler saalænge, til jeg kan befale den modsatte Dyd, end jeg vilde være Feilen qvit, og intet Tilgavns see i dens Sted. Mennesket giør gierne det Gode, det Hensigtsvarende, naar han kun kan komme til; han giør det for at have noget at giøre, og ponser ikke videre paa det, end paa dumme Streger, som han kan foretage af Lediggang og Kedsomhed.

Hvor fortrædeligt er det mig tit at høre med paa, at man lader de ti Bud Ord gientage i Børnelærdommen! Det fierde er endda et ganske vakkert fornuftigt befalende Bud: Du skal hædre Fader og Moder! Naar Børnene skrive sig det ret i Hu, har de hele Dagen at udøve paa det. Men nu det femte; hvad skal man sige til det? Du skal ikke slaae

ihiel! som om noget Menneske i mindste Maade havde Lyst til at slaae det Andet ihiel. Man hader en, man bliver vred, man overiler sig, og i Følge af det og meget Andet kan det vel komme, at man tilfældig slaaer en ihiel; men er det ikke en barbarisk Anstalt at forbyde Børn Mord og Manddrab? hedde det endda: sørg for den Andens Liv, bortrød hvad der kan være ham skadeligt, red ham med din egen Fare; gior du ham Skade, da betænk, at du skader dig selv! Det er Bud, som finde Sted mellem dannede fornuftige Folkeslag, og som man i Cathekismuslæren kun kummerlig slæber efter i: det er.

Og nu ydermere det siette, det finder jeg reent afskyeligt! hvad at ægge ahnende Børns Nysgerrighed efter farlige Mysterier, opvække deres Indbildningskraft til underlige Billeder og Forestilinger, som netop med Magt hidbringe det, man vil fierne! Langt bedre var det, at deslige vilkaarlig straffedes af en hemmelig Net, end at man lader sladre derom for Kirke og Menighed.

I samme Øieblik traadte Ottilia ind: — og nu dette siette Buds Ord, blev Mitler ved, hvor grov, hvor uanstændige? vilde det ikke

klinge ganske anderledes, naar det hed: du skal have Ærbødighed for den ægteskabelige Forbindelse; hvor du seer Ægtefolk, der elske hinanden, skal du glæde dig derover, og tage Deel deri, som i en skiøn Dags Lykke. Skulde i deres Forhold noget mørkne, saa søg du at opklare det; du skal søge at bedre, at berolige dem, gjøre dem deres gienſidige Fordele tydelige, og med skiøn Uegennyttighed fremme de Andres Vel, i det du gior dem følelig, hvilken Lykke, der udvælder af hver Pligt og iſær af denne, der uopløſelig forbinder Mand og Qvinde.

Charlotte ſad ſom paa Gløder, og hendes Tilſtand var ſaa meget ængſtligere, da hun var overtydet, at Mitler ikke vidſte, hvad og hvor han ſagde det, og inden hun kunde afbryde ham, ſaae hun alt Ottilia, hvis Udſeende havde forandret ſig, at gaae ud af Værelſet.

De skiænker os vel det syvende Bud, sagde Charlotte med tvunget Smiil. Alle de øvrige, svarte Mitler, naar jeg kun redder det, hvorpaa de andre beroe.

Med skrækkeligt Skrig styrtede Nanny nu ind og raabte: hun dør, Frøkenen dør, kom! kom!

Da Ottilia vaklende var kommet tilbage til sit Værelse, laae Stadsen til i Morgen paa adskillige Stole fuldkommen udbredt, og Pigen, som gik frem og tilbage derimellem, og betragtede og beundrede, raabte jublende: See, kiæreste Froken! det er en Brudestads, som er Dem fuldkommen værdig.

Ottilia hørte disse Ord, og segnede paa Sophaen. Nanny seer sin Herskerinde blegne, stivne, hun løber til Charlotte; man kommer. Huuslægen, Vennen iler til; det forekommer ham kun en Udtømmelse. Han lader bringe noget Kraftsuppe, Ottilia viser det med Afsky fra sig, ja hun falder næsten i Krampetrækninger, da man kommer med Koppen til Munden. Han spørger med Alvor og Hast, som denne Omstændighed indgav ham: hvad Ottilia havde nydt i Dag? Pigen stammer; han gientager sit Spørgsmaal; Pigen bekiender: Ottilia har ingen Ting nydt.

Nanny forekommer ham ængstiligere, end hun skulde. Han river hende ind i et Sideværelse, Charlotte gaaer med, Pigen kaster sig paa Knæ, hun tilstaaer, at Ottilia alt i lang Tid nyder saa godt som ingen Ting. Paa Ottilias Nøden havde hun nydt Maden for hende;

hun havde taugt med det for hendes Frøkens bedende og truende Gebærders Skyld; og ogsaa, føiede hun troskyldig til: for det, det havde smagt hende altfor godt.

Majoren og Mitler kom til, de fandt Charlotte virksom tillige med Lægen. Det blege himmelske Pigebarn sad, sig selv bevidst, som det lod, i Hiørnet af Sophaen. Man beder hende at lægge sig; hun afslaaer det, men vinker, at man skal bringe den lille Koffert. Hun sætter sine Fødder derpaa, og finder sig i en halvliggende og magelig Stilling. Hun synes at ville tage Afsked, hendes Gebærder udtrykke de Omstaaende den ømmeste Vedhængenhed, Kierlighed, Taknemmelighed, og det hierteligste Levvel.

Eduard, der staaer af Hesten, faaer at vide, hvor det staaer til, styrter ind i Værelset, kaster sig ned ved hendes Side, griber hendes Haand, og overøsommer den med stumme Taare. Saaledes bliver han længe. Endelig raaber han: skal jeg ikke mere høre din Stemme? vil du ikke med eet Ord vende tilbage til Livet for mig? Godt! godt! jeg følger dig hisset, der skal vi tale med andre Tunger.

Hun trykker kraftig hans Haand, hun seer livlig og kierlig paa ham, og efter et dybt Aandedrag, efter en himmelsk stum Bevægelse af hendes Læber: Lov mig at leve! raaber hun med huld kiærlig Anspænding; dog strax synker hun tilbage. Jeg lover det! raabte han hende imøde; dog han raabte det kun efter hende, hun var alt hedenfaren.

Efter en taarefuld Nat tilfaldt Omsorgen for at jorde de elskede Levninger, Charlotte. Majoren og Mitler stod hende bi. Eduards Tilstand var at bejamre. Da han kunde blot hæve sig af sin Fortvivlelse, og noget besinde sig, paastod han: Ottilia skulde ikke bringes af Slottet, hun skulde passes, pleies, behandles som en Levende; thi hun var ikke død; hun kunde ikke være død. Man gjorde ham hans Villie, for saavidt man i det mindste efterlod, hvad han havde forbudet. Han forlangte ikke at see hende.

Endnu en anden Skræk kom over, endnu en anden Sorg sysselsatte Vennerne. Manny, som Lægen heftig havde skiændt paa, og der ved Trudsler var bragt til at bekiende, og efterat have bekiendt oversst med Bebreidelser, var flygtet. Efter lang Søgning fandt man

hende igien; hun ſyntes at være fra ſig ſelv. Hendes Forældre tog hende til ſig. Den bedſte Behandling ſyntes ikke at ſlaae an; man maatte ſpærre hende inde, da hun truede med at flygte igien.

Gradviis lykkedes det, at udrive Eduard af den hæftigſte Fortvivlelſe, men kun til hans Ulykke; thi det blev ham tydeligt, det blev ham viſt, at han havde tabt ſit Livs Lykke for ſtedſe. Man vovede at foreſtille ham, at Ottilia, naar hun blev biſat i Kapellet, endnu ſtedſe vilde blive blandt de Levende, og ikke savne en venlig ſtille Bolig. Det faldt vanſkeligt at faae hans Samtykke, og kun under den Betingelſe, at hun ſkulde bæres ud i aaben Kiſte, og i Hvælvingen i al Fald kun tildækkes med et Glaslaag, og en ſtedſe brændende Lampe ſtiftes, lod han ſig det gefalde tilſidſt, og ſyntes at have fundet ſig i Alt.

Man klædte det hulde Legem i hin Pynt, hun ſelv havde forberedet ſig; paa Hovedet ſatte man en Krands af Aſtrer, der ſom ſørgelige Stierner glimrede fulde af Anelſe. At ſmykke Baare, Kirke og Kapel, rovedes alle Hauger deres Pryd. De laae øde, ſom om

Vinteren alt havde bortrøddet al Glæde af Bedene. Med den tidligste Morgen blev hun i aaben Kiste baaren ud af Slottet, og den opgaaende Sool rødmede end eengang det himmelske Ansigt. De der fulgte, trængte sig om dem, der bar; ingen vilde gaae foran, ingen følge, enhver være om hende, enhver endnu sidste Gang nyde hendes Nærværelse. Drenge, Mænd og Qvinder, ingen blev urørt. Utrøstelige vare Pigerne, der meest umiddelbar følte hendes Tab.

Nanny fattedes. Man havde holdt hende tilbage, eller rettere, man havde dulgt hende Begravelsens Dag og Time. Man bevogtede hende hos hendes Forældre i et Værelse, der gik ud til Haugen. Men da hun hørte Klokkerne lyde, kom hun kun alt for snart efter, hvad der foregik, og da hendes Vogterinde af Nysgierrighed efter at see Toget forlod hende, slap hun ud af Vinduet paa en Gang, og derfra, da hun fandt alle Dørre lukkede, paa det øverste Loft.

Just bølgedes Toget den reenlige med Blade bestrøede Vei giennem Landsbyen. Nanny saae sin Herskerinde tydelig under sig, tydeligere, fuldstændigere, skiønnere, end alle dem,

der fulgte Toget. Overjordisk, som baaret paa Skyer eller Bølger, syntes hun at vinke ad sin Tienerinde, og denne forvirret ravende svimlende styrtede ned.

Fra hinanden foer Mængden med et skrækkeligt Skrig til alle Sider. Trængsel og Tummel nødte Ligbærerne at sætte Baaren ned. Barnet laae ganske nær derved; det syntes knust i alle Lemmer. Man lettede det op; og tilfældig eller af besynderlig Styrelse hældede man det over Liget, ja det syntes selv endnu med sin sidste Livsrest at vilde naae sin elskte Herskerinde. Men neppe havde hendes dinglende Lemmer rørt Ottilias Klædebon, hendes kraftløse Fingre Ottilias foldede Hænder, før Pigen sprang op, løftede først Arme og Øine mod Himlen, styrtede saa ned paa Knæ for Kisten, og stirrede andægtig henrykt op til Herskerinden.

Endelig sprang hun op, som begeistret, og raabte med hellig Fryd: Ja! hun har tilgivet mig! hvad intet Menneske, hvad jeg ikke selv kunde tilgive mig, tilgiver mig Gud gjennem hendes Blik, hendes Gebærde, hendes Mund. Nu hviler hun igien saa stille og from; men I have seet, hvorledes hun reiste

sig, og med aabnede Hænder velsignede mig, hvor hun saae venlig til mig! I have alle hørt det, I ere Vidner, at hun sagde til mig: Dig er tilgivet! — Jeg er nu ingen Morderinde mere blant Eder! hun har tilgivet mig, Gud har tilgivet mig, og ingen kan mere gjøre mig noget.

Samlet om hende stod Mængden, de vare forundrede, de lyttede, og saae hid og did, og Neppe vidste nogen, hvad han skulde tage sig til. Bærer hende nu til Hvile, sagde Pigen; hun har giort og lidt Sit, og kan ikke mere boe iblandt os. Baaren bevægede sig videre; Nanny fulgte først, man kom til Kirken, til Kapellet.

Saaledes stod nu Ottilias Kiste, Barnets Kiste ved hendes Hoved, den lille Koffert ved hendes Fødder, indsluttet i et stærkt Egegiemme. Man havde sørget for en Vogterinde, der i den første Tid skulde passe paa Liget, som under sit Glaslaag laae der saare elskværdigt. Men Nanny vilde ikke lade sig dette Embede betage; hun vilde blive ene uden Medhielperinde, og flittig passe den førstegang tændte Lampe. Hun forlangte dette saa ivrig og haardnakket, at man føiede hende, for at fore-

bygge et større Sindsonde, der lod sig befrygte.

Men hun blev ikke længe allene; thi strax med paafaldende Nat, da det svævende Lys udøvede sin fulde Ret, og udbredte et klarere Skin, aabnedes Døren og Architekten traadde ind i Kapellet, hvis fromt prydede Vægge, ved saa mildt et Skin, alderdommeligere og anelsefuldere, end han nogensinde kunde troet, trængte sig ham imøde. Manny sad paa den ene Side af Kisten; hun kiendte ham strax; men taus pegede hun paa den hensovede Herskerinde. Og saaledes stod han paa den anden Side, i ungdommelig Kraft og Ynde, viist tilbage til sig selv, stivnet, hensunken i sig, med nedhængende Arme, foldede, medynksomt vredne Hænder, Hoved og Øie henvendt mod den Afsiælede.

Alt eengang havde han staaet saaledes for Belisar. Uvilkaarlig faldt han nu i den samme Stilling; og hvor naturlig var den ogsaa dennegang! Ogsaa her var noget uskatteerligværdigt nedstyrtet fra sin Høide; og naar der Tapperhed, Klogskab, Magt, Rang og Formue i en Mand beklagedes, som ugienkaldelig tabte; naar Egenskaber, der i afgiørende Øie-

blikke ere Nationen, Fyrsten uundværlige, ikke skattedes, snarere forskiødes og udstødtes, saa vare her saamange andre stille Dyder først for kort siden af Naturen fremkaldte af dens gehaltrige Dyb, hurtig igien udslettede ved dens ligegyldige Haand; sieldne, skiønne, elskværdige Dyder, hvis fredelige Indvirkning den trængende Verden til hver Tid omfanger med frydfuld Nøie, og savner med længselfuld Sorg.

Yngligen taug, Pigen en Tidlang ligesaa; men da hun saae Taarerne hyppig rinde af hans Øie, da han syntes ganske at opløse sig i Smerte, talte hun med saamegen Sandhed og Kraft, med saamegen Velvillie og Sikkerhed til ham, at han undredes over hendes Tales Strøm, blev istand til at fatte sig, og hans skiønne Veninde, levende og virkende i en høiere Region, svævede for ham. Hans Taarer tørredes, hans Smerte lindredes; knælende tog han Afskeed fra Ottilia, med et hierteligt Haandtryk fra Nanny, og endnu samme Nat reed han derfra, uden ellers at have seet nogen.

Saarlægen var Natten over, uden Pigens Vidende, bleven i Kirken, og fandt hende, da han besøgte hende om Morgenen, munter og

vel tilmode. Han var fattet paa mange Forvildelser; han tænkte alt, hun vilde tale til ham om natlige Samtaler med Ottilia og andre slige Syner; men hun var naturlig, rolig, og sig fuldkommen selvbevidst. Hun erindrede sig fuldkommen alle tidligere Tider, alle Forfatninger med stor Nøiagtighed, og intet i hendes Taler gik ud fra det Sandes og Virkeliges sædvanlige Gang, undtagen Begivenheden ved Liigbegiængelsen, som hun gladeligen ofte gientog: hvorledes Ottilia havde reist sig, velsignet hende, tilgivet hende, og derved beroliget hende for stedse.

Ottilias vedvarende Skiønne mere søvnend dødlignende Tilstand drog adskillige did. Beboerne og de Omboende vilde endnu see hende, og enhver vilde gierne af Nannys Mund høre det Utrolige; mange for at spotte derover, de fleste for at tvivle derpaa, og faa for at forholde sig troende derved.

Enhver Trang, som virkelig Tilfredsstillelse er nægtet, nøder til Tro. Den for hele Verdens Øine sønderknuste Nanny var, ved at berøre det fromme Legeme igien bleven karsk; hvorfor skulde og ikke en lige Lykke her være andre bered? Kiærlige Mødre bragte først hem-

melig deres Børn, der vare befaldne af noget Onde, og troede at spore en pludselig Bedring. Tilliden forøgede sig, og tilsidst var ingen saa gammel og svag, at han jo paa dette Sted søgte at qvæges og lettes. Trængselen tiltog, og man saae sig nødsaget at lukke Kapellet, og Kirken selv, undtagen naar der var Gudstieneste.

Eduard vovede sig ikke mere til den Henfarne. Han levede blot hen for sig, syntes ingen Taare mere at have, ingen Smerte mere at være istand til. Hans Deeltagelse i Samtale, hans Nydelse af Spise og Drikke tager af med hver Dag. Kun endnu nogen Vederqvægelse synes han at indsøge af det Glas, der rigtig nok ikke havde været ham en sanddru Prophet. Han betragter endnu bestandig gierne de i hinanden slyngede Navnetræk, og hans alvorlig blide Blik derved synes at tilkiendegive, at han endog endnu haaber paa en Forening. Og ligesom enhver Biomstændighed synes at begunstige den Ulykkelige, ethvert Tilfælde at hæve ham med, saaledes vil ogsca gierne de mindste Begivenheder forene sig a: krænke, at fordærve den Ulykkelige. Thi en Dag, som Eduard bragte det elskede Glas til Munden,

skiød han det med Nødsel bort igien; det var det samme, og ikke det samme; han savner et lidet Kiændemærke. Man trænger ind paa Kammertieneren, og denne maa tilstaae: det ægte Glas var for ikke længesiden gaaet istykker, og et lignende, ogsaa fra Eduards Ungdomstid, stukket isteden. Eduard kan ikke vredes; hans Skiæbne er udtalt i Gierningen; hvor skal Lignelsen røre ham? men dog trykker det ham dybt. Drikken syntes fra nu af at være ham imod; han synes forsætlig at holde sig fra Spise, fra Tale.

Men fra Tid til Tid overfalder ham en Uro. Han forlanger igien at nyde Noget, han begynder igien at tale. Ak! sagde han engang til Majoren, der lidet kom fra hans Side: hvad er jeg ulykkelig, at min hele Bestræbelse kun stedse bliver en Efterligning, en falsk Meie? Hvad der var hende Salighed, bliver mig Pine; og dog for denne Saligheds Skyld nødsages jeg at paatage mig denne Pine. Jeg maa efter hende, efter hende paa denne Vei; men min Natur holder mig tilbage, og mit Løfte. Det er en skrækkelig Opgave, at efterligne det Uefterlignelige. Jeg føler vel,

min Ven! der hører Genie til Alt, ogsaa til Martyrdom.

Hvad skal vi ved denne haabløse Forfatning omtale de ægteskabelige, venlige, Læge — Bestræbelser, hvori Eduards Tilhørende en Tid lang bølgedes frem og tilbage. Endelig fandt man ham død. Mitler gjorde først denne sørgelige Opdagelse. Han kaldte Lægen, og gav efter sin sædvanlige Fatning nøie Agt paa de Omstændigheder, hvori man havde fundet den Hensovede. Charlotte styrtede til; en Mistanke om Selvmord reiste sig i hende; hun vilde anklage sig, anklage de Andre for en utilgivelig Uforsigtighed. Men Lægen vidste af naturlige, Mitler af moralske Grunde snart at overtyde hende om det Modsatte. Ganske sienspynlig var Eduard bleven overrasket af sit Endeligt. Han havde, hvad han hidtil omhyggelig pleiede at skiule, hvad der var blevet ham igien af Ottilia, i et stille Øieblik udbredt for sig af et lille Skrin, af en Brevtaske; en Haarlok, Blomster plukkede i lykkelige Timer; alle smaa Blade, hun havde skrevet ham til fra det første a', som hans Kone saa tilfældig anende havde overgivet ham. Alt det kunde han ikke med Villie give til

Priis for en tilfældig Opdagelse. Og saa laae da ogsaa dette for kort siden til uendelig Bevægelse oprørte Hierte i uforstyrrelig Ro; og som han var hensovet i Tanker om den Hellige, kunde man vel kalde ham salig. Charlotte gav ham Plads ved Siden af Ottilia, og forordnede, at ingen mere maatte bisættes i denne Hvælving. Under denne Betingelse giorde hun anseelige Stiftelser for Kirke og Skole, den Geistlige og Skolelæreren.

Saaledes hvile de Elskende ved hinandens Side. Fred svæver over deres Hvilested, hulde beslægtede Englebilleder see ned paa dem fra Hvelvingen; og hvilket venligt Øieblik vil det ikke være, naar de engang igien opvaagne tilsammen?